

BETÆNKNING

ANGÅENDE

LOVGIVNINGEN OM FORSIKRINGSVIRKSOMHED

AFGIVET AF
DET AF HANDELSMINISTEREN
UNDER 15. OKTOBER 1952
NEDSATTE UDVALG

BETÆNKNING NR. 184

1957

INDHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
Udvalgets kommissorium og sammensætning.....	5
Indledende bemærkninger.....	6
I. Indarbejdning af aktieselskabslovens regler m. v.....	8
II. Sammenarbejdning af livsforsikringsloven og skadesforsikringsloven til een lov.....	10
III. Selskabskapitalen.....	11
IV. Særregler for gensidige skadesforsikringsselskaber med begrænset virk- somhed.....	13
V. Anbringelse af midler til dækning af livsforsikringsselskabernes forsik- ringsfond.....	16
VI. Skadesforsikringsselskabernes anvendelse af gennemsnitskurser eller anskaf- felseskurser for obligationer samt vedtægtsbestemmelser om midlers an- bringelse.....	19
VII. Overdragelse af en forsikringsbestand.....	21
VIII. Forsikringsselskabers opløsning.....	24
IX. Udenlandske forsikringsselskabers adgang til at drive forsikringsvirksom- hed her i landet.....	25
X. Forsikringsregisteret.....	26
XI. Pensionskasseloven.....	27
Udkast til lov om forsikringsvirksomhed.....	33
Bemærkninger til lovudkastet.....	68
Udkast til lov om ændring i lov om tilsyn med pensionskasser.....	95
Bemærkninger til lovudkastet.....	97
Bilag og bilagsfortegnelse.....	98

Under 15. oktober 1952 nedsatte ministeren for handel, industri og søfart et udvalg, hvis opgave formuleredes således: ».. at foretage en teknisk gennemgang af lov om livsforsikringsvirksomhed, lov om skadesforsikringsvirksomhed og lov om tilsyn med pensionskasser og udarbejde udkast til de ændringer i disse love, som efter den under lovenes gyldighedstid skete udvikling og de indhøstede erfaringer må anses ønskelige. Udvalget kan endvidere, såfremt der under arbejdet findes anledning dertil, overveje hensigtsmæssigheden af en sammenarbejdning af livsforsikringsloven og skadesforsikringsloven til een lov. ..«

Handelsministeren anmodede formanden for forsikringsrådet Sigurd Kristensen om at overtage hvervet som udvalgets formand, idet der iøvrigt blev udnævnt følgende medlemmer af udvalget:

Kontorchef i handelsministeriet G. Backhaus,	
højesteretspræsident A. Drachmann Bentzon,	
rådsformand H. Brix,	
rådsformand O. B. Kofoed,	
professor, dr. jur. Carl Rasting,	
højesteretssagfører Stig Rode,	
direktør Anders Hansen,	} udpeget af assurandør-societetet og } livforsikringselskabernes forening
direktør Adolf Nielsen,	
direktør Max Nielsen og	
direktør H. W. Sprechler.	

Til sekretær for udvalget blev udpeget fuldmægtig i handelsministeriet Karl Nygaard Christoffersen, som under arbejdets afsluttende fase er blevet bistået af fuldmægtig i handelsministeriet Kaj Lyksted.

Overregistrator ved aktieselskabs-registeret H. Lage, fuldmægtig i aktieselskabs-registeret frk. A. M. Jørgensen, kontorchef i forsikringsrådet L. E. Mørck og rådsformand P. Ørding har deltaget i udvalgets forhandlinger. Drachmann Bentzon har alene kunnet deltage i udvalgets indledende og afsluttende arbejde. Udvalget har afholdt 107 møder og på grundlag heraf udarbejdet nedenstående lovforslag. Bemærkningerne til lovdkastet er udarbejdet af udvalgets sekretær.

København, den 9. oktober 1957.

G. Backhaus.
Anders Hansen.
Adolf Nielsen.
Carl Rasting.

A. Drachmann Bentzon.
O. B. Kofoed.
Max Nielsen.
Stig Rode.

H. W.

H. Brix.
Sigurd Kristensen,
formand.
Sprechler.

N. Christoffersen.

Indledende bemærkninger.

I 1952 påbegyndte forsikringsrådet — efter anmodning fra handelsministeriet - udarbejdelsen af udkast til ændringsforslag bl. a. til lov om livsforsikringsvirksomhed med henblik på at bringe aktieselskabslovens bestemmelser i anvendelse også for livsforsikringsselskaber samt på en revision af bestemmelserne om anbringelse af de midler, som afsættes til dækning af livsforsikringsselskabernes forsikringsfonds. Under den 2. oktober 1952 meddelte rådet ministeriet, at det under dette arbejde havde vist sig, at de ændringer i loven, som måtte gennemføres, såfremt aktieselskabslovens regler skulle kunne finde anvendelse for livsforsikringsselskaber, ville tage så stort et omfang, at rådet for sit vedkommende måtte nære betænkelighed ved at foreslå et så stort kompleks af ændringer gennemført som et ændringsforslag til livsforsikringsloven. Rådet henstillede derfor, at der blev nedsat et teknisk udvalg til behandling af sagen, hvilket udvalg ville kunne tage stilling til, om der skulle fremsættes forslag til en helt ny lov på dette område. Endvidere ville udvalget kunne overveje, om lov om tilsyn med skadesforsikringsvirksomhed m. v. skulle søges ændret, og om de to tilsynslove muligvis skulle sammenarbejdes til en fælles tilsynslov for forsikringsvirksomhed. Forsikringsrådet mente dog, at en ændring alene af livsforsikringslovens regler om anbringelse af de midler, der skal tjene til dækning af forsikringsfonden, samt af pensionskasselovens tilsvarende regler ikke behøvede at afvente en behandling i et udvalg. Forsikringsrådet fremsatte derfor ændringsforslag på disse begrænsede områder (forsikringsrådets skrivelse findes aftrykt i rigsdagstidende 1952-53 tillæg A, sp. 2970-71).

Denne indstilling fra forsikringsrådet blev tiltrådt af handelsministeren, som i november 1952 for landstinget fremsatte forslag om de af forsikringsrådet indstillede ændringer. Lovforslagene nåede ikke at blive færdigbehandlede

inden samlingens slutning og blev ikke gennemført. Handelsministeren nedsatte - ligeledes i overensstemmelse med forsikringsrådets indstilling - Udvalget af 15. oktober 1952.

Til brug for udvalgets arbejde har, foruden de nævnte i november 1952 fremsatte lovforslag og de forud af embedsmænd i forsikringsrådet udarbejdede udkast, foreligget de gældende tilsynslove i Finland, Norge og Sverige samt en kommissionsbetænkning om ændring af den norske lov om tilsyn med livsforsikringsselskaber.

Udvalgets formand har gennem de stedlige tilsynsmyndigheder indhentet oplysninger om anbringelsen af forsikringsselskabers og pensionskassers midler i en række europæiske lande og U.S.A., og på grundlag heraf har beregner Kaspersen, forsikringsrådet, udarbejdet den som bilag 1 aftrykte redegørelse.

Udvalget har, foruden de i kommissoriet nævnte love, gennemgået aktieselskabslovens regler, bl. a. for at tage stilling til, i hvilket omfang disse regler bør gøres gældende for livsforsikringsselskaberne, der ikke nu omfattes af aktieselskabsloven.

Udvalget har ment, at det måtte ligge udenfor dets kommissorium at stille forslag om, at også de under justitsministeriets tilsyn stående gensidige bygningsbrandforsikringsselskaber bringes ind under tilsynsloven, eller at statsanstalten for livsforsikring overføres til handelsministeriets forretningsområde.

Livsforsikringsselskabernes forening har i skrivelse af 30. august 1955 rettet en henvendelse til udvalget angående fastsættelse af regler for kapitalanbringelse indenfor de af sparekasser og banker etablerede opsparingsordninger i forbindelse med livsforsikringsdækning. I skrивelsen, der er aftrykt som bilag 4, udtales der ønske om, at der på dette område tilvejebringes lighed for begge parter - livsforsikringsselskaber på den ene side og banker og

sparekasser på den anden side - med hensyn til kapitalanbringelse, det vil sige enten frihed for begge parter eller ensartet bundethed. Der er i udvalget forståelse for det i skrivelsen fremførte synspunkt, ikke mindst under hensyn til den ved lov nr. 260 af 2. oktober 1956 indførte ordning, der rummer mulighed for oprettelse af pristalsregulerede alderdomsopsparinger i banker og sparekasser. Imidlertid må efter udvalgets mening en ændring af reglerne for anbringelse af bankers og sparekassers midler tilvejebringes gennem en revision af lovgivningen vedrørende disse pengeinstitutter, og man anser det for at falde udenfor udvalgets kommissorium at stille forslag i så henseende.

Med hensyn til en ændring af reglerne for livsforsikringsselskabernes pengeanbringelse mener udvalget, at man ikke kan strække sig videre end til de lempelser af de nugældende regler, der fremgår af udkastets § 68 (jfr. bemærkningerne til denne paragraf og indledningens afsnit V).

Den danske aktuarforening har i skrivelse af 2. oktober 1953 rettet en henvendelse til udvalget. Skrivelsen er af trykt som bilag 5. Nogle tekniske spørgsmål er underhånden blevet for-

handlet med medlemmer af aktuarforeningens bestyrelse.

Endelig har pensionsforsikringsanstalten i skrivelse af 14. april 1953 rejst forskellige spørgsmål overfor udvalget. Selskabets skrivelse er aftrykt som bilag 6.

De således rejste spørgsmål er indgået i udvalgets overvejelser.

Der har været ført forhandlinger med socialministeriet om de selskaber, som driver lovpligtig ulykkesforsikring, og der er endvidere fra justitsministeriet blevet indhentet udtalelser angående regler om forsikringsselskabers opløsning (lovudkastets kapitel XVII), om straffebestemmelser (lovudkastets kapitel XXV) og angående regler om båndlæggelse af værdipapirer (lovudkastets § 69).

De foreslåede ændringer består i vidt omfang af forslag om lovfæstelse af praksis eller tydeliggørelse på områder, hvor der har foreligget tvivl ved den gældende lovgivnings anvendelse. På nogle områder er der dog tale om ændringer af større betydning, og disse forslag omtales selvstændigt nedenfor, medens der iøvrigt henvises til bemærkningerne til lovudkastets enkelte paragraffer.

Indarbejdning af aktieselskabslovens regler m. v.

Ved udarbejdelsen af lov om aktieselskaber af 15. april 1930 var det under overvejelse at bringe denne lov til anvendelse også på livsforsikringsaktieselskaber, hvorved samtlige aktieselskaber ville komme ind under en fælles aktieselskabslov. Spørgsmålet blev imidlertid udskudt, idet man fandt, at det bedst kunne overvejes i forbindelse med en eventuel revision af livsforsikringsloven. Skadesforsikringsaktieselskaber omfattedes derimod af aktieselskabsloven, dog med nogle få særbestemmelser for disse selskaber. Senere har lov nr. 155 af 2. maj 1934 om skadesforsikringsvirksomhed m. v. opretholdt dette system, idet loven i det væsentlige for skadesforsikringsaktieselskabers vedkommende henviser til aktieselskabsloven. For gensidige skadesforsikringselskaber giver skadesforsikringsloven derimod selvstændige selskabsretlige regler, der dog ligger tæt op ad aktieselskabslovens, suppleret med nogle få henvisninger til denne lov.

Udvalgets gennemgang af aktieselskabsloven og livsforsikringsloven har vist, at en række afvigelser fra aktieselskabslovens regler er nødvendige for at tilpasse disse med henblik på livsforsikringsaktieselskaberne. For skadesforsikringsaktieselskaberne foreslår man afvigelser på flere punkter, end tilfældet er efter de gældende regler. Som følge heraf er der for udvalget opstået det spørgsmål, om det ikke, i modsætning til skadesforsikringslovens system, vil være mest praktisk, også for forsikringsaktieselskabers vedkommende, at optage de selskabsretlige regler i selve tilsynsloven og således i det væsentlige at indarbejde aktieselskabslovens regler i det omfang, de findes at burde gælde.

Om dette spørgsmål har der været delte meninger i udvalget, bl. a. under hensyn til aktieselskabslovens forestående revision. Hvis man ikke vil afvente denne revision, er man nemlig henvist til i et vist omfang at indarbejde regler, der muligvis hurtigt vil blive ændret. Udvalgets flertal har dog i betragtning af nedennævnte forhold fundet det rettest at foreslå en i det væsentlige selvstændig fremstilling af de sel-

skabsretlige regler indenfor tilsynslovens rammer også for aktieselskabers vedkommende.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at den svenske tilsynslovgivning omfatter samtlige selskabsretlige regler. Dette har imidlertid været lettere at gennemføre i Sverige, idet den svenske aktieselskabslov var blevet revideret få år forinden udarbejdelsen af den svenske forsikringstilsynslov.

Udvalget er af den opfattelse, at det må være af betydning at fastholde det synspunkt, at alle aktieselskaber undergives ensartede selskabsretlige regler i det omfang, hvor særlige forhold for bestemte grupper af aktieselskaber ikke tilfører specielle regler. Sådanne specielle regler er der brug for f. eks. for så vidt angår forsikringselskaberne, dels på grund af disse selskabers særlige natur, dels på grund af det tilsyn, som føres med selskaberne. Selve tilsynets tilstedeværelse overflødigdgør en del selskabsretlige regler, der kan være hensigtsmæssige for selskaber, som ikke er undergivet tilsyn. Hensynet til at opnå fælles selskabsretlige regler i videst muligt omfang fører næppe til, at man nødvendigvis skal have en fælles aktieselskabslov, der også omfatter forsikringselskaber, når man blot ved udformningen af reglerne for disse har for øje, at man følger de almindelige selskabsretlige regler i det omfang, hvor der ikke foreligger særlig grund til at fravige dem.

I betragtning heraf har udvalget ikke foreslået ændringer i selskabsretlige regler, hvor sådanne særlige forhold ikke gør sig gældende for forsikringselskabers vedkommende, og hvor disse derfor bør følge de almindelige selskabsretlige regler. Dette betyder ikke, at udvalget har givet disse bestemmelser sin godkendelse, men man finder, at det ligger udenfor udvalgets kommissorium at foreslå ændringer på disse områder, der er rene aktieselskabsretlige spørgsmål. Det må dog i denne forbindelse nævnes, at flere af de bestemmelser, mod hvilke der er rejst kritik, ikke skal omfatte forsikringselskaber, eller at kritikken dog ikke rammer reglerne for så vidt angår denne gruppe af selskaber, idet de påviste mangler afbødes gennem det

forhold, at der føres et særligt tilsyn med forsikringsselskaberne. Som eksempler på sådan kritik mod aktieselskabslovens bestemmelser, der ikke rammer de foreslåede bestemmelser i tilsynsloven, kan nævnes bestemmelser om indbetaling af aktiekapitalen på anden måde end ved kontant indbetaling. På dette område har man, jfr. lovudkastets § 22, foreslået, at selskabskapitalen i forsikringsselskaber ikke uden tilladelse kan indbetales på anden måde end kontant. Reglerne om aktionærlån gælder ikke for forsikringsselskaber, og hvad der måtte være ønskeligt på dette område for disse selskaber, vil kunne tilgodeses af tilsynet gennem udformningen af de regnskabsformularer, der foreskrives. For så vidt angår de såkaldte »tomme aktieselskaber«, opstår der heller ikke nogen vanskelighed, idet også her tilstedeværelsen af et tilsyn overflødiggør særlige bestemmelser på dette område.

Det har for udvalget også været af nogen vægt, at man, hvis det nugældende system med henvisninger til aktieselskabsloven blev bibeholdt, måtte imødesee, at en revision af aktieselskabsloven kunne medføre, at forsikringstilsynslovens henvisninger til den nugældende aktieselskabslov ikke uden videre kunne overføres på den ny aktieselskabslov uden at give anledning til betydelige fortolkningsvanskeligheder. Dette kunne medføre, at man måtte se sig nødsaget til ved en revision af aktieselskabsloven at gennemføre en samtidig revision af forsikringstilsynsloven, hvilket muligvis ville ligge udenfor det område, som den pågældende kommissions sagkundskab dækker. Gennemfører man derimod en selvstændig fremstilling af de selskabsretlige regier i tilsynsloven, vil dette lette arbejdet ved en revision af aktieselskabsloven.

Under alle omstændigheder måtte det formentlig være ønskeligt for forsikringsselskabernes vedkommende at have selvstændige regler om selskabskapitalens størrelse, regnskabsaflægelse, opløsning af forsikringsselskaber og om

udenlandske selskaber. Tvivlen kommer stærkest frem med hensyn til reglerne om stiftelse af forsikringsselskaber.

For de gensidige selskabers vedkommende er systemet i skadesforsikringsloven dette, at man i vidt omfang har givet selvstændige regler, suppleret med nogle få henvisninger til aktieselskabsloven. Denne fremgangsmåde var naturlig, da man for aktieselskabernes vedkommende i det væsentlige kunne henvise til aktieselskabsloven. Når man imidlertid i selve tilsynsloven giver en næsten fuldstændig gengivelse af de selskabsretlige regler for aktieselskaber, var det nærliggende at undersøge, om disse regler ikke ville kunne anvendes også for de gensidige selskaber, således at man undgik to sæt næsten ens lovregler.

Udvalget er kommet til det resultat, at reglerne for de større gensidige selskaber på mange punkter ville blive en gentagelse af de for aktieselskaberne formulerede bestemmelser eller komme til at bestå i en henvisning til disse. I betragtning heraf har man fundet det rimeligt at søge reglerne formuleret på en sådan måde, at de i videst muligt omfang kan anvendes for begge de nævnte grupper af selskaber.

For de lokalt prægede gensidige skadesforsikringsselskaber foreslås lempeligere regler (lovudkastets kapitel XIX og side 13).

I Sverige har man indført forbud mod, at et selskab, som driver livsforsikring, tillige driver anden form for forsikringsvirksomhed. Udvalget er af den opfattelse, at en sådan regel, for så vidt den rammer allerede bestående selskaber, vil være for vidtgående for danske forhold, og mener, at man alene bør indføre et forbud mod fremtidig at forene livsforsikring med anden forsikringsvirksomhed indenfor samme selskab, jfr. udkastets § 5, stk. 4. Dette ville være i overensstemmelse med den tendens, som på dette område synes at være fremherskende i de senere år, jfr. herved bemærkningerne til udkastets § 86.

II.

Sammenarbejdning af livsforsikringsloven og skadesforsikringsloven til een lov.

Spørgsmålet om det hensigtsmæssige i at sammenarbejde livsforsikringsloven og skadesforsikringsloven til een lov har ligeledes givet anledning til tvivl hos nogle af udvalgets medlemmer. Således har flertallet af de af assurandør-societetet udpegede medlemmer og Rode udtalt ønsket om, at man bevarede den hidtil rådende tilstand med særlige love for livsforsikring og skadesforsikring. Imidlertid gik man dog med til at yde sin medvirkning til, at der — som et første udkast til en fremtidig lovgivning - blev gjort forsøg på en sammenarbejdning af de to hidtil gældende love i forbindelse med aktieselskabsloven.

Der har i udvalget været enighed om, at man ved en samtidig revision af livsforsikringsloven og skadesforsikringsloven måtte tilstræbe ensartede regler på de to områder, for så vidt forholdene måtte være ensartede indenfor de to grupper af selskaber. På den anden side måtte man også have øje for, at store forskelligheder gør sig gældende mellem livsforsikring og skadesforsikring og dermed også for de regler, der bør gælde for de to former for forsikringsvirk-

somhed. Der har endvidere være peget på, at en sammenarbejdning af disse to love kunne gøre lovstoffet mere uoverskueligt.

Ved udarbejdelsen af lovudkastet har det vist sig, at betydelige afsnit navnlig indenfor det selskabsretlige område kan være praktisk taget ens for livsforsikring og skadesforsikring. Det samme gælder afsnit som f. eks. opløsning af forsikringsselskaber, udenlandske selskaber og straffebestemmelser. Herefter bliver store afsnit i det væsentlige fælles for de to grupper af forsikringsvirksomhed, hvilket i nogen grad vil modvirke de vanskeligheder ved lovens anvendelse, som sammenarbejdningen ellers kunne ventes at medføre. Disse vanskeligheder vil yderligere lettes gennem et udførligt indholdsregister, jfr. bilag 12.

Da udvalgets arbejde, der har taget betydelig længere tid end oprindelig antaget, efter udarbejdelsen af det foreliggende lovudkast ønskes afsluttet, har man fra de forannævnte medlemmers side efter omstændighederne afstået fra til lige at kræve udarbejdet udkast til to særskilte love.

III. Selskabskapitalen.

Livsforsikringslovens bestemmelser om selskabskapitalens størrelse findes i §§ 3 og 7 og fastsætter for aktieselskaber en mindstekapital på 100.000 kr. Beløbet er samtidig minimum for den indbetalte del af kapitalen, der mindst skal være 25 pct. på hver aktie. Er der kun indbetalt 25 pct., skal aktiekapitalen altså være mindst 400.000 kr. For de gensidige livsforsikringsselskaber er mindste garantikapital ved stiftelsen 100.000 kr., hvoraf mindst 50.000 kr. skal være indbetalt kontant. Disse mindstebeløb har igennem mange år været utilstrækkelige, men denne utilstrækkelighed afhjælpes af bestemmelsernes indhold iøvrigt, idet såvel § 3 som § 7 i livsforsikringsloven fastslår, at selskabskapitalens størrelse skal være fastsat under hensyn til arten og omfanget af den virksomhed, som selskabet agter at drive. På grundlag af denne regel har forsikringsrådet stillet krav om større selskabskapital end de anførte mindstebeløb.

De foreslåede bestemmelser opretholder dette system, og formuleringen tydeliggør, at handelsministeren har beføjelse til at kræve mere end det fastsatte minimum, jfr. lovudkastets §§ 25, stk. 1, og 45, stk. 2. Minimumsbeløbene er foreslået forhøjet til 1 mill. kr. for aktieselskaber og 500.000 kr. for gensidige selskaber. Af disse beløb skal mindst 50 pct. indbetales kontant, jfr. lovudkastets §§ 26 og 46.

Skadesforsikringsloven bygger på et andet system end livsforsikringsloven. For skadesforsikringsaktieselskaber fastsætter lovens § 10 visse minimumsbeløb uden at give myndighederne en lignende hjemmel som livsforsikringsloven til at stille krav om en større aktiekapital i det enkelte tilfælde. Bortset fra selskaber, der driver brand- eller søforsikring, hvor minimumskravet er 1 mill. kr., kan skadesforsikringsselskaber stiftes med en aktiekapital på 100.000 kr., hvoraf kun 25 pct. behøver at være indbetalt (aktieselskabslovens § 14). Udviklingen har medført, at dette som regel vil være utilstrækkeligt, og man har i nogle tilfælde måttet stille krav om større aktiekapital eller om begrænsning af selskabets formål, hvortil man har fundet hjemmel

i skadesforsikringslovens §§ 53-54, der giver ret til indgriben, når de forsikredes interesser er udsat for fare. Udvalget foreslår en væsentlig skærpelse af minimumskravene, men fastholder iøvrigt det gældende system, jfr. udkastets § 25, stk. 2. Den omstændighed, at stk. 2 herefter ikke som stk. 1 indeholder reglen om, at aktiekapitalens størrelse skal fastsættes under hensyn til arten og omfanget af den virksomhed, som selskabet agter at drive, betyder naturligvis ikke, at et sådant hensyn ikke skal tages for skadesforsikringsselskabers vedkommende, men alene at det for disse selskaber må være et hensyn, som det påhviler selskabets stiftere at tage i betragtning indenfor den af loven givne ramme.

Skærpelsen af minimumskravene går dels ud på, at en række nye brancher inddrages under samme regel som brandforsikring og søforsikring, hvor mindstekapitalen skal være 1 mill. kr., og at der for lovpligtig ulykkesforsikring fastsættes et nyt særskilt minimum på 500.000 kr., dels at det almindelige minimum forhøjes fra 100.000 til 250.000 kr., og at minimumskravet til indbetalingen på aktierne forhøjes fra 25 til 50 pct.

Minimumsbeløbets størrelse afgøres som hidtil på grundlag af den mest kapitalkrævende branche, som selskabet vil drive. Hvis det f. eks. vil drive lovpligtig ulykkesforsikring og brandforsikring, vil minimumsbeløbet altså blive på 1 mill. kr. Derimod skal der ikke foretages nogen sammenlægning af de anførte minimumsbeløb.

Dispensationsbestemmelsen i § 25, stk. 3, der ikke omfatter livsforsikring, giver mulighed for under særlige forhold at tillade en mindre selskabskapital end udkrævet i § 25, stk. 2. Der er herved tænkt på selskaber, som alene vil tegne forsikringsarter, hvor hver enkelt skade som følge af de forsikrede interessers karakter ikke har mulighed for at overstige forholdsvis små beløb, således at selskabet ikke har behov for en aktiekapital på 250.000 kr.

Det foreslås, jfr. lovudkastets § 150, stk. 1, at de bestående forsikringsaktieselskaber inden en vis frist skal bringe deres kapitalforhold i

overensstemmelse med de nye krav, men at lov-mæssige reservefonds kan tages i betragtning, jfr. § 150, stk. 2.

For gensidige skadesforsikringsselskaber bestemmer skadesforsikringslovens § 21, at handelsministeren i hvert enkelt tilfælde efter indstilling af forsikringsrådet fastsætter mindstebeløbet af den garantikapital, der må anses fornøden. Denne regel foreslås opretholdt, jfr. udkastets § 45, stk. 1 og 3.

Dispensationsbestemmelsen i § 45, stk. 3, sidste pkt., der ikke gælder for livsforsikring, er særlig tænkt anvendt på situationer, hvor et selskab på forhånd har en stor tilslutning af medlemmer, således at denne særlige omstændighed gør en garantikapital overflødig. De af § 114 omfattede gensidige selskaber skal i almindelighed frit kunne påbegynde forsikringsvirksomhed uden garantikapital; men der kan dog forekomme tilfælde, hvor dette ville være uforsvarligt. Tilsynsmyndighederne må i så fald kunne kræve en garantikapital tilvejebragt som betingelse for, at selskabet kan påbegynde sin virksomhed, og en hertil sigtende bestemmelse er optaget i § 114, stk. 2. En tilsvarende beføjelse antages at være indeholdt i skadesforsikringslovens § 34, stk. 8, der bl. a. henviser til lovens § 21.

De krav, som stilles til selskabskapitalen, tager sigte på at tilvejebringe den kapital, som er fornøden ved selskabets start. Der vil ikke senere hen være brug for at anvende de samme bestemmelser på selskabets kapital, medmindre der foretages vedtægtsændringer, hvorved selskabets karakter ændres, eller det optager en ny forsikringsvirksomhed, der kræver større selskabskapital. Dette kan også gælde, såfremt den nye forsikringsvirksomhed udføres ved oprettelse af et datterselskab. I medfør af de i §§ 79 og 96 foreslåede bestemmelser, det vil sige, når der foreligger en fare for de forsikredes interesser, vil der dog kunne stilles krav om fremskaffelse af yderligere kapital.

Blandt de spørgsmål, som må overvejes i forbindelse med fastsættelsen af garantikapitalens størrelse for et gensidigt selskab, er spørgsmålet om, hvorvidt garantikapitalen skal hæfte forud for medlemmerne.

Såfremt garantikapitalen hæfter forud for medlemmerne, vil dette betyde, at der ikke for et allerede forløbet tidsrum vil kunne opkræves yderligere præmie (efterskud), medmindre selskabet har lidt så store tab, at hele garantikapitalen er gået tabt.

I den svenske tilsynslov er det udtrykkeligt fastslået (§ 197, stk. 3), at garantikapitalen altid skal hæfte forud for selskabets medlemmer.

Udvalget har imidlertid ved en drøftelse af de forskelligartede hensyn, som må tages i denne forbindelse, fundet, at en almindelig lovregel, som ville kunne passe på alle forsikringsselskaber, ikke lader sig opstille. Spørgsmålets afgørelse må derfor afhænge af tilsynsmyndighedernes overvejelser af de forhold, som gør sig gældende i hvert enkelt tilfælde.

For livsforsikringsselskabernes vedkommende må det dog antages, at man må kræve en garantikapital, der hæfter forud for medlemmerne.

For skadesforsikringsselskaberne gør der sig ret store forskelligheder gældende såvel indenfor de forskellige brancher som i det hele med hensyn til selskabernes opbygning, lokal afgrænsning af virksomhedsområde og lignende.

Forsikringsrådets praksis har på dette område som hovedregel været, at de samme grunde, som førte til kravet om en garantikapital ved selskabets stiftelse, også førte til at kræve, at denne garantikapital skulle hæfte forud for selskabets medlemmer. Der kan imidlertid tænkes tilfælde, hvor garantikapitalen kun delvis eller slet ikke skal sikre imod opkrævning af efterskud, men snarere skal fungere som en art driftslån.

Uanset, hvorledes det er fastsat, at garantikapitalen skal hæfte i forhold til medlemmerne, vil de foreslåede bestemmelser - så lidt som de nugældende - forhindre et selskab, der konstaterer, at præmierne er for lave, i at gennemføre en forhøjelse med fremtidig virkning, og det vil heller ikke være udelukket derigennem at indtjene beløb, som kan retablere - helt eller delvis - garantikapital, som er gået tabt i tidligere perioder.

IV.

Særregler for gensidige skadesforsikringsselskaber med begrænset virksomhed.

Bortset fra de ganske små gensidige forsikringsvirksomheder, der ifølge skadesforsikringslovens § 35 er udenfor tilsyn, sonder loven mellem to grupper af gensidige skadesforsikringsselskaber, nemlig de større selskaber, for hvilke lovens hovedbestemmelser (§§ 16-33) er udformet, og andre gensidige skadesforsikringsselskaber, som omfattes af lovens § 34, der giver lempeligere regler for denne gruppe af selskaber. Nogle gensidige selskaber er efter begæring i medfør af skadesforsikringslovens § 36 blevet inddraget under de almindelige tilsynsregler i lovens §§ 16 ff.

Skadesforsikringslovens § 34 fastsætter kun få og lidet indgående regler for de pågældende selskaber, og i praksis har man derfor i vidt omfang måttet anvende en del af de bestemmelser, som er givet i skadesforsikringslovens §§ 16-33 om de større gensidige forsikringsselskaber. Den væsentligste forskel mellem de nugældende regler for de to grupper af gensidige selskaber under tilsyn er herefter, at de gensidige selskaber, som omfattes af lovens § 34, har mindre omfattende regnskabspligter overfor forsikringsrådet, og at stiftelsen af disse selskaber kan foregå mindre forbundet end stiftelsen af de større gensidige selskaber. Endvidere betaler de under § 34 hørende gensidige skadesforsikringsselskaber ikke bidrag til dækning af udgifterne ved tilsynet.

Det forslag til en skadesforsikringslov, som blev udarbejdet af den af handelsministeren i 1921 nedsatte kommission, sondrede ikke mellem de nævnte to grupper af gensidige skadesforsikringsselskaber. Forslagets regler var de samme for alle gensidige skadesforsikringsselskaber. Udvalget er af den opfattelse, at meget kunne tale for dette standpunkt, da tilsyn og vejledning ikke er mindst påkrævet for så vidt angår de små gensidige selskaber.

De nugældende regler på dette område er blevet formuleret under behandlingen i landstinget af det pågældende lovforslag (rigsdagstidende 1933-34, tillæg B, sp. 1189-1194, landstingets forhandlinger, sp. 822-824, 830-836, 838-845, 853-856, 860-863).

De motiver, som førte til de nugældende regler, består fortsat, og det vil efter de indvundne

erfaringer som begrundelse for opretholdelse af en sondring mellem forskellige grupper af gensidige forsikringsselskaber kunne anføres, at det ville blive for byrdefuldt for nogle af disse selskaber at pålægge dem samme omfattende regnskabspligter, som de større gensidige selskaber har. Selskabernes særlige karakter kan på grund af medlemmernes kendskab til selskabets stiftere og forhold iøvrigt i nogle tilfælde begrunde mindre indgående regler om disse selskaber.

Udvalget finder det rigtigt, at de ganske små gensidige forsikringsvirksomheder fortsat helt fritages for tilsyn, og at der opretholdes en deling i 2 grupper af de gensidige skadesforsikringsselskaber, der er undergivet tilsyn, således at tilsynsreglerne lempes for selskaber, hvis virksomhed er begrænset på særlig måde. Udvalget er imidlertid af den opfattelse, at de omtalte synspunkter i hvert fald ikke gælder for alle de selskaber, som efter de nugældende regler omfattes af skadesforsikringslovens § 34, og at man derfor ved afgrænsningen af denne gruppe af selskaber må tage hensyn hertil.

Med hensyn til afgrænsningsspørgsmålet bygger skadesforsikringsloven på to forhold som afgørende for dette spørgsmål, idet selskaber med garantikapital eller selskaber, som tegner forsikringer udenfor medlemmernes kredse, er underkastet fuldstændigt tilsyn.

Det forekommer imidlertid praktisk taget aldrig, at selskaber tegner forsikringer - bortset fra genforsikringer i et vist omfang — som ikke automatisk giver medlemsansvar. Dette forhold er derfor ikke egnet som kriterium ved fastlæggelsen af skillelinien mellem de to grupper af gensidige selskaber, og desuden har man foreslået helt at forbyde tegning af forsikringer uden medlemsansvar (lovudkastets § 49, stk. 1).

Tilstedeværelsen af en garantikapital vil som regel indicere, at det ikke drejer sig om et mindre selskab, men heller ikke tilstedeværelsen af en garantikapital er imidlertid noget heldigt kriterium, som kan anvendes ved en sondring mellem de to grupper af selskaber, idet en garantikapital kan erstattes af opsparede midler, således at selv store landsomfattende selskaber kan undvære en garantikapital.

Man har derfor valgt i stedet at opstille en

række betingelser, jfr. § 114, stk. 1, som afgørende for, om et selskab bør være underkastet fuldstændigt tilsyn eller det mindre indgående tilsyn. Man har bl. a. i lovudkastets § 114, stk. 1, litra b, givet udtryk for, at selskaber, som tegner visse forsikringsarter, ubetinget bør undergives tilsyn efter lovens hovedbestemmelser. Et selskab, der tegner disse forsikringsarter, kan derfor ikke gå ind under §§ 114ff., selvom selskabet iøvrigt måtte opfylde betingelserne herfor. Dette skyldes, at de pågældende forsikringsarter stiller større krav til selskabernes tekniske standard, samt hensynet til trediemands interesser, f. eks. for lovpligtig ulykkesforsikring hensynet til de forsikrede arbejdere eller funktionærer.

Det er endvidere en ny bestemmelse, at man (§ 114, stk. 1, litra e) stiller krav om angivelse af det højeste beløb, som selskabet uden gensikring skal kunne overtage på enkelt risiko. Dette vil betyde, at forsikringsrådet, hvis selskabet vil løbe en større risiko for egen regning end forsvarligt, når henset til størrelsen af selskabets medlemskreds og andre forhold, som må tages i betragtning, kan stille krav om en passende garantikapital, og selskabet må altså, hvis det ikke ønsker at tilvejebringe en sådan garantikapital, fastsætte maksimalbeløbet for egen regning på en sådan måde, at det er forsvarligt at undvære garantikapitalen, jfr. § 114, stk. 2.

De pågældende selskaber er iøvrigt ret forskelligeartede. Det har derfor ikke været muligt at afgrænse området helt nøjagtigt i de foreslåede bestemmelser, men man har tilstræbt at nå så langt som muligt gennem generelle bestemmelser. Endvidere har man foreslået en dispensationsadgang, som kan anvendes for de lokalt prægede selskaber, der ikke opfylder kravet i § 114, stk. 1, litra a. Der er herved navnlig tænkt på det tilfælde, hvor et selskab delvis arbejder i flere amter, men dog har bibeholdt sin lokalt prægede karakter, idet selskabets samlede virkeområde går på tværs af amtsgrænserne, men ikke er større end normalt for selskaber af samme karakter. Der kan endvidere være tale om at dispensere for selskaber, der har afgrænset deres virkeområde på anden vis, nemlig indenfor et bestemt fag eller indenfor bestemte erhvervsgrupper. Ved afgørelsen af dispensationsspørgsmål vil det også være naturligt at tage i betragtning, om selskabet tegner flere forskellige forsikringsarter. En begrænsning til en enkelt forsikringsart er typisk for de lokalt

prægede selskaber, og udvalget har derfor overvejet at stille dette krav i almindelighed. Det har imidlertid vist sig, at det kunne være vanskeligt at afgrænse i praksis, og undertiden hører to forsikringsarter så naturligt sammen, at det nævnte krav ville være urimeligt. Dette kriterium har derfor ikke egnet sig til opstilling som en almindelig betingelse, men vil naturligt indgå som et led i de overvejelser, som må lægges til grund for en afgørelse efter den omtalte dispensationsregel. Det kan i denne forbindelse endvidere nævnes, at der for de bestående selskaber er givet en overgangsbestemmelse i § 15 2 for så vidt angår selskaber, der omfattes af skadesforsikringslovens § 34, men som tegner forsikringer indenfor et større område end et amt og derfor ikke falder ind under lovudkastets §§ 114-119. Overgangsbestemmelsen supplerer dispensationsbestemmelsen i § 114, stk. 3, og giver en udvidet mulighed for at dispensere fra § 114, stk. 1, litra a, for så vidt angår de ved lovens ikrafttræden bestående selskaber.

For de gensidige selskaber, der herefter bliver omfattet af de lempelige tilsynsregier, er det i lovudkastets § 145, stk. 5, foreslået, at de i modsætning til tidligere bidrager til tilsynets udgifter, dog således at der kun beregnes halv afgift.

Skadesforsikringslovens § 35 fastsætter, at selskaber, der kun tegner forsikringer indenfor et sogn med tilgrænsende sogne, under visse betingelser ikke undergives tilsyn. En tilsvarende bestemmelse indeholdes i udkastets § 120, men med den ændring, at grænsen sættes til 1 mill. kr. indtegnet forsikringssum i stedet for 250.000 kr. Derved vil en del selskaber, som efter de nugældende regler er under tilsyn i medfør af skadesforsikringslovens § 34, få mulighed for at søge udenfor tilsyn, jfr. lovudkastets § 153.

Der er af beregner K. Lemche, forsikringsrådet, udarbejdet en opstilling over de i skadesforsikringslovens § 34 omhandlede selskaber, jfr. bilag 3. Det fremgår heraf, at af ialt 228 selskaber tegner 102 selskaber udelukkende forsikringer indenfor et amt, medens 126 tegner forsikringer udenfor det amt, hvor selskabet hører hjemme. 10 selskaber tegner lovpligtig ulykkesforsikring, motorkøretøjsforsikring eller kautionsforsikring. Disse 10 selskaber vil efter lovudkastet under alle omstændigheder blive henført under lovens hovedbestemmelser, medens en del af de øvrige selskaber vil have adgang til at søge om dispensation til at for-

blive under de lempeligere regler, jfr. udkastets § 152. Det fremgår videre af opstillingen, at ialt 10 selskaber vil have mulighed for at komme udenfor tilsyn under henvisning til, at virksomheden ikke udstrækkes udenfor et sogn med tilgrænsende sogne, og at den samlede forsikringssum ikke overstiger 1 mill. kr., jfr. udkastets §§ 120 og 153.

Ved formuleringen af bestemmelserne har man anvendt den lovtekniske regel, at lovens hovedbestemmelser gælder, medmindre der udtrykkelig i kapitel XIX fastsættes lempelser og undtagelser. Herved adskiller de foreslåede regler sig fra de nugældende. Forskellen er imid-

lertid mere af formel karakter, idet man som ovenfor anført i vidt omfang har måttet anvende skadesforsikringslovens hovedregler om gensidige selskaber også på de lokalt prægede selskaber, idet reglerne i skadesforsikringslovens §§ 34-36 kun tager stilling til ganske få spørgsmål. Man har derfor fundet det mere hensigtsmæssigt, at lovteksten tager stilling til, hvilke regler der ikke skal gælde. Derved bliver lovteksten mere oplysende såvel for selskabernes ledelse som for tilsynet.

Med hensyn til de iøvrigt foreslåede ændringer henvises til bemærkningerne til §§ 114-121.

V.

Anbringelse af midler til dækning af livsforsikringsselskabernes forsikringsfond.

Livsforsikringslovens regler om, på hvilken måde de til forsikringsfonden svarende midler skal anbringes, er ikke undergået ændringer af større betydning siden gennemførelsen af den første livsforsikringslov i 1904. Disse bestemmelser lægger hovedvægten på at sikre selskabernes betalingssevne. I overensstemmelse hermed er midlerne for tiden anbragt i statsobligationer, kreditforeningsobligationer, lån mod pant i fast ejendom, lån udstedt eller garanteret af danske kommuner, samt på enkelte andre måder, jfr. herved bilag 2.

I de senere år har der været tanker fremme om at lempe reglerne om midlernes anbringelse, navnlig med henblik på anbringelse i aktier og i fast ejendom. Der er i denne forbindelse blevet peget på muligheden for, at der igennem pengeanbringelser af denne art kunne ske en tilnærmelse til værdifasthed, som til en vis grad kunne afbøde virkningerne af en forringelse af pengenes købekraft.

Spørgsmålet om mulighederne for at opnå en hel eller delvis værdifast anbringelse af midlerne ved køb af aktier har været undersøgt flere gange. Der kan navnlig henvises til betænkning om værdifaste obligationer m. v. afgivet af det af finansministeren den 21. oktober 1954 nedsatte udvalg (betænkning nr. 146 1956).

Udvalget har ikke set det som sin opgave at foretage en selvstændig undersøgelse af tilsvarende art.

Derimod har udvalget foranlediget, at der hos forskellige landes forsikringstilsynsmyndigheder er blevet indhentet oplysninger bl. a. om de pågældende landes regler for anbringelse af livsforsikringsselskabernes forsikringsfond og om den måde, på hvilken selskaberne indenfor lovgivningens regler har foretaget investeringerne, jfr. herved bilag 1.

Af de indhentede oplysninger får man det hovedindtryk, at forskellighederne med hensyn til anbringelsesmåden i væsentlig grad er en følge af forskelligheder i landenes økonomiske

struktur. For Danmarks vedkommende er aktiemassen lille set i forhold til Obligationsmassen, hvilket bl. a. hænger sammen med, at landbruget som et af landets vigtigste erhverv samt byggeriet finansieres gennem kredit- og hypotekforeninger og ikke gennem aktieselskaber.

Af den i bilag 2 givne oversigt fremgår det, hvorledes livsforsikringsselskaberne for tiden har anbragt de midler, som de ejer udover de båndlagte værdier, og hvorover de frit kan råde. Det vil heraf bl. a. kunne ses, at selskaberne kun i ringe udstrækning har investeret i aktier. Det må dog i denne forbindelse erindres, at livsforsikringslovens regnskabsmæssige forskrifter i væsentlig grad hæmmer den interesse, som selskaberne kunne have i at anbringe frie midler i aktier. Loven indeholder i § 23 den regel, at aktier ikke kan opføres til højere kurs end pari. De fleste aktier, som kunne have interesse for livsforsikringsselskaber, noteres væsentligt over pari, og selskaberne må derfor ved køb af sådanne værdipapirer være indstillet på umiddelbart ved købet at afskrive en betydelig del af købesummen. En sådan regel virker naturligvis som en væsentlig hindring for de frie midlers anvendelse til køb af aktier, og man kan således ikke på grundlag af de nuværende placeringer danne sig noget skøn over, hvorledes selskaberne ville disponere, hvis de var friere stillet. Udvalget foreslår, at den pågældende regnskabsmæssige bestemmelse i livsforsikringsloven ændres således, at aktier fremtidig kan opføres til køberkursen på regnskabsårets afslutningsdag, jfr. lovudkastets § 63.

Det er iøvrigt blevet anført, at livsforsikringsselskaberne, selvom lovgivningens regler blev lempet, således at der blev givet en vis adgang til at købe aktier, ikke ville have store muligheder for placeringer af denne art, idet aktiemarkedet her i landet er relativt lille. Den 31. december 1955 androg den bogførte værdi af livsforsikringsselskabernes værdipapirer ca. 3,5 milliarder kr. * (for pensionskassernes vedkommende udgjorde den ca. 1 milliard kr.), me-

* Heri er medregnet værdipapirer tilhørende statsanstalten for livsforsikring med ca. 1 milliard kr.

dens den samlede aktiemasse på samme tidspunkt udgjorde ca. 4,4 milliarder kr., hvoraf ca. 970 mill. kr. i børsnoterede aktier. Langt fra alle aktieselskabers aktier vil imidlertid komme på tale som anvendelige for selskaberne, og heraf vil kun en lille del være til salg, idet en væsentlig del vil ligge fast hos de nuværende ejere. Den samlede Obligationsmasse er på ca. 14 milliarder kr. Køb af aktier selv for en mindre del af forsikringsselskabernes kapitaler og af den årlige kapitalforøgelse, der andrager ca. 200 mill. kr. (for pensionskassernes vedkommende ca. 75 mill. kr), ville formentlig kunne drive aktiekurserne i vejret og dermed ændre de forhold, der kan tale for placering i aktier.

De foreliggende oplysninger tyder efter udvalgets opfattelse på, at de danske livsforsikringsselskaber for tiden kun i meget begrænset omfang har mulighed for med fordel at placere i aktier i stedet for i obligationer. På den anden side må det erkendes, at forholdene i den kommende tid vil kunne undergå ændringer, som måske vil øge aktiemarkedet i forhold til obligationsmarkedet og derved øge mulighederne for, at selskaberne kan foretage en del af deres placeringer i aktier. Der kan derfor være grund til at ændre lovreglerne allerede nu, såfremt dette kan ske uden at tilsidesætte det sikkerhedsprincip, som de nugældende lovregler bygger på, og som også efter udvalgets opfattelse må tillægges afgørende betydning.

Det vil efter udvalgets opfattelse ikke være uforeneligt med det krav til soliditet, som må stilles til forsikringsselskaberne, at åbne adgang for selskaberne til en noget friere placering af midlerne end hidtil, idet man må forvente, at selskabernes ledelse — selvom lovgivningens rammer udvides noget - fortsat vil bestræbe sig for at anbringe deres kapitaler på en hensigtsmæssig og for forsikringstagernes interesser tjenlig måde.

Udvalget er herefter kommet til det resultat, at en adgang til at anbringe indtil 15 pct. af de til dækning af forsikringsfonden afsatte midler på andre måder end de i udkastets § 68, stk. 1, foreslåede vil kunne dække selskabernes forventede ønsker om placeringer bl. a. i aktier for en betydelig årrække fremover, ligesom udvalget er af den opfattelse, at selskabernes sikkerhed ikke herved vil bringes i fare. Det må i denne forbindelse tages i betragtning, at de gældende regler om livsforsikringsselskabernes konsolidering foreslås opretholdt (udkastets § 71), ligesom det for de aktiers ved-

kommende, der skal tjene til dækning af forsikringsfonden, er foreslået, at der i et enkelt selskabs aktier kun må placeres indenfor 20 pct. af aktiekapitalen, hvilket vil medvirke til en spredning til sikring mod store tab af disse midler.

De nugældende regler om anbringelse af forsikringsfonden i faste ejendomme, som selskabet ejer, er i det væsentlige begrænset til at omfatte ejendom, der tjener som hovedkontor for selskabet. Denne regel er betydelig snævrere end i andre lande, og forsikringsrådet har da også fortolket bestemmelserne således, at et forsikringsselskab efter samme regler, som gælder for pantebreve i fast ejendom, kan anbringe de til dækning af forsikringsfonden afsatte midler i ejerpantebreve i sine egne faste ejendomme uden hensyn til, om de tjener som hovedkontor for selskabet eller ej. Udvalget har derfor foreslået, at ejendomme, som selskabet ejer, og hvori umyndiges midler kan anbringes — det vil i det væsentlige sige beboelsesejendomme - kan anvendes til dækning af forsikringsfonden for indtil fire femtedele af ejendomsskyldværdien.

Fast ejendom, der tjener som hovedkontor for et selskab, vil som hidtil kunne anvendes til dækning af forsikringsfonden for indtil fire femtedele af ejendomsskyldværdien.

Endvidere vil det med hensyn til de frie 15 pct. være muligt for selskabet indenfor hele ejendomsskyldværdien at placere midler i faste ejendomme, som selskabet ejer, og dette gælder, selvom de pågældende ejendomme ikke opfylder betingelserne for, at umyndiges midler kan anbringes deri. Det vil også være muligt for et selskab at benytte den fremgangsmåde, at ejendomme, som opfylder de nævnte betingelser, anvendes til dækning af forsikringsfonden med indtil fire femtedele af ejendomsskyldværdien indenfor de 85 pct. af forsikringsfonden, der ikke kan anbringes frit, medens den resterende femtedel tages af de 15 pct., for hvilke selskabets ledelse selv bestemmer anbringelsesmåden.

Som det fremgår af bilag 2, har selskaberne allerede i et vist omfang erhvervet faste ejendomme, hvilket har været muligt på grundlag af selskabernes frie midler i forbindelse med den ovenfor nævnte praksis med hensyn til ejerpantebreve. Det må derfor forventes, at den foreslåede ændring af lovreglen vil give anledning til nogen placering på dette område, men omfanget vil afhænge af den økonomiske udvikling og de krav, som ledelsen indenfor hvert

enkelt selskab må stille til sammensætningen af selskabets aktiver set i forhold til karakteren af selskabets forpligtelser.

De foreslåede ændringer i de gældende regler om, på hvilken måde de til forsikringsfonden svarende midler skal anbringes, giver på nogle områder selskabernes ledelse lidt friere hænder end det ovenfor side 6 omtalte tidligere fremsatte lovforslag. Dette forslag indeholdt en regel om adgang til anbringelse af indtil 10 pct. af forsikringsfonden på anden måde end hidtil, og indenfor disse 10 pct. var der foreslået en særlig begrænsning for aktier, således at der til dækning af forsikringsfonden højst kunne erhverves aktier for 2 pct. af midlerne. Endvidere var der foreslået en begrænsning på 100.000 kr. indenfor et og samme aktieselskab og ikke over en femtedel af kapitalen. Udvalget har foreslået de nævnte 10 pct. forhøjet til 15 pct., og de særlige begrænsninger for køb af aktier er ikke medtaget, bortset fra den sidste begrænsning på indtil en femtedel indenfor et og samme selskabs aktiekapital.

Med hensyn til anbringelse direkte i fast ejendom er der ingen forskel mellem lovudkastet og det tidligere forslag. Derimod er der med hensyn til obligationer foreslået en æn-

dring, idet lovudkastet også medtager hypotekforeningsobligationer blandt de til dækning af forsikringsfonden anvendelige papirer. Denne udvidelse vil formentlig få en ikke uvæsentlig betydning, selvom massen af hypotekforeningsobligationer kun er en brøkdel af den samlede masse af kreditforeningsobligationer. Den foreslåede regel er blevet til efter forhandling med boligministeriet, og udvalget har efter de foreliggende oplysninger om hypotekforeningernes lånegrænser, og hvad man muligt fremtidig kan forvente på dette område, været af den opfattelse, at hypotekforeningsobligationer måtte betragtes som lige så sikre som pantebreve i fast ejendom indenfor to trediedele af ejendomsskyldværdien, hvilke pantebreve i henhold til udkastets § 68, stk. 1, litra e, kan anvendes til dækning af forsikringsfonden. Ganske vist må man påregne, at hypotekforeninger måske efterhånden vil give lån op til tre fjerdedele af ejendomsskyldværdien, men i betragtning af det solidariske ansvar mellem foreningens eller seriens medlemmer og den mere organiserede kreditgivning har man ikke fundet det betænkeligt også at medtage hypotekforeningsobligationer blandt de anvendelige obligationer.

VI.

Skadesforsikringsselskabernes anvendelse af gennemsnitskurser eller anskaffelseskurser for obligationer samt vedtægtsbestemmelser om midlers anbringelse.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 42, stk. 2, indebærer, at skadesforsikringsselskaberne i årsregnskabet skal opføre obligationer, der er genstand for offentlig kursnotering, til en værdi, der højst svarer til den ved regnskabsårets slutning senest noterede køberkurs.

Fra denne bestemmelse kan handelsministeren dispensere i medfør af skadesforsikringslovens § 38, stk. 3.

I februar 1940 rettede assurandør-societetet henvendelse om en sådan dispensation, og handelsministeren gav derefter i overensstemmelse med forsikringsrådets indstilling i skrivelse af 20. marts 1940 tilladelse til, at skadesforsikringsselskaberne indtil videre kunne opføre børsnoterede obligationer til en gennemsnitskurs beregnet på grundlag af kurserne ved regnskabsårets slutning indenfor den periode, værdipapirerne havde været i selskabets besiddelse, dog højst i de nærmest forudgående 4 regnskabsår (en gennemsnitskurs beregnet over højst 5 år). Dispensationen er senere blevet forlænget og er fortsat gældende. De nærmere regler fremgår af forsikringsrådets cirkulære af 21. august 1954, der er af trykt som bilag 7.

Udvalget har set det som sin opgave at søge frem til bestemmelser, som kunne træde i stedet for den omhandlede dispensation.

Under forhandlingerne om dette spørgsmål har forskellige opfattelser været fremsat. Det er herunder blevet anført - på linie med hvad assurandør-societetet i sin tid ved henvendelsen om dispensationens meddelelse har påberåbt sig — at der for skadesforsikringsselskaber og livsforsikringsselskaber burde gælde samme regler på dette område, hvilket ville medføre, at børsnoterede amortisable obligationer kunne opføres til den pris, for hvilke de blev erhvervet, dog ikke til højere kurs end udtrækningskursen og heller ikke over sælgerkursen på købsdagen (anskaffelseskursen). Ikke-amortisable værdipapirer af denne art skulle som hovedregel opføres til en gennemsnitskurs beregnet over en 10-årig periode, dog ikke over pari. For aktiers vedkommende skulle man fortsat anvende kursen på regnskabsårets sidste dag. Andre værdi-

papirer end de nævnte skulle opføres til anskaffelseskurs. Dette ville f. eks. gælde pantebreve i fast ejendom, lån direkte til kommuner o. lign.

Til støtte for denne opfattelse er det blevet gjort gældende, at kurssvingninger for værdipapirer af den pågældende art ikke er udtryk for svingninger i værdipapireernes sikkerhed, idet de pågældende værdipapirer må anses for fuldtud sikre. Svingningerne fremkommer alene som udtryk for svingninger i den effektive rente. Selskabernes beholdninger af værdipapirer vil normalt forblive i selskabets besiddelse indtil udtrækningen, og svingninger af den nævnte art i kursen får derfor ingen indflydelse på de beløb, som obligationerne vil indbringe selskabet, og bør således heller ikke have nogen indflydelse på selskabets regnskaber. Man har endvidere henvist til, at f. eks. lån mod pant i fast ejendom normalt optages til anskaffelseskursen og ikke reguleres opad eller nedad på grundlag af svingninger i den effektive rente. Såfremt obligationer opføres til en kurs, der svinger med den effektive rente, ville det være fordelagtigere for selskaberne f. eks. at anbringe midlerne direkte mod pant i fast ejendom eller som lån til kommuner, således at man kunne undgå kurssvingningerne.

Subsidiært har man ønsket tilladelse til at anvende gennemsnitskurser beregnet over en 10-årig periode og har henvist til, at en sådan regel er gældende for sparekassernes vedkommende, jfr. sparekasselovens § 12, og for så vidt angår livsforsikringsselskabernes beholdninger af ikke-amortisable obligationer.

Imod disse synspunkter er det blevet fremført, at det regnskabsmæssigt måtte være det rigtigste at anvende den i regnskabsåret senest konstaterede kurs, hvortil værdipapirerne ville kunne sælges. Dette ville give en målestok, som var ens for alle selskaberne. I tilfælde af likvidation, eller såfremt selskabet iøvrigt var i vanskeligheder, ville en sådan regel give det rigtigste billede af selskabets status. Det er endvidere blevet påpeget, at anvendelsen af anskaffelseskurser for livsforsikrings vedkommende

har særlige forudsætninger, nemlig livsforsikringskontrakternes lange varighed og den omstændighed, at indkøbet af værdipapirer til dækning af forsikringsfonden tilpasses efter forsikringernes varighed, således at selskabet ikke får behov for at afhænde værdipapirerne før udtrækningen. Det er endelig blevet nævnt, at reglen om anskaffelseskurser f. eks. for lån mod pant i fast ejendom begrænses af forsikringsrådets adgang til at kræve nedskrivning af de pågældende værdipapirer.

Udvalgets forhandlinger har ført til, at man foreslår lovfæstet den praksis, som er gennemført, og som fremgår af forsikringsrådets førnævnte cirkulære, jfr. bilag 7 og lovudkastets § 89.

De erfaringer, som i de forløbne år siden 1940 er indhøstet, har ikke givet grundlag for at udtale sig imod en sådan regel. Udvalget forudsætter herved, at reglen i cirkulærets punkt 8 fortsat vil blive iagttaget, således at et selskab, der har forladt anvendelsen af gennemsnitskurser, ikke uden forsikringsrådets tilladelse påny må gøre brug af gennemsnitskurser.

Udvalget forudsætter endvidere, at forsikringsselskaberne fortsat vil iagttage reglen i cirkulærets punkt 11 om beregningen af udbytte, og at forsikringsrådet vil påse dette.

På et specielt område har man dog foreslået anvendelse af anskaffelseskurser, nemlig for så vidt angår obligationer, som båndlægges til sikkerhed for renter i henhold til lovpligtige ulykkesforsikringer, jfr. lovudkastets § 89, stk. 4. For så vidt angår sådanne beholdninger taler ganske de samme grunde for anskaffelseskurser, som har ført til reglen i livsforsikringsloven om kursfastsættelse på denne måde.

Med hensyn til midlernes anbringelse foreskriver skadesforsikringsloven (§ 8, 1. stk., og § 20, litra o), at selskabernes vedtægter skal indeholde bestemmelser herom, men loven giver ikke direktiver for indholdet af sådanne ved-

tægtsbestemmelser. Handelsministeriet har imidlertid kort efter skadesforsikringslovens ikrafttræden tiltrådt en standardformulering til vedtægtsbestemmelser om midlernes anbringelse, trykt i forsikringsrådets beretning II for 1935, side 9. Denne formulering, der var fremgået af forhandlinger mellem assurandør-societetet og forsikringsrådet, blev optaget i vedtægterne for de fleste af de af skadesforsikringslovens hovedbestemmelser omfattede selskaber.

I de første år efter skadesforsikringslovens ikrafttræden blev rådet imidlertid under arbejdet med selskabernes regnskaber opmærksom på, at visse ændringer i de pågældende bestemmelser ville være ønskelige, og rådet udarbejdede da en ændret formulering, der er trykt i rådets beretning II for 1942, side 9-10.

Bestemmelserne er i denne form optaget i vedtægterne for de fleste af de efter 1941 stiftede selskaber under skadesforsikringslovens hovedbestemmelser og er endvidere i forbindelse med vedtægtsændringer i anden anledning optaget i vedtægterne for nogle af de selskaber, der tidligere havde optaget den ældre formulering. Et stort antal selskaber har dog stadig den oprindelig godkendte formulering i vedtægterne.

Udvalget er ved udarbejdelsen af lovudkastet gået ud fra, at det vil være hensigtsmæssigst, at loven ligesom skadesforsikringsloven ikke direkte giver forskrift om, hvorledes skadesforsikringsselskabernes midler bør kunne anbringes, men indskrænker sig til bestemmelser, hvorefter selskabernes vedtægter skal indeholde regler i så henseende. Man anser det dog i denne forbindelse for naturligt, om der til sin tid kunne optages forhandlinger mellem forsikringsselskaberne og forsikringsrådet til overvejelse af spørgsmålet om en hensigtsmæssig formulering af vedtægtsregler om anbringelse af midler.

VII.

Overdragelse af en forsikringsbestand.

Livsforsikringsloven indeholder i §§ 30 og 32-33 bestemmelser, som muliggør, at et selskabs livsforsikringsbestand kan overdrages til et andet selskab, som overtager forpligtelserne overfor forsikringstagerne. Disse regler er omtrent uændret optaget i lovudkastets §§ 84, 86 og 87, jfr. disse paragraffer og bemærkningerne hertil.

Skadesforsikringsloven har i § 53, stk. 2, en bestemmelse, som udtaler, at et selskab, som ønsker at overdrage hele sin forsikringsbestand eller en bestemt del af denne til et andet selskab, skal afgive en indberetning herom til forsikringsrådet. Bestemmelsen synes at forudsætte, at en sådan samlet overdragelse af en skadesforsikringsbestand kan gennemføres, men man har manglet regler for, hvorledes en sådan overdragelse skal kunne ske.

Udvalget har overvejet, om det ville være ønskeligt også for skadesforsikring at have regler om overdragelse af en forsikringsbestand. Spørgsmålet har givet anledning til nogen tvivl i udvalget, idet man har ment, at man ikke helt kunne sidestille livsforsikring og skadesforsikring. For livsforsikrings vedkommende vil der sædvanligvis, når forsikringsbestanden er taget under administration, være et behov for at foretage en samlet overdragelse af bestanden til et andet livsforsikringsselskab eller - hvis dette viser sig uigennemførligt - til et gensidigt selskab, som stiftes med samtlige forsikringstagere som medlemmer. Såfremt disse muligheder for en overdragelse af bestanden ikke var til stede, ville det være nødvendigt ved likvidationen at ophæve forsikringerne mod udbetaling af tilbagekøbsværdien, hvilket ville betyde tab for forsikringstagerne og desuden vanskeligheder for mange, som på grund af ændringer i helbredsforhold ikke mere ville have mulighed for at tegne ny forsikring til normal præmie. For skadesforsikringens vedkommende vil en forsikring derimod sædvanligvis kunne hæves og uden tab for forsikringstageren tegnes i et andet selskab.

Udvalget har fundet, at der navnlig kunne være et behov for overdragelse af en skadesfor-

sikringsbestand, såfremt selskabet er kommet under likvidation. I disse tilfælde vil forsikringsbestanden repræsentere et aktiv, som ville gå tabt, såfremt overdragelse ikke kunne gennemføres. Ved en overdragelse vil det likviderende selskab modtage betaling for dette aktiv og øger derved mulighederne for at opfylde sine forpligtelser. For så vidt angår overdragelse udenfor likvidationstilfældet gør den samme betragtning sig ikke umiddelbart gældende, men det kan meget vel tænkes, at overdragelse foretages med henblik på senere likvidation eller for at undgå likvidation og således er et led i bestræbelser for at afvikle den pågældende forretning uden tab for forsikringstagerne eller kreditorerne. Det kan også være naturligt i andre tilfælde udenfor likvidation eller likvidationslignende situationer, at et selskab kan overdrage sin forsikringsbestand til et andet eller sammensmeltes med et andet selskab. Der er herved blandt andet tænkt på aktieselskaber, hvor et selskab i realiteten gennem aktieopkøb kan overtage et andet selskab. Det vil være rimeligt, at en overdragelse, der reelt har fundet sted, også formelt vil kunne gennemføres. Også for de gensidige selskabers vedkommende kan der tænkes en tilsvarende af selskaberne ønsket sammenslutning, og skulle et sådant ønske foreligge fra de pågældende selskabers side, er der næppe nogen grund til, at lovgivningen skulle stille sig hindrende i vejen derfor, for så vidt forsikringstagernes interesser tilgodeses på behørig måde.

For de gensidige selskabers vedkommende vil forsikringstagerne desuden få lejlighed til at tage stilling til spørgsmålet enten direkte eller gennem repræsentanter, når sagen behandles på selskabets generalforsamling. Forsikringstagerne i et gensidigt selskab vil således fra første færd have mulighed for at øve indflydelse på spørgsmålet.

Den svenske tilsynslov indeholder såvel for livsforsikring som for skadesforsikring bestemmelser om, at en forsikringsbestand kan overdrages til et andet selskab, såfremt forsikringstilsynet finder, at overdragelsen kan ske

uden skade for forsikringstageres rettigheder (svensk tilsynslov §§ 295 og 297). Den svenske lov stiller ikke krav om nogen form for afstemning blandt forsikringstagerne.

Udvalget har drøftet spørgsmålet om indførelse af tilsvarende regler her i landet, men har ment, at der ikke burde være mulighed for at overdrage en forsikringsbestand uden hensyntagen til, om forsikringstagerne udtaler sig imod overdragelsen.

Udvalget har herefter foreslået regler (§§ 97-99), der er udformet på omtrent samme måde som de tilsvarende regler for livsforsikring (§§ 84, 86 og 87), hvilket vil sige, at selskabernes beslutning om overdragelse af en forsikringsbestand skal forelægges forsikringsrådet, som må tage stilling til, om overdragelsen er forsvarlig overfor forsikringstagerne. Hvis dette ikke er tilfældet, skal tilladelse til overdragelse nægtes. Giver forsikringsrådet tilladelse, skal forsikringstagerne have oplysning om den påtænkte overdragelse ved en offentliggørelse af denne. Endvidere skal forsikringstagerne have tilsendt en meddelelse om overdragelsen, jfr. lovudkastets § 97, stk. 2, og § 98, stk. 2. Såfremt mere end en femtedel af forsikringstagerne derefter modsætter sig overdragelsen, kan denne ikke gennemføres. Under hensyntagen til de ovenfor nævnte særlige synspunkter, der har været fremme for skadesforsikrings vedkommende, har man foreslået, at der gives adgang til opsigelse af forsikringerne, således at en forsikringstager, som på overdragelsestidspunktet har en flerårig kontrakt løbende, vil kunne opsiges, som om kontrakten var et-årig, jfr. nærmere § 97, stk. 3. Reglen giver en udvidet adgang til opsigelse og medfører ingen indskrænkning i den kontraktmæssige adgang til opsigelse, som i forvejen måtte bestå.

For så vidt overdragelse finder sted som led i en sammensmeltning af to eller flere aktieselskaber, jfr. lovudkastets § 99, kan forsikringsrådet dog bestemme, at forsikringstagerne i disse aktieselskaber ikke skal have den omhandlede udvidelse af deres adgang til at opsiges forsikringerne. Forsikringstagerne kan hindre sammensmeltningen, såfremt mere end en femtedel af forsikringstagerne i hvert enkelt af selsaberne gør indsigelse herimod, hvilket ganske svarer til reglerne for livsforsikring. Begrundelsen for den særlige regel i tilfælde af sammensmeltning af aktieselskaber ligger i, at en adgang til samtidig og kortfristet opsigelse i de sammensmeltede selskaber ville kunne skabe for

megen uro og i realiteten gøre det umuligt at anvende de foreslåede regler.

Såfremt et aktieselskab overdrager hele sin formue og dermed også forsikringsbestanden til et andet aktieselskab, kan forholdene være praktisk taget de samme som ved sammensmeltning. Ofte vil der kun være en formel forskel mellem disse to situationer. Sådan overdragelse er ikke særskilt nævnt i lovtæksten, men det vil være naturligt at anvende den foreslåede regel om sammensmeltning analogt, hvor der ikke er nogen reel forskel mellem overdragelse af hele selskabet og en sammensmeltning af de to selskaber. For de gensidige selskabers vedkommende har man ikke kunnet gå ind for den samme regel, da der må tages et særligt hensyn til disse selskabers karakter, herunder de regler, hvorefter medlemmerne hæfter for selskabets forpligtelser.

For så vidt angår overdragelse i forbindelse med likvidation efter forsikringsrådets beslutning påhviler det rådet at tage initiativet til overdragelsen, jfr. § 97. I denne situation er der som foran anført særlige grunde for at tillade overdragelsen, og under hensyntagen hertil har man ikke foreslået nogen regel om afstemning, idet man har ment, at den udvidede adgang til opsigelse her måtte være tilstrækkelig for skadesforsikrings vedkommende.

Lov om forsikringsaftaler § 27, stk. 1, 2. pkt, bestemmer, at forsikringstageren kan hæve aftalen, hvis selskabet sammensmeltes med et andet, eller overdrager sin formue som helhed til dette. Denne regel vil efter forslaget ikke komme til anvendelse for så vidt angår overdragelse af en forsikringsbestand eller sammensmeltning af forsikringselskaber, der foregår efter de foreslåede regler.

Forsikringsaftalelovens § 27, stk. 2, hvorefter forsikringsaftalen bortfalder et år efter, at frivillig likvidation er påbegyndt, og ifølge hvilken forsikringstageren kan hæve aftalen, hvis selskabet på hans opfordring undlader at stille betryggende sikkerhed for opfyldelsen, vil fortsat have betydning, indtil overdragelse af en forsikringsbestand har fundet sted. Bestemmelsen vil tillige finde anvendelse på den af forsikringsrådet forordnede likvidation, jfr. lovudkastets § 97, stk. 5. Såfremt man ønsker at overdrage forsikringsbestanden i et under likvidation værende selskab, vil det altså være nødvendigt at gennemføre overdragelsen inden et år efter likvidationens begyndelse, og det vil endvidere være nødvendigt for at bevare bestan-

den at stille sikkerhed, såfremt det kræves. Herom er der foreslået den regel, jfr. lovudkastets §§ 104 og 107, at forsikringsrådet træffer bestemmelse om, hvorvidt en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende. Når overdragelsen er sket i overensstemmelse med lovudkastets regler, vil forsikringstageren ikke mere kunne hæve aftalen i medfør af forsikringsaftalelovens § 27, stk. 2. Disse regler forudsætter, at forsikringsrådet, såfremt rådet bestemmer likvidation af et selskab, meget hurtigt kan gøre skridt til forsikringsbestandens overdragelse, idet en sikkerhedsstillelse mest praktisk vil kunne tilbydes af det eller de selskaber, som er villige til at overtage forsikringsbestanden. I tilfælde af frivillig

likvidation må man regne med, at selskabet af praktiske grunde som hovedregel vil sørge for, at spørgsmålet om mulig overdragelse af selskabets forsikringsbestand er løst inden likvidationens påbegyndelse.

Kommer forsikringsselskabet under konkurs, kan forsikringstageren hæve aftalen i medfør af forsikringsaftalelovens § 26. Såfremt aftalen ikke hæves, bortfalder den tre måneder efter konkursens bekendtgørelse. Forsikringstagerens adgang til forinden at hæve aftalen efter forsikringsaftalelovens § 26 består uanset sikkerhedsstillelse. I tilfælde af konkurs vil der således næppe være praktiske muligheder for en overdragelse af selskabets forsikringsbestand.

VIII.

Forsikringselskabers opløsning.

Livsforsikringsloven indeholder ingen regler om opløsning af selve livsforsikringselskabet, men forudsætter i § 26, at opløsningen kan ske ved konkurs. Endvidere giver loven regler om administration af selskabets livsforsikringsbestand, hvilket kan være et led i selskabets opløsning.

Skadesforsikringsloven giver i § 54 forsikringsrådet beføjelse til at føre et skadesforsikringselskab i likvidation, og desuden har aktieselskabsloven i §§ 60 ff regler om frivillig likvidation samt om opløsning ved overdragelse til et andet selskab eller sammensmeltning med et andet selskab.

Også skadesforsikringsloven forudsætter, at der kan blive tale om konkursbehandling. Når forsikringsrådet i medfør af lovens § 54 har truffet bestemmelse om likvidation, kan en konkursbegæring dog ikke efter dette tidspunkt tages til følge.

Udvalget har overvejet, om man såvel for livsforsikring som for skadesforsikring helt skulle udelukke muligheden for at begære et forsikringselskab taget under konkursbehandling. Regler af denne karakter findes i bankloven, sparekasseloven og pensionskasseloven, og de samme grunde, som har ført til reglen om udelukkelse af konkurs i disse tilfælde, kunne også tale for at indføre tilsvarende regler for forsikringselskabernes vedkommende. Udvalget har imidlertid næret betænkelighed ved helt at udelukke kreditorerne fra den adgang til at indgive konkursbegæring, som livsforsikringsloven og skadesforsikringsloven forudsæt-

ter. Det har herunder været et tungtvejende hensyn, at det *ville* blive vanskeligt at give kreditorerne muligheder for andre retsskridt, som kunne erstatte konkursadgangen.

Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at opløsningen af et forsikringselskab normalt bør ske ved likvidation, således at det kun bliver i undtagelsestilfælde, at en konkursbegæring tages til følge. Man har derfor foreslået, jfr. lovudkastets § 108, at forsikringsrådet skal underrettes i tilfælde af indgivelse af konkursbegæring overfor et forsikringselskab, samt at begæringen ikke kan tages til følge, før forsikringsrådet har haft mindst otte dage til overvejelse af sagen. Forsikringsrådet kan da indenfor denne frist bestemme, om sagen må gå sin gang, eller om man må foretrække, at selskabet i stedet føres i likvidation af forsikringsrådet i medfør af § 107, hvorved det udelukkes, at konkursbegæringen kan tages til følge. Forsikringsrådet kan måske også have muligheder for gennem et samarbejde med andre forsikringselskaber at afværge den truende konkurs.

Lovudkastets regler om opløsning af forsikringselskaber (kap. XVII) svarer iøvrigt i det væsentlige til skadesforsikringslovens og aktieselskabslovens regler, der således også foreslås for livsforsikringselskaberne. Nogle mindre ændringer er omtalt i bemærkningerne til de pågældende paragraffer. De foreslåede bestemmelser har været forelagt justitsministeriet, som intet har haft at bemærke til lovudkastets regler på dette område.

IX.

Udenlandske forsikringssekskabers adgang til at drive forsikringsvirksomhed her i landet.

De foreslåede bestemmelser om udenlandske forsikringssekskabers adgang til at drive virksomhed her i landet svarer i det væsentlige til skadesforsikringslovens og aktieselskabslovens regler på dette område.

For så vidt angår livsforsikringsvirksomhed har man foreslået den ændring, at der stilles krav om gensidighed, således at der kun gives adgang for udenlandske sekskaber, i hvis hjemland danske sekskaber har tilsvarende muligheder for at drive forsikringsvirksomhed (lovudkastets § 122). Denne gensidighedsbestemmelse har hidtil ikke været fastslået i livsforsikringsloven, jfr. lovens § 40, medens reglen findes i skadesforsikringslovens § 41 og aktieselskabslovens § 74. Man har endvidere for livsforsikrings vedkommende foreslået, at udenlandske sekskabers forsikringsbetingelser, tekniske grundlag m. v. skal godkendes efter tilsvarende regler, som gælder for indenlandske sekskaber (lovudkastets § 128, stk. 2, 3. pkt.).

Der er foreslået forhøjelser af størrelsen af de depoter, som udkræves ved påbegyndelse af forsikringsvirksomhed her i landet, jfr. lovudkastets § 127. Forhøjelsen betyder en fordobling af mindstedepoterne, og de foreslåede ændringer på dette område er således lidt mindre end de i de fleste tilfælde foreslåede tilsvarende forhøjelser af kravene til de indenlandske sekskabers kapital, jfr. lovudkastets § 25. For skadesforsikrings vedkommende foreslået mindstedepoter på 100.000 kr., dog 200.000 kr. for visse brancher, nemlig brandforsikring, driftstabsforsikring, søforsikring, luftfartsforsikring, kautions- eller kreditforsikring. Efter de gældende regler er mindstedepotet 100.000 kr. for brand- og søforsikring, og iøvrigt 50.000 kr.

For livsforsikringssekskaberne er mindstedepotet foreslået forhøjet fra 100.000 kr. til 200.000 kr. Med hensyn til de værdipapirer, hvoraf depoter vedrørende livsforsikringsvirksomhed skal sammensættes, har man foreslået lempelser for så vidt angår 15 pct. af depotet, hvilket svarer

til de foreslåede regler for anbringelse af livsforsikringssekskabers forsikringsfond, jfr. lovudkastets § 133 sammenholdt med § 68. Lempelsen gælder dog ikke mindstedepoterne.

Udvalget har overvejet, om generalagenturer for udenlandske sekskaber, som her i landet udelukkende driver genforsikringsvirksomhed, skal optages i forsikringsregisteret. I Sverige optages sådanne forretningsafdelinger for udenlandske forsikringssekskaber ikke i registeret og er ikke under tilsyn. Meget kunne tale for at undtage de pågældende generalagenturer fra lovens område, således at der hverken kræves registrering eller tilsyn. De danske forsikringssekskaber er interesseret i, at der her i landet oprettes generalagenturer for overførsel af genforsikringer til udenlandske sekskaber, således at man får en hurtigere og lettere forbindelse med de pågældende udenlandske genforsikringssekskaber.

Udvalgets overvejelser har ført til, at man finder det rettest, at disse generalagenturer i overensstemmelse med almindelige principper optages i forsikringsregisteret, men at der iøvrigt bør fastlægges regler for disse, således at oprettelsen af generalagenturer af denne art ikke unødigt hindres gennem omkostninger eller besværligheder. Man bør derfor formentlig ved udformningen af bekendtgørelsen om takster for optagelse i forsikringsregisteret give de pågældende generalagenturer en særstilling, da registreringsgebyrerne ellers, hvis de beregnes på sædvanlig måde på grundlag af det udenlandske sekskabs kapitalforhold, vil blive for tyngende.

Bestemmelsen i lovudkastets § 2, stk. 5, finder tillige anvendelse på udenlandske sekskaber, således at der for forsikringsvirksomhed, der består i overtagelse af genforsikringer, af forsikringsrådet kan tillades de afvigelser fra loven, som findes hensigtsmæssige af hensyn til beskaffenheden af sådanne sekskabers virksomhed.

X.

Forsikringsregisteret.

Udvalget har overvejet spørgsmålet om, hvorvidt forsikringsregisteret som hidtil skulle henhøre under overregistrator ved aktieselskabsregisteret, eller om det skulle høre under forsikringsrådet.

Forsikringsregisteret, der omfatter samtlige under tilsyn værende skadesforsikringsselskaber, men derimod ikke livsforsikringsselskaber, er oprettet i henhold til skadesforsikringslovens bestemmelser (§ 4). Før skadesforsikringsloven blev skadesforsikringsaktieselskaber registreret i aktieselskabsregisteret, medens gensidige skadesforsikringsselskaber kunne registreres i de stedlige handelsregistre. Livsforsikringsselskaber — aktieselskaber og gensidige selskaber — skulle dengang ligesom nu registreres i de stedlige handelsregistre.

Forslaget om oprettelse af forsikringsregisteret stammer fra den af handelsministeren under 20. oktober 1921 nedsatte forsikringstilsynskommission. Kommissionens betænkning henlagde forsikringsregisteret til overregistrator ved aktieselskabsregisteret. Det må herved bemærkes, at i kommissionens forslag henlagdes tilsynet med skadesforsikringsselskaberne til handelsministeriet direkte og ikke under forsikringsrådet. Kommissionen ville derfor ikke have kunnet foreslå at placere forsikringsregisteret under forsikringsrådet (rigsdagtidende 1923—24, tillæg A II, sp. 4902-04).

I Sverige føres forsikringsregisteret af forsikringsinspektionen. I Finland har man bibeholdt den hidtidige registrering i handelsregisteret, men samtidig er der oprettet en art forsikringsregister under socialministeriet, der er den tilsynsførende myndighed i Finland. I Norge finder registrering sted efter de gældende regler i lov om handelsregistre, men i det foreliggende norske udkast til lov om forsikringstilsyn foreslår man oprettelse af et forsikringsregister, der skal føres af forsikringstilsynet. Motiveringen for det norske forslag er den, at forsikringsrådet gennem forsikringsregisteret vil kunne

skaffe sig mange af de oplysninger, som det kan få brug for under sin virksomhed.

Udvalget er af den opfattelse, at der også her i landet vil kunne opnås en forenkling ved at overflytte forsikringsregisteret til forsikringsrådet, idet man derved får samlet oplysningerne om forsikringsselskaberne på eet sted. Dette vil lette forsikringstilsynets arbejde og gøre det mere effektivt, og det vil være en lettelse for de pågældende forsikringsselskaber, som kun får med een institution at gøre. Det vil også være lettere for de personer, der søger oplysninger om forsikringsselskaber, at disse oplysninger kan findes i en enkelt institution.

Det vil kunne indvendes mod en sådan overflytning af forsikringsregisteret, at aktieselskabsregisteret på denne måde ikke kommer til at omfatte samtlige aktieselskaber, og at aktieselskabsregisteret har større erfaring på det selskabsretlige område, end forsikringsrådet vil kunne få det med det relativt lille antal selskaber, som henhører under forsikringsrådet. Endelig kunne der måske være en vis risiko for, at ensartede selskabsretlige spørgsmål blev afgjort forskelligt af forsikringsrådet og overregistrator ved aktieselskabsregisteret.

Det er udvalgets opfattelse, at fordelene ved en overflytning af forsikringsregisteret til forsikringsrådet overvejer de anførte betænkeligheder. Det forudsættes herved, at der som hidtil må bestå et samarbejde mellem forsikringsrådet og aktieselskabsregisteret. Denne forudsætning har fundet udtryk i lovudkastets § 146, hvori det foreslås, at overregistrator ved aktieselskabsregisteret tilforordnes til bistand ved registerets førelse. Det kunne også overvejes at give aktieselskabsregisteret underretning om de registreringer, der foretages vedrørende aktieselskaber, således at aktieselskabsregisteret bliver fuldstændigt med hensyn til aktieselskaber. Spørgsmål af denne art vil imidlertid formentlig kunne finde sin løsning i en bekendtgørelse om forsikringsregisterets førelse.

XL

Pensionskasseloven.

Udvalget har i kommissoriet fået til opgave at foretage en gennemgang af pensionskasseloven og at fremsætte forslag til ændringer i denne lov. På dette område har udvalget den opfattelse, at revisionen af loven må begrænses til de ændringer, som måtte svare til de foreslåede ændringer i livsforsikringslovens bestemmelser om de midler, hvori forsikringsfonden skal anbringes. Såfremt pensionskasselovens bestemmelser iøvrigt skulle revideres, burde udvalget formentlig have været suppleret med repræsentanter for de interesserede organisationer, og desuden fandt der i 1950 en sådan revision sted efter forudgående forhandling med organisationerne, således at pensionskasseloven bortset fra reglerne om midlernes anbringelse og enkelte dertil knyttede bestemmelser ikke skulle behøve nogen revision.

For så vidt angår det udarbejdede forslag kan i det væsentlige henvises til de synspunkter, der ovenfor under V er anført angående livsforsikringssekskabernes anbringelse af de midler, der modsvarer forsikringsfonden. For pensionskassernes vedkommende må dog anføres yderligere nogle hensyn, som kan medføre betænkeligheder ved at give pensionskasserne samme frihed som livsforsikringssekskabernes, og andre hensyn, som styrker de motiver, som har ført til at foreslå en friere adgang til midlernes anbringelse for livsforsikringssekskabernes vedkommende.

Betænkelighederne beror på, at pensionskassernes ledelse ikke altid vil besidde den fornødne sagkundskab til på rette måde at anbringe de midler, for hvilke kassens ledelse selv bestemmer anbringelsesmåden (15 pct.). I de fleste tilfælde vil virksomhedens ledelse have en betydelig indflydelse på pensionskassens ledelse og kunne måske fristes til i en given situation ved anbringelsen at tage hensyn, som mere tjener selskabets interesse end pensionskassens, f. eks. ved direkte anbringelse i virksomheden eller virksomhedens datterselskaber.

De hensyn, som på den anden side styrker motiverne for lempeligere regler på det nævnte område, er for pensionskassernes vedkommen-

de, at de i virksomheden ansatte, når det drejer sig om personer med en så fast tilknytning til virksomheden, at de går ind under en pensionskasse, under alle omstændigheder må have et vist interessefællesskab med den virksomhed, hvori de er ansat. De vil endvidere kunne have en interesse i, at virksomheden bliver i stand til at forbedre pensionsvilkårene uden at skulle trække likvide midler ud af virksomheden til køb af obligationer eller anden lignende anbringelsesmåde, således som tilfældet er efter den nugældende lovgivning. Virksomhedens ledelse og pensionskassen kan derfor have en sammenfaldende interesse i, at virksomhedens bidrag bliver indestående i virksomheden og optages i regnskabet som gæld til pensionskassen. Efter de foreslåede regler vil dette kunne lade sig gøre indenfor de 15 pct. af midlerne, for hvilke pensionskassens ledelse selv bestemmer anbringelsesmåden. Det kan i denne forbindelse nævnes, at de nugældende regler allerede nu administreres lempeligt på den måde, at forsikringsrådet undertiden tillader, at indbetalinger fra virksomheden, som er fornødne for at bringe balance i pensionskassens status, afbetales over en årrække.

I disse tilfælde vil pensionskassens status - omend tidsbegrænset - være afhængig af virksomhedens fortsatte betalingsevne allerede på grundlag af administrationen af de gældende regler. Ved administrationen af de nu foreslåede regler må man derfor have for øje, at man ikke ved anvendelse af den hidtidige praksis kombineret med de nye regler gør pensionskassens status afhængig af virksomhedens fortsatte betalingsevne i videre omfang end hjemlet ved bestemmelsen om adgangen til frit at anbringe 15 pct. af midlerne.

Af de oplysninger, som er indhentet fra udlandet, jfr. bilag 1, side 109—11, fremgår, at de nugældende regler her i landet er strengere for pensionskassernes område end i noget andet af de pågældende lande. For Sveriges vedkommende kan nævnes, at de såkaldte understøttelsesforeninger, der i det væsentlige svarer til vore pensionskasser, kan anbringe indtil 10 pct.

frit. For så vidt angår anbringelse i den virksomhed, hvortil foreningen er knyttet, skal der dog stilles sikkerhed i form af sådanne værdipapirer, som kan anvendes til midlernes anbringelse. Disse regler er imidlertid i høj grad modificeret derved, at virksomhederne selvstændigt kan give tilsagn om pension, uden at der af den grund skal oprettes understøttelsesforening (pensionskasse), dog under forudsætning af, at de pågældende, der har fået pensionstilsagn, ikke selv bidrager af deres løn til betalingen. Bestemmelsen betyder i virkeligheden, at pensioner, hvis man ønsker det, i Sverige kan holdes udenfor tilsyn af nogen art. De svenske regler er for tiden til drøftelse med henblik på en revision. I Norge er der givet visse regler om mønstervedtægter, men der føres ikke iøvrigt noget tilsyn, og nogen sikkerhed for kassernes solvens er der således ikke. Indtil 20 pct. af midlerne kan anbringes i børsnoterede bank- og forsikringsaktier og med samtykke af socialdepartementet i industriaktier. Der henvises iøvrigt til bilag 1. I Finland er der heller ikke noget egentligt tilsyn med pen-

sionskasserne. Midlerne er i betydeligt omfang anbragt som tilgodehavender hos arbejdsgiveren, jfr. nærmere bilag 1, idet der uden sikkerhedstillelse kan ydes lån til arbejdsgiveren til en rentefod, der mindst er lig livsforsikringsselskabernes godkendte grundlagsrentefod. England og U.S.A. har ikke særlige regler på dette område, og det samme gælder Frankrig, Belgien og Schweiz. For Hollands vedkommende findes en bestemmelse om, at pensionskassernes midler kun indenfor 10 pct. må anbringes i virksomheden eller i virksomhedens aktier.

Udover de foran anførte synspunkter lægger udvalget afgørende vægt på, at tilsynslovgivningens bestemmelser ikke må være af en sådan art, at de unødigt stiller sig i vejen for oprettelse og udvidelse af pensionskassevirksomheder, og udvalget har derfor ment at kunne foreslå en lempelse af de gældende bestemmelser om midlernes anbringelse i overensstemmelse med de for livsforsikringsselskaber i udkast til lov om forsikringsvirksomhed foreslåede regler.

Til foranstående er afgivet følgende særudtalelse:

Et medlem af udvalget (**Kofoed**) ønsker at udtale:

Efter at loven om tilsyn med skadesforsikringsselskaber var trådt i kraft, meldte der sig — som altid ved et nyt områdes inddragelse under lovgivningen - mange fortolkningsspørgsmål. Løsningen af disse skete med bistand fra assurandør-societetet og de enkelte selskaber, og der skabtes under drøftelser i rådsmøder og efter afgørelser af handelsministeriet en praksis, der formentes at være i overensstemmelse med lovens ord og tilpasset forsikringsvirksomhedens tarv.

I årenes løb blev det imidlertid mere og mere klart, at en revision af skadesforsikringsloven var ønskelig, og til forberedelse af en sådan blev det derfor besluttet, at et udkast til en ny lov skulle udarbejdes. Et udvalg på 5 til skadesforsikringstilsynet knyttede medarbejdere, for hvilke beregner Lemche var skriftfører, drøftede en sådan lovs indhold, og det fremkomne udkast behandledes i 1952 i en række rådsmøder, og nyt udkast udarbejdedes under hensyntagen hertil.

Det således fremkomne lovudkast er tilgæet nærværende udvalg. For ikke unødigt at forøge betænkningens omfang er det ikke medtaget blandt bilagene, men det har været en del af grundlaget for udvalgets udførelse af det pålagte hverv.

Udvalgets udkast afviger både reelt og formelt på mange måder fra det interne udkast til ny tilsynslov. I nedenstående bemærkninger er anført enkelte punkter, hvor det interne udkast synes at måtte foretrækkes for udvalgets udkast til ny lov for så vidt angår tilsynet med skadesforsikringsselskaber.

Hvad først lovens område angår, er det side 6 anført, at det må ligge udenfor udvalgets kommissorium at stille forslag om, at de under justisministeriets tilsyn stående gensidige bygningsbrandforsikringsselskaber bringes ind under tilsynsloven. Da denne afgrænsning af kommissoriet ikke synes at burde tiltrædes, skal følgende anføres:

De pågældende virksomheder er forsikringsselskaber på linie med alle andre forsikringsselskaber. Allerede ved lovens tilbliven lovede handelsministeren (rigsdagstidende 1933—34, tillæg B, spalte 1182), at han i forbindelse med justisministeren ville optage spørgsmålet om samtlige brandforsikringsselskabers stilling til

overvejelse, idet der i alle partier syntes at være en fornemmelse af, at der i den bestående ordning var noget forkert. Nogen lovændring herom er som bekendt ikke vedtaget. Bygningsbrandforsikringsselskaberne kan måske have en formel interesse i selve den omstændighed at indtage en særstilling og i at have direkte rapport til et ministerium. Ministeriet kan have interesse i at bevare et arbejdsområde, der ved behandling af sager vedrørende brandpolitilovgivning og brandvæsen skaffer kontakt med selskaberne, og kontrollen med, at alle prioriterede ejendomme altid har en ikraftværende brandpolice, må fortsat udøves af justitsministeriet gennem et særligt tilsyn; men nogen fyldestgørende realitetsbegrundelse for, at bygningsbrandforsikringsselskaberne tilsynsmæssigt ikke skulle følge de øvrige skadesforsikringsselskaber, synes vanskeligt at kunne anføres. Følger de ikke disse, fremkommer der let forskelle ved sagsbehandling af vedtægter og regnskaber m. v. ; og kan det tænkes, at de forsikredes interesser kom i fare, vil det være uhensigtsmæssigt at have forskellige retsregler, hvilket også gælder andre områder, hvor der for forsikringsselskaber gælder særlige regler. Det kan måske yderligere nævnes, at de omhandlede selskabers virksomhed på grund af særstillingen er indskrænket til bygningsbrand, og at det kunne blive anset for praktisk, at også andet end skade på bygninger kunne erstattes, f. eks. huslejetab og skade på løsøre, der uden at være nagelfast har naturlig tilknytning til den forsikrede ejendom. Endelig kan det tilføjes, at forsikringsvirksomhedens erhvervsorganisation assurandør-societetet omfatter bygningsbrand.

I udkastets § 26 er foreskrevet, at i forsikringsselskaber, der fremtidig stiftes, skal den indbetalte del af aktiekapitalen for hver aktie mindst udgøre 50 pct. af dens pålydende beløb. Efter den tilsvarende nugældende bestemmelse, der findes i aktieselskabslovens § 14, 2. stk., skal indbetalinger i et forsikringsaktieselskab udgøre mindst 25 pct. af hver akties pålydende. Udkastet betegner således et skridt i retning af forskrivningssystemets afskaffelse, men det kunne anses for ønskeligt, om dette skridt var blevet taget fuldt ud. En betragtning, der i overvejelserne om forskrivningssystemets hensigtsmæssighed er blevet anført imod systemet, og som går ud på, at forskrivningernes værdi ofte er mindst på det tidspunkt, hvor behovet for indbetaling er størst, må tilkendes vægt. Det kan ganske vist ikke ventes, at der ofte vil fo-

rekomme situationer, hvor det er nødvendigt for et selskab at indkalde på forskrivningerne, og man er i den tid, tilsynet efter skadesforsikringsloven har bestået, blevet skånet for at opleve eksempler på, at indkaldelser på aktionærforskrivninger er sket forgæves. Derimod er det flere gange sket, at rådet har anset det for påkrævet at foranledige, at et selskabs bestyrelse drog omsorg for at omplacere ikke fuldt indbetalte aktier, fordi de pågældende aktionærer ikke kunne anses for at være gode for deres forskrivninger. En bestemmelse, hvorefter forskrivninger i et vist omfang skal være tilladt, synes under alle omstændigheder at burde kombineres med en bestemmelse, der i højere grad end udkastets § 40, jfr. aktieselskabslovens § 33, pålægger selskabernes bestyrelser ansvar for *vedvarende* at sikre sig, at aktionærene er gode for de dem påhvilede forskrivninger. Det må erkendes, at en sådan byrde vanskeligt kan lægges på et selskabs bestyrelse, men konsekvensen heraf synes at burde være, at man helt opgiver forskrivningssystemet, hvilket kunne ske straks for fremtidig stiftede selskabers vedkommende og gennemføres i løbet af en længere afviklingsperiode for bestående selskaber. Tilsvarende betragtninger gælder for forskrivninger på garantikapitalen i gensidige selskaber, jfr. udkastets § 46.

Vedrørende bestemmelsen i udkastets § 89, 1. stk. (om gennemsnitskurser) bemærkes følgende:

Tilladelsen til, at skadesforsikringselskaber kan benytte gennemsnitskurser, blev givet i 1940 i en situation, hvor der synes at have været enighed om, at tilladelsen burde være af midlertidig karakter. Ønsket om disse kurser blev fremsat i en skrivelse af 19. januar 1940 fra assurandør-societetet til forsikringsrådet, i hvilken skrivelse der indledningsvis refereres til den forhåndenværende ekstraordinære situation, og i rådets skrivelse af 1. marts 1940 til handelsministeriet, hvori rådet gør rede for de grunde, der har ført til, at man ikke vil modsætte sig selskabernes ønske om gennemsnitskurser, siges det bl. a. vedrørende muligheden for at tillade brug af anskaffelseskurser, at rådet må tillægge det en vis betydning, at en tilladelse til anvendelse af anskaffelseskurser naturligt måtte forudsætte og i praksis let ville indebære, at den trufne særordning ville blive vedvarende, hvilket rådet »ikke mener at kunne give sin anbefaling til«.

Brug af gennemsnitskurser i skadesforsik-

ringsselskaber, hvis virksomhed omfatter kontrakter af en anden karakter end tilfældet er indenfor livsforsikring, må anses for uheldig. Velkonsoliderede selskaber vil have mulighed for at styrke kursreguleringsfonden i et sådant omfang, at kursbevægelserne i overensstemmelse med lovens tanke kan finde sted indenfor denne fond.

I et forsikringselskab kan der ske udbetalinger til selskabets ejere. Brug af gennemsnitskurser ville være særlig uheldigt, såfremt der kunne forekomme tilfælde, hvor disse kurser muliggjorde aktionærudbytte i større omfang, end tilfældet ville være ved brug af ultimokurser. Efter de hidtil gældende midlertidige tilladelser til at bruge gennemsnitskurser har det stedse bl. a. været et vilkår, at udbytte ikke måtte ydes i et omfang, der var betinget ved brug af gennemsnitskurser, en praksis, der, jfr. side 20, agtes videreført, men som ikke udtrykkelig er fastlagt i lovudkastets ord.

Det vil ved brug af gennemsnitskurser i visse tilfælde være påkrævet, at man ved bedømmelsen af de pågældende selskabers stilling på grundlag af deres regnskaber ser hen til den afvigelse, som fremkommer derved, at der er brugt gennemsnitskurser i stedet for ultimokurser. Dette vil navnlig være tilfældet ved tilsynsmyndighedernes regnskabskritik, men det vil efter omstændighederne også ved vurdering af selskabets kreditbasis være af betydning, om den øjeblikkelige markedsværdi af aktiverne er anderledes, end regnskabet udviser. Det kan her tilføjes, at en regnskabsopgørelse på grundlag af gennemsnitskurser kan siges at være vildledende i relation til sådanne læsere, der ikke er opmærksomme på betydningen af gennemsnitskurserne, herunder også f. eks. læsere i udlandet, især i sådanne lande, hvor brug af gennemsnitskurser ikke kendes.

Medens livsforsikringselskabers kursansættelse er fast og ensartet for alle selskaber, gælder det efter lovudvalgets lovudkast ikke skadesforsikringselskaberne, men disse vil på flere måder få frit valg mellem flere muligheder, og regnskabsstatistiske sammendrag vil derved blive behæftet med visse mangler og vanskeligheder. Det synes også stødende, at obligationer, der er ganske ens, i skadesforsikring kan opføres som aktiv i ét selskab til f. eks. 90, i et andet til 85 og i et tredje til 80, alt efter anskaffelsestidspunkterne.

En særregel, hvorefter der kan gives dispensation under ganske ekstraordinære forhold som

f. eks. den verdenskrise, der begyndte i New York i 1929, og givet ens for alle selskaber, synes derimod at kunne tiltrædes.

I udkastets § 98 er der givet bestemmelser om overdragelse af en skadesforsikringsbestand. Det er anført, at såfremt et selskab vil overdrage hele sin skadesforsikringsbestand eller en bestemt del af denne til et andet selskab, således at det første selskab derved befries for ansvar overfor forsikringstagerne, må det erhverve forsikringsrådets tilladelse dertil, og overdragelsen er iøvrigt betinget af, at selskabet underretter de enkelte forsikringstagere om overdragelsen, og at der ikke inden udløbet af en nærmere angivet frist indkommer indsigelse mod overdragelsen fra mere end en femtedel af forsikringstagerne. Det er i § 98, 3. stk. angivet, at enhver af de pågældende forsikringstagere kan opsigte forsikringen i overensstemmelse med nærmere regler. I udkastets § 99 er der ud fra samme principper givet nærmere regler for det tilfælde, at to eller flere selskaber ved sammensmeltning danner et nyt selskab.

Det må formentlig forekomme tvivlsomt, om man ikke ved disse bestemmelser går forsikringstagernes rettigheder unødigt nær. Det må være principielt betænkeligt at gøre brud på den almindelige retsregel, hvorefter ingen er pligtig til at tåle, at en debitor indsætter en anden debitor i sit sted, idet bestemmelsen i skadesforsikringslovens § 53, stk. 2, næppe har tilsigtet at ændre denne almindelige retsregel. Trods de vilkår, der i udkastet er krævet opfyldt, for at udskiftning af debitor i den omhandlede særlige situation skal kunne finde sted, må bestemmelsen forekomme betænkelig vidtgående.

Såfremt det overdragende selskab er velkonsolideret, men blot af særlige grunde ønsker at frigøre sig for en del af sin portefølje, kan det forekomme urimeligt, om man ved en adgang til porteføljeoverdragelse ville tillade selskabet at fratage en forsikringstager en på flere år tegnet forsikring, hvis vilkår, uanset forsikringsaftalens formulering forbliver uændret, i kraft af f. eks. god skadebehandling kan være gunstigere for ham end forsikring andetsteds. Yderligere betænkeligheder af speciel art opstår, når et af selskaberne er gensidigt med deraf følgende medlems hæftelse og medejendomsret til selskabet. Den betragtning, at uheldige konsekvenser af denne art må forudsættes tilstrækkeligt forebygget gennem udkastets bestemmel-

ser om, at forsikringsrådets tilladelse er nødvendig, synes ikke fuldt tilfredsstillende.

Det kan erkendes, at det ville være uheldigt, hvis en væsentlig porteføljeværdi gik tabt, når et selskabs virksomhed ophører, og når overførsel af forsikringer til andet selskab kun kan ske ved omtegning af de enkelte forsikringskontrakter. Her overfor må dog peges på, at et selskab altid vil have mulighed for at sælge omtegningsretten vedrørende de pågældende forsikringer til et andet selskab ved overladelse af fornødne oplysninger om forsikringstagernes navne og adresser. Hvis den forudsatte virksomhedsstandsning skyldes dårlig økonomisk situation, er det sandsynligt, at størstedelen af bestanden er løbende til utilstrækkelige præmier; porteføljeværdien ville derfor næppe være stor, og en adgang til porteføljeoverdragelse ville næppe blive benyttet eller, selvom dette skete, ville dog det ophørende selskab ikke opnå en væsentlig gunstigere vederlagsordning ved overdragelsen end i tilfælde af, at alene omtegningsretten blev solgt med den følge, at det overtagende selskab ville tegne et udvalg af den pågældende portefølje.

For dårligt konsoliderede selskaber er en lovbestemmelse om porteføljeoverdragelse således næppe påkrævet, og for velkonsoliderede selskaber vil som nævnt en sådan bestemmelse være et unødigt indgreb i bestående kontraktmæssige rettigheder, og det synes urimeligt, om et sådant selskab skulle kunne behandle en portefølje eller en vilkårlig del af denne som en salgsvare.

I lovudkastets § 130 er opretholdt den nu-gældende ordning, hvorefter det tillades korrespondenter til Lloyds at optage forsikringer her i landet på nærmere angivne betingelser. Da disse vilkårs gennemførelse har bevirket vanskeligheder, og da Lloyds med bibeholdelsen af den nævnte ordning bliver fritaget for at stille depot, for at yde bidrag til rådet og for at betale skat, synes det at måtte foretrækkes at henvise Lloyds til at drive virksomhed her i landet på grundlag af optagelse i forsikringsregisteret, idet der dog fastsættes en afviklingsperiode på 10 år efter lovens ikrafttræden.

Med hensyn til tilbageværende forskelle kan måske nævnes tvivl om, hvorvidt forsikringsvirksomhedens sociale karakter nødvendiggør, at aktier i skadesforsikrings selskaber ligesom det nu gælder for livsforsikrings selskaber i alle tilfælde skal lyde på navn, jfr. udkastets § 37, 5. stk.

Tillige kunne nævnes, at det for gensidige selskaber under stort tilsyn udtrykkelig bør fastsættes, at de ikke kan stiftes uden garanti-kapital.

Hvad angår forsikringsselskabers tvungne ophør, der omhandles i udkastets kapitel XVII, må det formentlig foretrækkes, at konkurs helt udelukkes, således som tilfældet er for banker, sparekasser, pensionskasser og begravelseskasser. I stedet for konkurs må sættes likvidation, der kan forordnes af forsikringsrådet, men iøvrigt efter konkurslignende regler og med hensyn til retsvirkninger sidestillet med konkurs.

Endelig kunne nævnes, at en opdeling i to love, en for skades- og en for livsforsikring, vel vil medføre talrige gentagelser, men at en så-

dan deling ville bevirke, at borgernes anvendelse af loven ville blive fritaget for tvivl om, hvorvidt en lovbestemmelse gælder alle forsikringsselskaber, eller alene gælder livsforsikring eller alene skadesforsikring. Til imødegåelse heraf kunne loven, foruden en fælles indledning med generelle bestemmelser og en fælles afslutning, indeholde en særskilt afdeling for livsforsikringsselskaber og en særskilt afdeling for skadesforsikring.

Det skal til slut anføres, at udvalgets udkast synes at give klaring af talrige vigtige spørgsmål og at betegne overordentlig store fremskridt fra den gældende tilsynslovgivning, og det gør det i så høj grad, at det med ovennævnte reservationer kan underskrives.

Udkast

til

lov om forsikringsvirksomhed.

Kapitel I.

Indledende bestemmelser.

§ 1.

Stk. 1. Forsikringsvirksomhed er undergivet de i nærværende lov indeholdte bestemmelser.

Stk. 2. Lov om aktieselskaber finder anvendelse på forsikringsaktieselskaber i det omfang, som er fastsat i nærværende lov.

Stk. 1. Loven finder ikke anvendelse på:

- a) livsforsikringsvirksomhed, som ikke er forretningsmæssig;
- b) begravelseskasser og ligbrændingsforeninger;
- c) de under socialministeriets tilsyn hørende sygekasser samt arbejdsløsheds-kasser m. v.;
- d) de under justitsministeriets tilsyn hørende brandforsikringsvirksomheder;
- e) de ved lov stiftede krigsforsikringsforbund og krigsforsikringsinstitutter.

Stk. 2. Loven finder ej heller anvendelse på statsanstalten for livsforsikring, idet dog bestemmelserne i §§ 77, stk. 1, litra b, 139, 140, 145 og 157, stk. 1 og 2, skal have gyldighed også for denne.

Stk. 3. På gensidige skadesforsikrings-selskaber af den i kapitel XIX omhandlede art finder loven anvendelse med de lempelser og undtagelser, som fremgår af bestemmelserne i det nævnte kapitel.

Stk. 4. I tvivlstilfælde afgør ministeren for handel, industri og søfart, om en virksomhed er en af loven omfattet forsikringsvirksomhed.

Stk. 5. For genforsikringsvirksomhed kan mi-

nisteren efter indstilling fra forsikringsrådet tillade de afvigelser fra loven, som findes hensigtsmæssige.

Tilsynet med de af denne lov omfattede forsikrings-selskaber udøves af et forsikringsråd, der forestår et register over forsikrings-selskaber (forsikringsregisteret).

§ 4.

Stk. 1. Forsikringsvirksomhed må - foruden af statsanstalten for livsforsikring — kun udøves af aktieselskaber og gensidige selskaber. Andre forsikringsvirksomheder end de nævnte, som ved nærværende lovs ikrafttræden er optaget i forsikringsregisteret, kan fortsætte deres virksomhed.

Stk. 2. Udenlandske selskaber kan drive forsikringsvirksomhed her i landet i overensstemmelse med reglerne i kapitel XX.

§ 5.

Stk. 1. Et forsikrings-selskab må ikke drive anden virksomhed end forsikringsvirksomhed og forsikringsagentur.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at et forsikrings-selskab som en varig anbringelse af selskabets midler indenfor de rammer, som lovgivningen og selskabets vedtægter angiver, opfører og ejer fast ejendom.

Stk. 3. Såfremt ganske særlige omstændigheder taler derfor, kan ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet tillade, at et forsikrings-selskab gennem aktiebesiddelse kontrollerer et aktieselskab, der driver anden virksomhed end forsikringsvirksomhed.

Stk. 4. Livsforsikringsvirksomhed må ikke i samme selskab forenes med anden forsikringsvirksomhed. Denne bestemmelse kommer ikke til anvendelse på forsikringselskaber, der ved denne lovs ikrafttræden driver såvel livsforsikringsvirksomhed som anden forsikringsvirksomhed.

§ 6.

Stk. 1. Et forsikringselskabs navn skal tydeligt angive selskabets egenskab af forsikringselskab. Andre foretagender må ikke i deres benævnelser eller henvendelser til offentligheden benytte ord, der er egnet til at fremkalde det indtryk, at de driver forsikringsvirksomhed. Stk. 2. Et gensidigt forsikringselskab skal i sin benævnelse benytte ordene »gensidigt selskab« eller deraf dannet forkortelse eller på anden tydelig måde angive sin egenskab af gensidigt selskab.

Stk. 3. Samtlige navne på de i forsikringsregisteret optagne selskaber skal tydeligt adskille sig fra hverandre.

Stk. 4. Bestemmelserne i § 2 i lov om aktieselskaber finder iøvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 1. Ethvert forsikringselskab skal anmeldes til forsikringsregisteret. Anmeldelsen skal foretages i en af ministeren for handel, industri og søfart foreskrevet fællesform.

Stk. 2. Forinden registrering er sket, må selskabet ikke tegne forsikring. Denne bestemmelse er dog ikke til hinder for, at der med henblik på stiftelse af et gensidigt forsikringselskab kan ske indtegning af medlemmer under forudsætning af, at forsikringsmæssigt ansvar ikke begynder at løbe, og præmie ikke opkræves, forinden selskabet er registreret.

§ 8.

Stk. 1. Ethvert forsikringselskabs vedtægter skal, forinden selskabet kan optages i forsikringsregisteret, stadfæstes af ministeren for handel, industri og søfart, der påser, at vedtægterne er i overensstemmelse med gældende love og forskrifter.

Stk. 2. Et selskab, som agter at drive livsforsikringsvirksomhed, kan ikke optages i forsikringsregisteret, forinden dets almindelige forsikringsbetingelser er godkendt af ministeren for handel, industri og søfart, og selskabets tekniske grundlag m. v., jfr. § 20, er godkendt af forsikringsrådet.

Stk. 3. Stadfæstelse af vedtægter samt godkendelse af beregningsgrundlag og forsikringsbetingelser skal ske uden tidsbegrænsning og kan ikke nægtes af den grund, at der ikke antages at være trang til selskabet.

Kapitel II.

Stiftelse af forsikringselskaber.

§ 9.

Stk. 1. Til stiftelse af et forsikringselskab kræves oprettelse af en skriftlig overenskomst, der underskrives af alle stifterne.

Stk. 2. Foruden stifterne selv er enhver, der på egne eller andres vegne har underskrevet stiftelsesoverenskomsten, ansvarlig som stifter.

Stk. 3. Aftaler angående de i stiftelsesoverenskomsten omhandlede forhold, som ikke stadfæstes gennem overenskomsten, har ikke gyldighed overfor selskabet.

§ 10.

Stk. 1. Stifternes antal må ikke være under tre. Her i landet hjemmehørende enkeltmandsfirmar, interessentskaber, aktieselskaber, andre selskaber med begrænset ansvar, foreninger, stiftelser og juridiske personer iøvrigt kan være stiftere.

Stk. 2. Enhver, der underskriver stiftelsesoverenskomsten, skal være myndig og må ikke være ude af rådighed over sit bo. Flertallet, og mindst tre, skal være danske statsborgere, der har bopæl her i riget.

Stk. 3. Medmindre fritagelse herfor meddeles af ministeren for handel, industri og søfart, skal enhver af stifterne tegne mindst een aktie eller garantiandel og mindst tegne for 1.000 kr.

§ 11.

Stk. 1. Overenskomst om stiftelse af et forsikringselskab skal indeholde angivelse af:

- a) selskabets navn og hjemsted (hovedkontor) ;
- b) selskabets formål;
- c) selskabskapitalens (aktie- eller garantikapitalens) størrelse og det mindstebeløb, der skal tegnes, for at selskabet skal kunne træde i virksomhed, samt hvor stor en del af selskabskapitalen, der tegnes af stifterne;
- d) aktiernes eller garantiandelens størrelse;
- e) hvorvidt selskabskapitalen straks indbetales fuldt ud og i benægtende fald, hvilke regler der skal gælde for aktionærernes eller ga-

ranternes forpligtelse til yderligere indbetaling;

- f) hvorvidt nogle aktier eller garantiandele skal have særlige rettigheder og da hvilke;
- g) hvorvidt og da efter hvilke regler og i hvilket omfang aktier skal kunne indløses, eller garantiandele skal kunne tilbagebetales;
- h) hvorvidt der skal gælde indskrænkninger i aktiers eller garantiandeles omsættelighed og da hvilke;
- i) aktionærers, medlemmers eller garanters indflydelse på selskabets anliggender, herunder udøvelse af stemmeret;
- j) størstebeløbet af de med selskabets stiftelse forbundne omkostninger, samt om der er tillagt nogen garantiprovision eller andet vederlag i anledning af stiftelsen, og i så fald arten og størrelsen heraf;
- k) hvem stifterne vil foreslå som bestyrelse og direktion for selskabet;
- l) på hvilken måde og med hvilket varsel indkaldelse til den konstituerende generalforsamling skal finde sted;
- m) hvorvidt selskabskapitalen udbydes til overkurs, og da hvilken kurs;
- n) de bestemmelser, der skal følges i tilfælde af overtagning.

For gensidige selskabers vedkommende skal stiftelsesoverenskomsten endvidere indeholde angivelse af:

- o) medlemmers og garanters ansvar for selskabets forpligtelser samt medlemmers og garanters indbyrdes hæftelse;
- p) hvorvidt selskabet overtager genforsikring uden gensidigt ansvar;
- q) hvorvidt garantikapitalen skal forrentes og da efter hvilke regler.

Stk. 2. For så vidt stifterne selv tegner hele selskabskapitalen, behøver stiftelsesoverenskomsten ikke at indeholde de i stk. 1, litra m og n, foreskrevne bestemmelser.

§ 12.

Stk. 1. De med selskabets stiftelse forbundne omkostninger, herunder garantiprovision eller andet vederlag i anledning af stiftelsen, må ikke uden tilladelse af forsikringsrådet overstige 5 pct. af selskabskapitalen foruden stempelegifter og eventuelle tinglysningsgebyrer.

Stk. 2. Der må ikke tillægges stifterne garantiprovision eller andet vederlag i anledning af stiftelsen.

§ 13.

Stifterne udarbejder udkast til selskabets vedtægter, der skal være i overensstemmelse med stiftelsesoverenskomsten og indeholde bestemmelser om:

- a) selskabets navn og hjemsted (hovedkontor);
- b) selskabets formål;
- c) selskabskapitalens størrelse og fordeling i aktier eller garantiandele;
- d) hvorvidt selskabskapitalen straks indbetales fuldt ud og i benægtende fald, hvilke regler der skal gælde for aktionærers eller garanters forpligtelse til yderligere indbetaling;
- e) hvorvidt nogle aktier eller garantiandele skal have særlige rettigheder og da hvilke;
- f) hvorvidt og da efter hvilke regler og i hvilket omfang aktier skal kunne indløses, eller garantiandele skal kunne tilbagebetales;
- g) hvorvidt der skal gælde indskrænkninger i aktiers eller garantiandeles omsættelighed og da hvilke;
- h) aktionærers, medlemmers eller garanters indflydelse på selskabets anliggender, herunder udøvelse af stemmeret;
- i) indkaldelse til generalforsamlinger;
- j) tid og sted for den ordinære generalforsamling;
- k) behandling af forslag på generalforsamlinger, herunder om ændring af vedtægter og om selskabets opløsning;
- l) bestyrelsens valg, sammensætning og funktionstid;
- m) ansættelse af en direktion;
- n) hvem der har ret til at tegne selskabet, derunder særskilt for så vidt angår afhændelse og pantsætning af fast ejendom;
- o) regnskabsaflæggelse og fordeling af årsoverskud;
- p) anbringelse af selskabets midler;
- q) revision af årsregnskabet samt om dettes offentliggørelse.

For gensidige selskabers vedkommende skal vedtægterne endvidere indeholde bestemmelser om:

- r) medlemmers og garanters ansvar for selskabets forpligtelser samt om medlemmers og garanters indbyrdes hæftelse;
- s) hvorvidt selskabet overtager genforsikring uden gensidigt ansvar;
- t) hvorvidt garantikapitalen skal forrentes og da efter hvilke regler.

§ 14.

Stk. 1. Bekræftet genpart af stiftelsesoverenskomsten og af udkastet til vedtægter skal indsendes til forsikringsrådet, hvor de fremlægges til eftersyn.

Stk. 2. Stifterne skal i statstidende bekendtgøre, at der er oprettet overenskomst om selskabets stiftelse, og at genpart af stiftelsesoverenskomsten og af udkastet til vedtægter er fremlagt til eftersyn i forsikringsrådet.

§ 15.

Stk. 1. Tegning af den del af selskabskapitalen, som stifterne ikke selv tegner, skal ske på tegningslister, der indeholder en genpart af stiftelsesoverenskomsten. Udkastet til vedtægter skal fremlægges ved tegningen. Tegningen af denne del af selskabskapitalen er ikke bindende, før der er forløbet en måned efter, at de i § 14 indeholdte forskrifter er opfyldt.

Stk. 2. I tilfælde af overtegning meddeles det ved brev hver enkelt, hvor stor en del af det tegnede beløb der tilkommer ham.

Stk. 3. Retshandler angående overdragelse af aktier eller garantiandele, der forinden selskabets optagelse i forsikringsregisteret indgås med personer udenfor de oprindelige tegneres kreds, er kun gyldige, for så vidt det må antages, at erhververen har kendt de i § 11, stk. 1, krævede angivelser i stiftelsesoverenskomsten. Retshandler angående overdragelse af aktier eller garantiandele tegnet af stiftere er derhos ikke bindende for erhververen, før den i stk. 1, 3. pkt, omhandlede frist er udløbet.

§ 16.

Stk. 1. Senest fire måneder efter stiftelsesoverenskomstens dato afholdes konstituerende generalforsamling. Den kan dog tidligst afholdes en måned efter, at de i § 14 indeholdte forskrifter er opfyldt.

Stk. 2. Er det for selskabskapitalen i stiftelsesoverenskomsten fastsatte mindstebeløb ikke tegnet inden den konstituerende generalforsamling, eller vedtages det på denne ikke at stifte selskabet, bortfalder de ved tegningen af selskabskapitalen påtagne forpligtelser, og indbetalte beløb tilbagebetales, dog med fradrag af afholdte udgifter, hvis dette er betinget ved tegningen. I gensidige selskaber bortfalder tillige medlemmernes forpligtelser.

§ 17.

Stk. 1. Stifterne indkalder til den konstituerende generalforsamling samtlige de ifølge udkastet til vedtægter stemmeberettigede.

Stk. 2. På generalforsamlingen forelægger stifterne stiftelsesoverenskomsten, det af dem udarbejdede udkast til vedtægter og opgørelse over de med stiftelsen forbundne udgifter.

Stk. 3. Beslutning om ændring i udkastet til vedtægter kræver for at være gyldig en sådan stemmeflerhed, som efter udkastet ville kræves til gennemførelse af ændringen efter selskabets stiftelse.

Stk. 4. Beslutning om ikke at stifte selskabet kræver for at være gyldig en sådan stemmeflerhed, som efter udkastet til vedtægter ville kræves til gennemførelse af selskabets opløsning efter dets stiftelse.

Stk. 5. Træffes der beslutning om ændring i udkastet til vedtægter eller om ikke at stifte selskabet, kan det med en femtedel af det på generalforsamlingen repræsenterede stemmetal besluttes, at spørgsmålet skal udsættes til endelig afgørelse på en generalforsamling, der efter fornyet indkaldelse til samtlige stemmeberettigede bliver at afholde senest fjorten dage derefter. Afgørelsen på denne generalforsamling træffes i overensstemmelse med reglerne i stk. 3 og 4.

Stk. 6. Når vedtægterne er fastsat, vælges bestyrelse, direktion og revisorer efter de derom i vedtægterne indeholdte regler.

§ 18.

Andragende om stadfæstelse af selskabets vedtægter og anmeldelse til forsikringsregisteret skal indsendes til forsikringsrådet senest seks måneder efter stiftelsesoverenskomstens dato. Overskrides denne frist, bortfalder de ved tegningen af selskabskapitalen påtagne forpligtelser, jfr. iøvrigt § 16, stk. 2. Registrering kan herefter ikke finde sted. I sidstnævnte henseende kan ministeren for handel, industri og søfart dog, hvor særlige omstændigheder foreligger, tilstå lempelser.

§ 19.

Stk. 1. Andragende om stadfæstelse af selskabets vedtægter og anmeldelse til forsikringsregisteret skal være bilagt:

- genpart af stiftelsesoverenskomsten bekræftet ved underskrift af alle bestyrelsesmedlemmer;
- bekræftet udskrift af den på den konstituerende generalforsamling førte protokol;
- opgørelse over de med stiftelsen forbundne omkostninger;
- fire eksemplarer af selskabets vedtægter,

hvoraf et eksemplar skal være underskrevet af alle bestyrelsesmedlemmer;

- e) behørigt bevis for, at stifterne opfylder de i § 10 og bestyrelsesmedlemmerne og direktørerne de i § 56 foreskrevne betingelser.

Stk. 2. Anmeldelsen til forsikringsregisteret skal underskrives af alle bestyrelsesmedlemmer; disse hæfter én for alle og alle for én for indholdets rigtighed. For så vidt anmelderne ikke giver personligt møde for forsikringsrådet, skal deres underskrifter bekræftes af en notarius, en sagfører eller to vitterlighedsvidner.

Stk. 3. De i anledning af stiftelsen oprettede dokumenter skal — i original eller bekræftet genpart — forevises forsikringsrådet.

Stk. 4. De personer, der har ret til at tegne selskabet, skal på anmeldelsen egenhændigt angive, hvorledes de vil underskrive.

§ 20.

For så vidt angår livsforsikring skal andragende om godkendelse af selskabets almindelige forsikringsbetingelser og tekniske grundlag m. v. indsendes til forsikringsrådet og være bilagt:

- a) selskabets almindelige forsikringsbetingelser med angivelse af, i hvilket omfang disse optages i selskabets policer;
- b) angivelse af grundlaget for beregningen af forsikringspræmierne og præmiereserven;
- c) angivelse af de forsikringsformer, som selskabet agter at anvende;
- d) angivelse af det højeste beløb, som selskabet uden genforsikring skal kunne overtage på enkelt risiko;
- e) formularer til de erklæringer, som skal afgives af den undersøgende læge og af den forsikringssøgende selv angående dennes helbredstilstand;
- f) angivelse af regler for beregning af tilbagekøbsværdier og fripolicer samt regler for ydelse af lån mod pant i selskabets egne forsikringer;
- g) angivelse af de regler, efter hvilke selskabet kan overtage genforsikring;
- h) angivelse af regler for beregning og fordeling af overskud til forsikringstagerne;
- i) oplysning om, hvorvidt selskabet agter at drive livsforsikringsvirksomhed i udlandet, samt angivelse af de beregningsgrundlag og forsikringsbetingelser, som skal anvendes for den udenlandske forsikringsvirksomhed.

Samtlige ovenfor anførte bilag skal indsendes i tre eksemplarer.

§ 21.

Stk. 1. Forsikringsrådet gennemgår de i §§ 19 og 20 nævnte andragender med bilag og kan, om det anses fornødent, forlange yderligere oplysninger af selskabet.

Stk. 2. Forsikringsrådet påser, at selskabets grundlag for virksomhed er i overensstemmelse med den gældende lovgivning. Såfremt selskabet agter at drive livsforsikringsvirksomhed, skal forsikringsrådet endvidere påse, at beregningsgrundlaget såvel i sin helhed som indenfor de enkelte beregningselementer, såsom den dødelighed, den invaliditetssandsynlighed, den rentefod og de tillæg til nettopræmierne, der er lagt til grund for beregningerne, må antages at være betryggende.

Stk. 3. Efter foretagens gennemgang afgiver forsikringsrådet indstilling til ministeren for handel, industri og søfart.

§ 22.

Stk. 1. Et selskab kan ikke optages i forsikringsregisteret, forinden selskabskapitalen er indbetalt i det omfang, som er fastsat i de stadfæstede vedtægter.

Stk. 2. Selskabskapitalen skal - med mindre forsikringsrådet tillader andet - indbetales kontant.

Stk. 3. Efter forsikrings-selskabets registrering kan tegning af selskabskapital kun finde sted under iagttagelse af reglerne om forhøjelse af selskabskapitalen.

§ 23.

Stk. 1. Et selskab, der ikke er registreret, kan ikke som sådant erhverve rettigheder eller indgå forpligtelser. Ej heller kan det optræde som part i rettergang undtagen til indkrævning af tegnet selskabskapital samt i andre søgsmål vedrørende tegningen af selskabskapitalen.

Stk. 2. Tegnes der uanset bestemmelsen i § 7, stk. 2, 1. pkt., forsikring, forinden registrering har fundet sted, hæfter de, der på selskabets vegne har tegnet forsikringen, én for alle og alle for én for de af aftalen flydende forpligtelser. Når selskabet i løbet af fire uger efter registreringen anerkender forpligtelserne, bortfalder de pågældendes hæftelser, forudsat at forsikringstagerens sikkerhed ikke derved i væsentlig grad forringes. Aftaler af den omhand-

lede art er forinden selskabets anerkendelse af forpligtelserne ikke bindende for forsikringstageren.

Stk. 3. Indtegning af et medlem i et gensidigt selskab i overensstemmelse med § 7, stk. 2, 2. pkt., er kun bindende, såfremt selskabet anmeldes til forsikringsregisteret inden et år efter indtegningen. Nægtes registrering, bortfalder aftalen.

Stk. 4. For andre forpligtelser, der forinden registreringen er indgået på et selskabs vegne, gælder bestemmelserne i stk. 2, 1. og 2. pkt.

§ 24.

Stk. 1. Sker der ændring i forhold, hvorom anmeldelse er sket til forsikringsregisteret, skal anmeldelse herom foretages til dette, ledsaget af dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse. Forandring af bopæl skal dog ikke anmeldes, medmindre den pågældende har taget bopæl i udlandet.

Stk. 2. Beslutning om ændring i selskabets vedtægter kan ikke træde i kraft, forinden ændringen er stadfæstet af ministeren for handel, industri og søfart.

Stk. 3. Anmeldelse til forsikringsregisteret som omhandlet i stk. 1 og ansøgning om stadfæstelse af ændring i selskabets vedtægter skal indsendes til forsikringsrådet inden en måned.

Stk. 4. Beslutning om ændring i almindelige forsikringsbetingelser for livsforsikring eller i selskabets tekniske grundlag m. v. for livsforsikring kan ikke træde i kraft, forinden godkendelse er meddelt i overensstemmelse med § 8.

Stk. 5. Bestemmelserne i §§ 7 og 19—21 finder iøvrigt tilsvarende anvendelse.

Kapitel III.

Selskabskapitalen i forsikringsaktieselskaber.

§ 25.

Stk. 1. Vil et aktieselskab drive livsforsikringsvirksomhed, fastsætter ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet i hvert enkelt tilfælde mindstebeløbet for aktiekapitalens størrelse under hensyn til arten og omfanget af den virksomhed, som selskabet agter at drive, idet aktiekapitalen dog skal være mindst 1 mill. kr.

Stk. 2. Andre forsikringsaktieselskaber kan ikke stiftes med en mindre aktiekapital end 250.000 kr. Vil selskabet drive lovpligtig ulyk-

kesforsikring, skal aktiekapitalen dog være mindst 500.000 kr., og vil det drive brandforsikring, driftstabsforsikring, søforsikring, luftfartsforsikring, lovpligtig ansvarsforsikring for motorkøretøjer, kaution- eller kreditforsikring, skal aktiekapitalen være mindst 1 mill. kr.

Stk. 3. Såfremt særlige forhold gør sig gældende, kan ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet tillade, at et forsikringsaktieselskab stiftes med en mindre aktiekapital end i stk. 2 fastsat.

§ 26.

Stk. 1. I forsikringsaktieselskaber, som fremtidig stiftes, skal den indbetalte del af aktiekapitalen for hver aktie mindst udgøre 50 pct. af dens pålydende beløb.

Stk. 2. En aktionær må ikke, medmindre der stilles en af forsikringsrådet godkendt sikkerhed for det overskydende, hæfte for indbetaling på aktier til et større samlet beløb end 5 pct. af aktiekapitalen eller for større beløb end 50.000 kr.

Stk. 3. Ministeren, for handel, industri og søfart kan efter indstilling fra forsikringsrådet gøre undtagelser fra den i stk. 2 indeholdte bestemmelse.

§ 27.

Antallet af aktionærer må ikke være under tre. Dette gælder dog ikke, hvis samtlige aktier ejes af den danske stat, en dansk kommune, et dansk forsikringselskab eller et dansk aktieselskab.

§ 28.

Stk. 1. Selskabskapitalen i et forsikringsaktieselskab må ikke nedsættes, medmindre ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet giver samtykke hertil.

Stk. 2. For nedsættelse af den indbetalte del af aktiekapitalen finder reglerne om kapitalnedsættelse tilsvarende anvendelse.

§ 29.

Såfremt den i § 28 omhandlede tilladelse til nedsættelse af aktiekapitalen foreligger, kan nedsættelsen finde sted ved indløsning efter bestemte regler af visse aktier, når bestemmelse herom er truffet i stiftelsesoverenskomsten eller, for så vidt angår de ved en forhøjelse af aktie-

kapitalen udstedte aktier, i generalforsamlingsbeslutningen om forhøjelsen.

§ 30.

Stk. 1. Udenfor de i §§ 29, 41 og 43, stk. 2, nævnte tilfælde kan beslutning om nedsættelse af aktiekapitalen kun træffes af generalforsamlingen.

Stk. 2. Om den af generalforsamlingen truffede beslutning skal der ske anmeldelse til forsikringsregisteret i overensstemmelse med reglerne i § 24.

Stk. 3. Vil den i stk. 1 omhandlede generalforsamlingsbeslutning medføre enten udbetaling til aktionærer eller bortfald af aktionærers forpligtelse til at gøre indbetaling, skal bestyrelsen ved en tre gange med en måneds mellemrum i statstidende indrykke bekendtgørelse med et varsel af mindst seks måneder, regnet fra den første indrykning, opfordre selskabets fordringshavere til at anmelde deres krav. Så længe anmeldte, forfaldne krav ikke er fyldestgjort, eller der ikke på forlangende er stillet betryggende sikkerhed for uforfaldne eller omtvistede krav, kan aktiekapitalens nedsættelse ikke lovligt foretages. Om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende, afgøres på en af parterne begæring af forsikringsrådet.

Stk. 4. Beslutning om nedsættelse af aktiekapitalen mister sin gyldighed, hvis den ikke er bragt til udførelse inden et år.

Stk. 5. Med anmeldelsen til forsikringsregisteret om nedsættelse af aktiekapitalen skal følge dokumentation for, at de foreskrevne regler er iagttaget.

§ 31.

Stk. 1. Beslutning om forhøjelse af aktiekapitalen kan kun træffes af generalforsamlingen. Beslutningen skal angive:

- a) det højeste beløb, hvormed aktiekapitalen skal kunne forhøjes;
- b) hvorvidt de ældre aktionærer skal have en fortrinsret til tegning af de nye aktier og da hvilken;
- c) hvorvidt de nye aktier eller nogle af dem skal have særlige rettigheder og da hvilke;
- d) hvorvidt de nye aktier skal kunne indløses helt eller delvis, og da efter hvilke regler;
- e) hvorvidt der skal gælde indskrænkninger i de nye aktiers omsættelighed og da hvilke.

Stk. 2. En af bestyrelsen underskrevet meddelelse om kapitalforhøjelsen indeholdende de

i § 32 angivne oplysninger indsendes til forsikringsrådet, og bestyrelsen skal i statstidende bekendtgøre, at der er truffet beslutning om forhøjelse af aktiekapitalen, samt at meddelelse herom er indsendt til forsikringsrådet og fremlagt til eftersyn dér.

§ 32.

Stk. 1. Tegning af nye aktier skal ske på tegningslister, der i original eller genpart skal indeholde en af bestyrelsen underskrevet angivelse af:

- a) selskabets navn og hjemsted (hovedkontor);
- b) selskabets formål;
- c) den i § 31 omhandlede generalforsamlingsbeslutning;
- d) de nye aktiers størrelse;
- e) hvorvidt de nye aktier straks indbetales fuldt ud og i benægtende fald, hvilke regler der skal gælde om aktionærernes forpligtelse til yderligere indbetaling;
- f) størstebeløbet af de med forhøjelsen forbundne omkostninger, samt om der er tillagt nogen garantiprovision eller andet vederlag i anledning af forhøjelsen, og i så fald arten og størrelsen heraf;
- g) hvorvidt aktiekapitalen udbydes til overkurs og da til hvilken kurs;
- h) de bestemmelser, der skal følges i tilfælde af overtegning.

Stk. 2. Selskabets vedtægter skal fremlægges ved tegningen.

Stk. 3. Er beslutning om forhøjelse af aktiekapitalen truffet, før selskabet er optaget i forsikringsregisteret, skal tegningslisterne foruden de under stk. 1 nævnte oplysninger indeholde en genpart af stiftelsesoverenskomsten.

Stk. 4. I tilfælde af overtegning meddeles det ved brev hver enkelt, hvor stor en del af det tegnede beløb der tilkommer ham.

§ 33.

Stk. 1. Tegning af nye aktier er ikke bindende, før der er forløbet en måned efter, at de i § 31 indeholdte forskrifter er opfyldt. Denne bestemmelse gælder dog ikke for aktier tegnet af selskabets bestyrelsesmedlemmer og direktører samt af forsikringsselskaber og banker.

Stk. 2. Retshandler angående overdragelse af de i stk. 1, 2. pkt. omhandlede aktier er ikke bindende for erhververen, før den i stk. 1, 1. pkt., omhandlede frist er udløbet.

§ 34.

Stk. 1. Størstebeløbet af omkostningerne ved forhøjelsen, herunder garantiprovision eller andet vederlag i anledning af forhøjelsen, må uden tilladelse fra forsikringsrådet ikke overstige 5 pct. af den nye kapital foruden stempelafgifter og eventuelle tinglysningsgebyrer.

Stk. 2. Der må ikke tillægges bestyrelsesmedlemmer eller direktører garantiprovision eller andet vederlag i anledning af forhøjelsen.

§ 35.

Stk. 1. Som bilag til anmeldelsen til forsikringsregisteret om den stedfundne forhøjelse skal følge en genpart af den benyttede tegningslistes tekst.

Stk. 2. De i anledning af forhøjelsen oprettede dokumenter skal i original eller bekræftet genpart forevises forsikringsrådet.

§ 36.

Stk. 1. Den indbetalte del af kapitalforhøjelsen skal for hver aktie mindst udgøre 50 pct. af dens pålydende beløb.

Stk. 2. Anmeldelse om kapitalforhøjelsen kan ikke optages i forsikringsregisteret, forinden den forhøjede aktiekapital er indbetalt i det omfang, som er fastsat i de stadfæstede ændringer af vedtægterne.

Stk. 3. Kapitalforhøjelsen skal, medmindre forsikringsrådet tillader andet, indbetales kontant.

Kapitel IV.

Indbetaling på aktier, aktiebog m. v.

§ 37.

Stk. 1. Den, der har tegnet en aktie, hæfter for dens fulde indbetaling.

Stk. 2. En aktietegner kan ikke bringe fordringer på selskabet i modregning mod sin forpligtelse ifølge aktietegningen.

Stk. 3. Forbehold, der ikke fremgår af tegningslisten, kan ikke gøres gældende overfor selskabet.

Stk. 4. Ved anmeldelse til forsikringsregisteret af aktiekapitalens størrelse vil der være at bortse fra aktietegninger, til hvilke der er knyttet forbehold. Er forbeholdet ikke bortfaldet, når registrering sker, betragtes den pågældende tegning som annulleret.

Stk. 5. Aktierne skal altid lyde på navn.

§ 38.

Stk. 1. Aktier må ikke udstedes til underkurs. Stk. 2. Beløb, der ved udstedelse af aktier til overkurs erholdes for aktierne udover deres pålydende, skal, for så vidt sådanne beløb ikke anvendes til dækning af omkostninger ved selskabets stiftelse, henholdsvis ved forhøjelse af aktiekapitalen, henlægges til sikkerhedsfonden, den lovmæssige reservefond eller en anden fond, som ikke uden forsikringsrådets samtykke må formindskes, medmindre det er nødvendigt for at dække underskud.

§ 39.

Stk. 1. Er en aktie ikke fuldt indbetalt, skal forskrivning for det ikke indbetalte beløb udstedes, forinden aktiebrev udgives.

Stk. 2. Indbetalinger på forskrivningen skal afskrives på denne, og aktionæren kan forlange aktiebrevet påtegnet herom.

Stk. 3. Forskrivninger må ikke afhændes eller pantsættes.

§ 40.

Stk. 1. Overdragelse af en ikke fuldt indbetalt aktie kan kun finde sted med bestyrelsens godkendelse. Sådant godkendelse må ikke meddeles, medmindre det må antages, at erhververen vil være i stand til at erlægge de fremtidige indbetalinger, eller betryggende sikkerhed stilles. Stilles betryggende sikkerhed, kan godkendelse ikke nægtes, medmindre den ønskede overdragelse strider imod andre, gyldigt fastsatte regler om indskrænkning i aktiernes omsættelighed.

Stk. 2. Når bestyrelsen har godkendt overdragelsen, og erhververen har udstedt forskrivning for det ikke indbetalte beløb, bortfalder overdragerens forpligtelser.

§ 41.

Stk. 1. Foretager en aktionær ikke i rette tid en ham påhvilende indbetaling, er han, hvis vedtægterne ikke bestemmer andet, pligtig at svare rente af det skyldige beløb med 6 pct. årlig fra den dag, da betalingen skulle være erlagt.

Stk. 2. Selskabet skal, medmindre en overdragelse af aktien efter reglerne i § 40 finder sted, uden ugrundet ophold søge sig fyldestgjort for det skyldige beløb, enten ved at indtale det eller ved for aktionærens regning, og så vidt muligt efter fire ugers varsel til ham, at søge aktien afhændet med forpligtelse for erhver-

veren til at yde de manglende indbetalinger med påløbne renter. Afhændelsen skal ske ved et medlem af en her i riget anerkendt fondsbørs eller ved offentlig auktion. Medfører afhændelsen udstedelse af nyt aktiebrev eller interimsbevis, skal aktiebrevet eller interimsbeviset - foruden at angive dets øjemed - gengive indholdet af det gamle aktiebrev eller interimsbeviset samt underskrives af bestyrelsen, dog at interimsbeviser kan underskrives af en af bestyrelsen befuldmægtiget.

Stk. 3. Viser det sig, at det skyldige beløb ikke kan erholdes på nogen af de anførte måder, skal aktien annulleres, og aktiekapitalen anses da for nedsat med et til aktiens pålydende svarende beløb. Det beløb, der er indbetalt på aktien, henlægges til sikkerhedsfonden, den lovmæssige reservefond eller en anden fond, som ikke uden forsikringsrådets samtykke må formindskes, med mindre det er nødvendigt for at dække underskud.

Stk. 4. Med anmeldelsen til forsikringsregisteret om aktiekapitalens nedsættelse skal følge bevis for, at betingelserne for aktiens annullering har været til stede.

§ 42.

Om aktiebrev, interimsbeviser og aktiebog i forsikringsaktieselskaber finder bestemmelserne i lov om aktieselskaber iøvrigt anvendelse, dog at autorisation af aktiebog tillige kan foretages af forsikringsrådet.

Kapitel V.

Erhvervelse af egne aktier.

§ 43.

Stk. 1. Et forsikringsaktieselskab må ikke erhverve eller modtage til sikkerhed egne aktier eller interimsbeviser. Denne bestemmelse gælder dog ikke, for så vidt egne aktier erhverves som led i en af ministeren for handel, industri og søfart tilladt nedsættelse af aktiekapitalen eller ved køb på en tvangsauktion, der finder sted til fyldestgørelse af en selskabet tilkommende fordring.

Stk. 2. Har et forsikringsaktieselskab før denne lovs ikrafttræden erhvervet eller modtaget til sikkerhed en beholdning af egne aktier, eller er en sådan fremkommet ved køb på tvangsauktion til fyldestgørelse af en selskabet tilkommende fordring, skal beholdningen af egne aktier afvikles indenfor en frist af to år, med-

mindre forsikringsrådet tillader en forlængelse af fristen.

Stk. 3. Ministeren for handel, industri og søfart kan efter indstilling fra forsikringsrådet tillade et forsikringsaktieselskab at have en beholdning af egne aktier eller interimsbeviser som ejendom eller til sikkerhed til pålydende af højst 10 pct. af aktiekapitalen.

§ 44.

For de af et aktieselskab erhvervede egne aktier kan stemmeret ikke udøves, og der ses bort fra sådanne aktier ved afgørelsen af, om det til udøvelse af en beføjelse eller vedtagelse af en beslutning fornødne antal aktier er til stede.

Kapitel VI.

Selskabskapitalen i gensidige forsikrings-selskaber.

§ 45.

Stk.1. Gensidige forsikringsselskaber, der fremtidig stiftes, skal for at begynde deres virksomhed have en garantikapital, hvis mindstebeløb fastsættes af ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet.

Stk. 2. Vil selskabet drive livsforsikringsvirksomhed, fastsættes garantikapitalen under hensyn til arten og omfanget af den virksomhed, som selskabet agter at drive, dog mindst til et beløb af 500.000 kr.

Stk. 3. For andre forsikringsselskabers vedkommende fastsættes mindstebeløbet i hvert enkelt tilfælde, idet hensyn herved vil være at tage til, at medlemskredsens og de enkelte forsikrings størrelse er en sådan, at en forsvarlig risikofordeling finder sted. Ministeren for handel, industri og søfart kan dog, såfremt særlige omstændigheder foreligger, efter indstilling fra forsikringsrådet tillade, at et selskab stiftes uden garantikapital.

§ 46.

Stk. 1. I gensidige forsikringsselskaber, som fremtidig stiftes, skal den indbetalte del af garantikapitalen for hver garantiandel mindst udgøre 50 pct. af dens pålydende beløb.

Stk. 2. En garant må ikke, medmindre der stilles en af forsikringsrådet godkendt sikkerhed for det overskydende, hæfte for indbetaling på garantiandele til et større samlet beløb end 5

pct. af garantikapitalen eller for større beløb end 50.000 kr.

Stk. 3. Ministeren for handel, industri og søfart kan efter indstilling fra forsikringsrådet gøre undtagelser fra de i stk. 2 indeholdte bestemmelser.

§ 47.

Stk. 1. Garantikapitalen eller den indbetalte del af denne må ikke nedsættes, medmindre ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet giver samtykke hertil.

Stk. 2. Garantikapitalen kan tilbagebetales i overensstemmelse med de i vedtægterne fastsatte regler. Stadfæstelse af vedtægtsbestemmelser herom kan gøres afhængig af, at det fastsættes, at der sker tilsvarende henlæggelse til en grundfond eller en anden fond, som ikke uden forsikringsrådets tilladelse må formindskes. I livsforsikringsselskaber kan henlæggelse til sikkerhedsfonden træde i stedet for henlæggelse til en grundfond.

Stk. 3. Træffes der beslutning om forhøjelse af garantikapitalen, finder bestemmelserne i §§ 31—36 tilsvarende anvendelse.

§ 48.

Stk. 1. Garantikapitalen kan forrentes i overensstemmelse med de i vedtægterne fastsatte regler, jfr. dog herved § 71, stk. 1 og 3, samt §§ 74 og 93.

Stk. 2. Uden forsikringsrådets samtykke må den årlige rente ikke overstige 6 pct. af den indbetalte garantikapital.

Kapitel VII.

Gensidige selskabers medlemmer og disses hæftelse for selskabets forpligtelser.

§ 49.

Stk. 1. Medlemmer af et gensidigt forsikringsselskab er selskabets forsikringstagere og kun disse.

Stk. 2. Medlemmerne hæfter for selskabets forpligtelser i det omfang, vedtægterne fastsætter.

Stk. 3. Medlemmernes hæftelse for selskabets forpligtelser kan kun gøres gældende af selskabet.

Stk. 4. Selskabets krav mod medlemmer til opfyldelse af hæftelsen for selskabets forpligtelser kan ikke overdrages eller pantsættes.

§ 50.

Såfremt et forsikringsselskab bliver forsikringstager i et gensidigt selskab ved genforsikring, kan det med hjemmel i vedtægterne aftales, at det skal være fritaget for medlemsansvar. Det samlede beløb af sådanne genforsikringer for egen regning må dog for livsforsikrings vedkommende ikke overstige 10 pct. af det overtagende selskabs samlede forsikringssum. For livrenteforsikrings vedkommende skal ved denne beregning forsikringssummen regnes lig ti gange det årlige rentebeløb. For skadesforsikrings vedkommende må præmien af sådanne genforsikringer ikke uden forsikringsrådets tilladelse overstige 10 pct. af selskabets samlede præmieindtægt.

Kapitel VIII.

Indbetaling på garantiandele m. v.

§ 51.

Stk. 1. Bestemmelserne i §§ 37—41 finder tilsvarende anvendelse på garantiandele i gensidige forsikringsselskaber.

Stk. 2. Et gensidigt forsikringsselskab må ikke erhverve eller modtage til sikkerhed egne garantiandele.

§ 52.

Stk. 1. I gensidige forsikringsselskaber skal der føres en af forsikringsrådet eller den stedlige handelsregisterfører autoriseret bog over garantiandelene.

Stk. 2. Garantiandelene skal noteres i bogen med angivelse af garantens navn, stilling og bopæl samt, såfremt forskrivning er udstedt, dennes dato, dato for stedfundne indbetalinger og disses beløb.

Stk. 3. Om stedfunden notering skal selskabet give garantiandelen påtegning.

Kapitel IX.

Bestyrelse og direktion i forsikrings selskaber.

§ 53.

Et forsikringsselskab ledes af en bestyrelse, der skal bestå af mindst tre medlemmer.

§ 54.

Stk. 1. Bestyrelsen har den overordnede ledelse af selskabet. Bestyrelsen har således at føre tilsyn med selskabets virksomhed og at påse, at

denne ledes på forsvarlig måde og i overensstemmelse med denne lov og selskabets vedtægter.

Stk. 2. Bestyrelsen er forpligtet til at fordre sig meddelt alle til opfyldelse heraf fornødne oplysninger og til efter omstændighederne selv eller ved dertil delegerede medlemmer af bestyrelsen at foretage eller lade foretage eftersyn af selskabets bøger og konstatering af aktivernes tilstedeværelse.

Stk. 3. Bestyrelsen skal ved en forretningsorden træffe nærmere bestemmelser om udførelsen af sit hverv. De af bestyrelsen truffede beslutninger skal indføres i en dertil bestemt protokol.

Stk. 4. Prokura kan kun meddeles af bestyrelsen.

Stk. 5. Til at forpligte et forsikringsselskab kræves underskrift af mindst to dertil behørigt bemyndigede personer.

§ 55.

Stk. 1. Til varetagelse af den daglige ledelse af selskabet skal der ansættes en direktion.

Stk. 2. Det påhviler direktionen at lede selskabet forsvarligt, derunder at sørge for, at bogholderi og regnskabsvæsen er indrettet og føres på betryggende måde, alt i overensstemmelse med de direktionen derom af bestyrelsen givne direktiver. Dispositioner, der efter selskabets forhold er af usædvanlig art eller størrelse, skal af direktionen forelægges bestyrelsen. Opstår der betalingsvanskeligheder for selskabet, eller iøvrigt sådanne forhold, som må formodes at bringe de forsikredes interesser i fare, skal direktionen straks give meddelelse derom til bestyrelsen, der derefter træffer bestemmelse om, hvad der bør foretages.

§ 56.

Stk. 1. Bestyrelsesmedlemmer og direktører skal være myndige personer, der ikke er ude af rådighed over deres bo.

Stk. 2. Direktører skal have indfødsret og bopæl her i riget.

Stk. 3. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal have indfødsret og bopæl her i riget. I selskaber, hvis navn indeholder en dansk sted- eller nationalitetsbetegnelse, skal alle bestyrelsens medlemmer opfylde disse betingelser.

Stk. 4. Fra bestemmelserne i stk. 2 og stk. 3 kan ministeren for handel, industri og søfart dog, hvor omstændighederne taler derfor, gøre undtagelse.

Stk. 5. Bestyrelsesmedlemmer, der er bosat i

udlandet, kan kun erholde signatur i forbindelse med en eller flere her i landet bosatte personer (kollektiv signatur).

Stk. 6. Stillingen som formand for bestyrelsen kan ikke forenes med stillingen som medlem af direktionen eller funktionær i selskabet. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal bestå af personer, der ikke er direktører eller funktionærer i selskabet og ej heller knyttet til noget medlem af direktionen ved tjenesteforhold, ægteskab, slægt- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linie eller som søskende eller ægtefæller til sådanne.

§ 57.

Stk. 1. Et bestyrelsesmedlem må ikke deltage i afstemning angående spørgsmål om aftale mellem selskabet og ham selv eller søgsmål mod ham selv. Ej heller må et bestyrelsesmedlem deltage i afstemning angående spørgsmål om aftale mellem selskabet og trediemand eller søgsmål mod trediemand, for så vidt han deri har en betydeligere interesse, der kan være stridende mod selskabets.

Stk. 2. En direktør må ikke uden bestyrelsens godkendelse indgå aftale mellem selskabet og ham selv eller aftale mellem selskabet og trediemand, hvori han har en betydeligere interesse, der kan være stridende mod selskabets.

Stk. 3. Bestyrelsesmedlemmer og direktører må ikke udføre eller deltage i spekulationsforretninger vedrørende selskabets aktier.

§ 58.

Stk. 1. Bestyrelsesmedlemmer og direktører kan lønnes såvel med fast vederlag som med andel i årets nettofortjeneste (tantieme), men ikke med andel i bruttoindtægten eller i bruttofortjenesten af driften. Skatter anses i denne henseende som en driftsudgift. Det samlede tantiemebeløb må derhos ikke overstige det beløb, der er til rådighed, efter at påbudte afskrivninger og henlæggelser har fundet sted, og muligt underskud fra tidligere år er dækket.

Stk. 2. Går et forsikringsselskab konkurs, eller viser det sig ved dets likvidation, at det er insolvent, er bestyrelsesmedlemmer og direktører, selvom de har været i god tro, pligtige at tilbagebetale, hvad de indenfor et tidsrum af fem år før konkursdekretet eller beslutningen om likvidation har oppebåret som tantieme, forudsat at selskabet, da tantiemen blev fastsat, bevisligt var insolvent, eller blev insolvent som følge af tantiemeudbetalingen.

Stk. 3. For så vidt bestyrelsesmedlemmer eller direktører gennem deltagelse i agent- eller mæglervirksomhed eller i kraft af økonomisk interesse i sådanne virksomheder skaffer sig provision eller anden indtægt af forsikringer, selskabet overtager eller afgiver, vil indberetning herom være at gøre til forsikringsrådet.

Kapitel X.

Generalforsamling i forsikringsaktieselskaber.

§ 59.

Bestemmelserne i lov om aktieselskaber, §§ 55-58, finder anvendelse, dog at formanden for forsikringsrådet udøver de overregistrator ved aktieselskabs-registeret ved nævnte lovs § 55 tillagte beføjelser. Udgifterne ved afholdelse af generalforsamlinger, som i medfør af denne bestemmelse indkaldes af formanden for forsikringsrådet, udredes forlods af rådet, men kan kræves dækket af selskabet.

Kapitel XI.

Generalforsamling i gensidige forsikrings-selskaber.

§ 60.

Stk. 1. Generalforsamlinger skal afholdes her i riget. Ordentlig generalforsamling afholdes een gang årligt. På den ordentlige generalforsamling skal årsregnskabet forsynet med påtegning af revisorerne forelægges til godkendelse. Ministeren for handel, industri og søfart kan give samtykke til, at selskabet afholder ordentlig generalforsamling med længere mellemrum, i hvilket tilfælde ministeren træffer bestemmelse med hensyn til aflæggelse af årsregnskabet.

Stk. 2. Indkaldelse til generalforsamling foretages af bestyrelsen.

Stk. 3. Dagsordenen og de forslag, der agtes fremsat på generalforsamlingen, skal senest otte dage før denne fremlægges på selskabets kontor eller andet i vedtægterne fastsat sted til eftersyn for de på generalforsamlingen stemmeberettigede. Dagsordenen skal derhos angives i indkaldelsen.

Stk. 4. Generalforsamlingen kan ikke uden enstemmig vedtagelse af samtlige stemmeberettigede træffe beslutning i nogen sag, der ikke er optaget i dagsordenen.

Stk. 5. Medlemmerne eller disses repræsentanter eller garantierne må ikke selv, ved fuldmægtig eller som fuldmægtig for andre, deltage i afstemning om spørgsmål angående søgsmål mod dem selv eller spørgsmål om søgsmål mod

trediemand, for så vidt de deri har en betydeligere interesse, der kan være stridende mod selskabets. Der ses bort fra de pågældende ved afgørelse af, om det til vedtagelse fornødne antal stemmeberettigede har været repræsenteret.

§ 61.

Væsentlige ændringer i et selskabs formål kan, med mindre andet er bestemt i vedtægterne, kun vedtages, når der opnås tilslutning her til fra ni tiendedele af medlemmerne eller disses repræsentanter og ni tiendedele af *garanterne*. Garanter, der modsætter sig sådanne ændringer, kan, når de inden otte dage efter ændringernes registrering fremsætter begæring derom, forlange, at de andre garantier skal overtage deres garantiandele med eventuelle forskrivninger mod betaling af den indbetalte del.

Kapitel XII.

Regnskabsaflæggelse m. v. i livsforsikrings-selskaber.

§ 62.

Stk. 1. Årsregnskabet udfærdiges og underskrives af direktionen, hvorefter det vedtages af bestyrelsen og med dennes underskrift indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Stk. 2. Senest otte dage før generalforsamlingen skal regnskabet i revideret stand fremlægges til eftersyn for aktionærerne - i gensidige selskaber for de på generalforsamlingen stemmeberettigede medlemmer og garantier — på selskabets kontor eller et andet i vedtægterne fastsat sted.

Stk. 3. Årsregnskabet skal under omhyggelig hensyntagen til tilstedeværende værdier og forpligtelser samt under foretagelse af nødvendige afskrivninger opgøres, således som ordentlig og forsigtig forretningsbrug tilsiger. Det skal indeholde et driftsregnskab og en statusopgørelse.

Stk. 4. Omfanget af foretagne pantsætninger samt af påtagne, ikke særligt sikrede kautions- og andre garantiforpligtelser skal fremgå af regnskabet.

Stk. 5. Tantieme til bestyrelsen skal opføres på en særlig konto under betegnelsen »Tantieme til bestyrelsen«.

Stk. 6. Selskaber, der foruden livsforsikringsvirksomhed driver anden forsikringsvirksomhed, skal udarbejde særskilt årsregnskab for livsforsikringsafdelingen.

Stk. 7. Årsregnskabet skal offentliggøres i overensstemmelse med de i vedtægterne herom in-

deholdte regler. Det offentliggjorte regnskab skal indeholde underskrifter af selskabets bestyrelse samt direktionens underskrift med bemærkninger til regnskabet.

§ 63.

Stk. 1. Ved opgørelse af årsregnskabet opføres obligationer af de i § 68, litra a, b og d nævnte arter samt værdipapirer, der i henhold til § 68, litra g, sidestilles med disse, efter følgende regler:

Såfremt der er fastsat en amortisationstid, opføres de højst til den pris, for hvilken de er erhvervet, dog ikke til højere kurs end den, hvortil de udtrækkes, og heller ikke over sælgerkursen på købsdagen. Såfremt der ikke er fastsat nogen amortisationstid, opføres de højst til gennemsnittet af den ved regnskabsårets slutning sidst noterede køberkurs og kursene på de tilsvarende dage i de nærmest forudgående indtil ni år, i hvilke papirerne har været i selskabets eje, dog ikke over pari. Værdipapirer, som er udstedt under samme afdeling, serie og rentefod, opføres dog til en fælles gennemsnitskurs.

Stk. 2. Aktier, der er genstand for offentlig kursnotering, må højst opføres til den ved regnskabsårets slutning senest noterede køberkurs og andre aktier højst til en værdi beregnet på grundlag af de ved regnskabsårets slutning senest foreliggende oplysninger angående det pågældende aktieselskab.

Stk. 3. Andre værdipapirer opføres, medmindre værdien må antages at være lavere, til den pris, hvortil de er erhvervet, dog ikke over pari.

Stk. 4. Det skal af selskabets årsregnskab fremgå, til hvilke kurser dets værdipapirer er optaget.

Stk. 5. Aktivposter i fremmed mønt må højst opføres til den ved regnskabsårets slutning noterede kurs, og passivposter i fremmed mønt skal mindst opføres til denne kurs.

Stk. 6. Faste ejendomme må ikke opføres til højere værdi end den, der angives ved seneste ejendomsskyldvurdering, medmindre forsikringsrådet giver samtykke dertil.

Stk. 7. Har selskabet erhvervet egne aktier, skal disse opføres på særlig konto under betegnelsen »Beholdning af egne aktier« med angivelse af den pålydende værdi. Har selskabet modtaget egne aktier til sikkerhed, skal disse pålydende værdi angives i regnskabet.

Stk. 8. Når særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde måtte tale derfor, kan forsik-

ringsrådet påbyde en nedskrivning af et selskabs bogførte værdier.

§ 64.

De ved selskabets stiftelse og inden udløbet af de to første regnskabsår anvendte stiftelses- og organisationsomkostninger kan opføres i statusopgørelsen som et særligt aktiv, der afskrives i løbet af de ti første regnskabsår, således at ved udløbet af sytten år mindst en femtedel skal være afskrevet og ved udgangen af hvert følgende år yderligere mindst en femtedel for hvert år. Forsikringsrådet kan tillade, at bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på organisationsomkostninger, der er afholdt efter udløbet af de to første regnskabsår.

§ 65.

Stk. 1. Indenfor beløbet af de omkostninger, som erhvervelsen af nye forsikringer har medført, tillades det selskabet i statusopgørelsen som aktiv at opføre kapitalværdien af indtil 30 pct. af de fremtidige tillæg til nettopræmierne for de ved regnskabsårets udgang efter selskabets almindelige forsikringsbetingelser i kraft værende forsikringer, som selskabet holder for egen regning. De tillæg, som på denne måde kapitaliseres, må dog ikke udgøre mere end 7 pct. af nettopræmierne.

Stk. 2. For de forsikringers vedkommende, som var i kraft ved udgangen af det foregående regnskabsår, må ikke kapitaliseres større procentdel af tillæggene end den, hvormed aktivet var opført i nævnte års regnskab.

§ 66.

Stk. 1. I statusopgørelsen skal der under passiver særskilt optages en forsikringsfond bestående af:

- a) erstatnings reserven, der omfatter sådanne forsikringsbeløb og dertil knyttede bonusbeløb, som er anmeldt eller forfaldne til udbetaling, men endnu ikke er udbetalt;
- b) præmiereserven, der omfatter den samlede værdi af alle de løbende forsikringer. Præmiereserven skal mindst udgøre et beløb så stort som forskellen mellem kapitalværdien af selskabets forpligtelser efter samtlige løbende livsforsikringskontrakter og kapitalværdien af de nettopræmier, som forsikringstagerne skal erlægge i fremtiden. Ved nettopræmie forstås den del af forsikringspræmien, som ved forsikringskontraktens indgåelse efter det da gældende grundlag

for præmieberegningen netop svarede til den overtagne risiko. Det samme grundlag skal anvendes ved beregningen af de nævnte kapitalværdier, jfr. dog § 67. For forsikringer, for hvilke der ikke længere skal betales præmie, skal præmiereserven indeholde et af selskabet foreslået og af forsikringsrådet godkendt tillæg til bestridelse af deres fremtidige drift, jfr. § 20, litra b.

Stk. 2. Har et selskab afgivet en forsikring i genforsikring til et andet selskab, er det ved fastsættelse af forsikringsfonden ikke forpligtet til at medregne det genforsikrede beløb, såfremt præmiereserven er afgivet til det selskab, der har overtaget genforsikringen, og dette er et indenlandsk selskab, som i henhold til denne lov har tilladelse til at drive livsforsikring, eller der af det overtagende selskab er stillet en af forsikringsrådet godkendt sikkerhed for præmiereserven. For genforsikringer, der hidrører fra udlandet, kan forsikringsrådet tillade sådanne afvigelser fra nærværende paragrafs bestemmelser, som skønnes tilstrækkeligt betryggende.

Stk. 3. Overtages en forsikring af to eller flere indenlandske selskaber, som i henhold til denne lov har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed, således at de hæfter én for alle og alle for én, behøver hvert enkelt selskab ved fastsættelsen af sin forsikringsfond kun at medregne den del af forsikringen, som det selv skal overtage ifølge aftalen med de øvrige selskaber.

§ 67.

Stk. 1. Ændring af reglerne for beregning af præmiereserven kan ikke træde i kraft, forinden ændringen er godkendt af forsikringsrådet, jfr. § 24. Medfører ændringen en nedgang i præmiereserven, skal forskellen henlægges til sikkerhedsfonden, uanset om denne derved forøges udover det i § 71 angivne højeste beløb.

Stk. 2. Ændres det for selskabet gældende grundlag for præmiereservens beregning, således at selskabet derved bliver pligtigt til for ældre forsikringer at beregne en højere præmiereserve end efter det hidtil gældende grundlag, kan forsikringsrådet indrømme selskabet en frist til opfyldelse af denne pligt således, at præmiereserven i en vis tid, der ikke må overskride femten år, kan opføres med et mindre beløb, men forskellen skal aftage for hvert år, overensstemmende med en af forsikringsrådet godkendt plan.

§ 68.

Stk. 1. De til dækning af forsikringsfonden afsatte midler skal anbringes på følgende måde:

- a) i obligationer udstedt eller garanteret af den danske stat;
- b) i kreditforeningsobligationer og hypotekforeningsobligationer;
- c) i indlånsbeviser fra danske banker eller sparekasser;
- d) i obligationer udstedt eller garanteret af danske kommuner;
- e) i lån sikret ved tinglyst panteret i faste ejendomme, i hvilke umyndiges midler vil kunne anbringes, dog ikke udover to trediedele af ejendomsskyldværdien;
- f) i lån mod pant i selskabets egne forsikringer indtil deres genkøbsværdi;
- g) i lån mod sikkerhed, som må anses for lige så betryggende som de under litra e nævnte, og i værdipapirer, som efter deres art og den sikkerhed, de frembyder, kan stilles i klasse med de under litra a–d nævnte;
- h) i fast ejendom, som selskabet ejer, og hvori det har sit hovedkontor, eller i andre af dets faste ejendomme, såfremt disse er af den i litra e nævnte art, dog i intet tilfælde udover fire femtedele af ejendomsskyldværdien.

Stk. 2. Af de til dækning af forsikringsfonden afsatte midler vil indtil 15 pct. kunne anbringes på anden måde end ovenfor under litra a–h anført, dog i intet tilfælde i aktier udover 20 pct. af eet og samme selskabs aktiekapital.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 fastsatte begrænsninger for midlernes anbringelse kan kun fraviges af ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet.

Stk. 4. Det i § 65 omhandlede aktiv kan anvendes til dækning af forsikringsfonden, for så vidt der er taget hensyn dertil ved fastsættelsen af selskabets regler for policers tilbagekøb og ydelse af fripolicer.

Stk. 5. Til dækning af forsikringsfonden kan endvidere anvendes indtil halvdelen af det aktiv, som udgøres af de ved regnskabsårets slutning forfaldne, ikke betalte præmier.

§ 69.

Stk. 1. De værdipapirer, hvori forsikringsfondens midler anbringes, indskrives eller gives i forvaring i Danmarks Nationalbank eller andet godkendt forvaringssted, og det udstedte indskrivnings- eller forvaringsbevis forsynes med

selskabets påtegning om, at værdipapirerne skal tjene til dækning af forsikringsfonden. Denne påtegning skal noteres af bevisets udsteder. Gældsbreve, der lyder på navn eller kan noteres på navn, behøver dog ikke at indskrives eller gives i forvaring, men kan i stedet forsynes med den foreskrevne påtegning, der skal noteres, for så vidt dette kan ske i henhold til kapitel 5 i lov om gældsbreve. De fornævnte påtegninger underskrives endvidere af en af forsikringsrådet udnævnt tillidsmand, hvorved de pågældende værdipapirer anses som givet i håndpant til sikkerhed for forsikringstagernes krav efter forsikringskontrakterne. Pantsætningen ophører ved tillidsmandens påtegning herom på vedkommende dokument. For enkelte værdipapirer, der uden selv at bære påtegning er pantsat ved hjælp af indskrivnings- eller forvaringsbevis, kan pantsætningen hæves ved tillidsmandens påtegning på beviset eller på anden af forsikringsrådet foreskreven måde.

Stk. 2. Pantsætning af værdipapirer i overensstemmelse med stk. 1 skal finde sted inden tre måneder efter hvert regnskabsårs udgang. I løbet af regnskabsåret skal på samme måde og med tre måneders frist foretages båndlæggelse af værdipapirer til dækning af det beløb, hvorved forsikringsfonden skønnes at være vokset i den forløbne del af regnskabsåret.

Stk. 3. Ønsker selskabet nogen del af forsikringsfonden anbragt i en selskabet selv tilhørende fast ejendom, skal der tinglyses et ejerpantebrev, som forsynes med påtegning som i stk. 1 omhandlet.

Stk. 4. Udenfor de i denne paragraf omhandlede tilfælde kan båndlæggelse af et livsforsikringssselskabs midler kun finde sted med udtrykkelig hjemmel i nærværende lov.

Stk. 5. De i denne paragraf givne bestemmelser kommer ikke til anvendelse på de i § 68, litra f, omhandlede policelån.

§ 70.

Stk. 1. Det påhviler forsikringsrådets tillidsmand at påse, at reglerne i § 69 iagttages, samt uopholdeligt at gøre indberetning til forsikringsrådet om ethvert forhold ved pantsætningen eller opbevaringen af værdipapirerne, som han anser for urigtigt.

Stk. 2. Forsikringsrådet fastsætter en instruks for tillidsmændene og giver herunder regler om deres tilsyn med selskabernes beholdninger af aktionær- eller garantiforskrivninger og med forandringer heri.

§ 71.

Stk. 1. Af årsoverskudet kan selskabet - efter at underskud fra tidligere år er dækket — forlods disponere over et beløb svarende til højst 5 pct. af den indbetalte del af selskabskapitalen, jfr. dog § 74. Af restoverskudet skal der henlægges 50 pct. til en sikkerhedsfond, indtil denne har nået en størrelse, som udgøres af:

- 1 pct. af den præmiereserve for kapitalforsikringer, som selskabet selv forvalter, med tillæg af 1 pct. af forskellen mellem forsikringssum og præmiereserve for den del af disse forsikringer, for hvilke selskabet selv bærer risikoen;
- 1 pct. af den præmiereserve for ikke-aktuelle renteforsikringer, som selskabet selv forvalter, med tillæg af $\frac{1}{2}$ pct. af forskellen mellem ti gange det årlige rentebeløb og præmiereserven for den del af disse forsikringer, for hvilke selskabet selv bærer risikoen;
- 2 pct. af den præmiereserve for aktuelle renteforsikringer, som selskabet selv forvalter.

Stk. 2. Såfremt sikkerhedsfonden ved en henlæggelse, der er mindre end 50 pct. af restoverskudet, kan nå den nævnte størrelse, kan henlæggelsen formindskes til det beløb, der er nødvendigt for at nå denne størrelse, men skal dog mindst udgøre 10 pct. af restoverskudet. Henlæggelsen til sikkerhedsfonden kan ophøre, når denne mindst udgør det dobbelte af den i stk. 1 nævnte grænse.

Stk. 3. Over resten af årsoverskudet disponerer selskabet frit, idet selskabet dog, så længe sikkerhedsfonden ikke har nået den i stk. 1 nævnte grænse, ikke må anvende et større beløb end, hvad der svarer til 5 pct. af den indbetalte del af selskabskapitalen til udbytte til aktionærer eller rente til garantier.

Stk. 4. De i stk. 1 og 2 nævnte grænser kan reduceres med et beløb svarende til den del af det i § 65, stk. 1, nævnte aktiv, der ikke måtte være optaget på selskabets status.

Stk. 5. Beløb, hvormed sikkerhedsfonden overstiger den i stk. 1 nævnte grænse, kan benyttes til henlæggelser til præmiereserven, som er nødvendiggjort ved en ændring af beregningsgrundlaget, løvrigt må sikkerhedsfonden ikke formindskes uden forsikringsrådets samtykke, medmindre det er nødvendigt for at dække underskud.

Stk. 6. Såfremt et livsforsikrings-selskab har anbragt nogle af de til selskabskapitalen svarende midler efter reglerne i § 68, og de pågældende midler er båndlagt på den i § 69 foreskrevne måde, er selskabet berettiget til ved anvendelsen af de ovenfor givne forskrifter at betragte sådanne beløb, som om de var henlagt til sikkerhedsfonden, således at de foreskrevne henlæggelser til denne fond kan afpasses i forhold hertil.

§ 72.

I selskaber, der foruden livsforsikringsvirksomhed driver anden forsikringsvirksomhed, må de i henhold til § 71 til sikkerhedsfonden henlagte midler kun anbringes på den i § 68 foreskrevne måde, hvorhos de skal båndlægges på samme måde, som i § 69 er fastsat for de til forsikringsfonden henlagte midler, og derfor i tilfælde af administration behandles sammen med disse.

§ 73.

Stk. 1. Ved salg eller udtrækning af værdipapirer bestemmes gevinst eller tab som forskellen mellem det indvundne beløb og de vedkommende papirers bogførte værdi.

Stk. 2. Hvis der ved opgørelsen af et selskabs værdipapirer eller ved værdiforøgelse af faste ejendomme fremkommer en gevinst, eller hvis værdipapirer eller faste ejendomme sælges med gevinst, overføres denne til en kursreguleringsfond, hvis midler kan anvendes til nedskrivning af selskabets værdipapirer eller faste ejendomme eller til dækning af tab ved realisation heraf, men til andre formål kun med forsikringsrådets samtykke.

§ 74.

Stk. 1. Forinden stiftelses- og organisationsomkostninger er fuldt afskrevet, må der af årsoverskudet ikke beregnes udbytte til aktionærer eller rente til garantier og ej heller tantieme til bestyrelsen.

Stk. 2. Til udbytte til aktionærerne eller rente til garantierne kan kun anvendes det årsoverskud - derunder overførsel fra foregående år - og de til særlige fonds i sådant øjemed henlagte beløb, der foreligger, efter at muligt underskud fra tidligere år er dækket.

§ 75.

Driver selskabet livsforsikringsvirksomhed i udlandet, kan forsikringsrådet for denne del af selskabets virksomhed tillade sådanne afvigelser fra nærværende kapitel, som måtte findes rimelige på grund af virksomhedens særlige forhold.

§ 76.

Stk. 1. Til udførelse af de for et livforsikrings-selskabs virksomhed nødvendige forsikringstekniske beregninger og undersøgelser skal der ved selskabet være ansat en aktuar. Som sådan kan kun antages en af forsikringsrådet godkendt person. Nægter forsikringsrådet at godkende en af et selskab foreslået aktuar, skal det overfor selskabet meddele de grunde, det har til at nægte godkendelsen.

Stk. 2. Søger et selskab forsikringsrådets godkendelse af en ny aktuar, skal anmodningen derom være ledsaget af en angivelse af årsagen til skiftet.

Stk. 3. Aktuaren har ansvaret for, at selskabet overholder sit beregningsgrundlag, herunder reglerne for tilbagekøb af forsikringer og for lån mod pant i selskabets egne forsikringer, og han har ret til af selskabet at forlange alle oplysninger, som er nødvendige for overtagelsen af dette ansvar. Det påhviler aktuaren uopholdeligt at gøre indberetning til forsikringsrådet om enhver overtrædelse af selskabets beregningsgrundlag.

§ 77.

Stk. 1. Inden en måned efter årsregnskabets endelige vedtagelse og godkendelse og senest otte måneder efter regnskabsårets udløb skal der til forsikringsrådet indsendes:

- a) et af bestyrelsen og direktionen underskrevet årsregnskab ledsaget af revisionens udtalelser;
- b) en af bestyrelsen og direktionen underskrevet fuldstændig oversigt over selskabets virksomhed i årets løb og bestyrelsens årsberetning;
- c) en beretning fra selskabets aktuar om opgørelse af præmiereserven;
- d) bekræftet afskrift af revisionens bemærkninger til revisionsprotokollen vedrørende årsregnskabet;

e) det af generalforsamlingen godkendte regnskab samt det offentliggjorte regnskab.

Stk. 2. Forsikringsrådet kan iøvrigt kræve de yderligere oplysninger, som måtte findes fornødne.

Stk. 3. Forsikringsrådet fastsætter de skemaer, efter hvilke regnskabet og de dertil krævede oplysninger skal afgives, og fastsætter ligeledes de skemaer, hvorefter det trykte regnskab, som selskabet udsender, skal være affattet.

Stk. 4. Forsikringsrådet foranlediger, at de under litra a og e nævnte bilag samt bestyrelsens årsberetning tilføres forsikringsregisteret.

§ 78.

Dersom årsregnskabet ikke fyldestgør lovgivningens forskrifter eller selskabets vedtægter, kan forsikringsrådet kræve regnskabet omgjort og forelagt til fornyet behandling på en generalforsamling.

§ 79.

Stk. 1. Holder et selskab sig ikke nærværende lov eller sine vedtægter efterrettelig, eller afviger det fra det for selskabets virksomhed gældende grundlag, eller findes dette grundlag eller den måde, hvorpå selskabets midler er anbragt, ikke betryggende, eller viser det sig, at de til dækning af forsikringsfonden henlagte midler, vurderet i overensstemmelse med reglerne i § 63, ikke er tilstrækkelige, kan forsikringsrådet foreskrive selskabet inden en given frist at foretage de foranstaltninger, som findes fornødne.

Stk. 2. Såfremt de foreskrevne foranstaltninger ikke er truffet inden den givne frist, og undladelser af at foretage dem skønnes at medføre fare for de forsikrede, kan selskabets livsforsikringsbestand tages under administration efter nærværende lov.

Stk. 3. En livsforsikringsbestand skal tages under administration, såfremt det viser sig, at der inden den i henhold til stk. 1 givne frist ikke kan fremskaffes de til dækning af forsikringsfonden nødvendige midler, hvortil kan henregnes hele det i § 65, stk. 1, omhandlede aktiv, eller såfremt selskabet kommer under konkurs.

Stk. 4. Træder et selskab i likvidation, kan forsikringsrådet træffe bestemmelse om, at selskabets livsforsikringsbestand tages under administration.

Stk. 5. Finder forsikringsrådet, at det, når administrationen er indtrådt, tillige vil være på-

krævet, at selskabet føres i likvidation, træffer forsikringsrådet beslutning herom.

Kapitel XIII.

Administration af en livsforsikringsbestand.

§ 80.

Stk. 1. Finder forsikringsrådet, at et selskabs bestand af livsforsikringer i henhold til de i § 79 givne bestemmelser bør tages under administration, skal det straks give selskabet underretning om den trufne beslutning samt indføre denne i forsikringsregisteret og foranstalte beslutningen bekendtgjort i statstidende.

Stk. 2. Ved administrationens indtræden bortfalder selskabets ret til at drive livsforsikringsvirksomhed.

Stk. 3. Forsikringsrådet skal tage i besiddelse samtlige værdipapirer, som er båndlagt til dækning af forsikringsfonden, jfr. §§ 68 og 69, eller som måtte være båndlagt til dækning af sikkerhedsfonden, jfr. §§ 71, stk. 6, og 72. Samtlige disse midler skal udgøre en særlig masse, der udelukkende skal tjene til dækning af de livsforsikredes krav.

Stk. 4. Er et livsforsikrings-selskab kommet under konkurs, oversender skifteretten straks efter konkursens begyndelse de fornævnte midler til forsikringsrådet.

Stk. 5. De enkelte livsforsikrede kan ikke gøre krav gældende mod selskabet, hvorimod forsikringsrådet på administrationsboets vegne hos selskabet kan fordrer, hvad der ifølge den i § 83 omhandlede beregning måtte mangle i forsikringsfonden. Endvidere kan forsikringsrådet på administrationsboets vegne kræve, hvad der svarer til den sikkerhedsfond, som måtte være i behold ifølge en status opgjort ved administrationens begyndelse og på grundlag af fornævnte beregning af forsikringsfonden.

Stk. 6. Kommer et livsforsikrings-selskab under konkurs, efter at administration er begyndt, bliver dette uden indflydelse på administrationsboet.

§ 81.

Stk. 1. Forsikringsrådet skal besørge forvaltningen af de fra selskabet modtagne midler og kan, om fornødent ved fogedens hjælp, kræve alle selskabets til administrationen nødvendige bøger og dokumenter udleveret.

Stk. 2. Efter indstilling fra forsikringsrådet kan ministeren for handel, industri og søfart

udnævne administratorer til på forsikringsrådets vegne at forestå forvaltningen af de modtagne midler.

Stk. 3. Honoraret til administratorer udredes - tillige med andre i forbindelse med administrationen stående udgifter - af administrationsboet. Honorarets størrelse fastsættes af ministeren for handel, industri og søfart.

§ 82.

Stk. 1. Så længe administrationen varer, kan tegning af nye forsikringer og tilbagekøb af forsikringer ikke finde sted. Dog kan genkøbsværdien helt eller delvis anvendes til dækning af de i § 68, litra f, omhandlede policelån.

Stk. 2. Forsikringskrav, som før administrationens begyndelse var forfaldne eller anmeldte, skal afgøres efter de før dette tidspunkt gældende regler. Forsikringer, som forfalder senere, skal foreløbig kun udbetales med et så stort beløb, som forsikringsrådet efter omstændighederne finder ubetænkeligt. Viser den endelige fastsættelse af forsikringsbeløbene, at der på denne måde er udbetalt for meget, kan tilbagebetaling ikke kræves.

§ 83.

Forsikringsrådet skal uopholdeligt lade foretage vurdering efter de i § 63 fastsatte regler af de fra selskabet modtagne midler samt foretage en beregning af forsikringsfondens beløb opgjort ved administrationens begyndelse. Herunder skal præmiereserven beregnes efter de for selskabet ved administrationens begyndelse gældende beregningsgrundlag, medmindre forsikringsrådet finder, at disse ikke er passende, i hvilket tilfælde det selv fastsætter grundlaget for beregningen.

§ 84.

Stk. 1. Forsikringsrådet skal snarest muligt, efter at vurdering og beregning i henhold til § 83 har fundet sted, søge hele forsikringsbestanden overtaget af et eller flere indenlandske livsforsikringselskaber. Indkommer der tilbud om sådan overtagelse, skal forsikringsrådet, hvis det finder tilbudet antageligt, lade udarbejde en redegørelse for stillingen og et forslag til overenskomst med vedkommende selskab. Medfører overenskomsten nedsættelse af forsikringsbeløbene eller ændring af forsikringsbetingelserne, herunder af bonusreglerne, skal dette angives.

Stk. 2. Redegørelsen og forslaget skal offent-

liggøres i statstidende og i dagblade samt på anden måde, som findes hensigtsmæssig, og skal indeholde en opfordring til forsikringstagerne til inden en af forsikringsrådet fastsat frist, der dog ikke må være kortere end en måned, at afgive skriftlig meddelelse til forsikringsrådet, såfremt de ikke ønsker overdragelsen iværksat. Selskabet skal samtidig til de forsikringstagerne, hvis adresse er selskabet bekendt, udsende meddelelse om overdragelsen indeholdende en henvisning til den stedfundne offentliggørelse med angivelse af dennes dato.

Stk. 3. Medmindre der på denne måde rejses indsigelse imod overdragelsen fra mere end en femtedel af samtlige forsikringstagerne, skal forsikringsrådet overdrage forsikringsbestanden overensstemmende med det fremsatte forslag.

Stk. 4. Er overdragelse sket på sådan måde, at ikke alle administrationsboets midler er medgået, skal forsikringsrådet afgive overskudet til det tidligere selskab eller til selskabets bo.

§ 85.

Stk. 1. Lykkes det ikke at overdrage forsikringsbestanden overensstemmende med foregående paragraf, skal forsikringsrådet foretage den endelige fastsættelse af forsikringsbeløbene i henhold til den foretagne opgørelse og sammenkalde en generalforsamling af forsikringstagerne til stiftelse af et gensidigt selskab. Til denne generalforsamling gives to måneders varsel. Indkaldelsen samt en redegørelse for stillingen og den af forsikringsrådet beregnede fastsættelse af forsikringsbeløbene bekendtgøres på den i § 84, stk. 2, angivne måde. Forslag til vedtægter og grundlag, hvorefter det nye selskab skal drive sin virksomhed, fremlægges til eftersyn på forsikringsrådets kontor. Udkast til vedtægter udleveres på begæring fra forsikringsrådets kontor eller på anden måde, som forsikringsrådet måtte finde hensigtsmæssig.

Stk. 2. På generalforsamlingen vedtages vedtægterne med almindelig stemmeflerhed, hvorefter der vælges bestyrelse og direktion i selskabet. Bestyrelsen skal til forsikringsrådet indsende ansøgning om stadfæstelse af selskabets vedtægter og om godkendelse af beregningsgrundlag m. v. i overensstemmelse med reglerne i §§ 8 og 18-20.

Stk. 3. Bestyrelsen skal endvidere indsende anmeldelse til forsikringsregisteret i overensstemmelse med §§ 7 og 18. Ved registreringen indtræder det gensidige selskab i den i § 80, stk. 5, omhandlede ret overfor det tidligere selskab.

Stk. 4. Lykkes det ikke på den angivne måde at stifte et nyt selskab, fortsættes administrationen, og det er da overladt til forsikringsrådet at tage stilling til, hvorvidt yderligere forsøg på at overføre forsikringerne til et nyt eller andet selskab skal foretages.

Kapitel XIV.

Overdragelse af en livsforsikringsbestand og kvoteafgivelse.

§ 86.

Stk. 1. Vil et selskab overdrage hele sin livsforsikringsbestand eller en bestemt del af denne til et andet selskab, således at det første selskab derved befries for ansvar overfor forsikringstagerne, må det erhverve forsikringsrådets tilladelse dertil. Andragende om sådan overdragelse må være ledsaget af udkast til den overenskomst, der agtes afsluttet mellem de to selskaber, og tillige — efter forsikringsrådets nærmere forskrift - af sådanne oplysninger om de to selskaber, at forsikringsrådet på grundlag deraf kan bedømme, hvorvidt overdragelsen er forsvarlig overfor forsikringstagerne. Ved sådan overdragelse kan der i det overdragende selskabs forsikringsbetingelser kun foretages sådanne ændringer, som af forsikringsrådet skønnes at være en nødvendig følge af overdragelsen, herunder forandring af bonusreglerne.

Stk. 2. Finder forsikringsrådet herefter, at tilladelse til overdragelsen bør nægtes, skal det uopholdelig give selskabet meddelelse om nægtelsen.

Stk. 3. I modsat fald skal forsikringsrådet i overensstemmelse med reglerne i § 84 offentliggøre en redegørelse for den påtænkte overdragelse tilligemed en opfordring til de forsikringstagere, hvis forsikringer agtes overdraget, til inden tre måneder at afgive skriftlig meddelelse til forsikringsrådet, såfremt de ikke ønsker overdragelsen iværksat. Der skal samtidig i overensstemmelse med § 84, stk. 2, udsendes meddelelse til forsikringstagerne.

Stk. 4. Såfremt der inden udløbet af den anførte frist indkommer indsigelse mod overdragelsen fra mere end en femtedel af forsikringstagerne, kan overdragelse ikke finde sted.

Stk. 5. Afgivelse i genforsikring af en kvote af et selskabs forsikringsbestand såvel som genforsikring af en væsentlig del af selskabets forsikringer må ikke finde sted ved et selskabs oprettelse og må derefter fremtidig kun ske, når sådan foranstaltning efter samråd med for-

sikringsrådet af dette findes velbegrunder og godkendes af selskabets øverste myndighed.

§ 87.

Stk. 1. Vil to eller flere livsforsikringsselskaber ved sammensmeltning danne et nyt selskab og derved befri sig for ansvar overfor forsikringstagerne, finder de i § 86 anførte regler anvendelse, således at sammensmeltningen ikke kan finde sted, såfremt der nedlægges indsigelse af mere end en femtedel af forsikringstagerne i noget af de pågældende selskaber.

Stk. 2. Før det nydannede selskab kan træde i virksomhed, må dets vedtægter stadfæstes og beregningsgrundlag m. v. godkendes, samt registrering foretages, jfr. §§ 7, 8 og 18-20.

Kapitel XV.

Regnskabsaflæggelse m. v. for anden forsikringsvirksomhed end livsforsikring.

§ 88.

Stk. 1. Årsregnskabet udfærdiges og underskrives af direktionen, hvorefter det vedtages af bestyrelsen og med dennes underskrift indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Stk. 2. Senest otte dage før generalforsamlingen skal regnskabet i revideret stand fremlægges til eftersyn for aktionærerne - i gensidige selskaber for de på generalforsamlingen stemmeberettigede medlemmer og garantier - på selskabets kontor eller et andet i vedtægterne fastsat sted.

Stk. 3. Årsregnskabet skal under omhyggelig hensyntagen til tilstedeværende værdier og forpligtelser samt under foretagelse af nødvendige afskrivninger opgøres, således som ordentlig og forsigtig forretningsbrug tilsiger. Det skal indeholde et driftsregnskab og en statusopgørelse.

Stk. 4. Omfanget af foretagne pantsætninger samt af påtagne ikke særligt sikrede kautions- og andre garantiforpligtelser skal fremgå af regnskabet, herunder dog ikke indbefattet garantier, der er stillet i henhold til selskabets forsikringsaftaler.

Stk. 5. Tantieme til bestyrelsen skal opføres på en særlig konto under betegnelsen »Tantieme til bestyrelsen«.

Stk. 6. Årsregnskabet skal offentliggøres i overensstemmelse med de i vedtægterne herom indeholdte regler. Det offentliggjorte regnskab skal indeholde underskrifter af selskabets bestyrelse og direktion samt revisionens underskrift med bemærkninger til regnskabet.

§ 89.

Stk. 1. Obligationer opføres højst til den ved regnskabsårets slutning senest noterede køberkurs. Obligationer, der er genstand for offentlig kursnotering, og som er udstedt eller garanteret af den danske stat eller af danske kommuner, kreditforeningsobligationer eller hypotekforeningsobligationer, kan dog opføres til gennemsnittet af den på afslutningsdagen sidst noterede køberkurs og kurserne på de tilsvarende dage i de nærmest forudgående indtil fire år, i hvilke papirerne har været i selskabets eje. Såfremt værdipapirer af nævnte art er udstedt under samme afdeling, serie og rentefod, vil de kunne opføres til en fælles gennemsnitskurs. I intet tilfælde må obligationer opføres over pari.

Stk. 2. Aktier, der er genstand for offentlig kursnotering, må højst opføres til den ved regnskabsårets slutning senest noterede køberkurs og andre aktier højst til en værdi beregnet på grundlag af de ved regnskabsårets slutning senest foreliggende oplysninger angående det pågældende aktieselskab.

Stk. 3. Andre værdipapirer opføres, medmindre værdien må antages at være lavere, til den pris, hvortil de er erhvervet, dog ikke over pari.

Stk. 4. Værdipapirer, der skal tjene til dækning af rentereserven for lovpligtige ulykkesforsikringer, jfr. § 90, opføres efter reglerne i § 63.

Stk. 5. Såfremt værdipapirer af de i stk. 1, 2. pkt., omhandlede arter opføres til gennemsnitskurser, skal dette angives i årsregnskabet med oplysning om det åremål, der er lagt til grund for beregningen. Årsregnskabet skal tillige oplyse størrelsen af den samlede bogførte værdi af de pågældende værdipapirer og disses samlede markedsværdi ved regnskabsårets udgang.

Stk. 6. Aktivposter i fremmed mønt må højst opføres til den ved regnskabsårets slutning noterede kurs, og passivposter i fremmed mønt skal mindst opføres til denne kurs.

Stk. 7. Faste ejendomme må ikke opføres til højere værdi end den, der angives ved seneste ejendomsskyldvurdering, medmindre forsikringsrådet giver samtykke dertil.

Stk. 8. Har selskabet erhvervet egne aktier, skal disse opføres på særlig konto under betegnelsen »Beholdning af egne aktier« med angivelse af den pålydende værdi. Har selskabet modtaget egne aktier til sikkerhed, skal disses pålydende værdi angives i regnskabet.

Stk. 9. De ved selskabets stiftelse og inden

udløbet af de to første regnskabsår anvendte stiftelses- og organisationsomkostninger kan opføres i statusopgørelsen som et særligt aktiv, der årligt nedskrives med mindst en trediedel af det oprindelige beløb. Forsikringsrådet kan tillade, at bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på organisationsomkostninger, der er afholdt efter udløbet af de to første regnskabsår.

Stk. 10. Når særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde måtte tale derfor, kan forsikringsrådet påbyde en nedskrivning af et selskabs bogførte værdier.

§ 90.

Selskaber, der driver lovpligtig ulykkesforsikring, skal i statusopgørelsen særskilt optage en reserve (»rentereserven«) til dækning af renter, der er tilkendt efter lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

§ 91.

Stk. 1. Ved salg eller udtrækning af værdipapirer bestemmes gevinst eller tab som forskellen mellem det indvundne beløb og de vedkommende papirers bogførte værdi.

Stk. 2. Hvis der ved opgørelsen af et selskabs værdipapirer eller ved værdiforøgelse af faste ejendomme fremkommer en gevinst, eller hvis værdipapirer eller faste ejendomme sælges med gevinst, overføres denne til en kursreguleringsfond, medmindre beløbet anvendes til dækning af kurstab, der indenfor de sidste fem år er afskrevet på selskabets reserver. Kursreguleringsfonden kan anvendes til nedskrivning af selskabets værdipapirer eller faste ejendomme eller til dækning af tab ved realisation heraf, men til andre formål kun med forsikringsrådets samtykke.

§ 92.

Stk. 1. I et aktieselskab skal der af den del af årets regnskabsmæssige overskud, som ikke medgår til afskrivninger eller til dækning af muligt underskud fra tidligere år, henlægges 10 pct. til en lovmæssig reservefond, indtil denne udgør en tiendedel af aktiekapitalen; derefter sker henlæggelsen med 5 pct., indtil reservefonden udgør en fjerdedel af aktiekapitalen.

Stk. 2. Såfremt et aktieselskab tillige driver livsforsikringsvirksomhed, kan der ved beregningen af den i stk. 1 omhandlede henlæggelse bortses fra det regnskabsmæssige overskud, der hidrører fra livsforsikringsvirksomheden.

Stk. 3. Den lovmæssige reservefond må ikke formindskes, medmindre det er nødvendigt for at dække underskud, som ikke kan dækkes af årets overskud eller af selskabets reserver udover den lovmæssige reservefond.

Stk. 4. Når den lovmæssige reservefond ikke udgør en tiendedel af aktiekapitalen, må der i årsudbytte ikke udbetales mere end 6 pct. af det på hver aktie indbetalte beløb.

§ 93.

Stk. 1. Forinden stiftelses- og organisationsomkostninger er fuldt afskrevet, må der af årsoverskudet ikke beregnes udbytte til aktionærer eller rente til garantier og ej heller tantieme til bestyrelsen.

Stk. 2. Til udbytte til aktionærerne eller rente til garantierne kan kun anvendes det årsoverskud — derunder overførsel fra foregående år — og de til særlige fonds i sådant øjemed henlagte beløb, der foreligger, efter at muligt underskud fra tidligere år er dækket.

§ 94.

Stk. 1. Inden en måned efter årsregnskabets endelige vedtagelse og godkendelse og senest otte måneder efter regnskabsårets udløb skal der til forsikringsrådet indsendes:

- a) et af bestyrelsen og direktionen underskrevet årsregnskab ledsaget af revisionens udtalelser;
- b) en af bestyrelsen og direktionen underskreven redegørelse for, hvorledes præmiereserver og skadesreserver er beregnet;
- c) en af bestyrelsen og direktionen underskreven specifikation over selskabets værdipapirer med angivelse af de kurser, til hvilke de er opført;
- d) en af bestyrelsen og direktionen underskreven redegørelse for, i hvilket omfang værdipapirer og bankbeholdninger er til selskabets frie rådighed;
- e) bekræftet afskrift af revisionens bemærkninger til revisionsprotokollen vedrørende årsregnskabet;
- f) bestyrelsens årsberetning, det af generalforsamlingen godkendte regnskab samt det offentliggjorte regnskab.

Stk. 2. Forsikringsrådet kan iøvrigt kræve de yderligere oplysninger, som måtte findes fornødne.

Stk. 3. Forsikringsrådet fastsætter de skemaer,

efter hvilke regnskabet og de hertil krævede oplysninger skal afgives.

Stk. 4. Forsikringsrådet foranlediger, at de under litra a og f nævnte bilag tilføres forsikringsregisteret.

§ 95.

Dersom årsregnskabet ikke fyldestgør lovgivningens forskrifter eller selskabets vedtægter, kan forsikringsrådet kræve regnskabet omgjort og forelagt til fornyet behandling på en generalforsamling.

§ 96.

Stk. 1. Holder et selskab sig ikke nærværende lov eller sine vedtægter efterretteligt, eller er selskabets økonomiske stilling således forringet, at de forsikredes interesser er udsat for fare, kan forsikringsrådet foreskrive selskabet inden en given frist at foretage de foranstaltninger, som findes fornødne.

Stk. 2. Såfremt de foreskrevne foranstaltninger ikke er truffet inden den givne frist, og undladelsen af at foretage dem skønnes at medføre fare for de forsikrede, kan forsikringsrådet træffe bestemmelse om, at selskabet skal træde i likvidation.

§ 97.

Stk. 1. Forsikringsrådet skal snarest muligt, efter at likvidation i henhold til § 96 er indtrådt, i samråd med likvidatorerne lade undersøge, om det vil være hensigtsmæssigt at søge forsikringsbestanden helt eller delvis overdraget til et eller flere indenlandske forsikringselskaber. Indkommer der tilbud om sådan overtagelse, skal forsikringsrådet, hvis det finder tilbudet antageligt, lade udarbejde en redegørelse for stillingen og et forslag til overenskomst med vedkommende selskab.

Stk. 2. Redegørelsen og forslaget skal offentliggøres i statstidende og i dagblade samt på anden måde, som måtte findes hensigtsmæssig, og skal indeholde en opfordring til forsikringstagerne om inden en af forsikringsrådet fastsat frist, der dog ikke må være kortere end en måned, at afgive skriftlig meddelelse til forsikringsrådet, såfremt: de ikke ønsker overdragelsen iværksat. Selskabet skal samtidig til de forsikringstagere, hvis adresse er selskabet bekendt, udsende meddelelse om overdragelsen indeholdende en henvisning til den stedfundne offentliggørelse med angivelse af dennes dato.

Stk. 3. Enhver af de pågældende forsikrings-tagere kan med tre måneders varsel opsigte forsikringen til den første præmieforfaldsdag efter den påtænkte overdragelsesdato eller til en årsdag for nævnte præmieforfaldsdag. Opsigelse i henhold til denne bestemmelse afgives til det selskab, hvortil forsikringsbestanden søges overdraget. Bliver overdragelsen ikke iværksat, bortfalder opsigelserne. Reglerne om denne adgang til opsigelse skal gengives i forsikringsrådets redegørelse.

Stk. 4. Efter udløbet af den i stk. 2 omhandlede frist træffer forsikringsrådet under behørig hensyntagen til de fremsatte indsigelser beslutning om, hvorvidt forsikringsbestanden kan overdrages i overensstemmelse med det fremsatte forslag.

Stk. 5. Bestemmelserne i lov om forsikringsaftaler, § 27, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse, indtil vedkommende forsikringsbestand er blevet overdraget.

Kapitel XVI.

Overdragelse af en skadesforsikringsbestand.

§ 98.

Stk. 1. Vil et selskab overdrage hele sin skadesforsikringsbestand eller en bestemt del af denne til et andet selskab, således at det første selskab derved befries for ansvar overfor forsikringstagerne, må det erhverve forsikringsrådets tilladelse dertil. Andragende om sådan overdragelse må være ledsaget af udkast til den overenskomst, der agtes afsluttet mellem de to selskaber, og tillige - efter forsikringsrådets nærmere forskrift - af sådanne oplysninger om de to selskaber, at forsikringsrådet på grundlag heraf kan bedømme, hvorvidt overdragelsen er forsvarlig overfor forsikringstagerne.

Stk. 2. Finder forsikringsrådet herefter, at tilladelse til overdragelse bør nægtes, skal det uopholdelig give selskabet meddelelse om nægtelsen. I modsat fald skal forsikringsrådet i overensstemmelse med reglerne i § 97 offentliggøre en redegørelse for den påtænkte overdragelse tilligemed en opfordring til de forsikringstagere, hvis forsikringer agtes overdraget, til inden tre måneder at afgive skriftlig meddelelse til forsikringsrådet, såfremt de ikke ønsker overdragelsen iværksat. Der skal samtidig i overensstemmelse med § 97, stk. 2, udsendes meddelelse til forsikringstagerne.

Stk. 3. Enhver af de pågældende forsikrings-

tagere kan opsigte forsikringen i overensstemmelse med de i § 97, stk. 3, angivne regler.

Stk. 4. Såfremt der inden udløbet af den i stk. 2 omhandlede frist indkommer indsigelse mod overdragelsen fra mere end en femtedel af forsikringstagerne, kan overdragelse ikke finde sted.

§ 99.

Stk. 1. Vil to eller flere skadesforsikrings-selskaber ved sammensmeltning danne et nyt selskab og derved befri sig for ansvar overfor forsikringstagerne, finder de i § 98 anførte regler anvendelse, således at sammensmeltningen ikke kan finde sted, såfremt der nedlægges indsigelse af mere end en femtedel af forsikringstagerne i noget af de pågældende selskaber. Enhver af de pågældende forsikringstagere kan opsigte forsikringen i overensstemmelse med de i § 97, stk. 3, anførte regler.

Stk. 2. Finder overdragelse af en skadesforsikringsbestand sted som led i en sammensmeltning af to eller flere aktieselskaber, kan forsikringsrådet bestemme, at reglerne i § 97, stk. 3, ikke finder anvendelse.

Stk. 3. Før det nydannede selskab kan træde i virksomhed, må dets vedtægter stadfæstes, samt registrering foretages i overensstemmelse med de i §§ 7, 8, 18 og 19 fastsatte regler.

Kapitel XVII.

Forsikringsselskabers opløsning.

§ 100.

Stk. 1. Udenfor de i §§ 108 og 110 omhandlede tilfælde kan opløsning af et forsikrings-selskab kun ske ved likvidation i overensstemmelse med de i nærværende kapitel fastsatte regler.

Stk. 2. For så vidt angår livsforsikringsvirksomhed kan et selskab dog ikke uden samtykke af hver enkelt forsikringstager opløse sig, medmindre det forinden har overført hele sin livsforsikringsbestand til et andet selskab i overensstemmelse med de i § 86 fastsatte regler, eller dets livsforsikringsbestand er taget under administration.

§ 101.

Stk. 1. Beslutning om opløsning af et forsikringsselskab kan - bortset fra det i § 107 omhandlede tilfælde — kun træffes af generalfor-samlingen.

Stk. 2. Til at foretage likvidationen vælger ge-

neralforsamlingen en eller flere likvidatorer, der træder i bestyrelsens og direktionens sted.

Stk. 3. Generalforsamlingen kan med simpel stemmeflerhed beslutte, at ministeren for handel, industri og søfart skal opfordres til at udnævne likvidatorerne.

Stk. 4. Såfremt hensynet til de forsikrede, aktionærer, garanter eller fordringshavere taler derfor, kan ministeren efter indstilling fra forsikringsrådet udnævne en likvidator til sammen med de af generalforsamlingen valgte at foretage likvidationen.

Stk. 5. De i §§ 54-57 om bestyrelsen givne regler finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Likvidatorer kan til enhver tid afsættes af den myndighed, der har valgt dem.

Stk. 7. Ministeren fastsætter det vederlag, det likviderende selskab skal yde de af ham udnævnte likvidatorer.

§ 102.

Stk. 1. Et forsikringselskab, der er under likvidation, skal på tydelig måde angive dette i sin betegnelse, men iøvrigt benytte sit tidligere firma uforandret.

Stk. 2. Likvidatorerne skal inden otte dage anmelde til forsikringsregisteret, at selskabet er trådt i likvidation.

§ 103.

Likvidatorerne skal drage omsorg for, at et driftsregnskab for tiden fra udløbet af det sidste år, for hvilket regnskab er aflagt, til likvidationens indtræden og en opgørelse af status ved sidstnævnte tidspunkt snarest muligt i revideret stand fremlægges til eftersyn for de forsikrede, aktionærer eller garanter og fordringshavere på selskabets kontor og indsendes til forsikringsregisteret. Iøvrigt finder denne lovs regler om generalforsamling, om regnskabsaflægelse og om årsregnskabs revision og indsendelse til forsikringsrådet tilsvarende anvendelse under likvidationen.

§ 104.

Stk. 1. Likvidatorerne skal ved en tre gange med en måneds mellemrum i statstidende indrykket bekendtgørelse med et varsel af mindst seks måneder, regnet fra den første indrykning, opfordre selskabets fordringshavere til at anmelde deres krav.

Stk. 2. Et i henhold til bevilling udstedt præklusivt proklama træder i stedet for den i stk. 1 omhandlede indkaldelse.

Stk. 3. Bestrider likvidatorerne et anmeldt krav,

må vedkommende kreditor indenfor en frist af tre måneder herefter anlægge sag til anerkendelse af kravet.

Stk. 4. Opfordres selskabet i henhold til lov om forsikringsaftaler § 27, stk. 2, til at stille sikkerhed for opfyldelsen af sine forpligtelser, afgør forsikringsrådet, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende.

Stk. 5. Viser selskabet sig at være insolvent, finder reglerne i konkursloven af 25. marts 1872 §§ 10, 12-26, 29, 31, litra b, 33-39 og 91, jfr. lov nr. 66 af 15. april 1887 § 1, lov nr. 30 af 20. marts 1901 §§ 1 og 2, lov nr. 68 af 12. april 1927 § 1, retsplejelovens § 533, stk. 2, og lov om forsikringsaftaler § 27, tilsvarende anvendelse. Afkræftelse af retshandler kan dog kun finde sted, for så vidt selskabet ved likvidationens endelige vedtagelse er insolvent, og afkræftelsessøgsmål anlægges inden seks uger efter denne. De i konkurslovens §§ 20-26 fastsatte frister regnes i tilfælde af likvidation fra den dag, likvidationen endeligt vedtages, eller såfremt konkursbegæring er indgivet og efterfølges af endelig likvidation, da fra konkursbegæringens indgivelse.

§ 105.

Stk. 1. Likvidatorerne skal aflægge endeligt regnskab over likvidationens forløb for en generalforsamling. Inden otte dage efter, at endelig udlodning har fundet sted, skal de anmelde til forsikringsregisteret, at selskabet er opløst. Som bilag til denne anmeldelse skal det endelige likvidationsregnskab følge.

Stk. 2. Selskabets regnskabsbøger med tilhørende bilag skal af likvidatorerne opbevares i fem år eller ledsaget af det herfor anordnede gebyr indsendes til forsikringsregisteret, hvor de opbevares i samme tidsrum.

§ 106.

Såfremt det under likvidationen viser sig, at de forhold, der har ført til selskabets likvidation, ikke længere foreligger, kan en dertil særlig indkaldt generalforsamling, når selskabets status efter forsikringsrådets skøn udviser, at der er fuld dækning for selskabets forpligtelser, og at selskabskapitalen er i behold i fornødent omfang, vedtage, at selskabets likvidation skal ophøre, og at selskabet påny skal træde i virksomhed. Til en sådan vedtagelse kræves iagttagelse af de samme regler, som ifølge selskabets vedtægter gælder for beslutning om selskabets likvidation.

§ 107.

Stk. 1. Træffer forsikringsrådet i medfør af §§ 79, 96 eller 108 bestemmelse om, at et selskab skal træde i likvidation, udnævner ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet en eller flere likvidatorer, af hvilke en skal opfylde betingelserne for at kunne ansættes i et dommerembede. Likvidatorerne træder i bestyrelsens og direktionsens sted. Ministeren fastsætter de nærmere regler for likvidationens foretagelse, herunder valg af revisorer, og er bemyndiget til at suspendere selskabets vedtægter under likvidationen.

Stk. 2. Den således forordnede likvidation skal straks af forsikringsrådet indføres i forsikringsregisteret og bekendtgøres i statstidende, ligesom der, hvis selskabet ejer faste ejendomme, skal ske tinglysning herom ved disses værneting.

Stk. 3. Likvidationen anses som begyndt fra det tidspunkt, da forsikringsrådet træffer beslutning om, at selskabet skal træde i likvidation. Er der indgivet begæring til skifteretten om, at selskabets bo tages under konkursbehandling, og påfølges denne begæring af forsikringsrådets bestemmelse om likvidation, anses likvidationen dog som begyndt fra det tidspunkt, da begæringen er indgivet til skifteretten. Såfremt selskabet er under likvidation i medfør af generalforsamlingens beslutning, og er det insolvent ved generalforsamlingens endelige vedtagelse af likvidationen, anses den af forsikringsrådet anordnede likvidation som begyndt fra dagen for denne generalforsamlingsbeslutning, jfr. § 104, stk. 5.

Stk. 4. Opfordres selskabet i henhold til lov om forsikringsaftaler § 27, stk. 2, til at stille sikkerhed for opfyldelsen af sine forpligtelser, afgør forsikringsrådet, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende.

Stk. 5. Bestemmelserne i konkurslovens §§ 10, 12-26, 29, 31, litra b, 33-39 og 91, jfr. lov nr. 66 af 15. april 1887 § 1, lov nr. 30 af 20. marts 1901 §§ 1 og 2, lov nr. 68 af 12. april 1927 § 1, retsplejelovens § 533, stk. 2, og lov om forsikringsaftaler § 27, finder tilsvarende anvendelse under likvidationen. Sager, hvorved boet i henhold til konkurslovens §§ 20-26 og 29 vil angribe indgåede retshandler, må anlægges inden en måned efter udløbet af den frist, som er fastsat for anmeldelser af krav i likvidationsboet, men kan dog altid anlægges indenfor en måned efter forsikringsrådets beslutning om likvidation.

Stk. 6. Omkostningerne ved likvidationen udredes forlods af boets midler.

§ 108.

Stk. 1. Fremsættes begæring om, at selskabets bo skal undergives konkursbehandling, skal skifteretten gøre anmeldelse herom til forsikringsrådet.

Stk. 2. På selskabets vegne kan konkursbegæring kun fremsættes af bestyrelsen.

Stk. 3. Et gensidigt livsforsikringselskab kan ikke tages under konkursbehandling efter begæring af nogen af selskabets forsikringstagere som sådanne.

Stk. 4. Behandlingen af en indgivet konkursbegæring kan ikke påbegyndes, forinden der er forløbet otte dage, efter at forsikringsrådet har modtaget anmeldelse om konkursbegæringens fremsættelse. Såfremt forsikringsrådet overfor skifteretten inden nævnte frist anmoder om udsættelse af konkursbegæringens behandling, vil sådan udsættelse være at give, dog højst for fjorten dage ad gangen og ikke ud over et tidsrum af otte uger.

Stk. 5. Har forsikringsrådet forinden konkursdekretets afsigelse truffet beslutning om likvidation, jfr. § 107, eller har ministeren for handel, industri og søfart udnævnt likvidator i henhold til § 101, kan begæring om konkursbehandling ikke tages til følge.

Stk. 6. Kommer et forsikringsselskab under konkurs, skal skifteretten gøre anmeldelse til forsikringsregisteret om konkursens begyndelse og slutning.

Stk. 7. De skyldneren i konkursloven pålagte pligter påhviler bestyrelsesmedlemmerne og direktørerne, eller hvis selskabet var under likvidation, likvidatorerne.

§ 109.

Stk. 1. Fordring på gebyr efter § 105, stk. 2, er ligestillet med de i konkurslovens § 31, litra c, omhandlede fordringer.

Stk. 2. Kommer et likviderende selskab under konkurs, er fordring på vederlag til likvidatorer og revisorer ligestillet med de i konkurslovens § 31, litra b, omhandlede fordringer.

§ 110.

Stk. 1. Overdrages et forsikringsaktieselskabs formue som helhed til et andet forsikringsaktieselskab, eller sammensmeltet to eller flere

forsikringsaktieselskaber, kan forsikringsrådet tillade, at likvidation undlades.

Stk. 2. Skal vederlag til aktionærerne i det overtagne aktieselskab helt eller delvis erlægges i aktier i det overtagende selskab, kommer reglerne i §§ 32, 33 og 35 ikke til anvendelse på den deraf nødvendiggjorte forhøjelse af dettes aktiekapital.

Stk. 3. Skal vederlag til aktionærerne i sammensmeitede aktieselskaber helt eller delvis erlægges i aktier i det nydannede selskab, kommer reglerne i § 15 ikke til anvendelse på denne del af aktiekapitalen.

Kapitel XVIII.

Revisorer.

§ 111.

Stk. 1. Et forsikringssselskabs årsregnskab skal revideres af to eller flere af generalforsamlingen valgte regnskabskyndige revisorer, hvoraf mindst een skal være statsautoriseret. Revisorerne fungerer indtil næste ordentlige generalforsamling. De skal være myndige og ikke ude af rådighed over deres bo og må ikke stå i selskabets tjeneste, være medlem af dets bestyrelse eier direktion eller være knyttet til noget medlem af bestyrelse eller direktion, til bogholder eller til kasserer ved tjenesteforhold, ægte-skab, slægt- eller svogerskab i ret op- eller nedstigende linie eller som søskende eller ægtefæller til sådanne.

Stk. 2. Vælges et revisorfirma eller et revisions-selskab til revisor, skal den person, hvem revisionen på revisorfirmaets eller revisions-selskabets vegne overdrages, opfylde de foreskrevne betingelser.

Stk. 3. Dersom en revisor findes åbenbart uegnet til sit hverv, kan ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet afskedige den pågældende og i den afgåedes sted udpege en revisor, der fungerer, indtil nyt valg på den førstkommende generalforsamling kan foretages.

Stk. 4. Såfremt en fjerdedel af samtlige stemmeberettigede på en generalforsamling stemmer derfor, skal bestyrelsen opfordre forsikringsrådet til at udnævne en revisor til sammen med de af generalforsamlingen valgte at revidere regnskabet for det løbende år og til at fastsætte det vederlag, selskabet skal yde den pågældende revisor.

Stk. 5. Ministeren for handel, industri og søfart er bemyndiget til at udfærdige nærmere

forskrifter med hensyn til revisionens foretagelse.

§ 112.

Bliver et på den ordentlige generalforsamling fremsat forslag om nægtelse af årsregnskabets godkendelse vedtaget med simpel stemmeflerhed, kan generalforsamlingen derefter, ligeledes med simpel stemmeflerhed, beslutte, at regnskabet skal gøres til genstand for en ny revision. Bestemmelsen i § 111, stk. 4, finder i så fald tilsvarende anvendelse. Umiddelbart efter den nye revisions tilendebringelse skal bestyrelsen indkalde en ny generalforsamling til regnskabets godkendelse.

§ 113.

Stk. 1. Under revisionen, der skal udøves under omhyggelig hensyntagen til tilstedeværende værdier og forpligtelser, har revisorerne adgang til alle bøger og bilag vedrørende selskabets regnskabsvæsen samt til at efterse selskabets kasser og beholdninger, og bestyrelsen og direktionen er pligtige at meddele dem enhver oplysning, de forlanger til bekræftelse af regnskabets rigtighed.

Stk. 2. Hver gang revisorerne har foretaget revision, skal de indføre beretning herom i en revisionsprotokol. Denne fremlægges på det første derefter stedfindende bestyrelsesmøde, og de tilstedeværende medlemmer af bestyrelsen skal med deres underskrifter bekræfte, at de er gjort bekendt med indholdet.

Stk. 3. Revisorerne er forpligtet til at hemmeligholde, hvad de får at vide gennem deres virksomhed. Såfremt forsikringsrådet overfor bestyrelsen fremsætter ønske derom, er revisorerne dog forpligtet til at give rådet alle oplysninger, som må antages at være af betydning for det af rådet udøvede tilsyn.

Stk. 4. Revisorer kan til enhver tid afskediges af den myndighed, der har valgt dem.

Kapitel XIX.

Gensidige skadesforsikrings-selskaber med særligt begrænset formål.

§ 114.

Stk. 1. Bestemmelserne i nærværende kapitel omfatter gensidige skadesforsikrings-selskaber, hvis vedtægter indeholder angivelse af:

- a) at selskabet kun tegner forsikringer inden for det amt, hvor selskabet har sit hjemsted ;
- b) at selskabet ikke tegner lovpligtig ulykkes-

- forsikring, motorkøretøj sforsikring, kautions- eller kreditforsikring ;
- c) at selskabet ikke tegner forsikringer for længere perioder end et år ad gangen ;
 - d) at selskabet kun tegner direkte forsikringer samt
 - e) det højeste beløb, som selskabet uden genforsikring skal kunne overtage på enkelt risiko.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i § 45, stk. 1, kan selskabet påbegynde virksomhed uden at være i besiddelse af garantikapital, medmindre forsikringsrådet måtte finde dette uforsvarligt, i hvilket tilfælde det påhviler rådet at afgive indstilling til ministeren for handel, industri og søfart om fastsættelse af en garantikapital i overensstemmelse med bestemmelserne i § 45, stk. 3.

Stk. 3. Hvor særlige forhold taler derfor, kan ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet bestemme, at et selskab, som tillige tegner forsikringer indenfor amter, der støder op til det amt, hvor selskabet har sit hjemsted, eller som indenfor et større område alene tegner forsikringer indenfor en nærmere afgrænset kreds, uanset reglen i stk. 1, litra a, omfattes af bestemmelserne i nærværende kapitel.

§ 115.

Stk. 1. Til stiftelse af selskaber af den i nærværende kapitel omhandlede art kræves ikke oprettelse af stiftelsesoverenskomst i overensstemmelse med §§ 9-11.

Stk. 2. Indtegning af medlemmer eller garantanter kan ikke finde sted, forinden udkast til vedtægter er affattet. Udkastet til vedtægter skal fremlægges ved indtegningen.

Stk. 3. Selskabets vedtægter skal indeholde de i § 13, litra a-1, n-r og t omhandlede bestemmelser samt bestemmelser om, hvorvidt en direktion ansættes.

Stk. 4. Bestemmelserne i §§ 14-17 finder ikke anvendelse.

Stk. 5. Er der indtegnet medlemmer eller garantanter, skal konstituerende generalforsamling afholdes inden seks måneder efter, at sådan indtegning er påbegyndt. I modsat fald bortfalder de ved tegning af selskabskapital påtagne forpligtelser, og indbetalte beløb tilbagebetales, dog med fradrag af afholdte udgifter, hvis dette er betinget ved tegningen.

Stk. 6. Til den konstituerende generalforsamling indkaldes samtlige de ifølge vedtægtsudkastet stemmeberettigede.

Stk. 7. Generalforsamlingen træffer med almindelig stemmeflerhed beslutning om, hvorvidt selskabet skal stiftes. Beslutning om ændringer i udkastet til vedtægter kræver **for** at være gyldig kun almindelig stemmeflerhed, selvom udkastet måtte fastsætte et højere stemmetal til gennemførelse af ændringer efter selskabets stiftelse.

Stk. 8. Når vedtægterne er fastsat, vælges bestyrelse og revisorer efter de derom i vedtægterne indeholdte regler.

§ 116.

Andragende om stadfæstelse af selskabets vedtægter og anmeldelse til forsikringsregisteret skal indsendes til forsikringsrådet senest to måneder efter den konstituerende generalforsamling og skal være bilagt bekræftet udskrift af den på den omhandlede generalforsamling førte protokol samt fire eksemplarer af selskabets vedtægter, hvoraf et eksemplar skal være underskrevet af alle bestyrelsesmedlemmer. Bestemmelserne i § 19, stk. 2-4, finder iøvrigt tilsvarende anvendelse.

§ 117.

Stk. 1. Til varetagelse af den daglige ledelse af selskabet kan der ansættes en direktion. Hvor der ikke ansættes en særlig direktion, påhviler de for direktionen foreskrevne pligter bestyrelsen.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 54, stk. 5, og § 55, stk. 1, finder ikke anvendelse.

§ 118.

I selskaber, hvor der findes en direktion, udfærdiges og underskrives årsregnskabet af denne, hvorefter det vedtages af bestyrelsen og med dennes underskrift indstilles til generalforsamlingens godkendelse. I selskaber, hvor der ingen direktion findes, udfærdiges og underskrives regnskabet af bestyrelsen.

§ 119.

Stk. 1. Det reviderede og godkendte årsregnskab skal indsendes til forsikringsrådet inden en måned efter, at regnskabet er vedtaget og godkendt, og senest otte måneder efter regnskabsårets udløb. Forsikringsrådet kan dog forlænge den sidstnævnte frist.

Stk. 2. Forsikringsrådet kan udfærdige nærmere forskrifter angående formen **for** selskabernes regnskaber samt om indsendelse til forsikringsrådet af oplysninger til brug ved udar-

bejdelsen af en forsikringsstatistik, derunder oplysninger om medlemskredsens størrelse og forsikringernes fordeling. Bestemmelserne i § 94, stk. 1, 3 og 4, finder ikke anvendelse.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 111-113 om revisorer finder anvendelse med den ændring, at ingen af revisorerne behøver at være statsautoriseret.

§ 120.

Stk. 1. Gensidige skadesforsikringselskaber af den i § 114, stk. 1, omhandlede art, som kun driver virksomhed indenfor et sogn med tilgrænsende sogne, omfattes ikke af nærværende lovs bestemmelser, såfremt de indtegnede forsikringer ikke tilsammen overstiger 1 mill. kr. Disse selskaber skal dog betegne sig som gensidige, og forsikringsrådet kan begære fornødne oplysninger indsendt til godtgørelse af, at de pågældende selskabers virksomhed ikke omfattes af nærværende lovs forskrifter.

Stk. 2. Ministeren for handel, industri og søfart kan i hvert enkelt tilfælde bestemme, at gensidige skadesforsikringselskaber af den i § 114, stk. 1, omhandlede art, hvis virksomhed vel ikke er begrænset som i stk. 1 anført, men som dog kun tegner forsikringer indenfor et snævert begrænset landområde og alene indenfor en enkelt forsikringsgren, undtages fra lovens bestemmelser.

Stk. 3. Er et selskab undergivet tilsyn i medfør af denne lovs bestemmelser, forbliver selskabet under tilsyn, selvom de i nærværende paragraf nævnte forudsætninger for dets undtagelse fra loven senere måtte komme til at foreligge. Fremsetter selskabet derefter i henhold til generalforsamlingsbeslutning begæring derom overfor ministeren for handel, industri og søfart, vil denne kunne tillade, at selskabet fritages for tilsyn.

§ 121.

Såfremt et af de i nærværende kapitel omhandlede gensidige selskaber i henhold til generalforsamlingsbeslutning fremsætter begæring derom overfor ministeren for handel, industri og søfart, vil denne kunne fastsætte, at selskabet fuldt ud skal være undergivet forskrifterne i denne lov. Når sådan bestemmelse er truffet, kan selskabet kun, såfremt ministeren måtte tillade dette, påny inddrages under de i nærværende kapitel indeholdte bestemmelser.

Kapitel XX.

Udenlandske forsikringselskaber.

§ 122.

Stk. 1. Et udenlandsk selskab, der lovligt driver forsikringsvirksomhed i sit hjemland, kan på de i denne lov fastsatte betingelser drive tilsvarende virksomhed her i landet gennem en herværende forretningsafdeling (generalagentur), for så vidt ministeren for handel, industri og søfart skønner, at der indrømmes danske selskaber tilsvarende ret i vedkommende land.

Stk. 2. Er vedkommende udenlandske forsikringsvirksomhed ikke et aktieselskab, kan den kun med tilladelse af ministeren for handel, industri og søfart og på de af denne efter forhandling med forsikringsrådet fastsatte vilkår drive forretning her i landet. De om forsikringsaktieselskaber gældende bestemmelser kommer i sådanne tilfælde til anvendelse med de af ministeren af hensyn til den pågældende virksomheds særlige organisation fastsatte ændringer.

§ 123.

Udenlandske selskaber, som driver forsikringsvirksomhed her i landet, skal i deres benævnelse, i tryksager og henvendelser til offentligheden på tydelig måde angive såvel deres hjemland som deres egenskab af aktieselskab, gensidigt selskab eller lignende. Træder selskabet i likvidation, skal dette angives i betegnelsen. Det er selskaberne forbudt, selv eller ved deres agenter og personale, at betegne sig som kontrolleret af den danske stat eller at anvende dermed enstydig betegnelse.

§ 124.

Stk. 1. Selskabet skal vælge en befuldmægtiget (generalagent) til at drive virksomhed på dets vegne, således at forretningsafdelingen ikke kan tegnes uden generalagentens medvirken.

Stk. 2. Intet selskab må have mere end een generalagent, men denne kan benytte underagenter.

Stk. 3. De selskaber, som indtil denne lovs ikrafttræden lovligt har haft flere generalagenter, kan dog bevare disse.

Stk. 4. Generalagenter skal være myndige personer, der ikke er ude af rådighed over deres bo. De skal have bopæl her i riget og derhos enten have indfødsret eller i de sidste to år have været bosiddende her. Fra den sidstnævnte be-

stemmelse kan ministeren for handel, industri og søfart dog, hvor omstændighederne taler derfor, gøre undtagelse.

Stk. 5. Et dansk aktieselskab kan være generalagent. Det samme gælder et her i landet hjemmehørende interessentskab, såfremt samtlige dets ansvarlige deltagere opfylder de i stk. 4 nævnte betingelser.

§ 125.

Ophører en generalagent at opfylde forskrifterne i § 124, bliver han ude af stand til at udføre sit hverv, frasiger han sig dette, eller tilbagekaldes hans fuldmagt, uden at anden generalagent bliver valgt af selskabet, skal forsikringsrådet, såfremt forretningsafdelingen fortsat skal bestå, ansætte en generalagent, der fungerer som sådan, indtil en anden er valgt af selskabet, eller indtil den tidligere generalagent atter kan overtage sit hverv.

§ 126.

Selskabet skal i alle af virksomheden her i landet opstående retsforhold være underkastet dansk ret og danske domstoles afgørelse.

§ 127.

Stk. 1. Tegner selskabet her i landet direkte forsikringer, skal det på vilkår, der fastsættes af forsikringsrådet, i Danmarks Nationalbank deponere danske statsobligationer, hvis værdi efter dagskurs udgør følgende beløb:

- a) såfremt selskabet her i landet tegner direkte livsforsikringer, skal det som sikkerhed for selskabets forpligtelser vedrørende denne virksomhed deponere obligationer til en værdi af mindst 200.000 kr.;
- b) såfremt selskabet her i landet tegner direkte skadesforsikringer, skal det som sikkerhed for selskabets forpligtelser vedrørende denne virksomhed deponere obligationer til en værdi af mindst 200.000 kr., for så vidt selskabets virksomhed her i landet omfatter søforsikring, luftfartsforsikring, brandforsikring, driftstabsforsikring, kautions- eller kreditforsikring, og ellers til en værdi af 100.000 kr.

Stk. 2. Ministeren for handel, industri og søfart kan efter indstilling fra forsikringsrådet tillade, at andre værdipapirer end de i stk. 1 nævnte anvendes som sikkerhed for selskabets forpligtelser.

§ 128.

Stk. 1. Om oprettelse af forretningsafdelingen skal der ske anmeldelse til forsikringsregisteret. Anmeldelsen skal foretages i en af ministeren for handel, industri og søfart foreskrevet fællesform.

Stk. 2. Forretningsafdelingen kan ikke anmeldes til forsikringsregisteret, forinden selskabet har rettet henvendelse til forsikringsrådet om den påtænkte virksomhed her i landet, og rådet har haft lejlighed til at gennemgå de anmeldelsespligtige forhold. Forsikringsrådet påser, at selskabet opfylder de i denne lov for forsikringsvirksomhed her i landet foreskrevne betingelser, herunder deponering i henhold til bestemmelserne i § 127. Vil selskabet drive livsforsikringsvirksomhed her i landet, kan det ikke optages i forsikringsregisteret, forinden selskabets almindelige forsikringsbetingelser og tekniske grundlag m. v. er blevet godkendt i overensstemmelse med reglerne i §§ 8, 20 og 21.

Stk. 3. Som bilag til anmeldelsen skal følge:

- a) officiel, behørigt bekræftet bevidnelse om, at selskabet er lovligt bestående i sit hjemland, tilligemed oplysning om, hvor længe det i hjemlandet har drevet den anmeldte virksomhed, og om, hvorvidt der i de sidste tre år fra de derværende myndigheders side er gjort bemærkning mod den måde, hvorpå virksomheden er udøvet;
- b) eksemplarer af selskabets regnskaber og årsberetninger for de tre sidste regnskabsår;
- c) en af selskabet afgivet behørigt bekræftet erklæring om, at det forpligter sig til i alle af virksomheden her i landet opstående retsforhold at underkaste sig dansk ret og danske domstoles afgørelse;
- d) generalagentens fuldmagt i original og i autoriseret oversættelse;
- e) et eksemplar af selskabets vedtægter ledsaget af en autoriseret oversættelse;
- f) behørigt bevis for, at generalagenten opfylder de i § 124 foreskrevne betingelser;
- g) en af selskabet afgiven behørigt bekræftet erklæring om, at det forpligter sig til, så længe det har nogen direkte tegnet forsikring i kraft her i landet, bestandig at have en generalagent, der opfylder betingelserne i § 124, samt uigenkaldelig bemyndigelse for forsikringsrådet til i de i nærværende lovs §§ 125 og 136 omhandlede tilfælde at ansætte en generalagent for selskabet;
- h) bevis for, at selskabet har opfyldt sin forpligtelse efter § 127.

Stk. 4. Anmeldelsen og de medfølgende bilag underskrives af generalagenten, og denne hæfter for indholdets rigtighed. For så vidt generalagenten ikke giver personligt møde for forsikringsrådet, skal hans underskrift bekræftes af en notarius, en sagfører eller to vitterlighedsvidner.

Stk. 5. De personer, der har ret til at tegne forretningsafdelingen, skal på anmeldelsen egenhændigt angive, hvorledes de vil underskrive.

§ 129.

Stk. 1. Intet selskab må påbegynde forsikringsvirksomhed her i landet, før registrering er sket.

Stk. 2. For forpligtelser, der forinden registreringen er indgået på forretningsafdelingens vegne, gælder bestemmelserne i § 23, stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 4.

Stk. 3. Forsikring, der måtte være tegnet uanset bestemmelsen i stk. 1, er ikke bindende for forsikringstageren.

§ 130.

Stk. 1. Ingen må i erhvervsmæssigt øjemed her i landet medvirke til, at direkte forsikringer for danske statsborgere, her i landet bosiddende personer, danske skibe eller her i landet beroende ejendele tegnes hos andre end danske eller her registrerede udenlandske selskaber.

Stk. 2. Overfor udenlandske mæglerfirmaer, der ved denne lovs ikrafttræden i medfør af lov om skadesforsikringsvirksomhed m. v. af 2. maj 1934 havde tilladelse til at have herværende korrespondenter, der medvirker ved tegning af skadesforsikringer her i landet, kan ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet gøre undtagelse fra de i stk. 1 indeholdte bestemmelser. Ministeren fastsætter i så fald de nærmere vilkår for virksomhedens fortsættelse, samt i hvilket omfang bestemmelserne i denne lov kommer til anvendelse på virksomheden.

§ 131.

Stk. 1. Hvis der sker ændring i selskabets vedtægter eller noget andet forhold, hvorom anmeldelse er sket til forsikringsregisteret, skal anmeldelse herom foretages inden en måned under iagttagelse af forskrifterne i § 128. Anmeldelsen skal være ledsaget af dokumentation for ændringens lovlige vedtagelse. Ændring i selskabets almindelige forsikringsbetingelser for

livsforsikring eller i selskabets tekniske grundlag m. v. for livsforsikring kan ikke træde i kraft, før godkendelse er meddelt i overensstemmelse med reglerne i §§ 8 og 20-21.

Stk. 2. Har myndighederne i selskabets hjemland, efter at forretningsafdelingen har påbegyndt sin virksomhed her i landet, fremsat nogen bemærkning mod den måde, hvorpå virksomheden drives, eller er selskabet kommet under konkurs eller likvidation eller har standset sine betalinger, skal generalagenten ufortøvet skriftligt underrette forsikringsrådet derom.

§ 132.

Stk. 1. Inden otte måneder efter hvert regnskabsårs udløb skal generalagenten i den form, forsikringsrådet foreskriver, fremsende indberetning om selskabets virksomhed her i landet til forsikringsrådet.

Stk. 2. Inden en måned, efter at selskabets årsregnskab er endeligt vedtaget og godkendt, skal generalagenten fremsende dette tilligemed revisorenes udtalelser og den af selskabets bestyrelse afgivne årsberetning.

Stk. 3. Forsikringsrådet kan kræve de yderligere oplysninger, som i hvert enkelt tilfælde måtte findes fornødne til bedømmelse af regnskabet og selskabets virksomhed.

Stk. 4. Forsikringsrådet foranlediger, at det i stk. 2 omhandlede årsregnskab og den af bestyrelsen afgivne årsberetning tilføres forsikringsregisteret.

§ 133.

Stk. 1. Driver selskabet direkte livsforsikringsvirksomhed her i landet, skal den i § 132, stk. 1, omhandlede indberetning tillige indeholde en summarisk angivelse af forsikringssummerne for de under forretningsafdelingen hørende, direkte tegnede livsforsikringer, som var i kraft ved udløbet af sidste regnskabsår, med angivelse af de forsikredes antal og årspræmie samt en beregning af forsikringsfonden efter reglerne i § 66 og af det tilsvarende aktiv efter reglerne i § 65 tilligemed sådanne oplysninger, som sætter forsikringsrådet i stand til at kontrollere disse beregningers rigtighed. Indberetningen skal endvidere indeholde en angivelse af summen af de i det sidst forløbne regnskabsår indgåede præmier og det beløb, som af selskabet er ydet i lån mod pant i de under forretningsafdelingen hørende forsikringer indtil deres genkøbsværdi.

Stk. 2. Såfremt forsikringsfonden efter fradrag

af det i henhold til § 65 beregnede aktiv samt af den mod pant i forsikringerne ydede lånesum, men forøget med halvdelen af summen af de i det sidst forløbne regnskabsår indgåede præmier, overstiger det stillede depositum, skal selskabet supplere sit depositum i Danmarks Nationalbank med det manglende beløb. Overstiger dets depositum det nævnte beløb, kan selskabet kræve det overskydende frigivet, dog at værdien af depotet mindst skal udgøre 200.000 kr., jfr. § 127.

Stk. 3. For beløb, hvormed depotets værdi overstiger 200.000 kr., skal depotet bestå af værdipapirer, som kan benyttes til dækning af et indenlandsk livsforsikringsselskabs forsikringsfond i henhold til § 68, dog undtaget stk. 1, litra f, og for litra h's vedkommende med den ændring, at forretningsafdelingens hovedkontor i denne henseende ligestilles med et indenlandsk selskabs hovedkontor. Værdien af det samlede depot opgøres efter reglerne i § 63. Størrelsen af det beløb, som tillades anbragt efter reglerne i § 68, stk. 2, beregnes på grundlag af det samlede depots størrelse.

Stk. 4. Deponering af værdipapirer i overensstemmelse med bestemmelsen i stk. 2 skal finde sted inden tre måneder efter hvert regnskabsårs udgang. I løbet af regnskabsåret skal på samme måde og med tre måneders frist foretages deponering af værdipapirer til dækning af den forøgelse af det i henhold til stk. 2 beregnede beløb, der skønnes at have fundet sted i den forløbne del af regnskabsåret.

§ 134.

Stk. 1. Driver selskabet direkte skadesforsikringsvirksomhed her i landet, og overstiger halvdelen af de i det sidst forløbne regnskabsår indgåede præmier det stillede depositum, skal selskabet inden fire uger efter den i § 132, stk. 1, foreskrevne beretningsafgivelse supplere det stillede depositum med det manglende beløb. Overstiger dets depositum nævnte beløb, kan selskabet kræve det overskydende frigivet, dog at værdien af depotet mindst skal udgøre det i § 127 fastsatte beløb. Såfremt selskabet har stillet særligt depositum for adgangen til at tegne lovpligtig ulykkesforsikring, ansvarsforsikring for motorkøretøjer eller kaufionsforsikring for statens kassebetjente eller lignende depoter, kan forsikringsrådet under hensyntagen til disse særlige depoter fritage selskabet for at forøge det ifølge denne lov krævede depositum, for så vidt der ellers ville blive tale om en unødvendig dobbelt deponering.

Stk. 2. For beløb, hvormed depotets værdi overstiger det i § 127, litra b, fastsatte minimum, skal depotet bestå af de i § 133, stk. 3, omhandlede værdipapirer. Værdien af det samlede depot opgøres efter dagskurs.

§ 135.

De i §§ 127, 133 og 134 omhandlede depoter skal udelukkende tjene som sikkerhed for fyldestgørelse af forpligtelser ifølge de under forretningsafdelingen hørende direkte forsikringskontrakter, samt til dækning af beløb, som selskabet er pligtigt at udrede efter denne lov, derunder også bøder. Depotet er givet i håndpant for de nævnte forpligtelser, idet forsikringsrådet er håndpanthaver på samtlige de forsikredes vegne. Dog kan den enkelte forsikrede kun kræve sig fyldestgjort for forfaldent forsikringskrav i den udstrækning, som forsikringsrådet måtte anse det for forsvarligt under hensyn til, at depotet også tjener til sikkerhed for selskabets forpligtelser overfor de øvrige forsikrede.

§ 136.

Stk. 1. Holder selskabet sig ikke nærværende lov efterrettelig, eller må det antages, at dets økonomiske stilling er således forringet, at de forsikredes interesser er udsat for fare, kan forsikringsrådet foreskrive selskabet inden en given frist at foretage de foranstaltninger, som findes fornødne.

Stk. 2. Såfremt de foreskrevne foranstaltninger ikke er truffet inden den givne frist, kan forsikringsrådet forbyde selskabet at fortsætte sin forsikringsvirksomhed her i landet. Det samme gælder, såfremt der er indtrådt forandring i de forhold, som har været bestemmende for selskabets adgang til at drive forsikringsvirksomhed her i landet. Ministeren for handel, industri og søfart kan efter indstilling fra forsikringsrådet fastsætte nærmere bestemmelser for forretningernes afvikling. Bestemmelserne i §§ 79-85, 96 og 97 finder herved tilsvarende anvendelse, dog med den ændring, at forsikringsrådet kan tillade overdragelse af den under den herværende forretningsafdeling hørende forsikringsbestand eller en bestemt del af denne såvel til et indenlandsk selskab som til et udenlandsk selskab, der lovligt driver forsikringsvirksomhed af den pågældende art her i landet.

§ 137.

Vil et udenlandsk selskab overdrage hele den under den herværende forretningsafdeling hø-

rende forsikringsbestand eller en bestemt del af denne til et andet selskab, kan forsikringsrådet tillade overdragelse såvel til et indenlandsk som til et udenlandsk selskab, der lovligt driver forsikringsvirksomhed af den pågældende art **her** i landet. Bestemmelserne i §§ 86—87 og 98-99 finder herved tilsvarende anvendelse.

§ 138.

Stk. 1. Forretningsafdelingen slettes af forsikringsregisteret,

- a) når selskabet gør anmeldelse om, at det ønsker afdelingen slettet, og forsikringsrådet **ikke** finder, at afdelingen under hensyntagen til ikraftværende, direkte tegnede forsikringer under afdelingen bør opretholdes;
- b) når afdelingen findes at være uden generalagent, og denne mangel ikke afhjælpes inden en passende frist, og forsikringsrådet ej heller finder det fornødent at ansætte en generalagent;
- c) når afdelingens forretning er afviklet i medfør af § 136.

Stk. 2. Det i henhold til §§ 127, 133 og 134 stillede depot frigives, når forretningsafdelingen er slettet af forsikringsregisteret, og selskabet godtgør, at samtlige i § 135 omhandlede forpligtelser er opfyldt, eller at det har stillet sådan sikkerhed for opfyldelsen af disse, som forsikringsrådet finder betryggende.

Kapitel XXI.

Forskellige bestemmelser.

§ 139.

Stk. 1. For så vidt forsikringstageren er en fra den forsikrede forskellig person, må intet selskab uden den forsikredes samtykke tegne nogen art af livsforsikring, hvorved det ved den forsikredes død forpligter sig til at udbetale større beløb end de indbetalte præmier med renter.

Stk. 2. Intet selskab må tegne nogen art af livsforsikring, hvorved det forpligter sig til at udbetale større beløb end de indbetalte præmier med renter som følge af dødsfald, der indtræder før den forsikredes fyldte 8. år.

Stk. 3. Intet selskab må her i landet tegne direkte livsforsikringer lydende på betaling i udenlandsk valuta.

Stk. 4. Forsikringsrådet kan tillade afvigelser fra bestemmelserne i nærværende paragraf.

§ 140.

Stk. 1. Enhver agent for noget her i landet virkende forsikringsselskab skal være forsynet

med legitimation eller fuldmagt udstedt af det pågældende selskabs direktion, for udenlandske selskabers vedkommende af generalagenten.

Stk. 2. Såfremt et selskabs aktie- eller garantikapital angives i meddelelser til offentligheden, skal det udtrykkeligt fremhæves, hvor meget der er indbetalt af kapitalen.

Stk. 3. Såfremt et selskabs bonusbestemmelser for livsforsikring gøres til genstand for omtale i meddelelser til offentligheden, skal det udtrykkeligt oplyses, hvilke bonusbeløb selskabet hidtil har udbetalt eller opsparet eller på anden måde anvendt til fordel for de forsikrede.

Stk. 4. Tryksager, som anvendes i arbejdet for at tegne forsikringer, skal være undertegnet af mindst eet medlem af vedkommende selskabs direktion, såfremt andre selskabers forhold er omtalt i tryksagen. For udenlandske selskabers vedkommende skal tryksagen undertegnes af generalagenten.

Kapitel XXII.

Forsikringsrådet.

§ 141.

Stk. 1. Forsikringsrådet består af en formand og en næstformand samt af yderligere mindst tre medlemmer. Formanden eller næstformanden skal være forsikringsmatematiker, et af rådets medlemmer skal være jurist, og et af medlemmerne skal være nationaløkonom. Formanden og næstformanden udnævnes af kongen, medens rådets øvrige medlemmer udnævnes af ministeren for handel, industri og søfart. Hverken formanden, næstformanden eller noget medlem af forsikringsrådet må være ansat i eller tage del i ledelsen af noget forsikringsselskab. Ministeren kan udfærdige nærmere forskrifter angående forsikringsrådets virksomhed.

Stk. 2. Der tillægges medlemmerne et årligt honorar. De fornødne beløb hertil samt til medhjælp og kontorhold bevilges på finansloven.

§ 142.

Stk. 1. Forsikringsrådet er berettiget til at lade foretage undersøgelser på stedet af et forsikringsselskabs virkemåde og forhold, hvorved der ikke af selskabet må forholdes rådet nogen oplysning.

Stk. 2. Forsikringsrådet, dets tjenestemænd og medhjælpere er under ansvar efter straffelovens §§ 152 og 263, jfr. tjenestemandslovens § 3,

forpligtet til at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

§ 143.

Stk. 1. Enhver af forsikringsrådet i henhold til denne lov truffen afgørelse kan af vedkommende selskab senest fjorten dage efter modtagelsen underretning om denne indankes for ministeren for handel, industri og søfart. Såfremt selskabet inden den angivne frist forlanger det, skal sagen, forinden afgørelse træffes, af ministeren forelægges et nævn til erklæring. Dette nævn skal bestå af fem medlemmer. De tre udnævnes af ministeren for fem år ad gangen. Forsikringsrådet vælger det fjerde og selskabet det femte medlem. Ministeren fastsætter nævnets forretningsorden. Omkostningerne ved nævnets virksomhed fastsættes i hvert tilfælde af ministeren og udredes af statskassen; dog skal ministeren kunne pålægge selskabet helt eller delvis at udrede omkostningerne. Omgøres en af forsikringsrådet truffen afgørelse, der går ud på, at selskabet skal træde i likvidation, eller at dets livsforsikringsbestand tages under administration, skal forsikringsrådet straks erklære afgørelsen for ophævet samt på selskabets bekostning optage anmeldelse herom i forsikringsregisteret og, såfremt selskabet ejer faste ejendomme, endvidere drage omsorg for, at der sker fornøden tinglysning ved disses værneting.

Stk. 2. Selskabet er, for så vidt den af ministeren for handel, industri og søfart truffe beslutning angår spørgsmål, hvis endelige afgørelse henhører under domstolene, berettiget til inden en måned, efter at den af ministeren truffen afgørelse er bragt til dets kundskab, at indbringe sagen for domstolene.

§ 144.

Det påhviler forsikringsrådet årligt til ministeren for handel, industri og søfart at indgive beretning om rådets virksomhed og en sammenstilling af de indberetninger og regnskaber, som er modtaget, samt en fortegnelse over de forsikringsselskaber, som er omfattet af denne lov. Beretningen skal være offentlig.

§ 145.

Stk. 1. Til dækning af udgifterne ved tilsynet med de af denne lov omfattede forsikringsselskaber skal ethvert selskab udrede et beløb, der fastsættes i forhold til dets (for udenlandske selskabers vedkommende den herværende forretningsafdelings) bruttopræmieindtægt for

her i landet tegnede direkte forsikringer, dog mindst 200 kr. årlig, jfr. dog stk. 5.

Stk. 2. Fuld bidragspligt påhviler ethvert forsikringsselskab eller enhver forretningsafdeling af et udenlandsk forsikringsselskab, der her i landet har været berettiget til at drive virksomhed eller været under likvidation i nogen del af det pågældende kalenderår. Forsikringsrådet kan dog fritage et under likvidation værende selskab for bidrag, når omstændighederne taler derfor.

Stk. 3. Påligning af bidragene foretages af forsikringsrådet på grundlag af det sidste regnskab. Bidragsberegningen beregnes særskilt for livsforsikringsselskaber og skadesforsikringsselskaber og fastsættes ved finansloven.

Stk. 4. Inden udgangen af september måned tilstiller forsikringsrådet hvert enkelt forsikringsselskab meddelelse om størrelsen af dets bidrag, hvorefter dette skal indbetales inden kalenderårets udgang. Bidragene kan inddrives ved udpantning.

Stk. 5. De af bestemmelserne i § 114 omfattede forsikringsselskaber skal udrede et beløb udgørende 50 pct. af det efter reglerne i stk. 1—3 beregnede beløb, dog mindst 50 kr. årlig.

Stk. 6. Forretningsafdelinger for udenlandske selskaber, hvis registrerede formål ikke omfatter tegning af direkte forsikringer her i landet, og som ikke har nogen bestand af direkte tegnede forsikringer, skal ikke svare bidrag til dækning af udgifterne ved forsikringsrådets tilsyn.

Stk. 7. Udgifterne ved en af forsikringsrådet foranstaltet revision kan pålægges selskabet af rådet, der fastsætter revisionshonorarets størrelse.

Kapitel XXIII.

Forsikringsregisteret.

§ 146.

Stk. 1. Forsikringsregisteret har sæde i København og forestås af formanden for forsikringsrådet. Overregistrator ved aktieselskabsregisteret tilforordnes til bistand ved forsikringsregisterets førelse.

Stk. 2. Ministeren for handel, industri og søfart fastsætter de nærmere bestemmelser om forsikringsregisterets førelse, hvorved §§ 81-83 i lov om aktieselskaber er vejledende.

§ 147.

Den af ministeren for handel, industri og søfart foreskrevne fællesform for anmeldelse

til forsikringsregisteret om stiftelse af forsikrings-selskaber skal angive:

- a) selskabets navn;
- b) vedtægternes dato;
- c) selskabets formål, herunder arten af de forsikringer, selskabet agter at overtage;
- d) den eller de kommuner, hvor selskabets hjemsted (hovedkontor) og filialkontorer er beliggende;
- e) selskabskapitalens størrelse og fordeling i aktier eller garantiandele;
- f) hvor meget der er indbetalt på selskabskapitalen, samt hvilke regler, der gælder for aktionærens eller garanters forpligtelse til yderligere indbetaling;
- g) vedtægternes regler om aktionærens, medlemmernes eller garanters indflydelse på selskabets anliggender, herunder udøvelse af stemmeret;
- h) hvorvidt nogle aktier eller garantiandele skal have særlige rettigheder og da hvilke;
- i) hvorvidt og da efter hvilke regler og i hvilket omfang aktier skal kunne indløses, eller garantiandele skal kunne tilbagebetales;
- j) hvorvidt der gælder indskrænkninger i aktiernes eller garantiandelens omsættelighed og da hvilke;
- k) hvorledes bekendtgørelse til aktionærer, medlemmer eller garanters skal finde sted;
 - 1) stifternes fulde navn, stilling og bopæl;
- m) bestyrelsesmedlemmernes og direktørernes samt prokuristernes fulde navn, stilling og bopæl;
- n) hvem der har ret til at tegne selskabet, herunder særskilt for så vidt angår afhændelse og pantsætning af fast ejendom;
- o) selskabets postadresse.
For gensidige selskabers vedkommende skal anmeldelsen endvidere angive:
- p) vedtægternes regler om medlemmernes og garanters ansvar for selskabets forpligtelser.

§ 148.

Den af ministeren for handel, industri og søfart foreskrevne fællesform for anmeldelse til forsikringsregisteret af forretningsafdelinger for udenlandske forsikrings-selskaber skal angive:

- a) selskabets navn og hjemsted (hovedkontor);
- b) selskabets formål, herunder hvilke forsikringsbrancher selskabet driver i hjemlandet;
- c) vedtægternes dato;

- d) aktiekapitalens størrelse;
- e) hvor meget der er indbetalt på aktierne, og hvornår det mulige restbeløb kan fordres indbetalt;
- f) selskabets postadresse;
- g) forretningsafdelingens navn og hjemsted;
- h) arten af de forsikringer, som forretningsafdelingen er bemyndiget til at tegne;
 - i) generalagentens og eventuelle prokuristernes fulde navn, stilling og bopæl;
 - j) hvem der har ret til at tegne forretningsafdelingens firma, herunder særskilt for så vidt angår afhændelse og pantsætning af fast ejendom;
- k) forretningsafdelingens postadresse.

Kapitel XXIV.

Overgangsbestemmelser.

§ 149.

Stk. 1. Forsikrings-selskaber, som ved denne lovs ikrafttræden var berettiget til at drive forsikringsvirksomhed her i landet, men som ikke var optaget i forsikringsregisteret, kan, uanset bestemmelserne i §§ 7, stk. 2, og 129, stk. 1, fortsætte virksomheden, såfremt de inden et år efter lovens ikrafttræden foretager anmeldelse til forsikringsrådet om optagelse i forsikringsregisteret. Ministeren for handel, industri og søfart kan for så vidt angår bestående forretningsafdelinger for udenlandske selskaber tillade, at registrering finder sted, uden at det i § 122, stk. 1, indeholdte krav om ligestilling er opfyldt.

Stk. 2. De ved denne lovs ikrafttræden bestående livsforsikrings-selskaber, hvis almindelige forsikringsbetingelser og tekniske grundlag m. v. er godkendt i medfør af bestemmelserne i lov om livsforsikringsvirksomhed, jfr. lov bekendtgørelse nr. 299 af 30. juni 1922, behøver ikke fornyet godkendelse i henhold til nærværende lov, medmindre ændringer gennemføres. Tilsvarende regel gælder for samtlige forsikrings-selskabers vedtægter, som er godkendt eller stadfæstet i medfør af bestemmelserne i nævnte lov eller i lov om skadesforsikringsvirksomhed m. v. af 2. maj 1934. Såfremt ændringer i vedtægterne måtte være nødvendige i henhold til nærværende lovs bestemmelser, skal sådanne ændringer gennemføres inden et år efter lovens ikrafttræden, medmindre ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet tillader en forlæn-

gelse af fristen. De i denne lov indeholdte regler om indholdet af nye selskabers vedtægter finder anvendelse med de fornødne lempelser. Hvor særlige forhold gør sig gældende, kan ministeren efter indstilling fra forsikringsrådet gøre undtagelse fra kravet om vedtægtsændringer.

Stk. 3. Vedtægtsændringer, der af ministeren for handel, industri og søfart godkendes som nødvendige for at bringe vedtægterne i overensstemmelse med forskrifterne i denne lov, kan foretages af bestyrelsen, uden at indkaldelse af generalforsamling i denne anledning behøver at finde sted.

§ 150.

Stk. 1. Er selskabskapitalen i et bestående forsikringsaktieselskab mindre end udkrævet efter bestemmelsen i § 25, skal den fornødne forhøjelse af selskabskapitalen gennemføres inden fem år fra lovens ikrafttræden, medmindre ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet, hvor særlige omstændigheder taler derfor, tillader en forlængelse af den nævnte frist.

Stk. 2. Overstiger i bestående forsikringsaktieselskaber selskabskapitalen med tillæg af lov-mæssig reservefond eller andre fonds, der kan sidestilles hermed, det for selskabskapitalen fastsatte minimum, kan forhøjelse af selskabskapitalen undlades.

§ 151.

Bestemmelsen i § 37, stk. 5, kommer ikke til anvendelse på de ved lovens ikrafttræden bestående forsikringsaktieselskaber, hvis aktier lyder på ihændeoveren.

§ 152.

Stk. 1. Gensidige skadesforsikringsselskaber, som ved denne lovs ikrafttræden var omfattet af § 34 i lov om skadesforsikringsvirksomhed m. v. af 2. maj 1934, men som ikke omfattes af bestemmelserne i nærværende lovs § 114, stk. 1, litra a, jfr. stk. 3, kan af ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet henføres under bestemmelserne i §§ 114-119, såfremt selskabet alene tegner forsikringer indenfor et lokalt afgrænset område.

Stk. 2. Andragende om anvendelse af bestemmelsen i stk. 1 skal vedtages af selskabets generalforsamling og indsendes til forsikringsrådet.

§ 153.

Gensidige skadesforsikringsselskaber, som ved lovens ikrafttræden var undergivet tilsyn i medfør af skadesforsikringsloven, men som opfylder forudsætningerne i nærværende lovs § 120, stk. 1, for at være undtaget fra loven, forbliver under tilsyn, medmindre ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet tillader, at selskabet fritages for tilsyn.

§ 154.

Stk. 1. Gensidige skadesforsikringsselskaber, som ved lovens ikrafttræden i videre omfang end tilladt efter bestemmelserne i § 50 har overtaget genforsikring for egen regning uden gensidigt ansvar for det afgivende selskab, skal indenfor en frist af fem år fra lovens ikrafttræden bringe den pågældende bestand i overensstemmelse med reglerne i § 50. Ministeren for handel, industri og søfart kan efter indstilling fra forsikringsrådet tillade en forlængelse af fristen, såfremt særlige forhold måtte gøre sig gældende.

Stk. 2. Gensidige skadesforsikringsselskaber, som ved lovens ikrafttræden havde en bestand af direkte tegnede forsikringer uden gensidigt ansvar, kan, uanset bestemmelsen i § 49, stk. 1, bibeholde den pågældende bestand.

§ 155.

Udenlandske selskaber, som ved lovens ikrafttræden var berettiget til at drive skadesforsikringsvirksomhed gennem en herværende forretningsafdeling, og som har stillet depot i henhold til de herom hidtil gældende bestemmelser, jfr. § 46 i lov om skadesforsikringsvirksomhed m. v. af 2. maj 1934, er uanset bestemmelsen i § 127 ikke pligtige at forøge depotet, medmindre dette følger af reglerne i § 134. Udvidelse af et selskabs registrerede formål vil dog ikke kunne finde sted, medmindre dc i § 127, litra b, indeholdte betingelser opfyldes for så vidt angår den pågældende formålsudvidelse.

Kapitel XXV.

Straffebestemmelser m. v.

§ 156.

Hvis et selskabs bestyrelse, direktion, aktuarer, revisorer eller likvidatorer undlader i rette tid at efterkomme de pligter, der påhviler

dem efter denne lov eller de i henhold til denne givne forskrifter, selskabets vedtægter eller en generalforsamlings beslutning, kan ministeren for handel, industri og søfart efter indstilling fra forsikringsrådet pålægge de forsømmelige under en daglig eller ugentlig bøde, der kan inddrives ved udpantning, at opfylde deres pligt. Det samme gælder udenlandske forsikrings-selskabers herværende generalagenter.

§ 157.

Stk. 1. Overtrædelser af denne lov eller de i henhold til denne givne forskrifter straffes, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter borgerlig straffelov, med bøde eller hæfte. På samme måde straffes stiftere, bestyrelsesmedlemmer, direktører, aktuarer, revisorer, likvidatorer, generalagenter eller andre til et forsikringsselskab knyttede personer, der i selskabet vedrørende forhold giver urigtige eller vildledende oplysninger til forsikringsrådet, forsikringsregisteret eller andre offentlige myndigheder, til nogen selskabsmyndighed, til offentligheden eller til forsikringstagere, eller som gør sig skyldige i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed, der kan medføre tab for selskabet eller forsikringstagerne. Undladelse af at efterkomme et af forsikringsrådet i henhold til loven givet pålæg straffes med bøde.

Stk. 2. Agenter eller andre, der erhvervsmæssigt virker for tegning af forsikringer, og som herved anvender urigtige eller vildledende angivelser, straffes med bøde eller hæfte.

Stk. 3. Ved likvidation af insolvente forsikringsselskaber finder de for konkurstillfælde givne straffebestemmelser tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. I tilfælde af overtrædelse af denne lovs

forskrifter om indberetning til forsikringsrådet eller om anmeldelse til forsikringsregisteret er ministeren for handel, industri og søfart berettiget til at modtage de skyldiges tilbud om at erlægge en af ministeren for dette tilfælde fastsat bøde.

§ 158.

Bestemmelserne i § 156 og § 157, stk. 1, 2 og 4, finder tillige anvendelse på personer, der erhvervsmæssigt medvirker ved optagelse af forsikringer til de i § 130, stk. 2, omhandlede udenlandske mæglerfirmaer, som ifølge særlig tilladelse i henhold til nævnte paragraf optager forsikringer til udenlandske forsikringsvirksomheder.

Kapitel XXVI.

Lovens ikrafttræden m. v.

§ 159.

Stk. 1. Nærværende lov træder i kraft den.....

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om livsforsikringsvirksomhed, jfr. lovbekendtgørelse nr. 299 af 30. juni 1922, således som denne lov er ændret ved lov nr. 127 af 15. april 1930 § 3, lov nr. 161 af 13. april 1938, lov nr. 88 af 15. marts 1939 § 46, lov nr. 143 af 31. marts 1941 og lov nr. 286 af 18. juni 1951 § 19. Endvidere ophæves lov nr. 155 af 2. maj 1934 om skadesforsikringsvirksomhed m. v., således som denne lov er ændret ved lov nr. 345 af 21. december 1935, lov nr. 94 af 31. marts 1938 og lov nr. 173 af 11. juni 1954 § 2.

§ 160.

Denne lov gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer i udkast til lov om forsikringsvirksomhed.

Til § 1.

Lovudkastet har - i lighed med de gældende love på dette område - undladt at *give* nogen bestemmelse af begrebet forsikring eller forsikringsvirksomhed. Afgrænsningen heraf må derfor som hidtil finde sted på grundlag af den praksis, som har dannet sig ved anvendelsen af livsforsikringslovens og skadesforsikringslovens regler.

Af praktiske grunde og i overensstemmelse med gældende sprogbrug har man i lovtæksten undertiden anvendt udtrykket »skadesforsikring« som betegnelse for anden forsikring end livsforsikring.

Til § 2.

Bestemmelsen begrænser lovens område i det væsentlige på samme måde som hidtil. For livsforsikrings vedkommende begrænses området på samme måde som i livsforsikringslovens § 1 ved udtrykket »forretningsmæssig«, idet man har ønsket at fastholde den praksis, som har dannet sig ved fortolkningen af dette udtryk.

Undtagelsesbestemmelsen i livsforsikringslovens § 56, nr. 1, for fagligt eller stedligt snævert begrænsede livsforsikringselskaber er ikke medtaget i udkastet, da man ikke har ment, at denne undtagelse længere har nogen praktisk betydning, og desuden vil sådanne selskaber normalt allerede være undtaget som følge af, at virksomheden ikke er forretningsmæssig.

Pensionskasser er ikke nævnt blandt undtagelserne fra lovens område, og dette vil medføre, at en pensionskasse, som drives forretningsmæssigt, omfattes af loven. I så tilfælde finder pensionskasseloven ikke anvendelse.

Begravelseskasser og ligbrændingsforeninger undtages under stk. 1, litra b, og omfattes således ikke af loven, selvom virksomheden kunne betegnes som »forretningsmæssig«. Der er ikke foreslået nogen bestemmelse af begrebet »begravelseskasser og ligbrændingsforeninger«. Herom

må henvises til den særlige tilsynslov på dette område, lov nr. 355 af 1. juli 1940. Denne lov undtager i § 1 foreninger, der er undergivet tilsyn i medfør af livsforsikringsloven, hvilken undtagelse herefter i det væsentlige vil miste sin betydning. Foreninger, der driver forretningsmæssig livsforsikringsvirksomhed ved siden af virksomheden som begravelseskasse eller ligbrændingsforening, omfattes i sin helhed af livsforsikringsloven, og undtagelsesbestemmelsen i § 1 i loven om begravelseskasser og ligbrændingsforeninger vil da fortsat få betydning i disse tilfælde med den virkning, at alene lov om forsikringsvirksomhed finder anvendelse.

Under litra e har man foruden de hidtil undtagne krigsforsikringsforbund også undtaget krigsforsikringsinstitutterne, som formelt er omfattet af den gældende tilsynslovgivning.

De foreslåede bestemmelser undtager ikke udtrykkeligt statsbrandforsikringsfonden. Skadesforsikringsloven indeholder heller ikke en sådan undtagelse, hvilket skyldes, at denne fond, der ikke henvender sig til publikum, ikke efter almindelig opfattelse driver egentlig forsikringsvirksomhed. Statsbrandforsikringsfonden er således undtaget efter de nugældende bestemmelser i skadesforsikringslovens § 1 og vil på tilsvarende måde være undtaget i medfør af udkastets § 1.

Statsanstalten for livsforsikring har hidtil kun været omfattet af nogle få af lovens bestemmelser. Der er - bortset fra bestemmelsen i udkastets § 139, stk. 3, der er ny - ikke på dette område foreslået ændringer.

For skadesforsikringselskabernes vedkommende har man ikke ment at kunne anvende udtrykket »forretningsmæssig« til afgrænsning af området, men har som hidtil i stedet for denne afgrænsning undtaget visse stedligt begrænsede selskaber, jfr. stk. 3 og reglerne i kapitel XIX.

Man har bibeholdt den nugældende regel, hvorefter handelsministeren i tvivlstilfælde af

gør, om en virksomhed er en af loven omfattet forsikringsvirksomhed. Spørgsmålet om afgørelsens lovlighed kan som hidtil indbringes for domstolene.

Bestemmelsen i stk. 5 svarer til livsforsikringslovens § 56, sidste stk. Det kan ikke udelukkes, at bestemmelsen også kan få betydning for skadesforsikringsselskaber, og man har fundet det rimeligt nu at formulere denne bestemmelse som en fælles regel for livsforsikring og skadesforsikring.

Til § 3.

Der henvises til bemærkningerne til kapitlerne XXII og XXIII.

Til § 4.

De nugældende regler findes i livsforsikringslovens § 1 og skadesforsikringslovens § 1.

Til § 5.

Stk. 1 svarer til reglerne i livsforsikringslovens § 2 og skadesforsikringslovens § 2. Tilføjelsen af »forsikringsagentur« stemmer med fortolkningen af den nugældende lovgivning og indeholder således kun en lovfæstelse af praksis. Bestemmelsen indebærer som hidtil, at et forsikringsselskab heller ikke gennem datterselskaber eller på anden lignende måde gennem aktiebidsiddelse i andre selskaber må drive anden virksomhed end den i stk. 1 omhandlede.

I stk. 2 er der gjort en undtagelse fra stk. 1, således at selskaberne kan lade ejendomme opføre, for så vidt formålet er investering, hvorimod de ikke må beskæftige sig med byggeri med salg for øje.

I stk. 3 har man givet en dispensationsadgang. Der er herved tænkt på, at det måske kunne blive praktisk, at et eller flere forsikringsselskaber f. eks. driver et hospital til retablering af invaliders erhvervsevne eller anden virksomhed, der er nøje knyttet til forsikringsvirksomhed.

Bestemmelserne i stk. 4 er nye.

Til § 6.

Bestemmelserne adskiller sig ikke væsentligt fra de hidtil gældende i livsforsikringslovens §§ 9 og 37 og skadesforsikringslovens §§ 3 og 4, jfr. aktieselskabslovens § 2.

Da der har hersket nogen tvivl om, hvorvidt et gensidigt selskab er berettiget til at angive sin egenskab af gensidigt selskab ved forkortelsen »g/s«, har udvalget foreslået en udtrykkelig bestemmelse herom i stk. 2.

Til § 7.

Bestemmelserne om anmeldelse til forsikringsregisteret vil ved udkastet blive udvidet til også at omfatte selskaber, der udelukkende driver livsforsikringsvirksomhed, hvilke selskaber efter de nugældende regler alene anmeldes til handelsregisteret.

Reglerne om, hvad denne anmeldelse skal indeholde, er optaget i kapitel XXIII om forsikringsregisteret, idet bestemmelserne herom samtidig er normgivende for, hvad der kan optages i forsikringsregisteret.

Stk. 2, der svarer til livsforsikringslovens § 14 og skadesforsikringslovens § 62, indeholder en bestemmelse om, at et forsikringsselskab ikke må tegne forsikringer, forinden registrering er sket. For et gensidigt forsikringsselskabs vedkommende vil det dog — navnlig med henblik på spørgsmålet om tilvejebringelse af en garanti-kapital - kunne være praktisk, at der på et tidligere tidspunkt kan tegnes forsikringer, og man har derfor i stk. 2, 2. pkt., for disse selskabers vedkommende foreslået en dertil sigtende bestemmelse, dog således at forsikringsmæssigt ansvar ikke må overtages, og præmier ikke kan opkræves, forinden registrering er sket.

De civile retlige følger af overtrædelser af bestemmelsen i stk. 2, 1. pkt., findes i § 23 og de strafferetlige i § 157.

For så vidt angår bestående livsforsikringsselskaber, der ikke er optaget i forsikringsregisteret, er der givet regler i overgangsbestemmelserne, jfr. § 149, således at disse selskabers virksomhed kan fortsætte uden afbrydelse.

Til § 8.

Stk. 1 svarer til de nugældende bestemmelser for skadesforsikring, jfr. skadesforsikringslovens § 5, 1. pkt., dog med den forskel, at man for samtlige skadesforsikringsselskaber taler om »stadfæstelse« af vedtægter, medens man efter de nugældende bestemmelser bruger udtrykket »godkendelse« for de gensidige selskaber, der omfattes af skadesforsikringslovens § 34. Nogen realitetsforskel indeholder dette imidlertid ikke.

Stk. 2 svarer til de nugældende regler i livsforsikringslovens §§ 12 og 14, dog med den forskel, som følger af, at livsforsikringsselskaberne foreslås optaget i forsikringsregisteret i stedet for i handelsregisteret. Man har endvidere foreslået, at det tekniske grundlag for livsforsikring godkendes af forsikringsrådet i stedet for af handelsministeren. For så vidt angår ændrin-

ger er denne godkendelsesbeføjelse allerede i det væsentlige overladt til forsikringsrådet, og udkastet indeholder således ikke reelt nogen større ændring på dette område.

Til § 9.

De nugældende bestemmelser findes for livsforsikringsselskabernes vedkommende i livsforsikringslovens § 1.

For skadesforsikringsselskaberne findes bestemmelserne i aktieselskabslovens § 3, litra a, skadesforsikringslovens § 17, litra a, og § 18, stk. 4, aktieselskabslovens § 4, stk. 3, og skadesforsikringslovens § 18, sidste stk., samt aktieselskabslovens § 5, næstsidste og sidste stk., og skadesforsikringslovens § 18, stk. 3.

Til § 10.

For livsforsikringsselskabernes vedkommende vil bestemmelsen i stk. 1 medføre den ændring, at antallet af stiftere nu sættes til mindst tre i stedet for mindst fem, jfr. livsforsikringslovens § 1, og at også firmaer, aktieselskaber og andre juridiske personer kan være stiftere, medens livsforsikringsloven kun tillader fysiske personer som stiftere. For skadesforsikringsselskaber medfører udkastets stk. 1 ingen ændringer, jfr. aktieselskabslovens § 4, stk. 1, og skadesforsikringslovens § 18, sidste stk.

I stk. 2 har udvalget under hensyn til forsikringsvæsenets samfundsmæssige og økonomiske betydning fundet det rigtigt at foreslå, at flertallet af stiftelsesoverenskomstens underskrivere og mindst tre skal være danske statsborgere. Dette betyder for skadesforsikringsselskabernes vedkommende en skærpelse, jfr. den nugældende bestemmelse i aktieselskabslovens § 4, stk. 2, jfr. skadesforsikringslovens § 18, sidste stk., hvor det blot kræves, at det nævnte antal af stifterne enten har dansk indfødsret eller har været bosiddende her i landet i mindst fem år. For livsforsikringsselskabernes vedkommende indebærer udkastet en lempelse af reglerne, idet der i livsforsikringslovens § 1 stilles krav om dansk statsborgerret for samtlige stiftere. I Finland og Sverige kræver man indfødsret for samtlige stifters vedkommende.

Stk. 3 medfører en forhøjelse af det beløb, som stifterne efter de nugældende regler skal tegne, fra 500 kr. til 1000 kr., men samtidig har man fundet det rimeligt at give en dispensations-

adgang, som f.eks. er tænkt anvendelig i de tilfælde, hvor hele kapitalen tegnes af et andet selskab, jfr. § 27.

Til § 11.

For livsforsikringsselskabernes vedkommende er reglerne nye, idet livsforsikringslovens § 1 blot stiller krav om oprettelse af en stiftelsesoverenskomst, men uden at angive, hvad overenskomsten skal indeholde. I praksis stiller man dog i alt væsentligt de samme krav, som nu er angivet i udkastets § 11, og bestemmelsen medfører således i virkeligheden ikke nogen betydelig ændring.

Ved udformningen af reglerne har man ment, at der ikke for forsikringsselskabernes vedkommende var grund til på samme måde som i aktieselskabslovens § 5 at lempe kravene til indholdet af stiftelsesoverenskomsten i de tilfælde, hvor stifterne selv tegner hele kapitalen. For gensidige selskabers vedkommende har allerede de nugældende regler i et vist omfang tilgodeset dette synspunkt, jfr. skadesforsikringslovens § 18.

De foreslåede bestemmelser forudsætter, at selskabskapitalen for forsikringsselskaber skal tilvejebringes ved kontant indbetaling, jfr. § 22 og de dertil hørende bemærkninger.

Udvalget er af den opfattelse, at aktier og garantiandele i forsikringsselskaber bør lyde på navn, jfr. § 37, stk. 5, og angivelsen heraf er derfor ikke medtaget.

I stk. 1, litra j, er der foretaget en ændring sammenlignet med aktieselskabslovens § 5, stk. 1, litra d, og skadesforsikringslovens § 18, stk. 1, litra g, hvilken ændring skyldes, at det i udkastets § 12 er foreslået, at der ikke kan tillægges stifterne garantiprovision eller andet vederlag i anledning af stiftelsen.

For de gensidige selskabers vedkommende er bestemmelsen i litra h ny. Man har imidlertid fundet det rimeligt, at denne regel også skulle gælde for garantiandele, idet tegnerne af garantiandele har et naturligt krav på at få oplysning om mulighederne for at afhænde garantiandelen.

Bestemmelsen i litra m er ligeledes ny for gensidige selskaber. Den vil næppe få megen praktisk betydning for disse selskaber, idet garantiandele næppe vil blive udbudt til overkurs. På den anden side kan det ikke antages at volde vanskeligheder eller besvær for de gensidige selskaber her at følge den samme regel, som er foreskrevet for aktieselskaber.

Litra o er udvidet med en regel om angivelse

af medlemmers og garanters indbyrdes hæftelse, jfr. den nugældende bestemmelse i skadesforsikringslovens § 18, litra f.

Litra p ændrer den nugældende bestemmelse i skadesforsikringslovens § 20, litra f, til kun at omfatte genforsikring uden gensidigt ansvar, idet tegning af direkte forsikring uden gensidigt ansvar ikke kan finde sted efter udkastets § 49.

Der er iøvrigt ikke foreslået ændringer i de nugældende regler, jfr. skadesforsikringslovens §§ 7, stk. 1, og 18, stk. 1 og 2, samt aktieselskabslovens § 5.

Til § 12.

Stk. 1 svarer til aktieselskabslovens § 6 og skadesforsikringslovens § 19.

Stk. 2 er nyt og stemmer med de synspunkter, der har været fremme i forsikringstilsynskommissionens betænkning fra 1923.

Til § 13.

For livsforsikringselskaberne er kravene til indholdet af vedtægterne gjort mere udførlige, jfr. herved bemærkningerne til § 11. På to punkter er der dog tale om en forenkling i forhold til de nugældende regler i livsforsikringslovens §§ 6 og 10. Man kræver således ikke længere i forbindelse med angivelse af selskabets formål oplyst, om selskabet uden lægeundersøgelse tegner forsikringer, der forfalder ved den forsikredes død. Sådanne forsikringer tegnes nu i vidt omfang af alle selskaber. Det andet punkt, som er udgået, er bestemmelsen i livsforsikringslovens § 6, nr. 9, jfr. § 10, der kræver angivelse i vedtægterne af det højeste beløb, som selskabet uden genforsikring skal kunne overtage på enkelt risiko. Denne oplysning har man fundet det mere praktisk at henføre til selskabets tekniske grundlag, jfr. herved udkastets § 20, litra d, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

I forhold til aktieselskabsloven er der iøvrigt kun gennemført den ændring, at spørgsmålet om udstedelse af aktier på navn eller til ihændehaveren er udgået, hvilket skyldes bestemmelsen i udkastets § 37, stk. 5, om, at aktierne altid skal lyde på navn. Under litra q foreslår man, at vedtægterne skal indeholde regler om regnskabets offentliggørelse, jfr. herved udkastets §§ 62, stk. 7 og 88, stk. 6, hvilket svarer til de nugældende regler i skadesforsikringslovens § 8, stk. 1, og § 20, litra p. Forslaget er dog formuleret lidt anderledes end sidstnævnte bestemmelse for at tydeliggøre, at vedtægterne skal indeholde regler, såvel om den måde på hvilken årsregn-

skabet skal offentliggøres, som om den tidstrist indenfor hvilken offentliggørelsen skal finde sted. For de gensidige selskabers vedkommende er litra r udvidet med en regel om angivelse af medlemmers og garanters indbyrdes hæftelse, jfr. skadesforsikringslovens § 20, litra e, og bemærkningerne til udkastets § 11, litra o.

Til § 14.

De nugældende bestemmelser i skadesforsikringslovens § 7, stk. 2, § 8, stk. 2, § 18, næstsidste stk., og § 20, sidste stk., foreskriver, at stiftelsesoverenskomsten skal offentliggøres i statstidende, og at vedtægter og stiftelsesoverenskomst indsendes til forsikringsrådet og forsikringsregisteret. Formålet med disse bestemmelser har været at give mulighed for, at eventuel kritik kunne rejses allerede på et meget tidligt tidspunkt under selskabets stiftelse, jfr. forsikringstilsynskommissionens betænkning af 1923 (rigsdagstidende 1923-24, tillæg A II, sp. 4903).

Udvalget er af den opfattelse, at dette synspunkt stadig har vægt og bør tilgodeses, men mener dog, at det vil være tilstrækkeligt, at det i statstidende offentliggøres, at stiftelsesoverenskomsten er oprettet og fremlagt til eftersyn i forsikringsrådet, hvorved kravet om offentlighed er fyldestgjort. Man undgår herved at kræve offentliggørelse af den temmelig omfattende stiftelsesoverenskomst. Udvalget er endvidere af den opfattelse, at det er tilstrækkeligt, at stiftelsesoverenskomst og vedtægter på dette stadium af selskabets stiftelse bliver indsendt til forsikringsrådet, og har derfor ikke krævet indsendelse til forsikringsregisteret. En sådan indsendelse vil desuden være overflødig, idet forsikringsregisteret i medfør af udkastets § 146 skal føres i forsikringsrådet.

Livsforsikringsloven indeholder ikke bestemmelser på dette område.

Til § 15.

Bestemmelserne i stk. 1, 1. og 2. pkt, oprettholder reglerne i aktieselskabslovens § 10 og skadesforsikringslovens § 23, stk. 1. Sidste pkt. af stk. 1 medfører en ændring af skadesforsikringslovens § 12, stk. 1. Efter denne bestemmelse kan tegning af aktier — bortset fra stifternes aktietegning - tidligst finde sted en måned efter, at offentliggørelse af stiftelsesoverenskomsten og vedtægterne har fundet sted. Denne regel er i forsikringstilsynskommissionens betænkning af 1923 (rigsdagstidende 1923-24, tillæg A II, sp. 4903 ff) begrundet med, at man

har ønsket at give en eventuel kritik en vis tid til at virke, inden offentlig aktietegning kan påbegyndes. Efter udvalgets opfattelse må der fortsat tillægges denne betragtning betydning, men udvalget finder det ikke nødvendigt at udsætte den offentlige aktietegning, til den pågældende frist er udløbet. Det vil være tilstrækkeligt, at tegning af aktier udenfor stifternes kreds ikke er bindende i dette tidsrum. For de gensidige selskabers vedkommende indeholder de nugældende bestemmelser ligeledes regler, der tilsigter at give den offentlige kritik mulighed for at virke, jfr. skadesforsikringslovens § 18, næstsidste stk., men der gælder ikke en til skadesforsikringslovens § 12 om aktietegning svarende regel om, at tegning af garantikapital ikke straks kan påbegyndes. Udvalget er af den opfattelse, at den ovenfor omtalte begrundelse også passer på de gensidige selskaber dog med undtagelse af de gensidige skadesforsikringsselskaber, som omfattes af reglerne i kapitel XIX. Forslaget er derfor fælles for aktieselskaber og gensidige selskaber (med den ovenfor nævnte undtagelse) og vil medføre, at også personer udenfor stifternes kreds straks kan deltage i tegningen, men ikke ubetinget er bundet herved, idet de vil kunne tilbagekalde deres tegning af selskabskapital, såfremt tilbagekaldelsen finder sted inden fristens udløb. Det samme gælder personer, til hvem sådanne aktier eller garantiandele måtte blive overdraget.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer til den nugældende regel i aktieselskabslovens § 11, hvorefter det i tilfælde af overtegning ved brev meddeles hver enkelt, hvor stor en del af det tegnede beløb, der tilkommer ham. Bestemmelsen er formelt ny for gensidige selskaber, men skadesforsikringslovens § 18, litra o, foreskriver dog, at stiftelsesoverenskomsten skal indeholde de bestemmelser, der skal følges i tilfælde af overtegning på samme måde, som tilfældet er for aktieselskabernes vedkommende. Reglen vil næppe få megen praktisk betydning for gensidige selskaber, men i de tilfælde, hvor der bliver brug for den, ville man formentlig alligevel i praksis blive nødt til at anvende den foreskrevne fremgangsmåde.

Stk. 3 svarer til skadesforsikringslovens § 12, stk. 1, om overdragelse af aktier inden selskabets optagelse i forsikringsregisteret, og aktieselskabslovens § 12 angående samme spørgsmål. Bestemmelserne skal som hidtil sikre, at man ikke omgår reglerne i udkastets stk. 1. Reglerne er nye for de gensidige selskaber. Når reglerne

i stk. 1 skal gælde for de gensidige selskaber, må stk. 3, der som nævnt skal hindre omgåelse af disse regler, ligeledes omfatte de gensidige selskaber.

Livsforsikringsloven indeholder ikke bestemmelser på dette område.

Til § 16.

Bestemmelsen i stk. 1 opretholder de nugældende regler, jfr. aktieselskabslovens § 13, stk. 1, og skadesforsikringslovens §§ 9 og 25, stk. 1.

Stk. 2 indeholder i realiteten ingen ændringer for skadesforsikringsaktieselskabernes vedkommende, jfr. de nugældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 11, stk. 1. For de gensidige skadesforsikringsselskabers vedkommende har man ikke i de nugældende regler nogen udtrykkelig bestemmelse om, at mindstebeløbet for garantikapitalen skal være tegnet inden den konstituerende generalforsamling; men skadesforsikringslovens § 18, litra 1, stiller krav om, at stiftelsesoverenskomsten skal indeholde angivelse af det mindstebeløb, der skal være tegnet, forinden selskabet kan træde i virksomhed.

Livsforsikringsloven indeholder ingen bestemmelser på dette område.

Til § 17.

Stk. 1 svarer til aktieselskabslovens § 13, stk. 1, om indkaldelse af samtlige aktietegnere til den konstituerende generalforsamling. For de gensidige selskabers vedkommende findes reglen i skadesforsikringslovens § 25, stk. 1. For disse selskabers vedkommende er der foreslået den ændring, at der kun foreskrives pligt til at indkalde de stemmeberettigede, hvilket medfører — i modsætning til den nugældende bestemmelse — at garanter, der ikke har stemmeret, ikke behøver at indkaldes til den konstituerende generalforsamling. De foreslåede bestemmelser indeholder iøvrigt ingen ændringer, dog har man for de gensidige selskabers vedkommende i stk. 5 — hvilket svarer til ændringen af stk. 1 - ikke givet garanterne nogen selvstændig adgang til at kræve fornyet forelæggelse på en generalforsamling af beslutninger om ændringer eller om ikke at stifte selskabet. Såfremt garanterne ikke har stemmeret, vil de således være uden indflydelse på den konstituerende generalforsamling, men noget andet er, at generalforsamlingen end ikke med enstemmighed vil kunne vedtage enhver ændring uden samtykke fra garanterne, jfr. herved bemærkningerne til § 61.

Udvalget har overvejet, om der kunne være grund til at ændre reglerne om afstemningerne på den konstituerende generalforsamling, således at selskabets stiftelse skulle vedtages af et flertal, hvilket f. eks. er reglen i den svenske tilsynslovgivning.

Det kunne synes urimeligt, at et mindretal i henhold til de nugældende regler er i stand til at fastholde stiftelsen af selskabet imod et flertals ønske. En ændring af dette forhold ville imidlertid betyde et radikalt brud med reglerne i aktieselskabsloven. Selvom noget kunne tale for en sådan ændring, har det for udvalget været afgørende, om der for forsikringsselskabernes vedkommende måtte foreligge særlige grunde, som gjorde en ændring af reglerne ønskelige netop indenfor denne gruppe af selskaber. Sådanne særlige grunde foreligger efter udvalgets opfattelse næppe, og man har derfor fundet det rettest fortsat at følge de almindelige selskabsretlige principper, således som de har fået udtryk i aktieselskabsloven.

Til § 18.

For skadesforsikringsselskabernes vedkommende findes de nugældende regler i aktieselskabslovens § 14 og skadesforsikringslovens § 26. De foreslåede bestemmelser medfører den ændring, at anmeldelse til forsikringsregisteret og ansøgning om stadfæstelse af vedtægter vil kunne foregå samtidig. Efter de gældende regler skal vedtægterne være stadfæstet, inden anmeldelsen til forsikringsregisteret kan finde sted. Denne fremgangsmåde har i nogle tilfælde gjort det vanskeligt at overholde fristen på seks måneder, idet behandlingen af ansøgningen om stadfæstelse af vedtægter har kunnet trække ud, hvor der har været væsentlige ting at rette i vedtægterne. Desuden medfører de foreslåede regler, at forsikringsrådet ved behandlingen af vedtægterne samtidig er i besiddelse af de oplysninger, som anmeldelsen til forsikringsregisteret indeholder, hvilket vil være en fordel.

For livsforsikringsselskabernes vedkommende medfører bestemmelsen ændringer som følge af, at disse selskaber efter udkastet skal anmeldes til forsikringsregisteret i stedet for til handelsregisteret.

Til § 19.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til reglerne i aktieselskabslovens § 15, næstsidste og sidste stk., samt § 16. I stk. 1, litra c, er der stillet krav om indsendelse af en opgørelse over de

med stiftelsen forbundne omkostninger. Denne bestemmelse er ny for skadesforsikringsselskabernes vedkommende, men ikke for livsforsikringsselskabernes vedkommende, jfr. livsforsikringslovens § 11, nr. 1, litra a.

I stk. 1, litra d, har man af praktiske grunde foreslået indsendelse af fire vedtægtseksemplarer, hvoraf dog kun eet skal være underskrevet.

For livsforsikringsselskabernes vedkommende findes de nugældende regler i livsforsikringslovens §§ 11 og 14.

Til § 20.

De nugældende bestemmelser om livsforsikringsselskabernes tekniske grundlag m. v. findes i livsforsikringslovens § 11, nr. 3-10.

Der er ikke foreslået væsentlige ændringer. Den under litra a foreslåede bestemmelse om angivelse af policernes indhold træder i stedet for reglen i livsforsikringslovens § 35, stk. 1. Under litra d er krævet angivelse af det højeste beløb, som selskabet uden genforsikring skal kunne overtage på enkelt risiko. Efter de nugældende bestemmelser skal denne angivelse findes i selskabets vedtægter, jfr. livsforsikringslovens § 6, nr. 9, og § 10, nr. 1. Livsforsikringslovens § 3, stk. 3, og § 7, stk. 2, indeholder regler om beregning af det højeste beløb, som selskabet må overtage på enkelt risiko uden genforsikring. Disse bestemmelser giver imidlertid ikke et i praksis anvendeligt resultat og egner sig derfor ikke til gengivelse i vedtægterne. Selskaberne vil som regel selv fastsætte et maksimumsbeløb, som ligger lavere end det beløb, som livsforsikringslovens regler tillader. Man har drøftet, om der i loven kunne fastsættes en anden beregningsmåde, som kunne egne sig til optagelse i selskabernes vedtægter, men har ikke fundet det praktisk at fastsætte en sådan beregningsmåde. Det er derfor foreslået, at maksimalbeløbet indgår som et led i selskabets tekniske grundlag i henhold til udkastets § 20, hvorved man undgår at skulle gennemføre vedtægtsændringer, når maksimalbeløbet forandres, hvilket normalt vil finde sted i form af en forhøjelse, efterhånden som selskabet vokser. Forsikringsrådet må da i hvert enkelt tilfælde tage stilling til godkendelse af det i det tekniske grundlag angivne maksimalbeløb. Ifølge livsforsikringslovens § 11, pkt. 7, skal følgerne af at untlade præmiebetaling angives. Denne bestemmelse er i litra f foreslået begrænset, således at alene reglerne om beregning af tilbagekøbsværdier og fripolicer skal anføres. Der er

dog ikke derved tilsigtet nogen realitetsændring, idet andre følger af manglende præmiebetaling går ind under de almindelige forsikringsbetingelser, jfr. litra a.

Til § 21.

Bestemmelsen svarer til livsforsikringslovens § 12.

Til § 22.

Bestemmelsen i stk. 1 er formelt ny, men er i overensstemmelse med gældende praksis.

Bestemmelsen i stk. 2 er ny og medfører, at selskabskapitalen i et forsikringsselskab ikke uden tilladelse kan tilvejebringes, f. eks. i form af kontorinventar, faste ejendomme, maskiner eller andre lign. aktiver. De nugældende regler (aktieselskabslovens § 5, litra e og § 7, jfr. skadesforsikringslovens § 18, stk. 1, litra h, og sidste stk.) har givet anledning til kritik på grund af de vanskeligheder, der kan være forbundet med at foretage en betryggende værdiansættelse af indskudte aktiver, når disse ikke foreligger i form af kontante indbetalinger. Da det er af betydning, at man har sikkerhed for, at et forsikringsselskab, der begynder sin virksomhed, er i besiddelse af den kapital, hvormed det fremtræder i forsikringsregisteret, har udvalget fundet det rigtigst at foreslå en skærpelse af de gældende regler. For forsikringsselskaber vil der iøvrigt ikke i almindelighed være noget behov for at tilvejebringe selskabskapitalen på anden måde end ved kontant indbetaling. Såfremt et selskab stiftes ved to eller flere forsikringsselskabers sammensmeltning, er der imidlertid brug for at indskyde de sammensmeltede selskabers aktiver, f. eks. faste ejendomme, og man har derfor foreslået en dispensationsadgang.

Bestemmelsen i stk. 3 svarer til reglen i skadesforsikringslovens § 12, stk. 2. Reglen er ny for gensidige skadesforsikringsselskaber og for livsforsikringsselskaber, men er i overensstemmelse med praksis.

Til § 23.

De nugældende bestemmelser om selskabets erhvervelse af rettigheder eller indgåelse af forpligtelser inden registreringen findes i aktieselskabslovens § 17 og skadesforsikringslovens § 62, stk. 2. Livsforsikringsloven indeholder ingen bestemmelser på dette område, og for gensidige selskaber gælder alene den sidstnævnte bestemmelse i skadesforsikringsloven, der specielt omhandler overtagelse af forsikringer inden registreringen.

De foreslåede bestemmelser opretholder i stk. 1 reglen i aktieselskabslovens § 17, stk. 1.

Stk. 2 og 3 omhandler forsikringsaftaler, jfr. § 7. Stk. 2 omhandler de tilfælde, hvor § 7, stk. 2, overtrædes, og man har fundet det rigtigt at fastsætte, at forsikringstageren i så fald ikke er bundet af aftalen. Bestemmelsen svarer iøvrigt til aktieselskabslovens § 17.

I stk. 3 er der foreslået en begrænsning af den periode, indenfor hvilken medlemsindtegning i et ikke registreret gensidigt selskab er bindende.

For så vidt angår andre forpligtelser end forpligtelser i henhold til forsikringsaftaler har man i det hele opretholdt reglerne i aktieselskabslovens § 17. Disse bestemmelser er ganske vist blevet kritiseret, men da forpligtelser af denne art for et forsikringsselskabs vedkommende ikke indgås i større omfang inden registreringen, og da bestemmelserne således ikke er af større betydning for forsikringsselskaber, har man fundet, at det ville ligge udenfor udvalgets kommissorium at udforme nærmere regler på dette område, idet sådanne regler bør gives i forbindelse med en almindelig revision af aktieselskabsloven.

For de gensidige selskabers vedkommende har man foreslået anvendelse af bestemmelsen i sin helhed under hensyntagen til, at medlemmernes og garanternes forpligtelser bortfalder, hvis selskabet ikke registreres, jfr. udkastets § 16 og den nugældende bestemmelse i skadesforsikringslovens § 26. Når medlemmernes og garanternes forpligtelser bortfalder, har eventuelle kreditorer ikke nogen mulighed for at holde sig til selskabet, og man savner derfor regler om, hvem der i så fald skulle hæfte for eventuelle forpligtelser, såfremt de foreslåede bestemmelser ikke skulle være anvendelige for gensidige selskaber.

Til § 24.

De nugældende bestemmelser findes i aktieselskabslovens § 18 og skadesforsikringslovens § 28.

Til § 25.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 11-12.

Til § 26.

Udvalget har fundet det rettest at bibeholde den gældende ordning, hvorefter selskabskapita-

len i forsikringselskaber ikke behøver at indbetales fuldt ud, idet man dog har foreslået den ændring, at der for fremtidigt stiftede selskabers vedkommende skal ske en indbetaling på mindst 50 pct. mod nu 25 pct. af selskabskapitalen, jfr. livsforsikringslovens § 3, samt aktieselskabslovens § 14, sidste stk.

De foreslåede bestemmelser i stk. 2 og 3 svarer til reglerne i skadesforsikringslovens § 11. Der er foreslået en forhøjelse af det beløb, for hvilket en aktionær må hæfte uden sikkerhedsstillelse, idet beløbet for en enkeltperson er forhøjet fra 25.000 kr. til 50.000 kr. Begrænsningen til 5 pct. af aktiekapitalen er bibeholdt uforandret. For livsforsikringselskaber vedkommende findes den gældende regel i livsforsikringslovens § 5, der for så vidt er lempeligere end den foreslåede regel derved, at en aktionær efter livsforsikringsloven uden begrænsning kan eje 5 pct. af aktiekapitalen, men strengere derved, at maksimumsbeløbet for hæftelsen ikke må overskrides, selvom der stilles sikkerhed, samt ved, at livsforsikringsloven ikke indeholder en dispensationsadgang.

Den foreslåede dispensationsbestemmelse er iøvrigt som hidtil tænkt anvendt på de aktiebesiddelser, som forefandt ved bestemmelsernes ikrafttræden.

Til § 27.

Den foreslåede bestemmelse svarer til aktieselskabslovens § 9, stk. 2.

Til § 28.

Bestemmelsen i stk. 1 giver ikke anledning til særlige bemærkninger. De nugældende bestemmelser findes i livsforsikringslovens § 13 og skadesforsikringslovens § 15.

Reglen i stk. 2, der er ny, har udvalget fundet anledning til at indføje, da der i praksis har været tvivl om virkningen af, at indbetalt aktiekapital erstattes med forskrivninger.

Til § 29.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 36.

Til § 30.

Den foreslåede bestemmelse svarer til aktieselskabslovens §§ 37 og 38 dog med den ændring, at forsikringsrådet i stedet for overregistrator ved aktieselskabsregisteret afgør, om en tilbudt sikkerhed må anses for betryggende.

Til § 31.

Den i stk. 1 foreslåede bestemmelse svarer til aktieselskabslovens § 19 dog med den ændring, som følger af, at aktierne skal lyde på navn, jfr. § 37, stk. 5.

Bestemmelserne i stk. 2 ændrer de nugældende regler i skadesforsikringslovens § 13, idet man ikke kræver offentliggørelse i statstidende af selve generalforsamlingsbeslutningen, jfr. herved bemærkningerne til udkastets § 14.

Til § 32.

De foreslåede bestemmelser svarer til aktieselskabslovens § 20 dog med den ændring, som følger af, at der ikke må tillægges bestyrelsesmedlemmer eller direktører garantiprovision, jfr. § 34, samt at kapitalen kræves indbetalt kontant, jfr. § 36, stk. 3, og § 22.

Til § 33.

Bestemmelsen svarer til reglen i § 15 og giver udtryk for de synspunkter, som ligger bag ved de nugældende bestemmelser i skadesforsikringslovens §§ 12 og 14, jfr. bemærkningerne til udkastets § 15.

Bestemmelsen i stk. 2 er ny for så vidt angår tegning af aktier i forbindelse med forhøjelse af selskabskapitalen, men modsvarer de gældende regler i skadesforsikringslovens § 12 for så vidt angår tegning af aktier ved selskabets stiftelse. Bestemmelsen hindrer omgåelse af paragraffens stk. 1.

Til § 34.

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til reglerne i aktieselskabslovens § 21.

Bestemmelsen i stk. 2 er ny, men svarer til, hvad der er foreslået i udkastets § 12 i forbindelse med stiftelse af forsikringselskaber.

Til § 35.

Bestemmelserne svarer til reglerne i aktieselskabslovens § 22, stk. 1 og 2.

Til § 36.

Bestemmelsen forøger kravet om mindste indbetaling fra 25 pct. til 50 pct., jfr. herved § 26, stk. 1, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

For så vidt angår stk. 2 henvises til bemærkningerne til § 22, stk. 1.

I stk. 3 er der givet regler, som svarer til § 22, stk. 2, jfr. bemærkningerne hertil.

Til § 37.

Bestemmelserne i stk. 1—3 svarer til reglerne i aktieselskabslovens § 29, stk. 1 og 3, samt §31.

I stk. 4 har man ændret den nugældende regel i aktieselskabslovens § 29, stk. 4, således, at en aktietegning annulleres, såfremt et forbehold ikke er bortfaldet, når registrering finder sted. Denne ændring i forhold til den almindelige aktieretlige regel har sin begrundelse deri, at forsikringsselskaberne - i modsætning til aktieselskaber i almindelighed - ikke har ret til fortsat at tegne aktier efter registreringen. Enhver tegning af aktier efter dette tidspunkt må finde sted efter reglerne om forhøjelse af kapitalen, jfr. udkastets § 22, stk. 3, og skadesforsikringslovens § 12, stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 5 er ny for skadesforsikringsselskaber. For livsforsikringsselskabernes vedkommende er det en opretholdelse af reglen i livsforsikringslovens § 4, stk. 1. Bestemmelsen, der også findes i svensk og finsk lovgivning for forsikringsselskaber, er begrundet med, at det må anses for ønskeligt, at forsikringsselskabers aktier ikke i for vidt omfang gøres til genstand for omsætning, men ligger fast. For de få selskabers vedkommende, som for tiden har aktier lydende på ihændehaveren, er der givet en undtagelsesbestemmelse i § 151.

Til § 38.

Bestemmelserne svarer til reglerne i aktieselskabslovens § 29, stk. 2, og § 43, stk. 2, dog med den ændring, at beløb, som indvindes ved udstedelse af aktier til overkurs, altid skal henlægges enten til sikkerhedsfonden, den lovmæssige reservefond eller en lignende fond.

Til § 39.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 32.

Til § 40.

Bestemmelsen er formuleret lidt anderledes end den nugældende regel i aktieselskabslovens § 33. Man har ønsket, at overdrageren af en aktie, der ikke er fuldt indbetalt, bliver frigjort for sin forpligtelse i henhold til forskrivningen, når betingelserne herfor foreligger.

Til § 41.

Bestemmelsen svarer til reglerne i aktieselskabslovens § 34, jfr. § 43, stk. 3, dog med den ændring, at beløb, som er indbetalt på en aktie, der er annulleret i henhold til bestemmelsen,

fordi aktien er usælgelig, kan henlægges også til sikkerhedsfonden eller andre lignende fonds. Sådan henlæggelse skal på den anden side altid finde sted, uanset størrelsen af sikkerhedsfonden eller den lovmæssige reservefond.

Til § 42.

Bestemmelsen, der henviser til aktieselskabsloven, jfr. denne lovs §§ 23-28, giver ikke anledning til særlige bemærkninger.

Til § 43.

For livsforsikringsaktieselskabernes vedkommende indeholder de nugældende bestemmelser i livsforsikringsloven ingen regler om adgang til at erhverve egne aktier. Det må betragtes som tvivlsomt, om man for disse selskabers vedkommende kan analogisere fra bestemmelserne i aktieselskabslovens § 39 om adgang til at erhverve aktier for indtil 10 pct. af aktiekapitalen. Det kan i denne forbindelse anføres, at livsforsikringsloven indeholder bestemmelse om, at aktiekapitalen ikke må nedsættes uden tilladelse, jfr. livsforsikringslovens § 13, og en erhvervelse af egne aktier indebærer i realiteten en nedsættelse af aktiekapitalen.

For skadesforsikringsaktieselskabernes vedkommende har man antaget, at bestemmelsen i aktieselskabslovens § 39 gælder for disse selskaber. Der er dog under udvalgets forhandlinger om spørgsmålet blevet henvist til, at fortolkningen måske ikke er helt utvivlsom, idet heller ikke skadesforsikringsselskaber uden særlig tilladelse må nedsætte aktiekapitalen, og man kunne derfor hævde, at denne regel herom i skadesforsikringslovens § 15 måtte gå forud for reglen i aktieselskabslovens § 39 og derved medføre, at denne bestemmelse om adgang til at erhverve egne aktier kun skulle gælde for forsikringsselskaber med den begrænsning, at der efter skadesforsikringslovens § 15 udkræves tilladelse til aktieerhvervelsen.

Der har ikke i praksis vist sig nogen større trang for forsikringsselskaberne til at kunne erhverve egne aktier, men det er dog blevet fremhævet, at det kunne være ønskeligt, at selskaberne ikke var afskåret fra i mindre omfang at modtage egne aktier som sikkerhedsstillelse, f. eks. fra selskabets agenter.

Under hensyntagen til, at bestemmelserne nu også skal gælde for livsforsikring, og i betragtning af, at der for forsikringsselskaberne gælder den særlige regel, at kapitalen ikke må nedsættes uden tilladelse, har man imidlertid fundet det

rettest at udforme særlige regler herom for forsikringsselskaber, og således at disse selskaber som hovedregel ikke må erhverve egne aktier.

Bestemmelsen i stk. 2 fastsætter en frist på to år regnet fra lovens ikrafttræden for afvikling af de beholdninger af egne aktier, som måtte forefindes på nævnte tidspunkt. For så vidt angår beholdninger af egne aktier, der senere lovligt erhverves ved køb på tvangsauktion til fyldestgørelse af en selskabets tilkommende fordring, må fristen for afviklingen regnes fra aktierens erhvervelse.

I stk. 3 er der foreslået en dispensationsadgang for at tilgodese de undtagelsestilfælde, der som ovenfor nævnt vil kunne forekomme, hvor et forsikringsselskab kan have brug for at modtage egne aktier som sikkerhedsstillelse. Et forsikringsselskab kan ligeledes have rimeligt behov for at have en beholdning af egne aktier til senere afhændelse, eller rimelighed kan tale for, at bestående forhold af denne art, som er uden væsentlig betydning for den sikkerhed, et selskab byder, skal kunne bevares.

Såfremt et forsikringsaktieselskab gennem besiddelse af aktier i andre selskaber opnår en til en ejers eller panthavers svarende rådighed over egne aktier eller interimisbeviser, må efter udvalgets opfattelse paragraffen finde tilsvarende anvendelse.

Til § 44.

Denne bestemmelse svarer til den nugældende i aktieselskabslovens § 40.

Til § 45.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 11-12.

Til § 46.

De nugældende bestemmelser findes i livsforsikringslovens § 7 og skadesforsikringslovens § 22. Der henvises til bemærkningerne til § 26. Bestemmelsen i stk. 2 er ny for gensidige livsforsikringsselskaber.

Til § 47.

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til livsforsikringslovens § 7 sammenholdt med § 13 samt skadesforsikringslovens § 24, jfr. udkastets § 28.

Bestemmelsen i skadesforsikringslovens § 24, stk. 3, har været administreret på den måde, at det kræves, at der samtidig med tilbagebetaling af garantikapitalen finder henlæggelse sted til en grundfond, og ved stadfæstelse af vedtægter har man påset, at der i disse har været optaget

en bestemmelse herom. Udvalget er af den opfattelse, at denne praksis som hovedregel bør opretholdes også efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, men man har dog ment, at det ikke bør være udelukket, at tilsynsmyndighederne kan tillade henlæggelse til sikkerhedsfond eller andre fonds, som er bundet på tilsvarende måde, eller, hvor forholdene gør det ubetænkeligt, eventuelt tillade, at tilbagebetaling af garantikapitalen sker uden samtidig henlæggelse.

Spørgsmålet om, hvilke regler der skal gælde for garantikapitalens tilbagebetaling, bør for såvel livsforsikring som skadesforsikring afgøres af tilsynsmyndighederne i hvert enkelt tilfælde. Med hensyn til bestående selskaber må afgørelsen bero på en bedømmelse af selskabets konsolidering. Ved affattelsen af stk. 2, der supplerer de øvrige regler om garantikapitalen, herunder om fastsættelse af dens størrelse, har man ikke taget stilling til, hvilke betingelser for stadfæstelse af et selskabs vedtægter ministeren iøvrigt vil kunne stille.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3, der formelt er ny, giver ikke anledning til bemærkninger.

Til § 48.

Bestemmelserne svarer til de hidtil gældende regler, jfr. livsforsikringslovens §§ 7 og 10, nr. 5, og skadesforsikringslovens § 24.

Det i stk. 2 omhandlede samtykke må anses for givet, når der i de stadfæstede vedtægter er fastsat en højere rente end 6 pct.

Til § 49.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 svarer til reglen i livsforsikringslovens § 8, stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen indebærer som hidtil, at et gensidigt livsforsikringsselskab ikke kan tegne forsikringer uden samtidig at optage forsikringstagere som medlemmer.

Bestemmelsen er ny for gensidige skadesforsikringsselskabers vedkommende. Den mulighed, der således efter de nugældende regler består for, at disse selskaber kan tegne forsikringer uden medlemsrettigheder for de pågældende forsikringstagere, udnyttes imidlertid praktisk taget ikke mere. For eventuelt bestående forsikringer er der foreslået regler i overgangsbestemmelserne, jfr. § 154, stk. 2.

I gensidige skadesforsikringsselskaber med garantikapital er der ikke sjældent tillagt garantier en vis indflydelse på selskabets anliggender, idet der i vedtægterne er optaget bestemmelser,

som tillægger garantierne stemmeret på generalforsamlingen.

Det er blevet antaget (Sindballe, Dansk Selskabsret VI, udgave 1935, pag. 37, jfr. pag. 197), at bestemmelsen i livsforsikringslovens § 8, stk. 1, skulle afskære muligheden for ved en dertil sigtende vedtægtsbestemmelse at tillægge garantier i et gensidigt livsforsikrings-selskab tilsvarende rettighed. Udvalget er imidlertid af den opfattelse, at de foreslåede lovbestemmelser ikke bør hindre vedtægtsregler af nævnte art også for gensidige livsforsikrings-selskabers vedkommende, idet det selvsagt forudsættes, at tilsynsmyndighederne ved stadfæstelsen påser, at vedtægterne på rimelig måde regulerer forholdet imellem garanternes og medlemmernes indflydelse. I udkastets § 11, stk. 1, litra i, og § 13, litra h, er det forudsat, at der i stiftelsesoverenskomst og vedtægter kan optages bestemmelser af den omhandlede art.

Bestemmelsen i stk. 2 træder i stedet for livsforsikringslovens § 20, sidste stk. Skadesforsikringsloven indeholder ingen regler på dette område.

Den nuværende bestemmelse i livsforsikringslovens § 8, stk. 2, har man foreslået udskilt til en særlig paragraf, nemlig udkastets § 50.

Man forudsætter iøvrigt, at tilsynsmyndighederne ved stadfæstelse af vedtægter påser, at disse indeholder bestemmelser, der sikrer, at selskabets opkrævning hos medlemmerne sker efter et lighedsprincip, f. eks. i forhold til forsikringssummen eller den ordinære præmie.

Vedtægterne indeholder ofte en bestemmelse om, at selskabets kreditorer subsidiært kan søge fyldestgørelse hos selskabets medlemmer, for så vidt disse hæfter for selskabets forpligtelser. Udvalget har imidlertid ment, at det kunne være en urimelig byrde for et medlem i tilfælde af solidarisk hæftelse at skulle betale direkte til en af selskabets kreditorer, idet medlemmet heretter næppe ville have praktisk mulighed for at gennemføre en fordeling blandt de andre medlemmer af de anparter, som disse skulle bære. Dertil kommer, at man i lighed med, hvad der gælder for ikke indbetalt aktie- eller garanti-kapital, må finde det rettest, at de beløb, som kan og bør indkræves hos selskabets medlemmer til dækning af selskabets forpligtelser, indgår i selskabets kasse, således at der kan opnås en retfærdig fordeling af midlerne til samtlige kreditorer.

I stk. 3 og 4 har man derfor foreslået, at kun selskabet kan gøre den gensidige hæftelse gæl-

dende, og at selskabets krav ikke kan overdrages eller pantsættes, hvilket ligesom den tilsvarende bestemmelse for ikke indbetalt aktie- eller garanti-kapital indebærer, at der heller ikke kan foretages udlæg i selskabets krav mod medlemmerne til opfyldelse af den gensidige hæftelse. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 omfatter også de i stk. 2, 2. pkt., omhandlede krav, for hvilke medlemmerne skal hæfte personligt og solidarisk.

Til § 50.

For livsforsikrings-selskabernes vedkommende findes den nugældende bestemmelse i livsforsikringslovens § 8, stk. 2. Man har foreslået den ændring, at der kun medregnes genforsikring for egen regning indenfor det fastsatte maksimum, hvilket giver en noget videre adgang til at overtage genforsikring, der ikke deltager i det gensidige ansvar, uden at der derved pålægges medlemmerne større risiko end efter de nugældende regler. Man har endvidere for livrenteforsikrings vedkommende foreslået den ændring, at det årlige rentebeløb kun medregnes ti gange mod nu femten gange, idet den foreslåede beregningsmåde efter udvalgets formening giver et rigtigere udtryk for livrenteforsikringens værdi.

Skadesforsikringsloven indeholder ikke nogen tilsvarende bestemmelse, hvilket må ses i sammenhæng med, at de nugældende bestemmelser ikke hindrer et skadesforsikrings-selskab i at tegne direkte forsikringer uden medlemsskab, jfr. bemærkningerne til § 49. Når man imidlertid indfører en regel om ubetinget medlemsskab for forsikringstagerne, må konsekvensen være, at man også for gensidige skadesforsikrings-selskaber må have en til livsforsikring svarende begrænset mulighed for at overtage genforsikringer uden gensidigt ansvar. En sådan begrænsning er ligesom for livsforsikring begrundet i, at selskabet ellers kunne miste sin karakter af gensidigt selskab, og at det ikke ville være rimeligt, at medlemmerne i større omfang skulle hæfte for den risiko, der er forbundet med en forholdsvis stor bestand af forsikringer, som ikke deltager i det gensidige ansvar.

Til § 51.

Bestemmelsen i stk. 1 giver ikke anledning til særlige bemærkninger.

Bestemmelsen i stk. 2 er formelt ny, men stemmer med, hvad man hidtil har antaget.

Til § 52.

Bestemmelsen, der svarer til skadesforsikringslovens § 30, bør også gælde for livsforsikrings-selskaber.

Til § 53.

Bestemmelsen, der svarer til aktieselskabslovens § 46, bør også gælde for livsforsikrings-selskaber.

Til § 54.

Bestemmelserne i stk. 1—4 svarer til reglerne i aktieselskabslovens § 47, dog med en mindre ændring i formuleringen af stk. 4, der stemmer med den gældende fortolkning af aktieselskabslovens bestemmelse.

Stk. 5 opretholder reglen i skadesforsikringslovens § 40, stk. 3. Livsforsikringsloven har ikke særlige regler om bestyrelsen. Selskabernes vedtægter indeholder imidlertid normalt bestemmelser svarende til de foreslåede.

Til § 55.

Bestemmelsen svarer til reglerne i aktieselskabslovens § 48 sammenholdt med skadesforsikringslovens §§ 7, 18, litra k, og 20, litra 1, hvori det forudsættes, at der i forsikrings-selskaber ansættes en direktion. Livsforsikringsloven forudsætter ligeledes tilstedeværelsen af en direktion, jfr. således lovens § 38.

Til § 56.

Regler om de i paragraffen omhandlede forhold findes i aktieselskabslovens § 49. Bestemmelserne er på forskellige punkter foreslået skærpet. I stk. 2 har man således ikke opretholdt bestemmelsen om, at en direktør ikke behøver at have bopæl her i riget i det tilfælde, hvor han bestyrer en forretningsafdeling i udlandet, idet man finder det mindre naturligt, at en person skal kunne være direktør i et selskab her i landet samtidig med, at han er generalagent for selskabets udenlandske afdeling. Endvidere har man foreslået den ændring, at et vist antal års bopæl her i landet ikke uden særlig tilladelse kan træde i stedet for indfødsret, hvilken ændring efter forslaget tillige skal gælde for flertallet af bestyrelsesmedlemmerne, jfr. stk. 3. Det kan i denne forbindelse nævnes, at den svenske tilsynslov af 17. juni 1948 indeholder en bestemmelse om, at bestyrelsesmedlemmerne og den administrerende direktør skal være myndige og i Sverige bosatte svenske statsborgere.

Man har i stk. 4 foreslået en almindelig

dispensationsadgang, der under forudsætning af gensidighed især tænkes anvendt i forhold til statsborgere i de nordiske lande.

Man har ikke fundet anledning til at opretholde bestemmelserne i aktieselskabslovens § 49, sidste stk., om, at selskaber m. v. kan ansættes som direktører. Ved stiftelse af et forsikrings-selskab vil det derimod kunne have betydning, at selskaber m. v. kan optræde som stiftere, jfr. udkastets § 10, stk. 1.

I stk. 6 har man foreslået regler, som har til formål at hindre, at bestyrelsen kan beherskes af direktionen. Dette forslag er i overensstemmelse med en praksis, hvorefter man har søgt gennemført, at direktionen ikke må udgøre flertallet i bestyrelsen. Den foreslåede regel går imidlertid videre, idet man foreslår en bestemmelse, der hindrer også den indirekte beherskelse af bestyrelsen gennem personer, der står i afhængighedsforhold til selskabets direktion. Man har drøftet, om der ligesom i banklovens § 8, stk. 4, burde være forbud mod, at direktører kan være medlemmer af bestyrelsen. Man har imidlertid ment, at en sådan regel ville være for vidtgående.

Til § 57.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 50.

Til § 58.

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 svarer til aktieselskabslovens § 51, idet udvalget dog har fundet det rimeligt at foreslå, at tilbagebetalingspligten også indtræder i det tilfælde, hvor selskabet er blevet insolvent som følge af tantiemeudbetaling, ligesom man i overensstemmelse med det i efteråret 1956 i folketinget fremsatte forslag til lov om ændringer i aktieselskabsloven har foreslået, at det tydeliggøres, at overførsler fra tidligere år kan medtages i det beløb, der står til rådighed ved udbetaling af tantieme. I overensstemmelse med det nævnte lovforslag har man endvidere ønsket at præcisere, at skatter også i relation til tantieme anses som en driftsudgift.

Stk. 3 betyder en ændring i forhold til skadesforsikringslovens § 40, stk. 1 og 2, der i praksis har givet anledning til tvivl. Efter den foreslåede bestemmelse vil der gælde samme regler for bestyrelsesmedlemmer og direktører. Disse må i medfør af den i stk. 1 foreslåede bestemmelse ikke lønnes med provision eller anden form for andel i bruttoindtægten eller i brutto-

fortjenesten. Reglen i stk. 3, der skal supplere denne hovedbestemmelse, indeholder kun en oplysningspligt, og det påhviler derfor forsikringsrådet at tage stilling til, om de pågældende provisionsindtægter eller lignende indtægter indebærer en omgåelse af bestemmelsen i stk. 1 eller iøvrigt medfører uheldige forhold af tilsvarende art.

Til § 59.

Bestemmelsen giver ikke anledning til særlige bemærkninger.

Til § 60.

Den i stk. 1, 1. pkt., foreslåede bestemmelse indeholdes for gensidige selskabers vedkommende i skadesforsikringslovens § 31. Livsforsikringsloven indeholder ingen tilsvarende bestemmelse.

Såvel skadesforsikringslovens § 31 som livsforsikringslovens § 6, nr. 7, forudsætter, at der afholdes en årlig generalforsamling, og man har fundet det naturligt udtrykkeligt at fastslå dette i 2. pkt. I 3. pkt. I 3. pkt. har man foreslået en dispensationsadgang for selskaber, der er organiseret på en sådan måde, at afholdelse af generalforsamling ikke med rimelighed kan forlanges hvert år.

En til stk. 2 svarende bestemmelse findes i skadesforsikringslovens § 31, stk. 2.

Stk. 3 svarer til aktieselskabslovens § 56, stk. 1. For gensidige selskabers vedkommende må det, såfremt der er et repræsentantskab, anses for tilstrækkeligt, at vedtægterne indeholder en bestemmelse om, at dagsordenen med dertil hørende forslag pr. brev sendes til repræsentantskabets medlemmer.

Stk. 4 og 5 svarer til aktieselskabslovens § 56, stk. 2 og 6, og for stk. 5's vedkommende til lige til skadesforsikringslovens § 31, stk. 3.

Til § 61.

Aktieselskabslovens § 57, stk. 2, vedrørende vedtagelse af væsentlige ændringer i et aktieselskabs formål finder ikke direkte anvendelse på gensidige selskaber. I praksis har man dog for skadesforsikrings vedkommende anvendt analogien af den nævnte bestemmelse. Da det imidlertid må anses for ønskeligt, at denne praksis lovfæstes, har udvalget foreslået en bestemmelse herom, der tillige finder anvendelse på gensidige livsforsikringssselskaber. Den foreslåede bestemmelse tager ikke stilling til spørgsmålet om medlemmernes adgang til at udtræde på grund af formålsændringer.

Udvalget har ikke fundet anledning til at foreslå andre lovbestemmelser angående vedtagelse af beslutninger, der gør indgreb i medlemmers og garanters bestemmelsesret, idet man er af den opfattelse, at det ikke er muligt at give udtømmende regler på dette område. Spørgsmål af denne art må derfor afgøres efter almindelige retsgrundsætninger. Der vil således ikke uden samtykke fra samtlige garantere kunne vedtages f. eks. beslutninger, der går ud over, hvad der er fastsat med hensyn til at pålægge garanterne indskudspligt. Der vil heller ikke kunne gøres indskrænkning i garantiandelens omsættelighed.

Til § 62.

Regler svarende til de i stk. 1, 2 og 3 foreslåede bestemmelser om årsregnskabet findes ikke i livsforsikringsloven og er således formelt nye for selskaber, der udelukkende driver livsforsikringsvirksomhed. Bestemmelserne svarer iøvrigt til aktieselskabslovens §§ 41 og 42, stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 4, jfr. livsforsikringslovens § 23, stk. 8, er formuleret i overensstemmelse med aktieselskabslovens § 42, stk. 4.

Den under stk. 5 foreslåede bestemmelse svarer til reglen i aktieselskabslovens § 42, stk. 5.

Stk. 6 opretholder reglen i livsforsikringslovens § 23, sidste stk.

Den i stk. 7 foreslåede regel er formelt ny, men stemmer med livsforsikringslovens § 23, stk. 9, i forbindelse med de af forsikringsrådet givne forskrifter.

Til § 63.

Bestemmelserne svarer i det væsentlige til reglerne i livsforsikringslovens § 23, stk. 2-4 og 7. I stk. 1, 1. pkt., er dog foretaget den ændring, at den i stykket omhandlede kursfastsættelse tillige omfatter de i udkastets § 68, litra g, nævnte værdipapirer, idet det findes mindre rimeligt, at disse papirer ikke udtrykkeligt omfattes af bestemmelsen.

De nugældende bestemmelser adskiller sig fra de i stk. 2 foreslåede derved, at de ikke tillader livsforsikringssselskaberne at opføre aktier til en kurs, der ligger over pari. En fastholdelse af disse regler ville imidlertid i praksis være en væsentlig hindring for livsforsikringssselskabernes køb af aktier. Ved udtrykket »værdi« i stk. 2 sigtes til salgsværdien, ved hvis fastsættelse de af skattevæsenet udarbejdede kurslister over noterede aktier vil kunne være vejledende.

Den i stk. 5 foreslåede regel om kursfastsæt-

telse for fremmed valuta er ny, men stemmer med praksis. Indenfor samme kontrakt bør der anvendes samme kurs for præmier og forsikringsydelse.

Bestemmelsen i stk. 6 opretholder de gældende regler på dette område, dog har man udeladt reglen i livsforsikringslovens § 23, stk. 4, 2. pkt., der har tabt sin betydning.

Reglen i stk. 7, der hidrører fra aktieselskabslovens § 42, næstsidsste stk., er ny for livsforsikrings-selskabernes vedkommende.

Udvalget har i stk. 8 foreslået den ændring i forhold til de nugældende regler, at forsikringsrådet uden forinden at skulle indhente handelsministerens samtykke kan påbyde en nedskrivning af de bogførte værdier. Da denne beføjelse imidlertid siden 1950 har været overladt til forsikringsrådet, indebærer udkastet således ikke reelt nogen ændring på dette område. Derimod har man ønsket at præcisere, at bestemmelsen ikke kan benyttes til at foreskrive en generel nedskrivning af samtlige selskabers bogførte værdier.

Til § 64.

Bestemmelsen opretholder reglen i livsforsikringslovens § 19, stk. 1. Sidste punktum er nyt, men svarer til udkastets § 89, stk. 9, 2. pkt., om skadesforsikring.

Til § 65.

Bestemmelsen opretholder reglen i livsforsikringslovens § 19, stk. 3, dog med udeladelse af nævnte stykkes sidste punktum, der alene havde betydning som overgangsbestemmelse.

Til § 66.

De foreslåede bestemmelser svarer til livsforsikringslovens § 15. Under stk. 1, litra a, har man dog foreslået erstatningsreserven udvidet med bonusbeløb, som skal udbetales sammen med forsikringsbeløb, der er anmeldt eller forfaldne til udbetaling, men endnu ikke er udbetalt.

Til § 67.

Stk. 1 svarer til livsforsikringslovens § 16, stk. 1, i henhold til hvilken bestemmelse der er givet tilladelse til at anvende sådanne reservepræmier, som ikke svarer til den i udkastets § 66, stk. 1, givne definition af »nettopræmie«. Udvalget har forudsat, at den foreslåede bestemmelse i § 67, stk. 1, vil kunne anvendes på tilsvarende måde.

Stk. 2 opretholder bestemmelserne i livs-

forsikringslovens § 16, stk. 2, jfr. iøvrigt udkastets § 71, stk. 5, og de dertil knyttede bemærkninger.

Til § 68.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 16 ff.

De nugældende regler findes i livsforsikringslovens §§ 18 og 19, sidste stk.

Ad litra a: Bestemmelsen er ændret i forhold til den nugældende regel, idet man i formuleringen ikke har medtaget obligationer, for hvilke en vis rente er garanteret af staten. Spørgsmålet om, hvorvidt sådanne obligationer kan anses for tilstrækkeligt sikre til dækning af forsikringsfonden, må herefter afgøres efter den foreslåede bestemmelse i litra g. Omfattet af bestemmelsen er herefter sådanne obligationer, hvor hovedstolen og eventuelt tillige renten er garanteret af staten.

Ad litra b: Man har slettet begrænsningen i adgangen til at anbringe midlerne i visse kreditforeningsobligationer, da denne ikke længere kan anses for tilstrækkeligt begrundet. Endvidere har man medtaget hypotekforeningsobligationer, jfr. de indledende bemærkninger side 18.

Ad litra c og d: Bestemmelserne opretholder livsforsikringslovens § 18, pkt. 3 og 4.

Ad litra e: Ifølge gældende regler for udlån af umyndiges midler kan lån kun ydes på grundlag af en særlig vurdering, den såkaldte magistratsvurdering, og kun indtil 50 pct. af vurderingen. Udvalget har imidlertid fundet det mere hensigtsmæssigt, at man ved bedømmelsen af sikkerheden tager udgangspunkt i den almindelige ejendomsskyldvurdering. Man har endvidere ment at kunne sætte lånegrænsen op til to trediedele af vurderingen, da en ejendomsskyldvurdering sædvanligvis er lavere end en magistratsvurdering, således at den reelle sikkerhed ikke derved skulle blive forringet ved forslaget.

Ad litra f og g: Disse punkter svarer til de nugældende bestemmelser, dog er der ikke i litra g henvist til litra f, idet en sådan henvisning må anses for at være overflødig. Bestemmelsen under litra g vil bl. a. kunne finde anvendelse på udenlandske statsobligationer.

Ad litra h: Udvalget har fundet det rimeligt at tillade livsforsikrings-selskaber i videre omfang end hidtil at anbringe midler til dækning af forsikringsfonden i ejendomme, som de ejer, jfr. de indledende bemærkninger side 17-18.

Bestemmelsen i stk. 2 — en lignende bestemmelse findes ikke i livsforsikringsloven — er æn-

dret i forhold til den tilsvarende bestemmelse i det i rigsdagssamlingen 1952-53 fremsatte lovforslag, jfr. iøvrigt de indledende bemærkninger side 18.

Bestemmelsen i stk. 3 er ny. Når udvalget har ment at kunne foreslå, at der åbnes adgang for ad administrativ vej at lempe reglerne om anbringelsesmåden, skyldes det, at det ikke kan udelukkes, at det under en fremtidig udvikling vil være naturligt at udvide reglerne for midlernes anbringelse.

Den under stk. 4 foreslåede bestemmelse opretholder reglen i livsforsikringslovens § 19, sidste stk.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 er ny og begrundet i, at præmiereserven er udregnet uden fradrag for præmierestancer.

Til § 69.

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 svarer til reglerne i livsforsikringslovens § 20, stk. 1 og 2, således som førstnævnte stk. er ændret ved lov nr. 161 af 13. april 1938.

Reglen i stk. 3 træder i stedet for livsforsikringslovens § 20, stk. 6. Man har foreslået, at der skal anvendes ejerpantebrev i stedet for den i livsforsikringsloven omhandlede erklæring fra selskabet.

De foreslåede bestemmelser i stk. 4 og 5 svarer til livsforsikringslovens § 20, stk. 4 og 5.

Til § 70.

De nugældende bestemmelser om forsikringsrådets tillidsmænd findes i livsforsikringslovens § 20, stk. 3. Man foreslår, at tillidsmandsinstrukserne udfærdiges af forsikringsrådet. Efter de gældende regler fastsættes instrukserne af handelsministeren; men denne beføjelse er for tiden af ministeren overladt til forsikringsrådet, hvilket nu foreslås lovfæstet.

Til § 71.

I stk. 1 er foretaget en noget ændret formulering af de nugældende regler i livsforsikringslovens § 17, stk. 1. Man har foreslået, at renteforsikringer kun medregnes med ti gange det årlige rentebeløb i stedet for femten gange rentebeløbet, jfr. herved udkastets § 50, hvor samme beregningsmåde er anvendt, men har iøvrigt kun tilsigtet en tydeliggørelse af reglerne.

Udkastets stk. 2 og 3 erstatter livsforsikringslovens § 17, stk. 2, 3 og 4. Man har ladet reglen i livsforsikringslovens § 17, stk. 2 udgå, idet

bestemmelsen i praksis har vist sig vanskelig at arbejde med, og har i stedet for i udkastets stk. 3 optaget en regel om, at der, indtil sikkerhedsfonden har nået den i paragraffens 1. stk. nævnte grænse, som udbytte til aktionærer og rente til garanter højst kan anvendes et beløb svarende til 5 pct. af den indbetalte del af selskabskapitalen. Bestemmelsen i livsforsikringslovens § 17, stk. 3, 2. pkt., der har givet anledning til tvivl og kritik, er ændret, jfr. udkastets stk. 2, 2. pkt., således at selskaberne herefter vil blive ens stillet med hensyn til henlæggelse til sikkerhedsfonden, hvad enten det i § 65 omhandlede aktiv (kapitaliserede driftstillæg) opføres på regnskabet eller anvendes til dækning af sikkerhedsfonden uden at være opført som aktiv på regnskabet. Iøvrigt svarer udkastets stk. 2 og 3 til livsforsikringslovens § 17, stk. 3 og 4.

Stk. 4 og 5 opretholder bestemmelserne i livsforsikringslovens § 17, stk. 5 og 7.

En bestemmelse svarende til stk. 5, 1. pkt., findes ikke i livsforsikringsloven, men udvalget har fundet det rimeligt at foreslå den pågældende regel. Stykkets 2. punktum, der svarer til livsforsikringslovens § 17, stk. 7, indeholder en dispensationsbestemmelse, som vil kunne finde anvendelse i det tilfælde, hvor et selskab ved en tidligere ændring af grundlaget har overført en del af præmiereserven til sikkerhedsfonden, og hvor selskabet nu ønsker at anvende en del af sikkerhedsfondens midler til dækning af en som følge af en senere ændring af beregningsgrundlaget nødvendiggjort forhøjelse af præmiereserven, selvom sikkerhedsfonden derved skulle gå ned under den i 1. pkt. nævnte grænse. Med hensyn til underskud, der hidrører fra krigshandlinger, og til hvis dækning der kan opkræves krigstillægspræmier, gælder det for de enkelte livsforsikringsselskaber godkendte regulativ vedrørende krigsrisiko og de af livsforsikringsselskabernes forening i skrivelse af 4. april 1955 foreslåede, af forsikringsrådet i cirkulærskrivelse af 27. februar 1956 godkendte regler for regnskabsføringen. De nævnte skrivelser og to regulativer vedrørende krigsrisiko er optrykt som bilag nr. 8—11.

Stk. 6 opretholder bestemmelsen i livsforsikringslovens § 17, stk. 8.

Til § 72.

Bestemmelsen svarer til reglen i livsforsikringslovens § 34.

Til § 73.

Stk. 1 og 2 svarer til bestemmelserne i livsforsikringslovens § 23, stk. 5 og 6.

De foreslåede bestemmelser om, at også gevinster ved salg af faste ejendomme skal overføres til kursreguleringsfonden, og at denne fond kan anvendes til dækning af tab ved realisation af værdipapirer eller faste ejendomme, stemmer med gældende praksis. I stedet for »kursreservefond« har man anvendt udtrykket »kursreguleringsfond«, der findes at være mere i overensstemmelse med den pågældende fonds karakter.

Den forsikringsrådet tillagte dispensationsbeføjelse vil blandt andet kunne tænkes anvendt i tilfælde af, at beløb ønskes overført f. eks. til bonusfonden under forudsætning af, at den tilbageværende kursreguleringsfond skønnes at være tilstrækkelig til at opfylde sit formål.

Til § 74.

Stk. 1 svarer til livsforsikringslovens § 19, stk. 2, idet der dog dertil er føjet en bestemmelse om, at der ikke må beregnes tantieme til bestyrelsen, forinden stiftelses- og organisationsomkostningerne er fuldt afskrevet.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer til reglen i aktieselskabslovens § 44, stk. 1.

Til § 75.

De nugældende regler findes i livsforsikringslovens § 21. Når den foreslåede bestemmelse i modsætning til gældende ret ikke indeholder en paragrafhenvielse, skyldes det, at man ikke har ment at burde afskære muligheden for, at forsikringsrådet i tilfælde, hvor det måtte være ønskeligt, skulle kunne tillade afvigelser fra loven udover de tilfælde, der er nævnt i livsforsikringsloven. Normalt vil der dog kun kunne blive tale om at dispensere fra udkastets §§ 64, 65, 68, 69 og 74, hvilke paragraffer svarer til de i livsforsikringslovens § 21 nævnte.

Til § 76.

Bestemmelsen opretholder reglen i livsforsikringslovens § 22.

Til § 77.

De nugældende regler findes i livsforsikringslovens § 23, stk. 1. Man har foreslået, at årsregnskabet tillige skal underskrives af selskabets direktion, medens de nugældende bestemmelser kun kræver underskrift af selskabets bestyrelse.

Bestemmelserne i litra d og e er nye.

Til § 78.

Livsforsikringsloven indeholder ikke nogen udtrykkelig bestemmelse om adgang til at kræve omgørelse af regnskabet. Formentlig måtte en sådan omgørelse alligevel i påkommende tilfælde allerede efter de nugældende regler kunne finde sted, men man har dog fundet det rettest udtrykkeligt at nævne dette i udkastet.

Til § 79.

Udkastets bestemmelser svarer i alt væsentligt til de nugældende regler i livsforsikringslovens § 25.

Udkastet indeholder ikke som ovennævnte lovbestemmelse en udtrykkelig omtale af, at forsikringsrådet kan foreskrive indkaldelse af den ikke betalte selskabskapital. Udvalget har ikke ment, at det var nødvendigt særskilt at nævne dette eksempel på fotanstaltninger, som forsikringsrådet kan kræve gennemført, idet man betragter det som en selvfølge, at noget sådant vil kunne komme på tale.

Udvalget er gået ud fra, at man ved bedømmelsen af, om et selskab er i stand til at fremskaffe de til dækning af forsikringsfonden nødvendige midler, kan medregne hele beløbet for det aktiv, som omtales i § 65 (den nugældende livsforsikringslov § 19, stk. 3) uden hensyn til, om selskabet ikke tidligere eller kun delvis har optaget dette aktiv i regnskabet.

Bestemmelserne i udkastets stk. 4 og 5 er nye, idet livsforsikringsloven ikke omhandler likvidation af selskaberne.

Såfremt selskabet alene driver livsforsikringsvirksomhed, vil administration af bestanden formentlig samtidig nødvendiggøre en likvidation af selskabet, der herefter ikke længere må drive forsikringsvirksomhed. Driver selskabet tillige skadesforsikringsvirksomhed, må spørgsmålet om likvidation af selskabet efter administrationens indtræden afgøres efter reglerne for skadesforsikring, jfr. § 96.

Til § 80.

De nuværende bestemmelser findes i livsforsikringslovens §§ 26 og 27, stk. 1.

I stk. 1 er der foretaget visse ændringer som følge af, at forsikringsregisteret træder i stedet for handelsregisteret.

I stk. 5 har man foreslået en ændring af reglen i livsforsikringslovens § 26, stk. 3, om størrelsen af den sikkerhedsfond, som administrationsboet kan kræve udleveret. Man har fun-

det det urimeligt, at boet efter de gældende regler altid kan kræve det i livsforsikringslovens § 17, stk. 2, angivne højstebeløb udbetalt af selskabet, uagtet forholdet ofte vil være det, at sikkerhedsfonden enten ikke er nået op på den anførte størrelse, eller at den helt eller delvis er opbrugt. En fastholdelse af den nugældende regel vil kunne føre til en forfordeling af de almindelige kreditorer og — såfremt selskabet foruden livsforsikringsvirksomhed driver anden forsikringsvirksomhed — tillige af forsikringstagerne udenfor livsforsikringsafdelingen.

Til § 81.

Stk. 1 opretholder livsforsikringslovens § 28, stk. 1. Den i stk. 2 foreslåede adgang for handelsministeren til at udnævne administratorer er ikke udtrykkeligt hjemlet i den nugældende livsforsikringslov, men må antages at gælde selv uden udtrykkelig hjemmel. Udvalget har imidlertid fundet det rettest, at lovens tekst omtaler denne mulighed.

Udkastets stk. 3 må ses i sammenhæng med, at administrationsboet også skal oppebære præmieindtægten og dermed de til præmierne knyttede driftstillæg.

Til § 82.

Udkastets stk. 1 opretholder livsforsikringslovens § 27, stk. 2.

Stk. 2 svarer til livsforsikringslovens § 28, stk. 2. Sidste punktum indeholder en redaktionel ændring, hvorved man har tilsiget en tydeliggørelse af, at for meget udbetalte forsikringsbeløb ikke kan kræves tilbagebetalt.

Til § 83.

Reglerne svarer til bestemmelserne i livsforsikringslovens § 29.

Til § 84.

De foreslåede regler svarer i det væsentlige til bestemmelserne i livsforsikringslovens § 30. Udvalget har dog fundet det ønskeligt i stk. 1 at fastslå, at også ændringer i forsikringsbetingelserne skal angives i overenskomsten.

Man har ikke fundet det nødvendigt at opretholde de gældende regler, hvorefter der ved anbefalet brev skal udsendes forslag m. v. om bestandens overdragelse. En sådan udsendelse er besværlig og kostbar, og det er ikke rimeligt at påføre administrationen af forsikringsbestanden disse udgifter. Til gengæld har man i stk. 2 indføjet den skærpelse, at der foruden i stats-

tidende altid skal ske offentliggørelse i mere end eet dagblad.

Udvalget har overvejet, om man helt kunne undvære afstemningen blandt forsikringstagerne, således at overdragelsen kunne gennemføres, såfremt forsikringsrådet fandt dette forsvarligt under hensyntagen til forsikringstagernes interesser. En sådan regel gælder f. eks. i svensk lovgivning. Man har endvidere overvejet at ændre reglerne således, at der udkrævedes et større antal nej-stemmer end efter de nugældende regler, for at hindre gennemførelsen af overdragelsen. Udvalget har imidlertid efter de stedfundne overvejelser ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at forlade den nugældende regel på dette område.

Udvalget forudsætter, at bestemmelsen i stk. 4 vil blive praktiseret således, at en sikkerhedsfond, der måtte være i behold, følger forsikringsbestanden og således kommer de forsikrede til gode.

Til § 85.

Bestemmelserne svarer i alt væsentligt til de nugældende regler i livsforsikringslovens § 31. Reglerne om indkaldelse til den stiftende generalforsamling kan dog efter udkastet finde sted ved bekendtgørelse efter samme regler som foreslået i § 84, hvilket ligesom bestemmelserne i nævnte paragraf tjener til at nedbringe omkostningerne i den pågældende situation.

Udvalget har overvejet, om man, således som det er tilfældet i den finske lovgivning, kunne bringe administrationen af den pågældende livsforsikringsbestand til ophør ved tilbagekøb af forsikringerne eller ved at overlade til forsikringsrådet at træffe bestemmelse om bestandens overdragelse til et andet selskab uden afstemning. Der har imidlertid ikke foreligget tilfælde, hvor det hverken er lykkedes at overdrage bestanden eller at stifte et gensidigt selskab. Under hensyn hertil, og da en sådan situation næppe vil forekomme, har udvalget afstået fra at foreslå regler herom.

Til § 86.

De foreslåede bestemmelser svarer til reglerne i livsforsikringslovens § 32. Der kræves ikke nogen udsendelse ved anbefalet brev af forslaget til bestandens overdragelse, jfr. udkastets § 84.

Livsforsikringslovens § 32 anvender om overdragelsen udtrykket, at selskabet derved »fuldstændig befries for ansvar«. Ved formuleringen

af § 86 har man ikke medtaget ordet »fuldstændig«. Der er ikke herved tilsigtet nogen realitetsændring. Udvalget har været inde på tanken om at foreslå en udtrykkelig bestemmelse om, at bestående selskaber, der driver både livsforsikring og anden forsikring, skal have adgang til på lempelige vilkår at udskille livsforsikringsafdelingen til et særligt forsikringselskab. Man finder imidlertid, at det ikke er nødvendigt at indføje en sådan udtrykkelig bestemmelse, idet udvalget går ud fra, at bestemmelsen i § 86 vil blive praktiseret i overensstemmelse med den fortolkning, som er anlagt med hensyn til livsforsikringslovens § 32, hvorved bemærkes, at forsikringsrådet i tilfælde, hvor et selskab har ønsket at overdrage sin livsforsikringsbestand til et andet selskab, har antaget, at den i livsforsikringslovens § 32 foreskrevne afstemning kunne undlades, når det overdragende selskab fortsat har vedstået dets hidtidige og fremtidige forpligtelser overfor de overdragne forsikringer. Stk. 5 svarer til livsforsikringslovens § 33, stk. 3.

Til § 87.

Udkastet svarer til de nugældende bestemmelser i livsforsikringslovens § 33, stk. 1 og 2. Der henvises til bemærkningerne til § 86.

Til § 88.

De under stk. 1 foreslåede bestemmelser opretholder reglerne i aktieselskabslovens § 41, stk. 1, med den ændring i formuleringen, der er en følge af, at der i et forsikringselskab altid skal være en direktion, jfr. udkastets § 55, stk. 1.

Stk. 2 svarer til aktieselskabslovens § 41, stk. 2. For de gensidige selskabers vedkommende er bestemmelsen formelt ny.

Stk. 3 opretholder reglen i aktieselskabslovens § 42, stk. 1.

Stk. 4 svarer til de nugældende bestemmelser i skadesforsikringslovens § 38, stk. 1, litra d, dog med en mindre ændring i oplysningspligtens afgrænsning. Den nugældende bestemmelse undtager alene garantier i anledning af indtrufne skader, men denne begrænsning må anses for at være for snæver, idet selskabet som led i sin virksomhed kan stille garantier, selvom der ikke endnu er indtruffet nogen skade, og sådanne garantier bør ikke selvstændigt opføres i regnskabet, men vil eventuelt kunne påvirke beregningen af selskabets skadesreserve. Begrænsningen i stk. 4 har man ikke foreslået overført på livsforsikring, jfr. udkastets § 62, da det vanskeligt kan tænkes, at livsforsikrings-

skaber stiller garantier i henhold til forsikringsaftaler.

Bestemmelsen i stk. 5 svarer til aktieselskabslovens § 42, stk. 5, dog at man også har foreskrevet kontoens benævnelse »Tantieme til bestyrelsen«.

De under stk. 6 foreslåede bestemmelser er formelt nye, men det forudsættes dog også i de nugældende bestemmelser, jfr. skadesforsikringslovens § 8, stk. 1, og § 20, litra p, at årsregnskabet skal offentliggøres.

Til § 89.

Stk. 1 medfører for børsnoterede obligationers vedkommende en ændring af de nugældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 42, stk. 2, jfr. skadesforsikringslovens § 38. Med hensyn til forståelsen af udtrykket »garanteret« af stat eller kommune henvises til bemærkningerne til udkastets § 68. Der henvises iøvrigt til de indledende bemærkninger side 19-20.

I stk. 2 foreslår man for aktiers vedkommende at opretholde den nugældende regel om anvendelse af kursen ved regnskabsårets slutning, jfr. også udkastets § 63, stk. 2. Ved udtrykket »værdi« sigtes til salgsværdien, ved hvis fastsættelse de af skattevæsenet udarbejdede kurslister over unoterede aktier vil kunne være vejledende.

Stk. 3 om andre værdipapirer end børsnoterede obligationer og aktier er formelt ny for skadesforsikring. Livsforsikringsloven indeholder derimod i § 23, stk. 2, en tilsvarende bestemmelse, jfr. ligeledes udkastets § 63, stk. 3.

I stk. 4 har man foreslået, at værdipapirer, som modsvarer rentereserven ved lovpligtige ulykkesforsikringer, jfr. herved udkastets § 90, opføres efter reglerne i § 63, det vil sige efter de regler, som gælder for livsforsikringselskaber. Dette vil blandt andet betyde, at der for så vidt angår amortisable obligationer kan anvendes anskaffelseskurser. En sådan regel har man fundet rimelig under hensyntagen til, at disse forpligtelser, som skal dækkes af rentereserven, er af samme karakter som livsforsikringselskabernes præmiereserve.

Stk. 6 svarer til reglen i skadesforsikringslovens § 38, litra b, men indeholder en tydeliggørelse, idet den nugældende bestemmelse kun tager sigte på aktivposter i fremmed valuta, medens den foreslåede regel også tager stilling til passivposterne, jfr. udkastets § 63, stk. 5. Der henvises iøvrigt til bemærkningerne til § 63.

Bestemmelsen i stk. 7 svarer til reglen i livs-

forsikringslovens § 23, men er ny for skadesforsikringselskaberne. Den foreslåede bestemmelse indeholder ligesom den nugældende i livsforsikringsloven en dispensationsadgang, der blandt andet giver mulighed for at tillade afskrivning over et passende åremål.

Stk. 8 opretholder reglen i aktieselskabslovens § 42, næstsidste stk.

Stk. 9 træder i stedet for de nugældende regler i skadesforsikringslovens § 38, stk. 1, litra a. Bestemmelsen er formuleret på lignende måde som for livsforsikrings vedkommende, jfr. udkastets § 64. Det er ikke som i skadesforsikringslovens § 38 nævnt, at bestemmelsen omfatter udgifter ved kapitaludvidelser eller betaling for »good-will«, idet man ikke har fundet det fornødent udtrykkeligt at omtale disse poster, som anses for omfattet af udtrykkene »stiftelses- og organisationsomkostninger«.

Stk. 10 er ny for skadesforsikring. En tilsvarende bestemmelse findes for livsforsikring i udkastets § 63; stk. 8, jfr. livsforsikringslovens § 23, stk. 7. Der henvises iøvrigt til bemærkningerne til udkastets § 63, stk. 8.

Til § 90.

Den foreslåede bestemmelse om opførelse af en reserve (»rentereserven«) til dækning af renter, der er tilkendt efter ulykkesforsikringsloven, findes ikke i skadesforsikringsloven, men de samme krav stilles i medfør af ulykkesforsikringsloven.

Til § 91.

De i stk. 1 og 2 foreslåede bestemmelser svarer til reglerne om livsforsikring i udkastets

Stk. 1 er nyt for skadesforsikrings vedkommende, men lovfæster blot den af selskaberne hidtil i almindelighed benyttede fremgangsmåde.

Reglen i stk. 2 adskiller sig fra § 73 derved, at kursgevinst kan anvendes til dækning af kurstab, som er afskrevet på selskabets reserver, dog begrænset tidsmæssigt, idet kun tab på de fem foregående årsregnskaber kan komme i betragtning. Dette vil medføre en ændring i de nugældende bestemmelser i skadesforsikringslovens § 38, hvor der ikke udtrykkeligt er fastsat en sådan tidsmæssig begrænsning. Begrundelsen for reglen er den, at det må anses for naturligt, at midler, der er taget fra andre fonds end kursreguleringsfonden til dækning af kurstab, føres tilbage til disse fonds. Den foreslåede dispen-

sationsadgang vil blandt andet kunne anvendes i det tilfælde, hvor et kurstab, der ligger mere end fem år tilbage, er dækket af reservefonds.

Skadesforsikringslovens § 38, stk. 1, litra c, indeholder for aktieselskabernes vedkommende en begrænsning i muligheden for at anvende en kursgevinst til dækning af kurstab, der tidligere er afskrevet på reservefonden, idet alene afskrivninger på den lovpligtige reservefond kan komme i betragtning. Denne begrænsning foreslås slettet, således at aktieselskaber og gensidige selskaber fremtidig stilles lige.

Til § 92.

Den i stk. 1 foreslåede bestemmelse opretholder reglen i aktieselskabslovens § 43, stk. 1, for så vidt angår aktieselskaber, der driver anden forsikring end livsforsikring.

Stk. 2 er ny, men svarer til, hvad der er antaget i praksis.

Stk. 3 svarer til aktieselskabslovens § 43, sidste stk.; men ordlyden er foreslået ændret, idet bestemmelsen i sin nuværende formulering kun taler om anvendelse af den lovmæssige reservefond til dækning af underskud, medens den ikke udtrykkeligt tager stilling til spørgsmålet om dens anvendelse til andre formål. Nogen realitetsændring ligger der imidlertid ikke heri.

Stk. 4 svarer til reglen i aktieselskabslovens § 44, stk. 2. Da forsikringsaktieselskabers aktiekapital ofte ikke er fuldt indbetalt, har man foreslået udtrykkeligt at anføre, at udbytteprocenten skal beregnes af den indbetalte aktiekapital.

Til § 93.

Bestemmelsen i stk. 1 er ny for skadesforsikringselskabernes vedkommende, men svarer til udkastets § 74, stk. 1, angående livsforsikring.

Den i stk. 2 foreslåede bestemmelse svarer til reglen i aktieselskabslovens § 44, stk. 1, jfr. skadesforsikringslovens § 24, stk. 1.

Til § 94.

De foreslåede bestemmelser svarer i det væsentlige til de nugældende regler i skadesforsikringslovens §§ 37 og 38, næstsidste stk.

Bestemmelsen i stk. 1, litra e, er dog ny, og for stk. 3's vedkommende har man foreslået den ændring, at regnskabsskemaernes udformning fastsættes af forsikringsrådet i stedet for som hidtil af handelsministeren. Med denne

ændring opnås ensartethed for livsforsikring og skadesforsikring.

Til § 95.

Bestemmelsen er ny, jfr. udkastets § 78 og bemærkningerne hertil.

Til § 96.

De nugældende bestemmelser om forsikringsrådets adgang til at gribe ind i et skadesforsikringssselskabs forhold findes i skadesforsikringslovens §§ 53 og 54.

De foreslåede regler er udformet på tilsvarende måde som livsforsikringslovens § 25 og udkastets § 79, hvilket indebærer, at forsikringsrådet først og fremmest skal foreskrive selskabet at foretage de foranstaltninger, som findes fornødne til at afværge den opståede fare for de forsikredes interesser.

Der må endvidere fastsættes en passende frist for gennemførelsen af disse foranstaltninger.

Til §§ 97, 98 og 99.

Disse bestemmelser om mulighederne for at overdrage en skadesforsikringsbestand er nye. Der henvises herom til de indledende bemærkninger side 21-23.

Til § 100.

Bestemmelsen i stk. 2, der i det væsentlige svarer til livsforsikringslovens § 36, er ikke til hinder for, at et forsikringssselskab kan standse for nyttegning af livsforsikringer og på denne måde efterhånden afvikle sin bestand.

Der henvises iøvrigt til de indledende bemærkninger side 24.

Til § 101.

De nugældende regler findes i aktieselskabslovens §§ 59 og 61.

Udvalget har ikke fundet det rigtigt at opretholde bestemmelsen om, at et aktieselskab skal opløses, når det mangler en bestyrelse, eller når antallet af aktionærer går ned under tre, jfr. § 27. En sådan konsekvens ville kunne være til skade for forsikringstagerne, og det må derfor i den pågældende situation foretrækkes, at forsikringsrådet i medfør af de almindelige tilsynsbeføjelser træffer de fornødne foranstaltninger, jfr. udkastets §§ 79, 96 og 156.

Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 61, stk. 3, der ikke antages at gælde for gensidige selskaber, er ligesom bestemmelsen i § 61, stk. 4,

ikke opretholdt, idet man har foretrukket en mere almindelig regel, hvorefter handelsministeren efter indstilling fra forsikringsrådet kan udnævne en likvidator, når der er behov derfor. Stk. 6 svarer til aktieselskabslovens § 69.

Til § 102.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 63.

Til § 103.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 64.

Til § 104.

Stk. 1-3 svarer til aktieselskabslovens § 65, stk. 1-3. Det i stk. 1 krævede proklama er ikke præklusivt.

Til stk. 4 bemærkes, at udvalget har fundet det ønskeligt, at spørgsmålet om, hvorvidt en af et forsikringssselskab tilbudt sikkerhed kan anses for betryggende, afgøres af forsikringsrådet uden rekurs til domstolene under hensyn til den betydning, det vil have under likvidationen, at man hurtigt kan komme til klarhed over, om en forsikringstager kan hæve sin aftale med selskabet.

I stk. 5 har man i lighed med bestemmelsen i aktieselskabslovens § 65 åbnet adgang for anvendelse af konkursregler under frivillig likvidation, såfremt selskabet måtte vise sig at være insolvent. Normalt vil tilsynsmyndighederne kræve tvungen likvidation, såfremt et forsikringssselskab er insolvent, men der vil kunne forekomme tilfælde, hvor det vil være at foretrække, at likvidationen i formen er frivillig, men hvor de samme konkursregler, der gælder for tvangslikvidation, bør finde anvendelse. Man har derfor i udkastet medtaget de samme bestemmelser, som gælder for tvungen likvidation, jfr. § 107 og skadesforsikringslovens § 54. I et tilfælde som det omhandlede vil tilsynsmyndighederne i henhold til udkastets § 101, stk. 4, kunne udnævne en medlikvidator og dermed få kontrol med likvidationen.

Til § 105.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 66.

Til § 106.

De nugældende regler findes i aktieselskabslovens § 73, som formentlig finder tilsvarende anvendelse på gensidige skadesforsikringssselskaber.

ber, jfr. skadesforsikringslovens § 32. Udover de i nævnte paragraf for videreførelse af selskabet foreskrevne betingelser foreslås det, at selskabskapitalen skal være i behold i fornødent omfang. Det kan dog næppe ubetinget kræves, at de i §§ 25 og 45 fastsatte mindstekrav skal være opfyldt, og dette må specielt gælde for gensidige selskabers vedkommende, idet disses soliditet ikke blot beror på selskabskapitalens størrelse, men tillige på antallet af medlemmer. Sidste punktum træder i stedet for bestemmelsen i aktieselskabslovens § 73, 2. pkt.

Til § 107.

De nugældende regler findes i skadesforsikringslovens § 54.

I lighed med den gældende banklov skal ifølge stk. 1 den ene af likvidatorerne opfylde betingelserne for at kunne udnævnes som dommer. En suspension af vedtægterne omfatter ikke forsikringsbetingelserne, selvom disse måtte være optaget i vedtægterne.

Stk. 2 svarer til skadesforsikringslovens § 54, stk. 2, dog at den foreskrevne registrering og offentliggørelse er henlagt til forsikringsrådet.

Man har ikke fundet det påkrævet at foreslå en til banklovens § 16 svarende bestemmelse om, at et forsikringsselskab i tilfælde af betalingsstandsning skal træde i likvidation, idet en sådan situation normalt vil være ensbetydende med, at de forsikredes interesser er i fare, og tilsynsmyndighederne vil da forlange, at selskabet skal træde i likvidation.

Til § 108.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 24.

Til § 109.

Bestemmelserne opretholder aktieselskabslovens § 68.

Til § 110.

De nugældende regler findes i aktieselskabslovens § 70. En beslutning om overdragelse af et forsikringsselskabs formue som helhed eller om dets sammensmeltning med et andet selskab må betragtes som en beslutning om opløsning, jfr. udkastets § 100, og vil derfor kun kunne træffes af en generalforsamling. Ifølge udkastets § 13, litra k, skal vedtægterne indeholde regler herom. Såfremt to selskaber, der gensidigt ejer aktier hos hinanden, sammensmeltes, således at det nye selskab derved kommer til at eje egne

aktier, finder reglerne i udkastets § 43 tilsvarende anvendelse.

Til § 111.

De foreslåede bestemmelser om årsregnskabsrevision svarer til aktieselskabslovens § 52, jfr. skadesforsikringslovens § 39, stk. 2. Livsforsikringsloven indeholder ingen bestemmelser på dette område. Det foreslås, at der skal være to eller flere regnskabskyndige revisorer, hvoraf mindst een skal være statsautoriseret. Derved bliver kravene bragt på linie med de gældende bestemmelser for selskaber, hvis aktier er børsnoterede og med bestemmelserne for banker, jfr. banklovens § 14.

Den i stk. 3 foreslåede bestemmelse er ny for forsikringsselskaber, men svarer til reglen i banklovens § 14, stk. 3.

Bestemmelsen i stk. 4 svarer til aktieselskabslovens § 52, sidste stk.

I stk. 5 foreslår man at give handelsministeren bemyndigelse til at udfærdige nærmere forskrifter angående revision, hvilket svarer til banklovens regel herom. Det forudsættes, at sådanne forskrifter først udfærdiges efter forhandling med de interesserede parter, herunder assurandør-societetet og foreningen af statsautoriserede revisorer.

Til § 112.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 53.

Til § 113.

Bestemmelsen svarer til aktieselskabslovens § 54, dog har man i stk. 3 ønsket at præcisere, at revisorenes tavshedspligt i forhold til forsikringsrådet er undergivet en vis begrænsning. Reglen må iøvrigt sammenholdes med bestemmelserne i udkastets §§ 77 og 94, hvorefter forsikringsrådet hos et selskab kan kræve alle de oplysninger, som må antages at være af betydning for tilsynet.

Til § 114.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 13-15.

Til § 115.

Under hensyntagen til de af dette kapitel omfattede selskabers særlige karakter stilles der ikke krav om oprettelse af en stiftelsesoverenskomst, jfr. herved de indledende bemærkninger side 13.

De i stk. 2-8 foreslåede bestemmelser må som følge heraf opbygges anderledes end lovens hovedbestemmelser, der på tilsvarende måde som

aktieselskabsloven lægger hovedvægten på stiftelsesoverenskomsten og indtegningen på grundlag af denne og vedtægterne. Når en stiftelsesoverenskomst mangler, må hovedvægten derimod lægges på den konstituerende generalforsamling, jfr. stk. 5. Begrænsningerne i omkostningerne ved selskabets stiftelse, jfr. udkastets § 12, gælder også for disse selskaber, og i det væsentlige bestemmelserne i § 13, jfr. § 115, stk. 3, om vedtægternes indhold. De nugældende bestemmelser i skadesforsikringsloven giver ingen regler om vedtægternes indhold; men i praksis har man stillet de samme krav, som nu foreslås. Som hidtil forlanger man ikke for disse selskabers vedkommende nogen offentliggørelse af stiftelsen, forinden registrering kan finde sted.

Til § 116.

Bestemmelserne træder i stedet for skadesforsikringslovens § 34, stk. 5.

Til § 117.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse, at selskabet ikke behøver at ansætte en direktion, hvilket svarer til de nugældende regler. Derimod stilles der krav om, at selskabet har en bestyrelse på mindst tre medlemmer, idet udkastets § 53 også gælder for disse selskaber.

§ 54, stk. 1-4 gælder ligeledes. Bortset fra reglen i stk. 3 betyder dette ikke nogen ændring, i hvert fald ikke efter nugældende praksis. Man har som hidtil ikke stillet noget krav om kollektiv signatur for disse selskaber.

Bestemmelserne i udkastets § 56 om de personlige betingelser, som bestyrelsesmedlemmer og direktion skal opfylde, gælder for de pågældende selskaber, hvilket i hvert fald indebærer en formel ændring. I praksis vil ændringen dog ikke få betydning, da selskabernes vedtægter i mangel af udtrykkelig lovbestemmelse har måttet tage stilling til disse spørgsmål.

Endvidere finder bestemmelserne i §§ 57—58 og 60—61 anvendelse på de pågældende selskaber.

Til § 118.

Den foreslåede bestemmelse om årsregnskabet's underskrift og fremlæggelse på generalforsamlingen svarer til udkastets hovedbestemmelse i § 88, når denne sammenholdes med reglen i § 117, stk. 1.

Bestemmelserne om regnskabsaflæggelse i §§ 88, 89, 91, 93 og 95 skal efter udkastet også gælde for disse selskaber. Tilsvarende bestem-

melse findes ikke i skadesforsikringslovens §§ 34-36, men nogen afgørende ændring i praksis vil dette dog ikke medføre.

Til § 119.

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 opretholder de nugældende regler om indsendelse af regnskabet til forsikringsrådet, jfr. skadesforsikringslovens § 34, stk. 6 og 7.

Den i stk. 3 foreslåede regel vil medføre, at de pågældende selskaber skal have to revisorer.

Til § 120.

Bestemmelsen svarer til reglen i skadesforsikringslovens § 35. Man har foreslået, at den nugældende grænse for undtagelse fra lovens bestemmelser sættes ved 1 mill. kr. indtegnede forsikringssummer, hvilket er en forhøjelse af det nugældende beløb, som er på 250.000 kr. Dette vil betyde, at nogle af disse selskaber, som efter de nugældende regler er undergivet forsikringsrådets tilsyn, efter udkastet vil kunne fritages for tilsyn, jfr. herved udkastets stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 svarer til reglerne i skadesforsikringslovens § 35, stk. 1,2. pkt. I stk. 3 har man givet regler for den fremgangsmåde, som må følges, hvis et selskab, der er under tilsyn, senere skulle kunne undtages fra tilsynet. Dette spørgsmål har i praksis voldt tvivl. Den foreslåede regel stemmer med den fremgangsmåde, man i praksis har fulgt.

Til § 121.

Bestemmelsen svarer til skadesforsikringslovens § 36.

Til § 122.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 25.

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til skadesforsikringslovens § 41, stk. 1, dog at der foran ordet »virksomhed« er indføjet ordet »tilsvarende«. Hermed har man villet præcisere, at det udenlandske selskabs afdeling ikke her i landet vil kunne tegne forsikringer, som selskabet ikke i forvejen tegner i sit hjemland.

Under hensyn til, at udenlandske forsikrings-selskaber for at kunne drive forsikringsvirksomhed her i landet skal stille depot, jfr. udkastets § 127, har man ikke foreslået aktieselskabslovens § 78, jfr. § 14, stk. 2, opretholdt. Fremgår det af et selskabs regnskaber m. v., at dets kapital er utilstrækkelig, må det antages, at forsikringsrådet må være berettiget til at nægte det pågældende selskab optaget i forsikringsregisteret,

jfr. herved princippet i udkastets § 136 om indgreb overfor allerede registrerede selskaber.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer til reglen i skadesforsikringslovens § 41, stk. 2, dog at man har ændret ordet »lempelser« til »ændringer«, da der for de pågældende selskaber, som ikke er aktieselskaber, i praksis kan være tale om såvel lempelser som skærper.

Til § 123.

Bestemmelsen opretholder reglen i skadesforsikringslovens § 42, jfr. livsforsikringslovens § 51, stk. 1.

Til § 124.

De foreslåede bestemmelser svarer i det væsentlige til reglerne i livsforsikringslovens §§ 40 og 41 samt skadesforsikringslovens § 43. For livsforsikrings vedkommende betyder udkastet dog en lempelse, idet der foreslås to års bopæl mod nu fem års bopæl. Udvalget har ikke, således som tilfældet er for direktørers vedkommende, jfr. udkastets § 56, ment at burde foreslå en skærpelse af de personlige betingelser. Endvidere har man i stk. 5 foreslået, at aktieselskaber og ansvarlige interessentskaber kan være generalagenter, medens man derimod ikke har fundet, at der er noget behov for, at gensidige selskaber kan være generalagenter for udenlandske selskaber.

Til § 125.

Bestemmelsen svarer til skadesforsikringslovens S 44 og livsforsikringslovens S 46. Man har i det væsentlige anvendt den i skadesforsikringsloven benyttede formulering, dog at man ikke ubetinget pålægger forsikringsrådet at ansætte en ny generalagent i de af paragraffen omhandlede tilfælde. Årsagen hertil er, at det ikke altid vil være påkrævet, at forretningsafdelingen opretholdes. Dette vil f. eks. ikke være nødvendigt, hvis det alene drejer sig om genforsikringsvirksomhed og heller ikke, hvis bestanden af direkte tegnede forsikringer er afviklet. I disse tilfælde kan forsikringsrådet i stedet slette forretningsafdelingen af forsikringsregisteret i medfør af § 138, stk. 1, litra b.

Til § 126.

Den foreslåede bestemmelse opretholder reglen i livsforsikringslovens § 42 og skadesforsikringslovens § 45.

Til § 127.

De foreslåede bestemmelser om det mindstedepot, som skal stilles og opretholdes her i lan-

det, så længe det udenlandske selskab driver virksomhed her, betyder en fordobling af de nugældende krav, jfr. livsforsikringslovens § 43, nr. 8, og skadesforsikringslovens § 46, stk. 1. Beløbene er herved forhøjet til 200.000 kr. for livsforsikring og 200.000 kr. for visse skadesforsikringsbrancher, medens andre brancher indenfor skadesforsikring kan nøjes med et depot på 100.000 kr. Der er foreslået krav om det store depot for flere forsikringsgrene end tilfældet er i de nugældende bestemmelser, **der** kun kræver dette for brand- og søforsikring. Denne ændring svarer til, hvad der er foreslået med hensyn til kravene til de indenlandske selskabers kapital.

Når man i modsætning til udkastets § 25 ikke har medtaget lovpligtig ulykkesforsikring og lovpligtig ansvarsforsikring for motorkøretøjer under de brancher, hvortil der stilles særlige krav med hensyn til kapitalforholdene, skyldes det, at der i lovgivningen iøvrigt pålægges selskaber, der driver forsikring af den pågældende art, en særlig deponeringspligt.

Den i stk. 2 foreslåede dispensationsbestemmelse er ny, jfr. dog livsforsikringslovens § 43, pkt. 8.

Til § 128.

Bestemmelsen i stk. 1 foreskriver anmeldelse af udenlandske selskabers forretningsafdelinger til forsikringsregisteret i overensstemmelse med udkastets § 7.

I stk. 2 har man foreslået en bestemmelse om, at der forinden anmeldelsen til forsikringsregisteret skal forhandles med forsikringsrådet om sagen, da det vil være upraktisk, at anmeldelse foretages, før en sådan forhandling har fundet sted. For livsforsikrings vedkommende foreslås det, at selskabets forsikringsbetingelser, tekniske grundlag m. v. skal godkendes efter tilsvarende regler, som gælder for indenlandske selskaber. Denne bestemmelse træder i stedet for livsforsikringslovens § 44, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 3 svarer i det væsentlige til livsforsikringslovens § 43 og skadesforsikringslovens § 47 sammenholdt med aktieselskabslovens § 78.

Til § 129.

Stk. 1 svarer til skadesforsikringslovens § 48, stk. 1, og er stemmende med udkastets § 7, stk. 2, 1. pkt. For så vidt angår de udenlandske livsforsikringsselskaber, som for tiden driver livsforsikring her i landet, har man givet en overgangsbestemmelse i § 149. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 træder i stedet for aktieselskabs-

lovens § 78, stk. 4, og skadesforsikringslovens § 62, stk. 2.

Til § 130.

Stk. 1 svarer til skadesforsikringslovens § 48, stk. 2. Bestemmelsen er formelt ny for livsforsikringssekskabernes vedkommende, men må allerede efter livsforsikringslovens §§ 40-51 antages at gælde i dag. Det er uden betydning for anvendelsen af stk. 1, om vederlaget for forsikringens tegning ydes af selskabet eller af forsikringstageren.

Stk. 2, der svarer til reglen i skadesforsikringslovens § 48, stk. 3, indeholder ingen væsentlige ændringer og bibeholder en mulighed for at tilade, at udenlandske mæglerfirmaer gennem korrespondenter her i landet tegner skadesforsikring, men derimod ikke livsforsikring. Dispensationsbestemmelsen er blevet anvendt for mæglere indenfor Lloyd's institutionen i England, som ved skadesforsikringslovens ikrafttræden gennem mellemænd tegnede skadesforsikring her i landet.

Til § 131.

De foreslåede regler om anmeldelse m. v. af ændringer i selskabets anmeldelsespligtige forhold svarer til de nugældende bestemmelser i aktieselskabslovens § 78, næstsidste og sidste stk., jfr. aktieselskabslovens § 18. For livsforsikringssekskabernes vedkommende findes de nugældende bestemmelser i livsforsikringslovens § 45, hvor anmeldelsesfristen dog er tre måneder.

I stk. 2 er der foruden oplysning om selskabets konkurs eller likvidation også krævet underretning om betalingsstandsning.

Til § 132.

Bestemmelserne om indsendelse af beretning om selskabets virksomhed svarer til de nugældende regler i livsforsikringslovens § 47 og skadesforsikringslovens § 49. For årsregnskabet vedkommende har man ændret fristen for indsendelse til forsikringsrådet fra to måneder til en måned efter regnskabet endelige vedtagelse og godkendelse.

Til § 133.

Bestemmelsen svarer til livsforsikringslovens § 47, stk. 2 og 3. Ved formuleringen har man ved indføjelje af ordet »direkte« angivet, at gensikringer falder udenfor denne depotbestemmelse. I praksis vil dette ikke medføre nogen ændring. Endvidere kræves oplysning om de i de sidste forløbne regnskabsår indgåede præmier, hvorved den udkrævede indberetning indeholder

de til beregningen af depotets størrelse fornødne oplysninger.

Stk. 3 svarer til udkastets § 68 om indenlandske sekskabers anbringelse af værdipapirer, der skal tjene til dækning af forsikringsfonden.

Bestemmelserne i livsforsikringslovens § 47, stk. 4, 5 og 6, er ikke medtaget, da disse bestemmelser har mistet deres betydning.

I stk. 4 har man foreslået regler om, at de udenlandske sekskaber skal supplere depotet i regnskabsårets løb på samme måde som de indenlandske sekskaber, jfr. udkastets § 69, skal foretage supplerende båndlæggelse af værdipapirer hver tredje måned. Uanset den i udkastets § 132, stk. 1, for fremsendelse af indberetning foreskrevne frist på otte måneder har udvalget fundet det ubetænkeligt at fastsætte den kortere frist på tre måneder for deponering af værdipapirer, idet sekskabernes aktuarer vil være i stand til at foretage de fornødne beregninger indenfor den sidstnævnte frist. Bestemmelsen svarer iøvrigt til, hvad der gælder for indenlandske sekskaber.

Til § 134.

Den nugældende regel i skadesforsikringslovens § 46, stk. 2, kræver, at depotet mindst skal modsvare præmiereserven for sekskabets direkte forsikringer her i landet. Man har imidlertid foreslået en mere praktisk regel, hvorefter depotet beregnes som halvdelen af de i det sidste regnskabsår indgåede præmier.

Stk. 2 er en ny bestemmelse, der modsvarer de regler, der er foreslået for livsforsikringssekskaber.

Til § 135.

Bestemmelsen svarer til livsforsikringslovens § 48 og skadesforsikringslovens § 46, sidste stk. Man har fundet det rigtigst at følge den formulering, som er anvendt i livsforsikringsloven.

Til § 136.

Bestemmelserne svarer til livsforsikringslovens § 50 og skadesforsikringslovens § 50 og er foreslået formuleret på samme måde som de tilsvarende bestemmelser for de indenlandske sekskaber, jfr. herved udkastets §§ 79 og 96.

Til § 137.

For livsforsikrings vedkommende svarer reglerne om overdragelse af en bestand til de regler, som er foreslået for de indenlandske sekskaber, dog at der for et udenlandsk sekskabs bestand

også kan være tale om overdragelse til et udenlandsk selskab, jfr. herved livsforsikringslovens § 51, stk. 3.

Til § 138.

De nugældende regler findes i livsforsikringslovens § 49 og skadesforsikringslovens § 51, jfr. aktieselskabslovens § 79.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 1, at forretningsafdelingen kan kræves opretholdt, indtil den direkte forretning er afviklet, eventuelt ved at forsikringsrådet udnævner en generalagent i medfør af § 125. Driver selskabet derimod udelukkende genforsikring, kan afmeldelse frit finde sted.

Til § 139.

Stk. 1 og 2 svarer til livsforsikringslovens § 35, stk. 2 og 3. Reglen i livsforsikringslovens § 35, stk. 1, om, at enhver livsforsikringskontrakt skal indeholde de for forsikringen almindelige og særlige forsikringsbetingelser, er ikke optaget i udkastet. Forsikringsrådet vil dog fortsat hos selskaberne kunne kræve oplyst, i hvilket omfang forsikringsbetingelser agtes optrykt i forsikringspolicerne, jfr. udkastets § 20.

Stk. 3 er nyt, men vil næppe medføre nogen ændring i selskabernes virksomhed, da der praktisk taget ikke tegnes direkte livsforsikringer i fremmed valuta. Såfremt der imidlertid skulle opstå behov herfor, vil forsikringsrådet i henhold til bestemmelsen i stk. 4 kunne tillade tegning af sådanne forsikringer, i hvilket tilfælde det vil være nødvendigt, at tilsvarende midler af forsikringsfonden anbringes i vedkommende fremmede valuta. Den pågældende dispensationsbestemmelse vil iøvrigt for så vidt angår tegning af forsikringer på trediemands liv kunne få betydning ved visse former for gruppelivsforsikring.

Til § 140.

Stk. 1 svarer til livsforsikringslovens § 38, stk. 1, og er foreslået udvidet til også at gælde for skadesforsikring. En tilsvarende regel findes i næringslovens § 30, stk. 2. Reglen i livsforsikringslovens § 38, stk. 1, sidste pkt., hvorefter ingen samtidig må være agent for flere selskaber, medmindre disses skriftlige samtykke til fællesskabet foreligger, er ikke medtaget i udkastet, idet udvalget har fundet, at dette spørgsmål kan overlades til selskabernes afgørelse. 1. pkt. i livsforsikringslovens § 38, stk. 2, har man ikke fundet det nødvendigt at medtage her, idet urigtige og vildledende meddelelser til of-

fentligheden omfattes af den i § 157 foreslåede straffebestemmelse. Det følgende punktum i livsforsikringsloven foreslås derimod bibeholdt, jfr. udkastets stk. 2, således at oplysning til offentligheden om aktie- eller garantikapitalens størrelse skal ske under fremhævelse af, hvor meget der er indbetalt, og denne regel foreslås udvidet til også at gælde for skadesforsikring.

Stk. 3 svarer til livsforsikringslovens § 38, stk. 2 in fine.

Stk. 4 svarer til livsforsikringslovens § 38, stk. 3, og foreslås udvidet til også at gælde for skadesforsikring.

Til § 141.

De foreslåede bestemmelser om forsikringsrådets organisation svarer til de nugældende regler i skadesforsikringslovens § 52 og livsforsikringslovens § 52, således som sidstnævnte paragraf er ændret ved skadesforsikringsloven.

Til § 142.

Stk. 1, der har banklovens § 18, stk. 2, som forbillede, træder i stedet for livsforsikringslovens § 24, stk. 1. Skadesforsikringsloven har ingen tilsvarende udtrykkelig bestemmelse, men udkastet svarer til, hvad man har antaget i praksis. Livsforsikringslovens § 24, stk. 2, indeholder en regel om en indgående undersøgelse af livsforsikringsselskaber mindst hvert 10. år. Man har ikke fundet det hensigtsmæssigt at optage en lignende bestemmelse i udkastet, idet man har ment, at rådet burde være mere frit stillet med hensyn til spørgsmålet om, hvornår indgående undersøgelser måtte være påkrævet. En regel som livsforsikringslovens kunne føre til undersøgelser, hvor der ikke var behov for det. Handelsministeren vil iøvrigt på grundlag af den i § 141, stk. 1, sidste pkt., foreslåede regel kunne udfærdige nærmere forskrifter på dette område.

Stk. 2, der er formuleret på samme måde som banklovens § 18, stk. 3, svarer til livsforsikringslovens § 24, stk. 3.

Til § 143.

De foreslåede bestemmelser svarer til skadesforsikringslovens § 57 og livsforsikringslovens § 54. Udkastet vil dog medføre den ændring, at der kun bliver brug for eet navn, medens de gældende lovregler foreskriver et navn for livsforsikring og et navn for skadesforsikring. Udvalget har været inde på tanken om at bibeholde den nuværende ordning med to navn under

hensyn til, at der kræves forskellig sagkundskab ved behandlingen af sagerne afhængig af, om disse vedrører livsforsikring eller skadesforsikring. Når man imidlertid har ment at kunne foreslå eet nævn, er det herved en forudsætning, at der ved lovens ikrafttræden nedsættes et nyt nævn til afløsning af de bestående nævn, og at det ved nævnets sammensætning tages i betragtning, at nævnet skal kunne behandle sager, der vedrører såvel livsforsikrings- og pensionskasservirksomhed som skadesforsikringsvirksomhed.

Livsforsikringslovens § 54 udelukker usædvanlige formuleringer næppe prøvelse ved domstolene, selvom ministerens afgørelse er i overensstemmelse med nævnets indstilling. Den i forslaget § 143, stk. 2, indeholdte bestemmelse betyder derfor ikke en ændring af livsforsikringsloven på dette punkt. Derimod betyder forslaget en ændring i forhold til skadesforsikringslovens § 57.

De nugældende og de foreslåede bestemmelser formulering kunne give indtryk af, at kun afgørelser truffet af forsikringsrådet og derefter indkaldt for handelsministeren kunne indbringes for nævnet. I praksis har man imidlertid fortolket bestemmelsen således, at også afgørelser, i hvilke forsikringsrådet kun har afgivet indstilling, medens handelsministeren har truffet afgørelsen, kan indbringes for nævnet, hvis vedkommende selskab begærer det. Denne fortolkning af bestemmelserne har udvalget været enig i.

Livsforsikringslovens § 54 indeholder endvidere i sidste stk. en bestemmelse om mulighederne for under forudsætning af gensidighed at nedsætte et nævn bestående af et lige stort antal danske, svenske og norske medlemmer. Den forudsatte gensidighed er aldrig blevet tilvejebragt, og man har derfor ment, at bestemmelsen kan udgå.

Til § 144.

Bestemmelsen svarer til livsforsikringslovens § 53 og skadesforsikringslovens § 58.

Til § 145.

De nugældende regler om afgiftsberegning findes i skadesforsikringslovens § 59 og livsforsikringslovens § 55, jfr. lov nr. 143 af 31. marts 1941. Skadesforsikringslovens bestemmelser, hvorefter afgiftsberegningen bygger på præmieindtægten for egen regning for her i landet tegnede direkte forsikringer, giver næppe en rimelig fordeling af de med tilsynet forbundne udgifter. Hvis f. eks. et selskab gen-

fors ikrer 100 pct. i et andet selskab, betaler efter de gældende regler hverken det afgivende eller det modtagende selskab afgift af disse forsikringer. Beregningsmåden medfører endvidere, at store gensidige selskaber, der normalt ikke genforsikrer i større omfang, bliver relativt stærkt belastet. Hensynet til ligestilling mellem danske og udenlandske selskaber har derhos ført til, at man hidtil har tilladt forretningsafdelinger for udenlandske selskaber i afgiftsgrundlaget at fradrage afgivne præmier for genforsikring, uagtet afgivelsen normalt sker i udlandet og således ikke kan kontrolleres af forsikringsrådet. Man har derfor foreslået, at den for livsforsikring gældende beregningsmåde, hvorefter afgiften beregnes af bruttoindtægten, tillige skal gælde for skadesforsikringsselskaber. Man har endvidere foreslået, at afgiften skal udredes af samtlige selskaber under rådets tilsyn, idet man har fundet det mindre rimeligt, som tilfældet er efter de gældende regler, at nogle selskaber ikke skal bidrage til dækning af de med tilsynet af disse forbundne udgifter. For de af udkastets § 114 omfattede selskaber foreslås dog i stk. 5 en lavere afgift.

I stk. 2 har man foreslået en lempelse i forhold til skadesforsikringslovens § 59, 2. pkt, idet man har indsat en dispensationsbestemmelse.

Bestemmelserne i paragraffen svarer iøvrigt til reglerne i skadesforsikringslovens § 59. Udgifterne ved tilsynet med livsforsikringsselskaber og skadesforsikringsselskaber foreslås som hidtil beregnet særskilt for de to grupper selskaber.

Den nugældende afgiftsordning praktiseres på den måde, at de afgifter, der pålignes forsikringsselskaberne i et finansår, er bestemt til at dække rådets udgifter i samme finansår. Beregningen kan derfor kun foretages skønsmæssigt med den følge, at der kan opstå en saldo. Udvalget finder det mindre rimeligt, at en sådan saldo — hvad enten det er et overskud eller underskud — efter gældende praksis ikke overføres til det påfølgende finansår, og er af den opfattelse, at man ved overgang til den nye beregningsmåde bør ændre praksis.

Til § 146.

Bestemmelserne træder i stedet for skadesforsikringslovens § 4, stk. 1. Der henvises iøvrigt til de indledende bemærkninger side 26.

Til § 147.

Bestemmelserne svarer i det væsentlige til skadesforsikringslovens § 27 og aktieselskabslovens S 15.

Til § 148.

Bestemmelserne svarer i det væsentlige til skadesforsikringslovens § 47, jfr. § 27, og aktieselskabslovens § 78.

Til § 149.

Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., er påkrævet som følge af, at livsforsikringselskaber ikke hidtil har skullet anmeldes til forsikringsregisteret.

Såfremt et udenlandsk selskab ønsker at fortsætte sin livsforsikringsvirksomhed her i landet, må det drage omsorg for, at der inden udløbet af den i stk. 1, 1. pkt., foreskrevne 1-års frist indgives andragende om godkendelse af selskabets almindelige forsikringsbetingelser og tekniske grundlag m. v., jfr. § 128.

Stk. 3 svarer til skadesforsikringslovens § 64, stk. 2.

Til § 150.

Den i stk. 1 foreslåede frist på fem år vil som regel være tilstrækkelig; men man har dog ikke ment helt at burde udelukke en dispensationsadgang.

Stk. 2 tager især sigte på livsforsikringselskaber, hvor aktiekapitalens størrelse kan være af forholdsvis underordnet betydning, når selskabet har oparbejdet de i paragraffen omtalte reserver, herunder navnlig sikkerhedsfonden.

Til § 151.

Udvalget har ikke fundet det rimeligt at lade bestemmelsen i § 37, stk. 5, om, at aktier altid skal lyde på navn, gælde for bestående forsikringsaktieselskaber, hvortil kommer, at det for eksisterende ihændeleveraktiers vedkommende næppe vil være praktisk muligt at gennemføre bestemmelsen.

Til § 152.

Der henvises til de indledende bemærkninger side 14.

Til §§ 153, 154 og 155.

Bestemmelserne giver ikke anledning til særlige bemærkninger.

Til § 156.

De foreslåede bestemmelser, der svarer til skadesforsikringslovens § 60 og livsforsikringslovens § 58, er i det væsentlige formuleret på samme måde som skadesforsikringslovens regler. Udvalget har ikke fundet det fornødent at foreslå en til skadesforsikringslovens § 60, stk. 3, svarende bestemmelse, da det allerede fremgår af lovgivningens almindelige regler, at spørgsmålet om et givet pålægs berettigelse må kunne indbringes for domstolene.

Til § 157.

De nugældende regler findes i skadesforsikringslovens § 61, aktieselskabslovens § 86 og livsforsikringslovens § 57. Den foreslåede formulering svarer i det væsentlige til skadesforsikringslovens § 61; dog har man i overensstemmelse med banklovens § 21, stk. 1, udvidet kredsen af de personer, der vil kunne drages til ansvar, ved at medtage alle til et forsikringselskab knyttede personer, ligesom man har foreslået, at strafansvar også kan indtræde ved tilsidesættelse af noget af forsikringsrådet i henhold til denne lov givet pålæg. Den ændrede formulering af straffebestemmelserne, hvorom der har været forhandlet med justitsministeriet, skyldes ønsket om at bringe disse i nøjere overensstemmelse med den almindelige straffelovgivnings regler.

Til §§ 158 og 159.

Bestemmelserne giver ikke anledning til særlige bemærkninger.

Til § 160.

I henhold til lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre henhører stedlig forsikringsvirksomhed under særanliggendet, hvorom hjemmestyret kan lovgive.

Udkast til lov om ændring i lov om tilsyn med pensionskasser.

§ 1.

I lov om tilsyn med pensionskasser, jfr. lov-
bekendtgørelse nr. 343 af 19. juli 1950, fore-
tages følgende ændringer:

- 1) I § 13, stk. 1, indføres efter ordet »værdi-
papirer« følgende: »med undtagelse af aktier«, og som nyt punktum mellem 1. og 2. punktum indføres følgende: »Aktier, der er genstand for offentlig kursnotering, må højst opføres til den ved regnskabsårets slutning senest noterede køberkurs og andre aktier højst til en værdi beregnet på grundlag af de ved regnskabsårets slutning senest foreliggende oplysninger angående det pågældende aktieselskab.«
- 2) I § 13, stk. 2, indføres efter ordet »gevinst« følgende: », eller hvis der ved opgørelsen af en pensionskasses værdipapirer fremkommer en gevinst,«
Til stk. 2 føjes som nyt punktum: »Denne bestemmelse finder tilsvarende anvendelse for så vidt angår faste ejendomme, som en pensionskasse måtte eje.«
- 3) § 14 affattes således: »De midler, der skal tjene til dækning af pensionskassens forpligtelser overfor dens medlemmer eller overfor personer, til hvem der ydes pension, skal anbringes på følgende måde:
 - a) i obligationer udstedt eller garanteret af den danske stat;
 - b) i kreditforeningsobligationer og hypotekforeningsobligationer;
 - c) i indlånsbeviser fra danske banker eller sparekasser eller på konto i overformynderiet;
 - d) i obligationer udstedt eller garanteret af danske kommuner;
 - e) i lån sikret ved tinglyst panteret i faste ejen-

domme, i hvilke umyndiges midler vil kunne anbringes, dog ikke udover to trediedele af ejendomsskyldværdien;

- f) i lån mod sikkerhed, som må anses for lige så betryggende som de under litra e nævnte, og i værdipapirer, som efter deres art og den sikkerhed, de frembyder, kan stilles i klasse med de under litra a-d nævnte;
- g) i faste ejendomme af den under litra e nævnte art, dog i intet tilfælde udover fire femtedele af ejendomsskyldværdien.

Indtil 15 pct. af de til dækning af de i 1ste stykke nævnte forpligtelser afsatte midler vil kunne anbringes på anden måde end ovenfor under litra a-g anført, dog i intet tilfælde i aktier udover 20 pct. af eet og samme selskabs aktiekapital.

De værdipapirer, hvori de midler, der skal tjene til dækning af pensionskassens forpligtelser overfor medlemmerne eller personer, til hvem der ydes pension, anbringes, indskrives eller gives i forvaring i Danmarks Nationalbank eller andet godkendt forvaringssted, og det udstedte indskrivnings- eller forvaringsbevis forsynes med påtegning om, at værdipapirerne tilhører pensionskassen og er båndlagt til dækning af sammes pensionsforpligtelser. Denne påtegning skal noteres af bevisets udsteder. Gældsbreve, der lyder på navn eller kan noteres på navn, behøver dog ikke at indskrives eller gives i forvaring, men kan i stedet forsynes med den foreskrevne påtegning, der skal noteres, for så vidt dette kan ske i henhold til kapitel 5 i lov om gældsbreve. De fornævnte påtegninger underskrives endvidere af forsikringsrådet, hvorved de pågældende værdipapirer anses som givet i håndpant til sikkerhed for krav på pension eller udtrædelsesgodtgø-

reise. Pantsætningen ophører ved forsikringsrådets påtegning herom på vedkommende dokument. For enkelte værdipapirer, der uden selv at bære påtegning er pantsat ved hjælp af indskrivnings- eller forvaringsbevis, kan pantsætningen hæves ved forsikringsrådets påtegning på beviset eller på anden af forsikringsrådet foreskreven måde.«

§ 2.

Ministeren for handel, industri og søfart be-
myndiges til at lade lov om tilsyn med pen-
sionskasser, jfr. lovbekendtgørelse nr. 343 af
19. juli 1950, således som denne lov er ændret
ved nærværende lov, optrykke og til i lovti-
dende at bekendtgøre den således ændrede lov
som lov om tilsyn med pensionskasser.

Bemærkninger til udkast til lov om ændring i lov om tilsyn med pensionskasser.

I udkastet til lov om forsikringsvirksomhed er der foreslået ændringer af de nugældende lovbestemmelser om anbringelse af livsforsikringsselskabernes midler og de hertil knyttede regler om kursfastsættelse, bogføring m. v. For at bringe pensionskasselovens tilsvarende bestemmelser i overensstemmelse hermed foreslås de i foranstående udkast indeholdte ændringer i pensionskasselovens §§ 13 og 14, jfr. iøvrigt de indledende bemærkninger side 27-28.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

ad § 1, nr. 1 (gældende lovs § 13, stk. 1): Den foreslåede ændring må ses i forbindelse med forslaget om at give pensionskasserne ad-

gang til at anbringe deres midler i aktier, jfr. nedenfor ad § 1, nr. 3. Der henvises endvidere til § 63, stk. 2, i udkast til lov om forsikringsvirksomhed og bemærkningerne dertil.

ad § 1, nr. 2 (gældende lovs § 13, stk. 2): Den foreslåede bestemmelse er en følge af, at aktier optages til kursen på regnskabsårets sidste dag, medens pensionskassers værdipapirer, jfr. lovens § 13, stk. 1, iøvrigt optages til anskaffelseskurser. Der henvises herved også til § 73, stk. 2, i udkastet til lov om forsikringsvirksomhed.

ad § 1, nr. 3 (gældende lovs § 14): Der henvises til lov om forsikringsvirksomhed, § 68, stk. 1 og 2, samt § 69, stk. 1.

Bilag.**BILAGSFORTEGNELSE.**

Bilag	Side
1. Redegørelse for anbringelsesmåden for udenlandske forsikringsselskabers og pensionskassers midler.....	99
2. Oversigt over danske livsforsikringsselskaber aktiver af de i livsforsikringslovens § 18, nr. 1-7 nævnte arter ved udgangen af året 1955.....	112
3. Statistiske oplysninger om selskaber omfattet af skadesforsikringslovens § 34	113
4. Skrivelse af 30. august 1955 fra livsforsikringsselskabernes forening	115
5. Skrivelse af 2. oktober 1953 fra den danske aktuarforening.....	116
6. Skrivelse af 14. april 1953 fra pensionsforsikringsanstalten.....	117
7. Forsikringsrådets cirkulærskrivelse af 21. august 1954 om brug af gennemsnitskurser.....	120
8. Livsforsikringsselskabernes forenings skrivelse af 4. april 1955.....	122
9. Forsikringsrådets skrivelse af 27. februar 1956.....	123
10. Regulativ for ekstrapræmie m. m. i tilfælde af krigstilstand (livsforsikring)	124
11. Regulativ for ekstrapræmie m. m. i tilfælde af krigstilstand (pensionsforsikring).....	126
12. Oversigt over indholdet af udkast til lov om forsikringsvirksomhed	128

Udvalgets formand har under 3. maj 1956 tilskrevet forsikringstilsynsmyndighederne i en række europæiske lande samt U.S.A. således:

»Kære kollega.

En af den danske handelsminister nedsat kommission har fået som opgave at overveje og stille ændringsforslag til den gældende lov om livsforsikringsvirksomhed og til den gældende lov om tilsyn med pensionskasser og herunder navnlig med henblik på reglerne om, i hvilke midler livsforsikringssekskabers og pensionskassers forsikringsfond kan anbringes.

Kommissionen, som jeg er udpeget til formand for, vil i sin betænkning meget gerne kunne henvise til de regler om de omhandlede midlers placering, der er gældende i andre lande. Da kommissionsarbejdet imidlertid er ret langt fremskredet, kan man dårligt afvente de oplysninger om emnet, man kunne indhente ad officiel vej via udenrigsministeriet, og jeg beder Dem derfor være mig behjælpelig med at fremskaffe de ønskede oplysninger for så vidt angår Deres land, idet jeg nedenfor nærmere skal præcisere, hvilke oplysninger der ønskes.

A. Livsforsikring.

I Danmark kan livsforsikringsvirksomhed - foruden af statsanstalten for livsforsikring - kun drives af aktieselskaber og gensidige selskaber og kun efter tilladelse fra handelsministeriet i henhold til den gældende lov om livsforsikringsvirksomhed. Men når et sådant aktieselskab eller gensidigt selskab opfylder de i loven givne krav med hensyn til kapitalstyrke, og når det beregningsgrundlag, der ønskes anvendt, må anses for betryggende, kan godkendelse af selskabet som livsforsikringssekskab ikke nægtes.

Det første spørgsmål, kommissionen ønsker oplyst, er:

1. Er adgangen til at drive livsforsikringsvirksomhed i Deres land fri, eller må livsforsikringsvirksomhed først drives af et selskab, når det har fået godkendelse dertil af den i lovgivning om livsforsikringsvirksomhed angivne myndighed, og kan - hvis dette er tilfældet - godkendelse nægtes med den begrundelse, at

der ikke skønnes at være behov for flere livsforsikringssekskaber?

I henhold til den danske lov om livsforsikringsvirksomhed skal ethvert livsforsikringssekskab have dækket sin forsikringsfond med værdipapirer af følgende arter:

- a) obligationer udstedt af den danske stat eller danske kommuner;
- b) indskud i banker og sparekasser;
- c) obligationer udstedt af danske kreditforeninger;
- d) pantebreve i fast ejendom indenfor 50 pct. af ejendommens handelsværdi;
- e) policelån;
- f) andre værdipapirer af lignende sikkerhed og beskaffenhed.

En kreditforening er en institution, der giver lån mod 1. prioritets panteret i fast ejendom indenfor ca. 40 pct. af ejendommens værdi i henhold til en af kreditforeningen foretagen vurdering. Lånene ydes af kreditforeningen i obligationer på runde beløb (1.000, 2.000 og 4.000 kr.), hvilke obligationer lyder på kreditforeningens navn, og som af debitor må sælges på børsen. De pantsatte ejendomme hæfter solidarisk for kreditforeningens forpligtelser.

Kommissionen overvejer at tillade en vis adgang til friere anbringelse af forsikringsfondens midler, herunder også en begrænset adgang til at anvende aktier som dækning for forsikringsfonden. Spørgsmål 2 og 3 lyder:

2. Efter hvilke regler må et livsforsikringssekskab i Deres land anbringe midler, der skal tjene til dækning af forsikringsfonden?

3. Hvorledes var livsforsikringssekskabernes midler anbragt pr. en nærmere angivet dato?

Med hensyn til spørgsmål 3 skal oplyses, at i de danske livsforsikringssekskaber var forsikringsfonden ultimo 1954 dækket på følgende måde, jfr. ovenfor a)-f):

a.	1007	mill. kr.
b.	2	» »
c.	1790	» »
d.	102	» »
e.	162	» »
f.	83	» »
	<hr/>	
	3146	mill. kr.

B. Pensionskasser.

I henhold til en lov af 1935 blev i Danmark pensionskasser undergivet tilsyn af forsikringsrådet efter lignende lovbestemmelser, som gælder for livsforsikringselskaber.

(1). En pensionskasse er efter lovens definition en forening eller en sammenslutning, der har til formål at sikre personer, som er ansat i private virksomheder, pension ved opnåelse af en vis alder eller ved indtrædende invaliditet samt i tilfælde af død at sikre enke og børn henholdsvis enke- og børnepension.

(2). Men endvidere foreskriver loven, at hvis en eller flere private virksomheder lover det hos dem ansatte personale pension af de ovenfor nævnte arter, skal der, hvis virksomhedernes pensionsforpligtelser ikke er dækket ved tegning af pensionsforsikringer i livsforsikrings- eller pensionsforsikringselskaber, oprettes en pensionskasse efter de i loven givne forskrifter herom.

Det er tilstrækkeligt til at bringe pensionsløftet ind under tilsyn efter pensionskasselovens regler, hvis der blot foreligger løfte om een af de ovenfor nævnte pensionsarter (f. eks. løfte om en vis årlig pension, når funktionæren opnår en nærmere angiven alder (hyppigst 65 år for mænd og 60 år for kvinder) under sin ansættelse hos den pågældende arbejdsgiver). Selv i de tilfælde, hvor funktionærerne intet betaler til pensionsordningen, men hele udgiften derved afholdes af arbejdsgiveren, skal der efter pensionskasseloven oprettes en pensionskasse.

Der er ikke i pensionskasseloven foreskrevet noget om størrelsen eller arten af de pensioner, der skal ydes, men det er fastsat, at hvis der er lovet personalet pension, skal denne pension sikres efter lovens regler.

Pensionskasseloven bestemmer bl. a., at der hvert tredje år skal foretages en forsikringsteknisk statusopgørelse af pensionskassen af en af forsikringsrådet godkendt aktuar. Den af aktuaren beregnede forsikringsfond skal dækkes ved aktiver af de ovenfor under A omtalte grupper af værdipapirer, a)-d) og f).

Kommissionen overvejer at lempe disse regler om midlernes anbringelse bl. a. ved at tillade en del af midlerne anbragt i aktier og i tilgodehavende i den virksomhed, til hvilken pensionskassen er knyttet, og beder oplyst:

4. Eksisterer der i Deres land en lovgivning vedrørende foreninger eller institutioner af de ovenfor under B (1) eller B (2) skildrede ar-

ter eller vedrørende beslægtede arter foreninger eller institutioner?

5. Hvis der findes en sådan lovgivning, hvilke forskrifter indeholder den da om midlernes anbringelse for disse foreninger og institutioner?

6. Enten der findes eller ikke findes nogen lovgivning om de omhandlede foreninger og institutioner, er det da muligt at oplyse, hvorledes deres midler er anbragt?

Med hensyn til spørgsmål 6 skal oplyses, at de pensionskasser, der omfattes af tilsyn efter den danske pensionskasselov, ultimo 1954 havde deres midler anbragt på følgende måder, jfr. ovenfor under A, a)-d) og f):

a.	257	mill.	kr.
b.	21	»	»
c.	632	»	»
d.	27	»	»
f.	34	»	»

971 mill. kr.

For besvarelsen af de stillede spørgsmål beder *jeg* Dem modtage kommissionens og min tak.

Med kollegial hilsen, Deres .. «

Der er indløbet svar fra Finland, Norge, Sverige, Belgien, Eire, Frankrig, Holland, Italien, Portugal, Schweiz, Storbritannien, Vesttyskland samt fra U. S. A. Det amerikanske svar er modtaget fra Life Insurance Association of America, der har henvist til den i Arizona i 1954 vedtagne forsikringslov, da denne lov efter organisationens opfattelse må anses for typisk for så vidt angår de investeringsregler, der i U. S. A. gælder for forsikringselskaber.

A 1.: I alle ovennævnte lande bortset fra Storbritannien må et selskab kun påbegynde livsforsikringsvirksomhed efter forud indhentet tilladelse fra en statslig tilsynsmyndighed. I Storbritannien kan derimod ethvert selskab med en indbetalt kapital på mindst 50.000 £ uden videre drive livsforsikringsvirksomhed.

Tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed skal normalt gives, når en række krav med hensyn til selskabsstiftelse, minimumskapital, beregningsgrundlag m. v. er opfyldt, men i følgende lande stilles yderligere krav:

I *Finland* skal, når selskabets aktie- eller garantikapital er mindst 80 mill. mark, tilladelse gives, medmindre den påtænkte virksomhed er en fare for forsikringsvæsenets sunde udvikling.

I *Norge* gælder, at tilladelse skal nægtes, dersom oprettelsen af selskabet ikke anses for stemmende med det offentliges eller almenhedens interesser. Tilladelse kan ikke nægtes af den grund, at der ikke antages at være behov for selskabet, medmindre det tillige antages, at dette i det foreliggende tilfælde vil medføre, at oprettelsen ikke er stemmende med forsikrings-tagernes, det offentliges eller almenhedens interesser.

I *Sverige* skal den påtænkte virksomhed findes påkrævet og iøvrigt egnet til at fremme forsikringsvæsenets sunde udvikling.

I *Frankrig* kan behovet for nye selskaber tages i betragtning ved afgørelsen af, om tilladelse skal gives.

I *Portugal* skal forsikringstilsynet overveje, om der måtte være behov for flere selskaber, og herefter vil finansministeren give eller nægte tilladelse under hensyn til landets vel.

I *Vesttyskland* kan ifølge § 8 i den gældende tilsynslov fra 1937 tilladelse nægtes, hvis den ikke synes retfærdiggjort under hensyntagen til stedlige og samfundsøkonomiske behov. Bestemmelsen er imidlertid blevet meget indsnævret gennem grundloven af 23. maj 1949, som udtrykkelig garanterer personens og arbejdsudfoldelsens frihed.

2. og 3.: De forskellige landes regler for, hvorledes de til dækning af livsforsikrings-selskabernes forpligtelser overfor de forsikrede svarende midler skal anbringes, er tilsyneladende ret uensartet, påvirket som de er af de enkelte landes økonomiske og erhvervs-mæssige struktur. Som hovedregel kan man dog fastslå, at det overalt er tilladt at anbringe midlerne i obligationer, der er udstedt eller garanteret af staten, kommuner eller amter, i obligationer, der er udstedt af visse anerkendte institutioner for kredit til erhvervslivet, i direkte udlån mod pant i fast ejendom og i lån mod pant i selskabets egne policer indenfor tilbagekøbsværdien.

Der fremkommer dog også betydelige afvigelser fra de danske regler, idet f. eks. anbringelse i obligationer udstedt af handels- og industrivirksomheder især i U.S.A. er meget hyppigt forekommende, og i U.S.A. og enkelte europæiske lande er det ligeledes med visse forbehold tilladt at investere i aktier.

Nedenfor gives herefter en kort oversigt over hvert lands investeringsregler samt - i den udstrækning, det indsamlede materiale har muliggjort det - en angivelse af, hvorledes selskabernes midler var anbragt ved udgangen af året 1954.

Finland:

Mindst 85 pct. af forsikringsfonden skal anbringes i:

- 1) obligationer eller andre gældsbeviser udstedt eller garanteret af staten, kommuner eller kommunalforbund ;
- 2) obligationer af obligationslån optaget af finsk hypotekforening eller bank;
- 3) fordringer på eller garanteret af en finsk bank;
- 4) gældsbeviser mod pant i fast ejendom indenfor syv tiendedele af ejendommens værdi ifølge en fagmands vurdering, dog indtil 85 pct. af værdien, hvis det drejer sig om en ejendom tilhørende et foretagende, hvorover selskabet har ubetinget bestemmelsesret;
- 5) fast ejendom i Finland, dog på vilkår, at det placerede beløb og de fordringer, til sikkerhed for hvilke der er givet pant i ejendommen, tilsammen ikke overstiger 85 pct. af ejendommens værdi, jfr. punkt 4) ;
- 6) andre værdipapirer og gældsbeviser, som efter deres art og den sikkerhed, de frembyder, kan ligestilles med de under punkterne 1)–4) nævnte, eller i hvilke anbringelse kan finde sted med socialministeriets godkendelse ;
- 7) policelån.

Endelig kan genforsikreres tilsvar til forsikringsfonden i et vist omfang medregnes til dækningen.

Siden den nye lov om forsikrings-selskaber trådte i kraft, har socialministeriet frafaldet kravet om indsendelse af specificeret fortegnelse over forsikringsfondens dækning. Den sidst tilgængelige fortegnelse findes i den officielle statistik for året 1950. Men ved udgangen af året 1954 var livsforsikrings-selskabernes samtlige aktiver fordelt således:

art	mill, mark	mill, mark
bankindeståender	166	
obligationer	2.677	
heraf: stats- eller kommu- neobligationer		2.154
øvrige		523
lån	19.745	
heraf: til staten		488
til kommuner og menig- heder		2.886
garanterede af stat, kom- mune eller menighed		980
mod pant		12.836
mod anden sikkerhed		2.555
aktier	468	
fast ejendom	1.319	
ialt	24.375	

Norge:

Midlerne til dækning af forsikringsfond og sikkerhedsfond skal anbringes i:

- obligationer udstedt eller garanteret af den norske stat;
- indlånsbeviser fra norske banker eller sparekasser;
- obligationer udstedt af norske kommuner;
- panteobligationer i fast ejendom indtil seks tiendedele (med forsikringsrådets samtykke i særlige tilfælde indtil syv tiendedele) af ejendomsskyldvurderingen;
- i egen fast ejendom (indenfor de under d) nævnte grænser);
- policelån;
- andre værdipapirer af lignende art og sikkerhed.

Ved udgangen af året 1954 var fordelingen af de norske selskabers aktivposter således, jfr. ovenfor a)-g):

a)	954	mill. kr.
b)	16	» »
c)	399	» »
d)	926	» »
e)	24	» »
f)	67	» »
g) 1. obligationer udstedt af kreditforeninger	348	» »
2. obligationer udstedt af industriforetagender	205	» »
3. obligationer udstedt af sporvejs- og forstadsbaneselskaber	21	» »
4. obligationer udstedt af andre debitorer, bl.a. rederier og kraftværker	158	» »

Hertil kommer aktier for ca. 10 mill. kr., hvoraf ca. 2,4 mill. kr. i en offentlig bank er godkendt som dækning for forsikringsfonden.

Sverige:

Ifølge § 274 i den svenske forsikringslov skal et til forsikringsfonden svarende beløb være anbragt i følgende arter værdipapirer:

- obligationer udstedt eller garanteret af staten;
- obligationer udstedt af Sveriges almindelige hypotekbank, stadshypotekbanken, boligkreditkassen, skibshypotekbanken eller »Inteckningsbanken« (prioritetsbanken) eller af hypotekaktieselskaber under bank- og fondsinspektionens tilsyn;
- fordringsbeviser udstedt af rigsbanken, bankaktieselskaber, postsparekasse, sparekasser eller jordbrugskreditkasser, dog med undtagelse af de såkaldte »förlagsbevis«;
- obligationer udstedt eller garanteret af svenske kommuner;
- obligationer udstedt af svenske industriforetagender, og som udbydes offentligt af svenske bankaktieselskaber;
- udlån mod pant i fast ejendom indenfor to trediedele af ejendommens værdi;
- inden- eller udenlandske værdipapirer, som efter deres art og den sikkerhed, de frembyder, kan ligestilles med de under 1)-6) nævnte; dog må værdipapirer, der skal indfries i fremmed valuta, kun anvendes i det omfang, de modsvarer forsikringsfonden for egen regning for forsikringer i den pågældende valuta;
- lån mod sikkerhed i selskabets policer indenfor genkøbsværdien;
- værdien af genforsikreres tilsvarende, dog med forbehold for udenlandske genforsikreres vedkommende.

Endelig kan et beløb på højst en tiendedel af forsikringsfonden for egen regning for forsikringer i sv. kroner anbringes frit, *dog ikke i aktier.*

En oversigt over de til dækning af forsikringsfonden bestemte aktiver kan ikke gives, men ved udgangen af 1954 var forsikringsfonden for samtlige svenske selskaber kr. 7.780.203.000, og selskabernes samlede aktiver var:

art	1000 kr.
fast ejendom	259.267
aktier og andelsbeviser	113.430
prioritetslån i fast ejendom	2.260.610
kommunelån	977.674
obligationer	4.127.899
»förlagsbevis«	63.141
andre værdipapirer	403.042
policelån	653.168
genforsikreres tilsvær til forsikringsfonden	4.473
andre fordringer hos forsikrings- og holdingselskaber	17.359
kasse- og banktilgodehavender	34.952
øvrige aktiver	103.890
lait	9.018.905

Belgien:

Forsikringsfonden skal ifølge tilsynsloven af 25. juni 1930 være anbragt således:

- 1) mindst 15 pct. anbragt i belgiske statsobligationer eller værdipapirer garanteret af staten, eller i obligationer udstedt af den kommunale kreditbank, det nationale jernbaneselskab, den nationale industrikreditbank eller i obligationer udstedt af Belgiens provinser eller kommuner;
- 2) højst 50 pct. i obligationer fra belgiske selskaber, der - mindst i de sidste fem på hinanden følgende år - har kunnet klare deres forpligtelser ved hjælp af deres ordinære reserver, idet dog intet engagement må overstige 5 pct. af forsikringsfonden;
- 3) højst 50 pct. i udlån mod pant i de i punkt 2 nævnte obligationer, idet dog intet enkelt engagement kan overstige 5 pct. af forsikringsfonden;
- 4) højst 15 pct. i aktier i belgiske selskaber, der opfylder de i punkt 2 fastsatte betingelser, idet dog intet engagement kan overstige 5 pct. af forsikringsfonden;
- 5) højst 10 pct. i obligationer fra belgiske selskaber, der ikke opfylder de i punkt 2 fastsatte betingelser, idet dog intet enkelt engagement kan overstige 5 pct. af forsikringsfonden;
- 6) i policelån indenfor genkøbsværdien;
- 7) højst 65 pct. i fast ejendom i Belgien og i lån mod pant i sådan ejendom;
- 8) højst 20 pct. i udenlandske værdipapirer, som bringes i forslag af selskabet og godkendes ved ministeriel afgørelse;

- 9) på enhver måde, der er foreslået af selskabet og tilladt ved ministeriel afgørelse;
- 10) i rede penge på spærret konto på de i kgl. anordning af 8. august 1935 fastsatte betingelser.

De midler, der tjener til dækning af forsikringsfonden, var pr. 31. december 1954 anbragt således:

art	mill. belg. francs
belgiske statsobligationer	3.793
udenlandske »	262
statsgaranterede værdipapirer	149
værdipapirer udstedt af halvofficielle virksomheder	2.387
værdipapirer udstedt af halvofficielle kreditbanker	1.491
værdipapirer udstedt af provinser og kommuner	1.416
obligationslån til belgiske selskaber	5.045
aktier i belgiske selskaber	1.757
fast ejendom	1.167
lån mod pant	4.824
policelån	905
lignende	167
diverse	267
lait	23.630

Eire:

Her kan selskaberne ligeledes anbringe deres midler, som de måtte ønske. Normalt anbringes midlerne i:

- 1) statsobligationer;
- 2) kommuneobligationer;
- 3) garanterede præferenceaktier eller almindelige aktier;
- 4) pantebreve i fast ejendom;
- 5) policelån;
- 6) fast ejendom (såvel selvejendom som forpagtet ejendom);
- 7) livsvarige og tidsbegrænsede brugskontrakter.

Oplysninger om, hvorledes selskabernes midler er anbragt, kan ikke gives.

Frankrig:

Livsforsikringsselskabernes forpligtelser overfor de forsikrede (»réserves mathématiques«) dækkes af aktiver efter følgende regler:

- 1) uden begrænsning
- i værdipapirer udstedt eller garanteret af den franske stat;
- i obligationer fra post-, telegraf- og telefonvæsenet;

- i gældsbreve fra det nationale franske jernbaneselskab og i værdipapirer fra forskellige kreditinstitutioner, bl. a. for landbrugs-kredit;
 - i obligationer fra den nationale kreditbank (Crédit National);
 - i obligationer fra Frankrigs grundejerkredit-bank (Crédit Foncier de France);
 - i obligationer fra grundejerkredit- og kom-munalbanken for Alsace og Lorraine (Cré-dit Foncier et Communal d'Alsace et Lor-raine);
 - og i gældsbeviser fra generalguvernementet Algier;
 - i direkte udlån til departementer (amter), kommuner, kommuneforbund, handelskam-re, selvstyrende havne og foretagender, der garanteres af disse kollektiver;
 - i obligationer udstedt af kommuner i Frank-rig og Algier, af departementer (amter), af Frankrigs oversøiske besiddelser og protek-torater, når disse obligationer er optaget på den officielle kursliste fra børsen i Paris;
 - i obligationer, som er optaget på den offi-cielle kursliste fra børsen i Paris, og som er garanteret af generalguvernementet Algier, kommuner i Frankrig eller Algier eller de-partementer (amter);
 - i udlån til boligselskaber med moderat hus-leje, til organisationer for kredit i fast ejen-dom og til andelsboligforeninger, når disse udlån garanteres af kommuner eller depar-tementer (amter), og når de betragtes som opnået af een og samme låntager;
 - i fordringer på la Caisse Centrale de Réas-surance svarende til den overdragne præmie-reserve for de lovpligtige afgivelser;
- 2) med højst 50 pct.
- i første prioritetslån i byejendomme i Seine-departementet eller i kommuner i Frankrig eller Algier med mere end 50.000 indbyg-gere, idet førsteprioriteterne i een og sam-me faste ejendom tilsammen ikke må over-stige 50 pct. af vurderingssummen;
 - i første prioritetslån i alle faste ejendomme og i pantsikret lån på betingelser fastsat i dekreter efter udtalelse fra le Conseil National des Assurance, idet førsteprioriteterne i een og samme faste ejendom ikke må over-stige 50 pct. af vurderingssummen;
 - i bebyggede byejendomme i Seine-departe-mentet eller i kommuner i Frankrig eller Algier med mere end 50.000 indbyggere eller i ejendom, der anvendes som hoved-sæde for selskabet;
 - i alle andre faste ejendomme i Frankrig, Algier eller i Frankrigs oversøiske besiddel-ser efter tilladelse fra økonomi- og finans-ministeren;
 - i andele eller aktier i boligselskaber på be-tingelser, der i hvert enkelt tilfælde fastsæt-tes af økonomi- og finansministeren;
 - i udlån til kommuner, kommuneforbund, departementer (amter), til oversøiske terri-torier, til Cameroun, Togo og protektora-terne;
 - i lån til kommuner i de oversøiske terri-torier, Cameroun og Togo efter tilladelse fra økonomi- og finansministeren;
 - i udlån til boligselskaber med moderat hus-leje, andelsboligforeninger m. v. mod fuld-stændig garanti fra kommuner eller depar-te-menter (amter);
 - i udlån garanteret ved selvstyrende havnes havnepenge eller garanteret af handels-kamre;
 - i værdipapirer optaget på den officielle kursliste fra børsen i Paris, og som figu-rerer på en liste udarbejdet årligt af det af det pågældende forsikringsselskab dertil be-myndigede organ;
 - i værdipapirer optaget på Parisbørsens ob-ligationsmægleres kursliste, og som figu-rerer på en liste udarbejdet årligt af det af det pågældende forsikringsselskab dertil be-myndigede organ, dog begrænset til 5 pct. af hver art værdipapirer;
 - i lån på de under 1) omhandlede værdi-papirer indtil 75 pct. af deres værdi og på betingelser fastsat af økonomi- og arbejds-ministeren efter udtalelse fra le Conseil Na-tional des Assurances.
- I intet tilfælde må pengeanbringelserne i fast ejendom overstige 40 pct. af de samlede penge-anbringelser.
- De franske livsforsikringsselskabers penge-anbringelser var pr. 31. december 1954 fordelt således:
art	1000 fr. franc
obligationer	143.464.608
fast ejendom	26.890.577
prioritetslån og pantsikrede lån	7.137.448
øvrigt	8.799.413
lait	186.292.046

Holland:

Den hollandske tilsynslov er baseret på principperne om erhvervsfrihed og offentlighed. Der findes ingen generelle regler for midlernes anbringelse, men tilsynet er dog bemyndiget til - i de forsikredes interesse - at give formelle råd til selskaberne (i praksis efter forudgående udførlig drøftelse med selskaberne). Et sådant råd er ikke af forpligtende karakter, men eftersom der kan finde offentliggørelse sted, hvis selskabet ikke retter sig derefter, er dets praktiske virkning så meget større.

Den 31. december 1954 var 60 hollandske livsforsikringselskaber midler fordelt således:

art	mill. gylden	relativ fordeling %
fast ejendom	348.3	6,8
hypoteker	772.8	15,1
obligationer	716.2	14,0
udlån mod gældsbeviser	2.327.6	45,4
policelån	88.1	1,7
diverse anbringelser (især skat- kammerbeviser og fordringer indskrevet i statsgældskonto- ret)	823.8	16,0
iøvrigt (bankindeståender etc.)	50.8	1,0
	5.127.6	100,0

Italien:

Den matematiske reserve skal være anbragt i de nedenfor angivne aktiver, der skal være båndlagt til sikkerhed for de forsikrede:

- obligationer udstedt eller garanteret af staten;
- obligationer udstedt af hypotekbanker;
- årlige renteydelser med staten som skyldner;
- indenlandsk, ikke-prioriteret fast ejendom;
- pantebreve med førsteprioritets panteret i fast ejendom indtil 50 pct. af handelsværdien.
- policelån ;
- indskud i sparekasser og »la Cassa Depositi e Prestiti (deposito- og lånekassen) ;
- aktier i Italiens bank og Italiens hypotekbank (l'Istituto Italiano di Credito Fondiario) ;
- andre værdipapirer efter tilladelse fra ministeren for industri og handel.

Pr. 31. december 1954 var reserven anbragt således, jfr. ovenfor a)-i):

	mill. lire
a)	12.846
b)	17.685
c)	17.992
d)	75.464
e)	23.812
f)	4.972
g)	4.711
h)	6.958
i)	172
ialt	164.612

Portugal:

Præmiereserve, sikkerhedsfond og erstatningsreserve kan bestå: *indtil 100 pct.*: - i rede penge, statspapirer, fast ejendom (kun sikkerhedsfond og erstatningsreserve), lån mod pant i byejeendomme (75 pct. af deres værdi), lån mod statspapirer taget til 75 pct. af deres notering, policelån (kun præmiereserve) ; *indtil 50 pct.* — i fast ejendom (kun præmiereserve), lån mod pant i landejendomme (40 pct. af deres værdi), obligationer udstedt af det alm. kreditselskab for grundejendomme (Companhia Geral de Crédito Predial) og af kommunerne, lån mod disse papirer taget til 75 pct. af deres notering; *indtil 25 pct.* - i private inden- eller udenlandske kreditpapirer, lån mod disse papirer taget til 75 pct. af deres notering.

Pr. 31. december 1954 var midlernes fordeling:

	contos
kreditpapirer og rede penge	841.226
fast ejendom	713.834
lån mod pant i fast ejendom	54.727
policelån	85.112
ialt	1.694.899

Under »kreditpapirer og rede penge« er inkluderet 606.000 contos statspapirer eller 72 pct. af beløbet.

Det bemærkes, at de anførte tal refererer til alle de af selskaberne drevne forsikringsgrene.

Schweiz:

»Sikringsfonden« omfatter præmiereserven efter fradrag af policelån, forudbetalinger, udstående og overførte præmier, men med tillæg af erstatningsreserve og reserve for tilskreven bonus og desuden et særligt tillæg på sædvanligvis 1 pct. af præmiereserven efter de anførte fradrag.

Denne »sikringsfond« skal være anbragt i:

- 1) obligationer udstedt af enkeltstater og offentligtretlige korporationer såvel som i fordringer indskrevet i statsforbundets gældsregister;
- 2) obligationer, hvis tilbagebetaling eller forrentning er garanteret af en enkeltstat eller en offentligretlig korporation;
- 3) gældsforskrivninger mod pant i fast ejendom;
- 4) pantebreve og obligationer;
- 5) gældsforskrivninger fra banker, der offentliggør deres årsregnskaber;
- 6) privatforetagenders børsnoterede gældsforskrivninger;
- 7) gældsforskrivninger fra private foretagender, hvori enkeltstater eller kommuner deltager med mere end halvdelen af aktiekapitalen;
- 8) gældsforskrivninger sikret ved pant i de under 1)-7) nævnte arter værdipapirer;
- 9) fast ejendom i Schweiz.

Med hensyn til udlån mod pant i fast ejendom bemærkes, at sådant lån almindeligvis ikke må overstige to trediedele af ejendommens værdi ifølge en forsigtig vurdering.

Tilsynet kan fastsætte grænser for, i hvilket omfang selskaberne må benytte de forskellige anbringelsesmåder, og har i de senere år bestemt, at anbringelserne i fast ejendom begrænses til 15-25 pct. af de samlede placeringer.

Til dækning af det omtalte særlige tillæg i sikringsfonden kan anvendes aktier efter tilsynsmyndighedens godkendelse i hvert enkelt tilfælde. Aktierne må højst medregnes med 90 pct. af børsværdien, og de må ikke ansættes højere end i den foregående statusopgørelse.

Sikringsfonden var i april/maj 1955 dækket således:

art	schw. francs	relativ fordeling %
obligationer og pantebreve	714.756.777	15,3
indskrevne fordringer	723.720.180	15,4
lån til korporationer	594.817.943	12,7
lån mod pant i fast ejendom	1.836.111.679	39,2
fast ejendom og ejendoms-selskaber	532.666.467	11,4
andre anbringelser	54.790.745	1,2
	4.456.863.791	95,2
fradragne aktiver	226.766.171	4,8
ialt aktiver	4.683.629.962	100,0

Storbritannien og Nordirland. (U.K.).

Ethvert selskab kan frit anbringe sine midler på den måde, det måtte ønske. En specifikation af investeringerne skal imidlertid gives i den årlige statusopgørelse, hvoraf et eksemplar tilstilles »the Board of Trade« (handelsministeriet) til offentliggørelse.

Nedenfor vises, hvorledes livsforsikrings-selskabernes midler var anbragt ved udgangen af året 1954, idet bemærkes, at de til forsikringsfonden svarende midler ikke behøver at være udskilt fra selskabernes almindelige aktiver.

art	mill. £
pantebreve	422.2
policelån	48.8
britiske stats- og statsgaranterede obligationer	1.174.0
britiske kommune- og kommunegaranterede obligationer	95.9
statsobligationer fra det britiske stats-samfund	137.3
kommuneobligationer fra det britiske stats-samfund	27.0
udenlandske statsobligationer	165.4
» kommuneobligationer	4.9
gældsbreve	520.3
præferenceaktier	302.0
almindelige aktier	587.5
jord, bygninger m. v.	299.3
andre investeringer	10.3
kasse	88.1
tilgodehavender hos agenter og diverse debitorer	210.3
ialt aktiver	4.093.3
forsikringsfond m. v. ialt	3.113.1

Vesttyskland:

Ifølge tilsynslovens § 68 skal forsikringsfondens midler (dækningskapitalen) være anbragt således:

- 1) efter B.G.B.'s regler for anbringelse af umyndiges midler, desuden i værdipapirer, hvori umyndiges midler i henhold til forbundsstatslovgivningen kan anbringes, såvel som i sådanne på ihændehaveren lydende kasseobligationer fra tyske hypotekbanker, som belånes af rigsbanken i klasse I;
- 2) i fordringer, når sådanne værdipapirer, hvori anbringelse er tilladt i henhold til 1) eller 4), gives i pant under overholdelse af rigsbankens grundregler;
- 3) i policelån eller forudbetalinger på selskabets egne policer i henhold til de almindelige forsikringsbetingelser;

- 4) i gældsbrevsfordringer på indenlandske offentligtretlige korporationer, for så vidt de ikke falder ind under 1), såvel som på skole- og kirkemenigheder, når disse fordringer enten kan opsiges af kreditor eller skal amortiseres regelmæssigt;
- 5) i indenlandsk fast ejendom;
- 6) til dækning af henlæggelser for forsikringer, der vil være at opfylde i udenlandsk valuta, efter tilsynsmyndighedens forskrifter i formueværdier, der lyder på samme udenlandske valuta.

Tilsynsmyndigheden kan iøvrigt bestemme nærmere om anbringelsernes art og omfang. Anbringelserne i indenlandsk fast ejendom må kun med tilsynsmyndighedens samtykke overskride en fjerdedel af reservehenlæggelserne.

Tilsynsmyndigheden kan desuden tillade, at dækningskapitalen anbringes på anden måde end ovenfor anført.

Til erhvervelse af aktier eller ydelse af lån til industrien kræves særlig godkendelse. Af det beløb, der årligt er disponibelt til nyanbringelser, kan indtil 10 pct. anbringes i aktier efter særlige regler. Bl. a. skal aktierne være fuldt indbetalt, og tilsynsmyndighedens godkendelse skal indhentes i hvert enkelt tilfælde.

Om belåning af fast ejendom bestemmer tilsynslovens § 69, at belåning i reglen kun må ske mod førsteprioritet og principielt kun indtil højst 60 pct. af ejendommens værdi. Nærmere retningslinier for sådan belåning er givet på side 36-38 i Veröffentlichungen 1955 des Bundesaufsichtsamtes.

Den 31. december 1954 var livsforsikrings-selskabernes formueanbringelser følgende:

art	mill. D-mark
fast ejendom	544.5
pantebrevs-, prioritetsgælds- og obligationsgældsfordringer	1.250.9
gældsbeviser og udlån	1.405.5
værdipapirer	453.6
policelån og forudbetalinger	171.5
andele	21.6
Ausgleichsforderungen *)	1.938.4
kasse, bank og giro	273.6
lait	6.059.6

U.S.A. (Arizona):

Afsnit 9 i Arizona's forsikringslov indeholder investeringsbestemmelser i meget detaljeret form.

*) fordringer på staten opstået i anledning af valutareformen af 21. juni 1948.

I korte træk går de ud på følgende:

§ 2: investeringer, der var lovligt foretaget i henhold til tidligere gældende regler, skal fortsat anses for lovlige.

§ 3: bortset fra erhvervelse af fast ejendom og løsøre i overensstemmelse med § 25 skal værdipapirer eller pengeanbringelser være rente-, dividende- eller indkomstgivende.

Hvis værdipapirer eller ejendom modtages som dividende eller ved lovlig udlodning af aktiver, skal afhændelse finde sted efter reglerne i §§ 26 og 27, dersom det drejer sig om ellers ikke tilladte investeringer.

§ 4: pengeanbringelser (dog bortset fra politelån) skal i hvert enkelt tilfælde godkendes af forsikrerens bestyrelse eller en dertil bemyndiget komité.

§ 5: uden tilsynsdirektørens samtykke må en forsikrer ikke på noget tidspunkt have anbragt over 10 pct. af sine aktiver i (eller i lån mod sikkerhed i) en juridisk persons, institutions, et selskabs eller et byråds obligationer, ejendom eller værdipapirer; herfra er dog undtaget værdipapirer udstedt eller garanteret af U.S.A. eller en enkeltstat, samt politelån.

§ 6 **): et beløb svarende til den mindste indbetalte kapital, der ifølge loven kræves af et lignende hjemligt forsikringsaktieselskab, skal holdes anbragt i rede penge eller i værdipapirer som foreskrevet i §§ 7, 8 og 22.

En forsikrer kan kun med tilsynsdirektørens samtykke have anbragt mere end 20 pct. af sine aktiver i de i §§ 14 og 15 omhandlede værdipapirer, og samtykke kræves ligeledes til at anbringe mere end 10 pct. i de værdipapirer, der omhandles i §§ 12, 13, 16, 17, 18 og 24.

Selskabernes midler kan anbringes i:

§ 7: obligationer eller andre gældsbeviser udstedt eller garanteret af U.S.A.;

§ 8: obligationer eller andre gældsbeviser udstedt af enkeltstater i U.S.A., amter (counties) eller kommuner;

§ 9' udlån, der er garanteret med hensyn til hovedstol og rente af U.S.A.;

§ 10: obligationer, vekslers eller andre gældsbeviser fra kommunale eller amtskommunale

**) Sammenhold § 6, stk. 2, med §§ 15 og 16. Ifølge foreliggende oplysninger gælder der for staten New York andre begrænsninger i adgangen til investering i aktier. I nævnte stat må en investering i præferenceaktier ikke overstige 20 pct. af vedkommende selskabs samlede præferencekapital og heller ikke 2 pct. af forsikrings-selskabets »admitted assets« (aktiverne med fradrag af good-will, kontorinventar m. v.).

foretagender i U.S.A. eller Canada, når indfrielse skal finde sted ved hjælp af dertil bestemte indtægter, og når misligholdelse ikke har fundet sted de sidste fem år for sådanne forpligtelser; § 11: obligationer, vekslers eller andre gældsbeviser, der udstedes af »grundforbedringsdistrikter« indenfor U.S.A. til finansiering af grundforbedring i henhold til lov. Renter og hovedstol hviler som hæftelse på de omfattede ejendomme umiddelbart efter ejendomsskatterne;

§ 12: obligationer og andre gældsbeviser udstedt eller garanteret af Canada eller en canadisk provins;

§ 13: sådanne vekslers, som må købes »in the open market« af »federal reserve banks«;

§ 14: obligationer, gældsbeviser, vekslers og andre gældsbeviser udstedt eller garanteret af et solvent foretagende, og som er sikret ved deponering af værdipapirer til en værdi af mindst 50 pct. over gældsforpligtelsens pålydende, idet højst en trediedel af håndpantssikkerheden må bestå af aktier. Endvidere i andre rentebærende gældsbeviser, hvis det udstedende eller garanterende foretagende opfylder visse nærmere betingelser med hensyn til de fem foregående års regnskabsresultater;

§ 15: præferenceaktier eller garanterede aktier (såvel »stocks« som »shares«) i solvente foretagender, såfremt alle foranstående gældsbeviser er lovlige investeringsobjekter, og såfremt nærmere betingelser med hensyn til de fem foregående års regnskabsresultater er opfyldt;

§ 16: aktier i solvente foretagender, idet dog foranstående præferenceaktier og obligationer skal være lovlige investeringsobjekter, og visse nærmere betingelser med hensyn til de fem foregående års regnskabsresultater er opfyldt;

Med tilsynsdirektørens samtykke kan erhverves aktiemajoritet eller samtlige aktier i et andet forsikringssselskab;

§ 17: trafiksselskabers obligationer og gældsbeviser, som efter tilsynsdirektørens opfattelse er tilstrækkeligt sikre;

§ 78: gældsbeviser m. v., der udstedes af bobestyrere (trustees) eller midlertidige bobestyrere (receivers) af foretagender, hvis foretagendet — eller dets aktiver - administreres under

Investering i almindelige aktier må ikke overstige 2 pct. af vedkommende selskabs almindelige aktiekapital og heller ikke 2 promille af forsikringssselskabets »admitted assets«. Forsikringssselskabets samlede anbringelser i almindelige aktier må ikke overstige 5 pct. af »admitted assets« og heller ikke halvdelen af de frie reserver.

ledelse af en retskreds med egen dommer, og hvis gældsbeviserne efter tilsynsdirektørens opfattelse er tilstrækkeligt sikre,

§ 19: policelån indenfor tilbagekøbsværdien; § 20: sparekonti, depotbeviser eller på anden måde i solvente banker og kredittelskaber;

§ 21: udenlandske værdipapirer (i et vist omfang) fra lande, hvor forsikreren har tilladelse til at drive forsikring;

§ 22: første prioritetslån i fast ejendom i U.S.A., også forpagtningsejendom (leasehold), hvis der er mindst 21 år tilbage inden kontraktens udløb. Lånet må ikke overstige to trediedele af ejendommens værdi ifølge vurdering foretaget af en kvalificeret vurderingsmand, og for forpagtningsejendomme er det en forudsætning, at der betales amortisationsydelse mindst een gang årlig og med sådanne beløb, at lånet afvikles indenfor fire femtedele af den ikke udløbne forpagtningstid, dog aldrig over 35 år;

§ 23: sælgerpantebreve i ejendom, forsikreren har ejet;

§ 24: udlån mod pant i løsøre i forbindelse med prioritetslån i boligejendomme, dog ikke over 20 pct. af lånet i fast ejendom. Det bemærkes, at løsøre kun omfatter køleskabe, luftkonditioneringsanlæg, vaskemaskiner og varme- og kogeovne;

§ 25: fast ejendom, hvor forsikreren har hovedsæde, fast ejendom, som forsikreren har måttet overtage som ufyldstgjort panthaver, fast ejendom, der modtages i bytte ved salg af anden fast ejendom, forudsat at investering i fast ejendom derved reduceres, fast ejendom, hvis besiddelse er nødvendig eller hensigtsmæssig for forsikrerens forretningsudøvelse eller for at forøge værdien af tidligere erhvervet ejendom.

§ 26: fast ejendom skal normalt afhændes inden fem år efter, at dens besiddelse er ophørt at være nødvendig eller hensigtsmæssig, og fast ejendom, som er overtaget af forsikreren som ufyldstgjort panthaver eller ved bytte, skal ligeledes normalt afhændes inden fem år;

§ 27: løsøre eller værdipapirer, der er erhvervet lovligt, men hvori investering ellers ikke kan finde sted, skal normalt afhændes inden tre år fra erhvervelsen;

§ 28: forsikrere fra andre stater i U.S.A. eller fra andre lande skal normalt, hvis de driver virksomhed i Arizona, anbringe deres midler efter de ovenfor anførte regler, men kan dog

med tilsynsdirektørens samtykke i et vist omfang anvende deres hjemlands investeringsregler.

Pr. 31. december 1954 havde U.S.A.'s livsforsikringselskaber anbragt deres midler således:

art	mill. \$	relativ fordeling %
U.S.A. statsobligationer	9.070	10,7
andre statsobligationer	3.030	3,6
værdipapirer i handel og industri	37.462	44,4
prioritetslån	25.976	30,7
fast ejendom	2.298	2,7
policelån	3.127	3,7
diverse aktiver	3.523	4,2
ialt	84.486	100,0

B. Pensionskasser.

For pensionskassernes og pensionskasseliggende virksomheders vedkommende er opbygningen i de forskellige lande yderst uensartet, som det vil fremgå af følgende oversigt:

Finland:

a. *Pensionskasser* omfattes af loven om understøttelseskasser. Loven fastslår kun med hensyn til investeringsregler, at de skal være angivet i kassernes vedtægter. I en forordning er imidlertid anført følgende investeringsobjekter:

- obligationer udstedt eller garanteret af staten;
- obligationer udstedt af vederhæftig finsk kommune;
- indskud i vederhæftige banker og pengeinstitutter under offentlig kontrol;
- gældsfor skrivinger mod pant i fast ejendom (indtil 60 pct. af værdien);
- andre værdipapirer, der efter socialministeriets opfattelse frembyder tilstrækkelig sikkerhed.

Pensionskassernes samtlige aktiver var ved udgangen af 1954 anbragt således:

art	mill. mark
banktilgodehavender	365,8
obligationer	2.794,3
tilgodehavender hos arbejdsgiveren (uden realsikkerhed)	268,7
lån: 1) mod pant i fast ejendom	3.740,1
2) mod pant i værdipapirer	168,8
3) mod personlig kaution	2.260,7
fast ejendom	232,8
ialt	9.831,2

b. Endvidere findes nu i Finland *pensionsstifteiser*, der oprettes i overensstemmelse med særlig lov derom af 2. december 1955.

Pensionsstiftelsernes vedtægter skal ligeledes indeholde investeringsregler, men ud over kravet om, at midlerne skal anbringes på betryggende og indkomstbringende måde, er der ikke givet særlige forskrifter. Der kan imidlertid - uden sikkerhedsstillelse - ydes lån til arbejdsgiveren til en rentefod, der mindst er lig den for livsforsikringselskaberne godkendte grundlagsrentefod.

Norge:

I de af socialdepartementet udarbejdede mønstervedtægter for pensionskasser og pensionsfonds går anbringelsesreglerne ud på, at midlerne må anbringes i:

- obligationer udstedt eller garanteret af den norske stat;
- obligationer udstedt af norske kommuner;
- indskud i norske banker og sparekasser;
- panteobligationer i fast ejendom indtil 60 pct. af ejendomsskyldvurderingen (i industriejendomme dog kun med socialdepartementets samtykke);
- andre værdier med socialdepartementets samtykke, idet bemærkes, at placering i industriaktier kun godkendes efter særskilt ansøgning. Derimod kan indtil 20 pct. af midlerne (dog gældende for samtlige aktieposter) anbringes i børsnoterede bank- og forsikringsaktier.

Pr. 31. december 1954 fordelte pensionskassers og pensionsfonds' aktiver sig således, jfr. ovenfor a)-e):

art	kasser mill. kr.	fond mill. kr.	ialt mill. kr.
a)	72.3	29.7	102.0
b)	14.8	6.9	21.7
c)	51.5	129.4	180.9
d)	293.3	182.8	476.1
e) kontanter	12.6	1.1	13.7
fordringer	40.7	20.4	61.1
realkapital	7.2	1.2	8.4
aktier	9.7	8.6	18.3
ihænde haverobligationer udstedt af:			
forretningsbanker	0.4	1.8	2.2
kreditforeninger m. v.	65.6	34.1	99.7
andre norske	55.5	9.7	65.2
udenlandske	3.3	0.8	4.1
ialt	626.9	426.5	1.053.4

Sverige:

Ifølge lov af 24. marts 1938 om understøttelsesforeninger er sådanne foreningers formål at sikre medlemmerne alders-, invalide-, enke- og børnepension, begravelseshjælp, moderskabs-hjælp eller arbejdsløshedsunderstøttelse, idet der dog ikke må være tale om forretningsmæssig forsikringsvirksomhed.

Når sådan forening er stiftet, og den opfylder lovens krav, kan registrering ikke nægtes. Indeholder en privat arbejdsaftale pensionsløfte på vilkår, at funktionæren skal yde bidrag til præmien, skal understøttelsesforening dannes, medmindre præmierne overføres til et forsikrings-selskab.

Understøttelsesforeninger, der påtager sig livsforsikringsforpligtelser, skal - normalt hvert femte år - til »riksförsäkringsanstalten«, som er tilsynsmyndighed, indsende forsikringsteknisk statusopgørelse. Foruden præmiereserven skal optages en sikkerhedsfond svarende til 5 pct. af præmiereserven. De hertil svarende midler skal - i store træk - anbringes efter de for livsforsikringselskaberne gældende regler, idet dog foreninger, der er knyttet til en enkelt virksomhed, kan modtage gældsfor skrivninger fra virksomheden, når der stilles sikkerhed i form af ellers tilladte værdipapirer.

Af understøttelsesforeningerne er pensionskasserne de mest betydende. Deres sammenlagte aktiver udgjorde pr. 31. december 1953:

art	1000 kr.
kontant130
postgiro.1.235
bank	283.208
prioritetslån.190.183
kommunelån.118.530
obligationer.	423.910
andre værdipapirer.15.780
fordringer på arbejdsgivere79.926
fast ejendom14.878
øvrige aktiver.16.885
<u>ialt</u>	<u>.1.144.665</u>

Det fremhæves endelig, at »tjänstpensioneringen« i Sverige i stor udstrækning finder sted udenfor rammerne for livsforsikringselskaberne og understøttelsesforeningernes virksomhed.

Belgien:

Der findes forsorgsinstitutioner (intitutions patronales de prévoyance) oprettet af arbejdsgivere, og hvoraf kun deres funktionærer er medlemmer, men de omfattes ikke af nogen til-

synslovgivning, og talmæssige oplysninger om dem er ikke til disposition.

Eire:

Ifølge en lov af 1933 om registrering af »Perpetual Funds«, der er oprettet med det formål at yde pension til funktionærer eller understøttelser til deres enker og børn, skal vedtægterne for ethvert registreret fond indeholde investeringsbestemmelser. For samtlige indregistrerede fonds gælder, at midlerne kan anbringes i statsobligationer og andre værdipapirer, hvori umyndiges midler kan anbringes. I praksis er midlerne hovedsagelig anbragt i stats- og kommuneobligationer og i mindre omfang i fast ejendom og aktier. Endelig kan anbringelse i arbejdsgiverens virksomhed finde sted på visse betingelser.

Talmæssige oplysninger om midlernes anbringelse kan ikke gives.

Frankrig:

Der oplyses kun, at pensionskasserne (les caisses de retraites) ikke er undergivet forsikringstilsynet, men henhører under socialministeren.

Holland:

Pensionskasser, såvel de under B (1) som B (2) i udvalgets cirkulærskrivelse omhandlede, omfattes af en lov af 1952 om private virksomheders pensions- og opsparenskasser.

For pensionskasserne er der — lige så lidt som for livsforsikringselskaberne - givet særlige regler for midlernes anbringelse. Dog må ikke mere end 10 pct. af en kasses midler være anbragt i fordringer på arbejdsgiveren eller i aktier i virksomheden. Iøvrigt er tilsynets praksis med hensyn til investering i aktier, at kun en del af ekstrareserverne (som er minimale) må anbringes i aktier. De kasser, der selv dækker risikoen, ialt 409 af nogle tusinde, havde pr. 31. december 1954 anbragt deres midler således:

art	mill. gylden	relativ fordeling %
fast ejendom67.9	4,6
hypoteker.196.0	13,3
obligationer.642.2	43,8
udlån mod gældsbeviser.482.9	32,9
diverse anbringelser (herunder aktier).44.1	3,0
iøvrigt36.1	2,4
<u>ialt</u>	<u>.1.469.2</u>	<u>100,0</u>

Italien:

I Italien er invalide-, alders- og overlevelsesrenteforsikringer i stort omfang obligatoriske for ansat personale, og selv om der kan være oprettet forsorgskasser af enkelte arbejdsgivere eller grupper af arbejdsgivere til erstatning for den obligatoriske forsikring, drives denne forsikring næsten udelukkende af offentlige institutioner, hvoraf den største, »l'Istituto Nazionale della Previdenza Sociale«, dækker ca. 80 pct. af den obligatoriske forsikring og desuden forvalter andre hjælpe- og forsorgsformer. Det vil sige, at disse offentlige institutioner griber ind på socialforsikringens område og af den grund næppe heller kan sammenlignes med pensionskassens virksomhed i andre lande, selvom de gældende investeringsregler i store træk er som for livsforsikringselskaberne foreskrevet.

Portugal:

Forsorgskasserne er ikke undergivet forsikringstilsynet, men korporations- og socialforsorgsministeriet.

Deres midler kan anbringes indtil 100 pct. - i statspapirer, statsgaranterede papirer, særlige ikke-negotiable statsgældsbeviser; indtil 50 pct. - i aktier og obligationer, fast ejendom.

Talmæssige oplysninger er ikke givet.

Schweiz:

Der eksisterer ikke noget tilsyn med pensionskasser, men der arbejdes for tiden med forslag, der i mange henseender minder om den danske pensionskasselovgivning, bl. a. med hensyn til midlernes udskillelse fra virksomhedens formue, udtrædelsesgodtgørelser og funktionærernes deltagelse i kassernes administration.

Pensionskasserne er dog faktisk i et vist omfang undergivet tilsyn af kantonale myndigheder, og under indflydelse af personalerepræsentanter lader flere og flere kasser foretage forsikringstekniske statusopgørelser. Det forudsættes også, at kassernes bestyrelser først og fremmest har pligt til at føre en sund pengeanbringelsespolitik; visse forfattere hævder tilmed, at kassernes midler udelukkende bør anbringes efter reglerne for anbringelse af umyndiges midler.

Den sidst tilgængelige forbundsstatistik vedrørende kassernes pengeanbringelse er fra 1942 og er derfor udeladt her.

Storbritannien og Nordirland (U. K.):

Der udøves ikke kontrol med de af arbejdsgivere etablerede pensionsordninger, bortset fra sådan kontrol, som er pålagt af Board of Inland Revenue (skattedepartementet) som betingelse for indkomstskatteletelse. Pensionsordningernes aktiver forvaltes normalt af trustees (bobeystyrere), som, hvis der ikke er givet dem særlige beføjelser, skal anbringe midlerne efter reglerne for anbringelse af umyndiges midler, altså hovedsagelig i britiske statsobligationer og lignende værdipapirer.

Talmæssige oplysninger om midlernes anbringelse findes ikke.

Vesttyskland:

Pensionskasser - som omhandlet under B (1) i udvalgets cirkulærskrivelse - er underkastet de for livsforsikringselskaber gældende lovbestemmelser. For mindre foreninger, d. v. s. foreninger, der har et sagligt, stedligt eller af personkredsen snævert begrænset virkefelt, tillader loven dog visse lettelser, og pensionskasserne hører i reglen til denne gruppe.

Institutioner - som omhandlet under B (2) i udvalgets cirkulærskrivelse — er fuldstændig fri for tilsyn.

Pensionskassernes formueanbringelse fordelte sig pr. 31. december 1955 således:

art	mill. D-mark
fast ejendom	48.1
pantebrevsfordringer m. v.	182.5
værdipapirer	137.2
sparekasse- og bankindeståender	142.9
Ausgleichsforderungen	1.549.8
øvrige anbringelser	494.0
ialt	2.554.5

»Øvrige anbringelser« er hovedsagelig gælds-brevsfordringer og udlån til industrien.

U.S.A.:

Der findes ikke i nogen af staterne særskilte ikraftværende love om pensionsfonds' investeringer.

Bilag 2.

OVERSIGT OVER DANSKE LIVSFORSIKRINGSSLELSKABERS AKTIVER AF
DE I LIVSFORSIKRINGSLOVENS § 18, NR. 1-7 NÆVNTE ARTER VED
UDGANGEN AF ÅRET 1955.

	Private selskaber. (1.000 kr.) bøgført	Statsan- stalten. (1.000 Kr.) værdi.
1) Obligationer, der er udstedt af, eller for hvilke en vis rente er garanteret af den danske stat	428.496	107.206
herunder er bl. a. medregnet:		
Danmarks nationalbanks 4% obligationer af 1936	407	
Den kommunale lånefond 4 % obligationer af 1951	4.797	
Den kommunale lånefond 4% obligationer af 1953	10.099	
Det danske luftfartselskabs 4% obligationer af 1948	168	
Apotekerfonden	979	
2) kreditforeningsobligationer	1.296.635	514.132
3) indlånsbeviser fra danske banker og sparekasser	2.657	176
4) obligationer udstedt eller garanteret af danske kommuner	389.113	215.270
herunder er bl. a. medregnet:		
Midtkrafts 4½ % obligationer af 1952	5.122	
Fynsværkets 4½ % obligationer af 1950, afd. A	8.743	2.448
Fyns kommunale telefonselskabs 4½ % obligationer af 1950		1.384
prioritetslån m. v.	17.515	
5) lån mod pant i fast ejendom efter reglerne for anbringelse af umyndiges midler.	97.743	5.185
6) lån mod pant i selskabets egne forsikringer	138.012	36.313
7) lån og værdipapirer i klasse med de foregående	57.703	36.116
herunder er bl. a. medregnet:		
Kongeriget Danmarks Hypotekbanks obligationer	4.407	3.514
Kongeriget Danmarks Tiendebanks obligationer	768	
Landmandsbankens kommuneobligationer	640	
hypoteksobligationer	7.200	3.865
Kjøbenhavns Telefon Aktieselskabs obligationer	2.483	18.645
Jydsk Telefon-Aktieselskabs obligationer	32.941	9.768
ejerpantebreve i selskabernes ejendomme	441	
værdipapirer efter lovens § 18 talr.	2.410.359	914.398

OVERSIGT OVER DANSKE LIVSFORSIKRINGSSLELSKABERS ØVRIGE LAN
OG VÆRDIPAPIRER VED UDGANGEN AF ÅRET 1955.

	Private selskaber, (1.000 kr.) bøgført	Statsan- stalten. (1.000 kr.) værdi.
a) danske værdipapirer ialt	71.259	66.859
herunder er bl. a. medregnet:		
hypotekf oreningsobligationer	28.409	33.129
prioritetslån	23.647	60
aktier	13.162	14.944
garantibeviser	802	
låneforeninger		18.726
b) udenlandske værdipapirer ialt	46.011	131
andre lån og værdipapirer ialt	117.270	66.990

STATISTISKE OPLYSNINGER OM SELSKABER OMFATTET AF
SKADESFORSIKRINGSLOVENS § 34.

I tilknytning til udvalgets forhandlinger kan følgende statistiske oplysninger gives om de resultater, der vil fremkomme, såfremt man anvender lovudkastets regler for de mindre, gensidige skadesforsikringselskaber.

Ifølge forsikringsrådets beretning for skadesforsikring for 1955, side 176-189, findes der 234 selskaber under skadesforsikringslovens § 34. 6 § 34-selskaber har ved begyndelsen af 1955 eller senere været under likvidation og medtages ikke i nedennævnte statistik, mens der vedrørende tiden efter 1955 yderligere er kommet 3 selskaber til (2 for sygeudgiftsforsikring og 1 for kreaturforsikring); 2 selskaber er blevet undtaget fra tilsyn som henhørende under lovens § 35 og 1 selskab er overgået til tilsyn efter lovens hovedbestemmelser. Statistikken omfatter herefter 228 selskaber.

Disse fordelte sig således efter virkeområde:

102 selskaber med virkeområde ikke udover 1 amt,
32 selskaber med virkeområde over 1 amt, men ikke udover 3 amter.

94 selskaber med virkeområde udover 3 amter. Af de 94 selskaber med virkeområde over 3 amter virker 50 over hele landet, herunder 1 forening af kommuner og 27 med faglig begrænsning.

Angivelse af virkeområde i vedtægterne er ofte suppleret med bestemmelser om, at medlemmer, der fraflytter foreningens område, kan forblive i foreningen, eller at personer, der af tjener værnepligt eller Opholder sig på skoler udenfor virkeområdet, kan have forsikret i foreningen, ligesom der forekommer bestemmelser om, at bestyrelsen undtagelsesvis kan optage personer udenfor foreningens egentlige virkeområde. Fra sådanne bestemmelser er der i statistikken set bort.

Når fordeling efter virkeområde kombineres med fordeling efter brancher, fås følgende oversigt:

	højest 1 amt	over 1 ikke over 3 amter	over 3 amter	ialt
A. selskaber med kun 1) branche				
sygekasseforsikr. ...	4	3	5	12
lovpl. ulykkesfors. anden ulykkes- og svøeforsikring ...			8	8
motorkøretøjsfors. . .	1			1
ansvartforsikring ...	1		3 ³⁾	4
kautionsfors.			1	1
søforsikring.	9		9	18
brandfors.	44	17	12 ¹⁾	73
tyverifors.	2		1	3
glasfors.			6	6
stormforsikring ...	3	1	6	10
haglskadefors.	4	3	8	15
kreaturfors.	34 ²⁾	6 ³⁾	15 ⁴⁾	55
B. selskaber med flere brancher:		2 ⁵⁾	23 ⁶⁾	25
	102	32	94	228

1) herunder et selskab med plantageforsikring.

2) herunder 4 selskaber for kvægtuberkulose, 1 for mnd- og klovtsyge og 1 for bipest.

3) herunder 1 selskab for kvægtuberkulose.

4) herunder 3 selskaber for kvægtuberkulose.

5) selskaberne er: »Fynske købstæder« og »Lolland Købstæder«, der begge udover brandforsikringer tegner tyveriforsikringer¹⁾ begrænset omfang.

6) herunder bl. a. »Lohals skibsforsikring« og »Egemsund skibsforsikring« med tilknyttede sygekasser samt »Præsteforeningen« og »Lærerstanden«, der udover brandforsikringer tegner tyveriforsikringer i begrænset omfang; 2 selskaber, der udover lovulykke tegner anden ulykkes- og sygeforsikring, og 1 lovforsikringselskab (»Ulykkesforsikringsforbundet for fiskeri«) med tilknyttet sygekasse.

Dej denne oversigt angivne selskaber med virkeområde højst 1 amt er nedenfor yderligere fordelt efter det synspunkt, om virkeområdet er større end et sogn med tilgrænsende sogne, og om de samlede forsikringssummer er over eller under 1 mill. kr.

Hvad det første synspunkt angår, bemærkes, at selskaber med virkeområde i byer ikke er

medtaget under rubrikken »1 sogn med tilgrænsende sogne« (f. eks. »Helsingør Glas« og »Vordingborg Glas«, hvilke selskaber iøvrigt må antages at have en samlet forsikringssum under 1 mill, kr., hvorimod der i så henseende knytter sig usikkerhed til »Esbjerg Sygeforsikring«). Specielt for skibsforsikringer bemærkes, at »Kerteminde«, »Skagen« og »Grenaa« er udeladt af rubrikken »et sogn med tilgrænsende sogne« (hvorved kan bemærkes, at »Kerteminde« har ca. 600.000 kr. i forsikringssummer, og »Grenaa« har 50 fartøjer med 800.000 kr. i forsikringssummer) medens »Bagenkop« er medtaget, da Bagenkop ikke er en købstad.

De samlede forsikringssummer bliver overfor forsikringsrådet systematisk kun oplyst for brandforsikring, men i andre brancher kan visse slutninger drages herom ud fra de i vedtæg-

terne undertiden angivne præmiesatser eller andre oplysninger.

Nogle selskaber virker kun i få sogne, uden at disse er beliggende således, at de opfylder vilkåret »et sogn med tilgrænsende sogne« (f. eks. Aal, Nørre Nebel, Stenstrup, Vestfyn).

Selskaber med virkeområde højst 1 amt.

	ikke udover et sogn med tilgrænsende sogne	forsikringssum under 1 mill. kr.	forsikringssum mindst 1 mill. Kr.	udover et sogn med tilgrænsende sogne samt selskaber med virkeområde i bver	ialt
Brandfors.	1	6	38	45	
søfors.	1	-	8	9	
kreaturfors.	8	-	25	33	
iøvrigt	-	-	15	15	
sum	10	6	86	102	

LIVSFORSIKRINGSSÆLSKABERNES
FORENING

30. august 1955.

Til
det af handelsministeriet under 15. oktober
1952 nedsatte udvalg til revision af tilsyns-
lovene, cjo hr. rådsformand Sigurd Kristensen,
Laksegade 19, K.

Sag nr. 271.

Som bekendt er sparekasser og banker i den senere tid gået ind for etablering af visse langsigtede opsparingsordninger i forbindelse med livsforsikringsdækning.

For det private livsforsikringsvæsen foreskriver lovgivningen særdeles strenge regler for kapitalanbringelserne, medens der navnlig for bankernes vedkommende ikke fra samfundets side er pålagt dem noget lignende.

Efter Livsforsikringsselskabernes Forenings opfattelse burde lovgivningsmagten foreskrive

ganske ensartede regler for så vidt angår langsigtede opsparingsordninger af i realiteten samme konstruktion, og man tillader sig derfor at henstille til udvalgets overvejelse at optage dette spørgsmål til drøftelse i forbindelse med udvalgets gennemgang af livsforsikringsloven.

Ærbødigst

Livsforsikringsselskabernes Forening.

Hude.

I G. Koefoed.

Bilag 5.

DEN DANSKE AKTUARFORENING

2. oktober 1953.

*Til**Udvalget af 15. oktober 1952 til
revision af forsikringstilsynslovene.*

Den danske Aktuarforening er beklageligvis ikke repræsenteret i det ærede udvalg, men foreningen har haft lejlighed til ved repræsentanter i et underudvalg at bistå ved løsningen af en enkelt, teknisk opgave af bunden karakter, nemlig formuleringen af bestemmelserne om sikkerhedsfonden for livsforsikringsselskaber.

Foreningens bestyrelse er af den formening, at der ved en almindelig lovrevision må være adskillige punkter, hvor aktuarernes synspunkter bør komme til orde, dels af hensyn til aktuarernes egne interesser, men navnlig for at få

en alsidig og uafhængig, faglig belysning af mange tekniske spørgsmål.

Vi anmoder derfor om, at Aktuarforeningen får lejlighed til at deltage i diskussionen om lovrevisionen, om ikke på anden måde, så ved at udvalgets betænkning og eventuelle lovforslag til sin tid bliver forelagt foreningen til udtalelse.

*Ærbødigst**Paul Johansen.**j Thorkild Hansen.*

PENSIONSFORSIKRINGSANSTALTEN
AKTIESELSKAB

14. april 1953.

*Til
det af handelsministeriet den 15. oktober
1952 nedsatte udvalg til teknisk gennemgang
af forsikringstilsynslovene.*

Under henvisning til handelsministeriets skrivelse af 3. november 1952 (journ. nr. 109-1-52) vedrørende pensionsforsikringsanstaltens adgang til at rette henvendelser til udvalget om spørgsmål af særlig interesse for disse selskaber tillader Pensionsforsikringsanstalten sig herved at henlede udvalgets opmærksomhed på følgende spørgsmål:

ad livsforsikringslovens § 1.

Efter anstaltens opfattelse tiltrænges en klarere og mere hensigtsmæssig afgrænsning mellem pensionsforsikringsvirksomhed underkastet livsforsikringslovens bestemmelser og pensionskassevirksomhed underkastet pensionskasselovens bestemmelser end den, der fremgår af den nugældende lovgivning.

Hvor det drejer sig om en sammenslutning af personer - ansatte i en enkelt privat virksomhed eller i en række bestemte, økonomisk forbundne virksomheder - med det formål at sikre de pågældende funktionærer pension, vil der næppe kunne opstå tvivl om, at sammenslutningen henhører under pensionskasseloven.

Mere tvivlsomt synes sagen at stille sig, hvis

- 1) enkelte af hinanden uafhængige virksomheder indenfor en branche opretter en pensionsinstitution, som sikrer de pågældende virksomheders funktionærer pension og søger tilslutning fra andre virksomheder indenfor samme branche, eller
- 2) en faglig organisation (f. eks. af civilingeniører, teknikumuddannede ingeniører, arkitekter, handelshøjskoleuddannede funktionærer o. s. v.) for en gruppe af medlemmer, hvis pensionsforhold er ordnede efter ens-

artede regler, opretter en pensionsinstitution, som søger tilslutning fra alle private virksomheder for så vidt angår de i disse ansatte medarbejdere med den omhandlede uddannelse.

Sådanne pensionsinstitutioner må have egen administration og vil komme til at drive akkvisition i konkurrence med pensionsforsikrings-selskaberne, idet pensionsinstitutionerne dels vil søge at få allerede bestående forsikringsmæssige pensionsordninger og private pensionskasseordninger overført til institutionerne og dels vil søge at få virksomheder, som ingen pensionsordning har, til at oprette en sådan gennem institutionerne.

Pensionsinstitutioner af den under 1 og 2 omhandlede art vil ikke kunne bruge den i pensionskasserne almindelig anvendte på gennemsnitspræmier baserede forsikringsteknik, men må i princippet anvende samme forsikringsteknik som et pensionsforsikringsselskab, d. v. s. individuel præmieberegning. Kun derved, at institutionen ikke på samme tidspunkt anvender mere end een forsikringsform (tarif), adskiller dens tekniske system sig fra et pensionsforsikringsselskabs, idet selskaberne vel arbejder med standardtariffer, men kan tilbyde andre forsikringsformer. Reale grunde synes at tale for, at disse pensionsinstitutioner, som i realiteten kommer til at fungere som gensidige pensionsforsikringsselskaber, hvis arbejdsområde vedtægtsmæssigt er begrænset til funktionærer af alle kategorier beskæftiget indenfor en vis branche eller funktionærer med en vis uddannelse beskæftiget indenfor en hvilken som helst

virksomhed, betragtes som hørende under livsforsikringsloven, hvilket pensionskasselovens bestemmelser iøvrigt ikke ses at være til hinder for.

Intet i den betænkning, på grundlag af hvilken forslaget til lov om tilsyn med pensionskasser i sin tid blev udarbejdet, tyder på, at man har forestillet sig, at en under loven hørende pensionskasse skulle kunne drive egentlig akkvisition; det samme gælder bemærkningerne til lovforslaget og selve pensionskasseloven. Havde dette været tilfældet, ville man formentlig bl. a. have foreskrevet, at sådanne pensionskasser skulle iagttage bestemmelserne i lov om forsikringsaftaler, og at kasserne ligesom livsforsikringselskaber med korte mellemrum skulle dokumentere deres solvens.

Såfremt pensions sammenslutninger af den under 1 og 2 nævnte art henføres under pensionskasselovens område, vil hele pensionsområdet i Danmark kunne dækkes uden iagttagelse af livsforsikringslovens forskrifter med hensyn til egenkapital, sikkerhedsfond, beregningsgrundlag, maksimalrisiko for egen regning o. s. v.

For at en pensions sammenslutning skal kunne henføres under pensionskasseloven, bør efter vor opfattelse kræves, at dennes virksomhed er begrænset til en bestemt kreds, og at sammenslutningen ikke virker for tilgang af medlemmer, men kun omfatter personer, der på forhånd har pligt til at indtræde som medlemmer. Hvis en sammenslutning vil forbeholde sig at kunne drive akkvisition, omend ikke indenfor et ubegrænset område, vil sammenslutningens virksomhed nærme sig så stærkt til den virksomhed, der udøves af et gensidigt pensionsforsikringselskab, at sammenslutningen bør opfylde de krav til sikkerhed og solvens, som livsforsikringsloven stiller til sådanne selskaber.

ad livsforsikringslovens § 16.

Omregning af præmiereserven på et svagere grundlag er ensbetydende med diskontering af et overskud på bestanden. Ifølge § 16, stk. 1, skal den således diskonterede gevinst henlægges til sikkerhedsfonden, hvorved gevinsten undrages bestanden og normalt end ikke vil være til disposition for selskabet, hvis det viser sig, at afviklingen af bestanden på det svagere grundlag bliver tabgivende.

Særlig uheldig vil reglen i § 16, stk. 1, virke, hvis et selskab, som har været nødt til at omregne sin præmiereserve på et grundlag, der

er stærkere end tegningsgrundlaget, senere får tilladelse til at anvende et grundlag, som er noget svagere, men dog fører til en præmiereserve, der er mindst af samme størrelse som den på tegningsgrundlaget opgjorte.

Det mest rationelle ville formentlig være at foreskrive, at selskaberne ved overgang til et svagere opgørelsesgrundlag for præmiereserven skal nedskrive reservepræmierne, således at de 2 præmiereserver for bestanden ved overgangen bliver af samme størrelse. Dette vil også være naturligt af den grund, at selskaberne uanset overgangen til et svagere præmiereservegrundlag skal beregne tilbagekøbsværdier på tegningsgrundlaget.

ad livsforsikringslovens § 17.

Bestemmelserne er ikke hensigtsmæssige, idet de fører til grænser for sikkerhedsfonden, som er jo højere jo sikrere et beregningsgrundlag, der arbejdes med.

Dette er særlig uheldigt for pensionsforsikringselskaber, som ved at indlægge hovedparten af sikkerhedsmarginalerne i pensionist dødeligheden får frigjort den eventuelle gevinst så sent, at selskaberne kan få vanskelighed med at holde sikkerhedsfonden oppe på de i loven omhandlede grænser. En omregningsfaktor for renteforsikringer på 15 forekommer ikke rimelig for pensionsforsikrings vedkommende.

Mere rationelt ville det være at foreskrive, at der i selskabernes præmier skulle indlægges et efter tegningsgrundlagets beskaffenhed afpasset sikkerhedstillæg, som efter nærmere fastsatte regler skulle anvendes til forøgelse af den på tegningsgrundlaget opgjorte præmiereserve.

ad livsforsikringslovens § 18.

Da selskabernes præmiereserve opgøres under forudsætning af, at alle på opgørelsestidspunktet forfaldne præmier er betalte, ville det være naturligt at tillade, at i hvert fald en vis brøkdel af forfaldne, ikke betalte præmier kunne anvendes til dækning af selskabernes forsikringsfond. En sådan adgang kan være af betydning for pensionsforsikringselskaber, som i en periode med ringe beskæftigelse ønsker at bevilge ekstraordinær henstand med præmiebetalingen.

ad livsforsikringslovens § 19.

Det fremgår ikke af bestemmelserne, om erhvervsprovision for afgivne genforsikringer skal fradrages ved beregningen af selskabets omkost-

ninger ved erhvervelsen af nye forsikringer. Dette er af væsentlig betydning for pensionsforsikringselskaber, idet disse for afgivne gensikringer normalt vil kunne erholde en erhvervsprovision, der er meget væsentlig større end de erhvervsomkostninger, selskabet har haft på de afgivne andele.

Vi beder udvalget inddrage de her fremførte betragtninger i udvalgets overvejelse af de pågældende lovbestemmelser.

Med højagtelse

PENSIONS-FORSIKRINGSANSTALTEN

Aktieselskab

Børge Sørensen.

K. Rostrup.

Bilag 7.

**FORSIKRINGSRÅDETS CIRKULÆRE AF 21. AUGUST 1954 OM BRUG AF
GENNEMSNITSKURSER.**

Ved skrivelse til forsikringsrådet af 6. august 1954 har ministeriet for handel, industri og søfart givet en midlertidig forlænget dispensation i medfør af skadesforsikringslovens § 38, 3. stk., således at de af bestemmelsen i aktieselskabslovens § 42, 2. stk. omfattede forsikringselskaber, jfr. skadesforsikringslovens § 6 og § 38, 2. stk., fortsat kan anvende gennemsnitskurser ved optagelse af deres værdipapirer i status efter følgende regler.

1) Tilladelsen angår regnskaber for regnskabsperioder, der slutter senest den 30. september 1956.

2) Tilladelsen kan kun benyttes, såfremt vedtægtsbestemmelser eller andre særlige forhold ikke måtte være til hinder herfor for det enkelte selskabs vedkommende.

3) Tilladelsen angår alene børsnoterede obligationer, og omfatter således ikke f. eks. aktier.

4) De af tilladelsen omfattede værdipapirer, der har været i vedkommende selskabs besiddelse i mere end eet år, kan opføres til et beløb, der højst svarer til gennemsnittet af den ved det pågældende regnskabsårs udgang senest noterede køberkurs og de tilsvarende kurser ved udgangen af de nærmest forudgående regnskabsår, i hvilket selskabet har besiddet dem, dog at der ved gennemsnittets beregning i det højeste kan medtages de nærmest forudgående 4 regnskabsår.

5) Såfremt tilladelsen benyttes, skal de ved denne givne regler anvendes på alle sådanne værdipapirer, for hvilke den er gældende.

6) Det antal år, der lægges til grund for beregningen af gennemsnitskursen, skal være det samme for alle de pågældende papirer, dog at gennemsnitskursen for værdipapirer, der ikke har været i selskabets besiddelse i hele det pågældende åremål, vil være at udregne på grundlag af det antal år, hvori de enkelte papirer har været i selskabets besiddelse.

7) Ved afgørelsen af, i hvor lang tid et af

tilladelsen omfattet værdipapir skal anses at have været i selskabets besiddelse, vil udtrækning være at anse som en afbrydelse af selskabets besiddelse af vedkommende papir, uanset om et ligelydende papir måtte være erhvervet i stedet for det udtrukne.

8) Tilladelsen kan bruges af ethvert af de foran angivne selskaber, uanset om vedkommende selskab tidligere har gjort brug af gennemsnitskurser, men den kan ikke uden samtykke af forsikringsrådet benyttes af noget selskab, der efter tidligere at have benyttet gennemsnitskurser derpå er gået over til at ansætte værdipapirer efter ultimokurser.

9) I en fodnote til statusopgørelsen eller i en indenfor linien meddelt kommentar til det opførte beløb skal det — såvel i de af handelsministeriet foreskrevne regnskabsformularer som i det på generalforsamlingen forelagte og i det offentliggjorte regnskab — oplyses, at de pågældende papirer i henhold til handelsministeriets skrivelse af 6. august 1954 er optaget til gennemsnitskurser, og i forbindelse hermed skal det anføres, hvilket åremål selskabet har valgt som almindeligt beregningsgrundlag. I det på generalforsamlingen forelagte og i det offentliggjorte regnskab skal i samme forbindelse angives størrelsen af den samlede bogførte værdi af de af tilladelsen omfattede værdipapirer såvel som disse værdipapirers samlede markedsværdi ved regnskabsårets udgang. Det hidtidige krav om, at der i det offentliggjorte regnskab skal optages en specificeret fortegnelse over beholdningen af værdipapirer med angivelse for hvert papir af den nominelle og den bogførte værdi, er derimod bortfaldet.

10) På formular L i de ved handelsministeriets bekendtgørelse nr. 368 af 31. december 1934, jfr. bekendtgørelse nr. 317 af 4. oktober 1938, foreskrevne regnskabskemaer må der i kolonne 8 for hvert enkelt af tilladelsen omfattet papir anføres såvel regnskabsårets ultimokurs som den benyttede kurs angivet med mindst 1 decimal, og i tilknytning til kolonne

I må de enkelte papirers værdi efter ultimokurs oplyses.

11) Aktionærudbytte m. v. må ikke som følge af anvendelse af gennemsnitskurser ydes i videre omfang, end det ville have været muligt ved statusopgørelse på grundlag af ultimokurser. Dette er af betydning i tilfælde af, at statusopgørelsen - efter at de i anledning af det forløbne regnskabsårs driftsresultat truffne dispositioner har fundet sted — ikke udviser beholdne selskabsreserver (herunder kursreguleringsfond og overførsel til næste år) udover den lovmæssige reservefond og fonds, der må ligestilles hermed, til et samlet beløb, der mindst svarer til forskellen mellem den bogførte værdi af selskabets værdipapirer og den

værdi, hvortil disse havde måttet bogføres efter ultimokurser. I så tilfælde skal der af årets nettooverskud - opgjort med hensyntagen til det bogførte kurstab — forlods ske forøgelse af selskabsreserverne, således at disse mindst bliver af den foran angivne størrelse. Viser regnskabet driftsunderskud, må selskabsreserverne i det nævnte tilfælde kun formindskes med driftsunderskuddets beløb.

12) Opmærksomheden henledes på, at til-ladelsen ikke omfatter valutakurser.

Forsikringsrådet, den 21. august 1954.

H. Brix.

I E. Mørck.

Bilag 8.**LIVSFORSIKRINGSSKABERNES
FORENING**

4. april 1955.

FORSIKRINGSRÅDET*Tilforsikringsrådet.**Sag nr. 26. — Regulativet vedrørende
krigsrisiko.*

Ved en af foreningen foretaget af et medlemselskab foranlediget gennemgang af det for de private selskaber og Statsanstalten for Livsforsikring gældende fællesregulativ for ekstrapræmier m. m. i tilfælde af krigstilstand her i landet, er man blevet opmærksom på, at der måske kan herske tvivl om fortolkningen af regulativet specielt med henblik på de regnskabsmæssige konsekvenser ved reglernes anvendelse i givet fald.

Ved nævnte gennemgang er foreningen kommet til det resultat, at regulativet efter foreningens mening må opfattes på følgende måde:

De enkelte selskaber skal være berettiget og forpligtet til at føre et særligt regnskab for de indgåede ekstrapræmier. Ved hvert regnskabsårs afslutning bestemmes, hvor store udbetalinger krigsskaderne har medført udover det, der

er taget i betragtning ved beregningsgrundlaget, jfr. regulativet, og dette beløb overføres til det særlige regnskab som udgift. Såfremt indtægterne overstiger udgifterne, overføres saldoen som passiv, i modsat fald som aktiv, til præmiereserven, og denne fremgangsmåde fortsættes, indtil den ved regulativet stipulerede endelige opgørelse finder sted.

Såfremt forsikringsrådet er enig i ovennævnte opfattelse, beder foreningen om at få meddelelse herom, idet vi foreslår, at nærværende brev og forsikringsrådets eventuelle godkendelse herefter vil være at opfatte som et supplement til det for medlemselskaberne godkendte krigsregulativ.

Ærbødigst

**LIVSFORSIKRINGSSKABERNES
FORENING***Hude.*

FORSIKRINGSRÅDET

27. februar 1956.

I skrivelse af 4. april f. å. har Livsforsikringsselskabernes Forening anholdt om godkendelse af, at bestemmelserne i det for de her i landet virkende livsforsikringsselskaber gældende regulativ vedrørende krigsrisiko fortolkes således:

»De enkelte selskaber skal være berettiget og forpligtet til at føre et særligt regnskab for de indgåede ekstrapræmier. Ved hvert regnskabsårs afslutning bestemmes, hvor store udbetalinger krigsskaderne har medført udover det, der er taget i betragtning ved beregningsgrundlaget, jfr. regulativet, og dette beløb overføres til det

særlige regnskab som udgift. Såfremt indtægterne overstiger udgifterne, overføres saldoen som passiv, i modsat fald som aktiv, til præmiereserve, og denne fremgangsmåde fortsættes, indtil den ved regulativet stipulerede endelige opgørelse finder sted.«

I denne anledning skal man meddele, at forsikringsrådet herved godkender, at bestemmelserne fortolkes som anført.

p. r. v.

e. b.

P. Ørding.

Bilag 10.

REGULATIV FOR EKSTRAPRÆMIE M. M. I TILFÆLDE AF KRIGSTILSTAND
(LIVSFORSIKRING).

§ a.

Hvis forsikrede dør eller bliver invalid som følge af krigstilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område, giver policen ret til forsikringsydelsen i de tilfælde og på de vilkår, der er fastsat i § b.

§ b.

Stk. 1. For forsikrede, der ved krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden er danske statsborgere eller bosatte her i landet, indbefattes krigsrisikoen obligatorisk under policen. For forsikrede, der deltager i krigen, indbefattes krigsrisikoen dog kun obligatorisk, hvis deltagelsen sker indenfor den danske hær eller flåde eller efter den danske regerings ordre, og policen ved krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden har været uafbrudt i kraft i mindst 6 måneder.

Stk. 2. For forsikringer, for hvilke krigsrisikoen i henhold til foranstående obligatorisk er indbefattet, skal der fra krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden, hvad enten forsikrede er krigsdeltager eller ej, erlægges en årlig forudbetalt ekstrapræmie på 6 pct. af forsikringssummen, for forsikringer mod ugentlig præmie 4 ugepræmier.

Ekstrapræmien erlægges, indtil dækningsmidlene efter en af selskabet foretagen og af forsikringsrådet godkendt opgørelse er tilstrækkelige til dækning af krigsskaderne i det i § d fastsatte omfang; dog ophører betalingen ved forsikredes død eller forsikringstidens udløb. For præmiefri forsikringer erlægges ekstrapræmien i form af en varig nedsættelse af forsikringssummen på 1 pct. for hvert år, hvori der opkræves ekstrapræmie for forsikringer med præmiebetaling, medmindre forsikrede ønsker at betale ekstrapræmien. For forsikringer, for hvilke der fra forsikringsbegivenhedens indtræden udbetales en årlig rente, beregner selskabet ekstrapræmien, resp. nedsættelsen af forsikringsydelsen, på grundlag af kapitalværdien af den rente, der kan blive virksom. Forsikrede,

der har stadigt ophold på Grønland eller udenfor den danske stats grænser, er fritaget for ekstrapræmie.

§ c.

Stk. 1. Det tidspunkt, hvorfra krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden og ophør skal regnes, fastsættes - ens for alle her i landet virkende private danske livsforsikringsselskaber — af handelsministeren efter forsikringsrådets indstilling.

Stk. 2. Ekstrapræmiens forfaldsdato fastsættes af selskabet. Selskabet kan lade ekstrapræmien opkræve i rater.

Stk. 3. For ekstrapræmien gælder samme regler med hensyn til respit, følger af forsømt betaling m. v. som for policens ordinære præmie. Når policens ordinære præmie og ekstrapræmien ikke forfalder samtidig, medfører restance med en af præmierne virkning for policen som helhed.

Stk. 4. Dersom forsikringstageren ved krigsforholdene bliver forhindret i at betale sin præmie, holder selskabet dog forsikringen i kraft udover den i § 4 fastsatte respittid, idet det gør sig betalt i tilbagekøbsværdien og betragter den ubetalte præmie (herunder ekstrapræmien) som policelån. Når der ikke længere er dækning for præmierne (og lånerenten) i forsikringens tilbagekøbsværdi, træder forsikringen ud af kraft.

§ d.

Stk. 1. Senest eet år efter krigstilstandens (fareforøgelens) ophør foretages indenfor selskabet en opgørelse over dødsfalds- og invaliditetsskader blandt forsikrede, for hvilken krigsrisikoen obligatorisk har været indbefattet under forsikringerne. Opgørelsen, der omfatter perioden fra fareforøgelens indtræden indtil 6 måneder efter dens ophør, foretages på følgende måde:

Som indtægt regnes:

1) samtlige risikopræmier i perioden;

- 2) ekstrapræmierne for perioden;
- 3) en andel af selskabets frie midler, som bestemmes af selskabets øverste myndighed.

Som udgift regnes:

Risikosummerne for dødsfald og invaliditetstilfælde indtrufne i perioden.

Stk. 2. Fremkommer der ved opgørelsen en overskudssaldo, anvendes denne til hel eller delvis tilbagebetaling af erlagte ekstrapræmier (resp. forhøjelse af nedsatte forsikringssummer).

Stk. 3. Fremkommer der ved opgørelsen en underskudssaldo, foretages på grundlag heraf den endelige fastsættelse af, hvorlænge der endnu skal erlægges ekstrapræmie (resp. foretages yderligere nedsættelse af forsikringssummen).

Stk. 4. Opgørelsen og de på grundlag heraf trufne beslutninger om tilbagebetaling eller fortsat opkrævning af ekstrapræmier skal godkendes af forsikringsrådet.

§ e.

Så længe ekstrapræmien betales, hvad enten det sker kontant eller i form af en nedsættelse af forsikringssummen, er reglerne om tilbagekøb og omskrivning til fripolice samt om belåning af policen, der måtte være fastsatte i forsikringsbetingelserne, midlertidigt suspenderet i den udstrækning, som det efter selskabets skøn er nødvendigt for at sikre ekstrapræmierens betaling.

De regler, som selskabet i så henseende bringer til anvendelse, skal snarest indsendes til forsikringsrådet til godkendelse.

Stk. 1. For forsikrede, der deltager i krigen indenfor den danske hær og flåde eller efter den danske regerings ordre, uden at policen ved krigstilstandens (fareforøgelsens) indtræden har været uafbrudt i kraft i mindst 6 måneder, kan krigsrisikoen indbefattes under policen, hvis forsikrede straks gør anmeldelse til selskabet om deltagelsen og betaler en af selskabet fastsat, af forsikringsrådet godkendt særlig tillægspræmie, hvori fradrages ekstrapræmier, der af forsikrede allerede måtte være betalt for forsikringen, jfr. § b, stk. 2.

Stk. 2. For andre forsikringer, for hvilke krigsrisikoen i henhold til foranstående ikke obligatorisk er indbefattet i policen, afgør selskabet i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt og på hvilke vilkår det vil overtage krigsrisikoen. Betalingen af den forlangte ekstrapræmie kan ikke ske på den i § c, stk. 4, angivne måde.

Stk. 3. Er ingen aftale truffet, udbetaler selskabet i tilfælde af forsikringsbegivenhedens indtræden som følge af krigstilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art kun forsikringens tilbagekøbsværdi (resp. kapitalværdien af fripolice) beregnet på tidspunktet umiddelbart forud for forsikringsbegivenhedens indtræden.

Bilag 11.

**REGULATIV FOR EKSTRAPRÆMIE M. M. I TILFÆLDE AF KRIGSTILSTAND
(PENSIONS Forsikring).**

§ 1.

Hvis forsikrede dør eller bliver invalid som følge af krigstilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område, giver policen ret til forsikringsydelsen i de tilfælde og på de vilkår, der er fastsat i § 2.

§ 2.

For forsikrede, der ved krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden er danske statsborgere eller bosatte her i landet, indbefattes krigsrisikoen obligatorisk under policen. For forsikrede, der deltager i krigen, indbefattes krigsrisikoen dog kun obligatorisk, hvis deltagelsen sker indenfor den danske hær eller flåde eller efter den danske regerings ordre, og policen ved krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden har været uafbrudt i kraft i mindst 6 måneder eller er tegnet i henhold til en kontrakt om kollektiv pensionsforsikring.

For forsikringer, for hvilke krigsrisikoen i henhold til foranstående obligatorisk er indbefattet, skal der fra krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden, hvad enten forsikrede er krigsdeltager eller ej, erlægges en årlig forudbetalt ekstrapræmie, der udgør

1. For pensionsforsikringer, heri indbefattet enkepensioner og børnerenter, 10 pct. af den præmie, der betales for forsikringen.
2. For overlevelserefter, der ikke tegnes i forbindelse med pensionsforsikringer, for arverenter og lignende forsikringer, 6 pct. af kapitalværdien af de forpligtelser, der bliver virksomme ved død, beregnet efter forholdene ved fareforøgelens indtræden.

Ekstrapræmien erlægges, indtil dækningsmidlerne efter en af selskabet foretagen og af forsikringsrådet godkendt opgørelse er tilstrækkelige til dækning af krigsskaderne i det i § 4 fastsatte omfang, dog ophører betalingen ved forsikredes død eller forsikringstidens udløb. For præmiefri forsikringer, jfr. dog pkt. 2, er

lægges ekstrapræmien i form af en varig nedsettelse af den årlige rente på 1 pct. for hvert år, hvori der opkræves ekstrapræmie for forsikringer med præmiebetaling, medmindre forsikrede ønsker at betale ekstrapræmien.

Fritaget for at betale ekstrapræmie er:

1. Kollektive pensionsforsikringer tegnet i henhold til kontrakter indgået før 1. juli 1940.
2. Præmiefri pensionsforsikringer.
3. Pensionsforsikringer for personer, der er fyldt 50 år.
4. Forsikringer for personer, der har stadigt ophold på Grønland eller udenfor den danske stats grænser.

§ 3.

Det tidspunkt, hvorfra krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden og ophør skal regnes, fastsættes - ens for alle her i landet virkende private danske livsforsikringsselskaber (pensionsforsikringsselskaber) — af handelsministeren efter forsikringsrådets indstilling.

Ekstrapræmiens forfaldsdato fastsættes af selskabet. Selskabet kan lade ekstrapræmien opkræve i rater.

For ekstrapræmien gælder samme regler med hensyn til respit, følger af forsømt betaling m. v. som for forsikringens ordinære præmie. Når forsikringens ordinære præmie og ekstrapræmien ikke forfalder samtidig, medfører restance med en af præmierne virkning for forsikringen som helhed.

Dersom forsikringstageren ved krigsforholdene bliver forhindret i at betale sin præmie, holder selskabet dog forsikringen i kraft udover den i de almindelige forsikringsbetingelser § 5 fastsatte respittid, idet den ubetalte præmie (herunder ekstrapræmien) erlægges i form af en nedskrivning af forsikringen. Er der ikke mulighed for yderligere nedskrivning af forsikringen, træder den ud af kraft.

§ 4.

Senest et år efter krigstilstandens (fareforøgelsens) ophør foretages indenfor selskabet en opgørelse over dødsfalds- og invaliditetsskader blandt forsikrede, for hvilke krigsrisikoen obligatorisk har været indbefattet under forsikringerne. Opgørelsen, der vedrører tidsrummet fra fareforøgelsens indtræden indtil 6 måneder efter dens ophør, foretages på følgende måde:

Som indtægt regnes:

1. samtlige risikopræmier i perioden;
2. ekstrapræmierne for perioden;
3. en andel af selskabets frie midler, som bestemmes af selskabets øverste myndighed.

Som udgift regnes:

risikosummerne for dødsfald og invaliditetstilfælde indtrufne i perioden.

Fremkommer der ved opgørelsen en overskudssaldo, anvendes denne til hel eller delvis tilbagebetaling af erlagte ekstrapræmier (resp. forhøjelse af nedsatte rentebeløb).

Fremkommer der ved opgørelsen en underskudssaldo, foretages på grundlag heraf den endelige fastsættelse af, hvorlænge der endnu skal erlægges ekstrapræmie (resp. foretages yderligere nedsættelse af rentebeløbene).

Opgørelsen og de på grundlag heraf truffede beslutninger om tilbagebetaling eller fortsat opkrævning af ekstrapræmier skal godkendes af forsikringsrådet.

§ 5.

Så længe der betales ekstrapræmie, hvad enten det sker kontant eller i form af en nedsættelse af rentebeløbene, er reglerne om tilbagekøb og omskrivning til fripolicy, der måtte være fast-

sat i forsikringsbetingelserne, midlertidigt suspenderet i den udstrækning, som det efter selskabets skøn er nødvendigt for at sikre ekstrapræmiernes betaling.

De regler, som selskabet i så henseende bringer til anvendelse, skal snarest indsendes til forsikringsrådet til godkendelse.

§ 6.

For forsikrede, der deltager i krigen indenfor den danske hær eller flåde eller efter den danske regerings ordre - uden at forsikringen ved krigstilstandens indtræden har været uafbrudt i kraft i mindst 6 måneder eller er tegnet i henhold til en overenskomst om kollektiv forsikring, jfr. § 2 - kan krigsrisikoen indbefattes under policen, hvis forsikrede straks gør anmeldelse til selskabet om deltagelsen og betaler en af selskabet fastsat af forsikringsrådet godkendt særlig ekstrapræmie, hvori fradrages ekstrapræmier, der af forsikrede allerede måtte være betalt for forsikringen, jfr. § 2, stk. 2.

For andre forsikringer, for hvilke krigsrisikoen i henhold til foranstående ikke obligatorisk er indbefattet i policen, afgør selskabet i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt og på hvilke vilkår, det vil overtage krigsrisikoen.

Betalingen af den forlangte ekstrapræmie kan ikke ske på den i § 3, stk. 4, angivne måde.

Er ingen aftale truffet, udbetaler selskabet i tilfælde af forsikringsbegivenhedens indtræden som følge af krigstilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art kun forsikringens tilbagekøbsværdi (resp. kapitalværdien af fripolicyen) beregnet på tidspunktet umiddelbart forud for forsikringsbegivenhedens indtræden.

Bilag 12.

OVERSIGT OVER INDHOLDET AF UDKAST TIL LOV OM
FORSIKRINGSVIRKSOMHED.

Fælles

(livsforsikringselskaber og skadesforsikringselskaber, aktieselskaber og gensidige selskaber).

- KAPITEL I.
Indledende bestemmelser.
- §§ 1-2. Lovens område.
§ 3. Tilsynsmyndighed.
§§ 4-6. Almindelige bestemmelser om udøvelse af forsikringsvirksomhed.
§§ 7-8. Registrering, stadfæstelse af vedtægter, godkendelse af forsikringsbetingelser og beregningsgrundlag.

KAPITEL II.

Stiftelse af forsikringselskaber.

- §§ 9-19. Stiftere, stiftelsesoverenskomst, vedtægter, tegning af selskabskapital og konstituerende generalforsamling.
§ 20. Livsforsikringselskabers forsikringsbetingelser og tekniske grundlag.
§§ 21-23. Tilsynsmyndighedernes kontrol m. v.
§ 24. Senere ændringer i selskabsforhold.

Aktieselskaber

(livsforsikringselskaber og skadesforsikringselskaber).

- KAPITEL III.
Selskabskapitalen i forsikringsaktieselskaber.
- §§ 25-27. Fastsættelse af aktiekapitalens størrelse, indbetaling af aktiekapital og aktionærantal.
§§ 28-30. Nedsættelse af aktiekapitalen.
§§ 31-36. Forhøjelse af aktiekapitalen.

KAPITEL IV.

Indbetaling på aktier, aktiebog m. v.

- §§ 37-42.

KAPITEL V.

Erbvervelse af egne aktier.

- §§ 43-44.

Gensidige selskaber

(livsforsikringselskaber og skadesforsikringselskaber).

- KAPITEL VI.
Selskabskapitalen i gensidige forsikringselskaber.
- §§ 45-48. Fastsættelse af garantikapitalens størrelse, om indbetaling, nedsættelse, tilbagebetaling og forrentning af garanti-kapital.

KAPITEL VII.

Gensidige selskabers medlemmer og disses hæftelse for selskabets forpligtelser.

- §§ 49-50.

KAPITEL VIII.

Indbetaling på garantiandele m. v.

- §§ 51-52.

Fælles

KAPITEL IX.

Bestyrelse og direktion i forsikringselskaber.

- §§ 53-58.

Aktieselskaber

KAPITEL X.

Generalforsamling i forsikringsaktieselskaber.

§ 59.

Gensidige selskaber

KAPITEL XI.

Generalforsamling i gensidige forsikringsselskaber.

§§ 60-61.

Livsforsikringsselskaber

KAPITEL XII.

Regnskabsaflæggelse m. v. i livsforsikringsselskaber.

(aktieselskaber og gensidige selskaber).

- §§ 62-67. Almindelige regnskabsregler.
 §§ 68-70. Midlernes anbringelse og tillidsmandens kontrol.
 § 71. Anvendelse af årsoverskud, herunder om sikkerhedsfond.
 §§ 72-75. Forskellige bestemmelser.
 § 76. Aktuarer.
 §§ 77-79. Tilsyn.

KAPITEL XIII.

Administration af en livsforsikringsbestand.

80-85.

KAPITEL XIV.

Overdragelse af livsforsikringsbestand og kvoteafgivelse.

§§ 86-87.

Skadesforsikringsselskaber

KAPITEL XV.

Regnskabsaflæggelse m. v. for anden forsikringsvirksomhed end livsforsikring.

(aktieselskaber og gensidige selskaber).

- §§ 88-89. Almindelige regnskabsregler.
 §§ 90-93. Forskellige bestemmelser.
 §§ 94-97. Om tilsyn.

KAPITEL XVI.

Overdragelse af en skadesforsikringsbestand.

§§ 98-99.

Fælles

KAPITEL XVII.

Forsikringsselskabers opløsning.

- §§ 100-106. Frivillig opløsning.
 §§ 107-108. Tvungen opløsning.
 §§ 109-110. Forskellige bestemmelser.

KAPITEL XVIII.

Revisorer.

§§ 111-113.

Skadesforsikringsselskaber

KAPITEL XIX.

Gensidige skadesforsikringsselskaber med særligt begrænset formål.

(gensidige selskaber).

§§ 114-121.

KAPITEL XX.

Udenlandske forsikringsselskaber.

§§ 122-138.

KAPITEL XXI.

Forskellige bestemmelser.

§§ 139-140.

KAPITEL XXII.

Forsikringsrådet.

§§ 141-145.

KAPITEL XXIII.

Forsikringsre gisteret.

§§ 146-148. Registrering m. v.

KAPITEL XXIV.

Overgangsbestemmelser.

§§ 149-155.

KAPITEL XXV.

Straffebestemmelser m. v.

§§ 156-160.

